

** Bu çalışma;
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı,
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.*

** Bu kitabın her türlü basım ve dağıtım hakkı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na aittir.*

ISBN : 978-605-5294-15-1

Adres : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı
Söğütözü Mahallesi 2171. Sokak No.: 5 Çankaya - Ankara

Tel. : 0 312 285 71 73 - 2262

Faks : 0 312 284 92 03

e-ileti : yfk@csb.gov.tr

web : www.csb.gov.tr/gm/yfk

YAPIM : HarikaLiman Halkla İlişkiler Reklam Bilişim San. Tic. Ltd. Şti.
www.harikaliman.com.tr

ÖNSÖZ

Anayasamızda açıkça öngörüldüğü üzere; devletin görevlerinden olan düzenli şehirleşmeyi ve sağlıklı çevreyi temin etmek, Ülkemizin sosyo-ekonomik bakımdan kalkınması ve daha yaşanılabilir kılınması çok büyük bir önem arz etmektedir.

Çevre ve şehircilik alanında belirlenen öncelikler ve tedbirler uyarınca yeni bir Bakanlık yapılanması öngörülmüş ve bu alandaki yönetim anlayışı yeni bir çerçeveye oturtulmuştur.

Bakanlığımız, 2011 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak yeni kurumsal düzenlemesiyle, çevre, kentleşme, planlama, proje, yapı, altyapı, mesleki hizmetler ve koruma konularında üstlenmiş olduğu görevlerle çok geniş bir hizmet alanına sahip bulunmaktadır. Ülke düzeyinde gerçekleştirecek olan bu görevlerdeki temel hedef, yaşanabilir yerleşimlerin oluşturulmasıdır.

Bu yerleşimler ise, öncelikli olarak yapılaşma süreçleri ve bu kapsamda ortaya çıkan yapılar ve yapı topluluklarıdır. Yapılaşma faaliyetleri, kentsel ve kırsal yerleşmelerdeki yaşanabilirliği destekleyen en önemli faktör olup inşaat endüstrisi, sosyo-ekonomik gelişimde, çevresel konularda ve hayat kalitesinde önemli bir rol oynamaktadır.

İnşaat sektörü ülkemizin kalkınma gündeminde dikkatleri üzerinde toplayan bir özelliğe sahip bulunduğundan, Bakanlığımızın da; bu gündem içinde, yönetim sorumluluğu dahilinde sürdürülebilir bir çalışma etkinliği ile yer alması kaçınılmaz olmakta, yeniden yapılanma süreci ile geliştirmek istediğimiz bu gündem, sadece yasaların ve kurumsal yapıların değiştirilmesi anlamına gelmemektedir. Mühendislik anlayışının, teknik düşünüş ve davranış kalıplarının değiştirilebilmesi de hizmetin kalitesinin artırılması için önem taşımaktadır. İnşaat işleri artık, araştırma, teknoloji, planlama, organizasyon, koordinasyon ve denetim bütünlüğü içinde kurumlaşmayı zorunlu kılan boyutlara ulaşmıştır. Verilen her hizmette, kalite ve verimlilik, inşaat sektörünün en belirleyici unsurları haline gelmiştir.

İnşaat projelerinin karmaşıklığı, proje yönetimindeki gelişmeler, bilişim teknolojisindeki yenilikler ve inşaat makinelerinin modernleşmesi ile yapım yönetimi modelleri de önemli değişime uğramıştır. Bu değişime olumlu şekilde katkı veren Bakanlığımız da, ürettiği hizmetler ile yapı sektörünün verimliliğinin artırılması için tüm birimleriyle gayret göstermektedir.

Yüksek Fen Kurulumuzun çalışmaları da, inşaat sektörünün sorunlarının çözümlmesine dönük olarak devam ettirilmektedir. Özellikle inşaat sözleşmelerinde ortaya çıkan sorunların ve anlaşmazlıkların giderilmesi için kurul kararları ve kurul görüşleri üreten Yüksek Fen Kurulu Başkanlığımızın, yapmış olduğu bu çalışmalarının daha geniş kesimlere ulaşmasını da önemsemekteyiz.

Ülkemiz kapsamında, Bakanlığımızın internet sayfasından ilgililerin kullanımı için sağladığımız hizmetlerin yanında, yayınladığımız eserlerle de çalışmalarımızdan yararlanılmasını hedeflemekteyiz.

Bu kitap, kamu inşaat hizmetlerindeki sözleşme anlaşmazlıklarında Bakanlığımıza ulaştırılan konulara ilişkin oluşturulan çözüm yollarına ait bir derleme olmaktadır. Bu çalışmada emeği geçenlere teşekkür ederken, bu eserin sadece inşaat dünyamıza değil, farklı sektörlerde de yararlı olacağı düşüncesiyle, tüm ilgililerin kullanımına sunarız.

Erdogan BAYRAKTAR

Çevre ve Şehircilik Bakanı

SORUNSUZ SÖZLEŞME YÖNETİMİ İÇİN KARAR VE GÖRÜŞLER

A GİRİŞ

Dünya ülkeleri içinde, bayındırlık işleri ve kentleşme konuları ile ilgili bakanlıkların tanımlandığı genel bir model bulunmamaktadır. Ülkelere göre çok farklı bakanlık teşkilatları bulunmakta olup, bu teşkilatlanmalar da teknolojik ve politik durumlara göre değişim göstermektedir. Ayrıca, **mühendislik, mimarlık ve müteahhitlik hizmetleri** ile ilgili eğitim ve uygulama süreçlerinde de kamu ve özel sektörün üstlendiği çok farklı teşkilatlanma biçimleri bulunmaktadır. Üniter devlet modelleri içinde yazılı kuralların (hukuk düzeninin) oluşturulmasında, merkezi yönetimlerin yürütme görevleri kapsamında, özellikle bakanlıklar vasıtasıyla ülke ölçeğinde sektörel uygulamalar için ortak bir dil oluşturulması ve uygulama birlikteliği sağlanması temel amaçlar içindedir.

Ülkemizdeki yönetsel yapılanma içinde, Merkezi Yönetim kurumlarımız ulusal düzeydeki politikaların belirlenmesi ve uygulanmasından sorumlu olarak, hiyerarşik yapılanmayla birlikte, bu yapılanmaya destek sağlayacak danışma, denetim ve koordinasyon birimleri de oluşturmuşlardır. Bakanlığımızın geçmiş dönemlerden gelen kuruluş yapısı içindeki “**Yüksek Fen Kurulu**” ve “**Bayındırlık Kurulu**” oluşumları da esas itibarıyla bu model çerçevesinde mevcudiyetlerini devam ettirmiştir.

Bayındırlık faaliyetleri, inşaat konuları, yapım sözleşmeleri gibi temelinde mühendislik hizmetlerinin uygulanmasında ortaya çıkan sorunların çözümünde, mahkemelere gitmeden önce, dış ülkelerde, Yüksek Fen Kurulu’nun anlaşmazlıklar ile ilgili modellenmesine benzeyen kurumlar daha çok “arbitrasyon” yani “**tahkim**” modeline benzeyen kurumlar şeklindedir.

Yüksek Fen Kurulu da, Bakanlığımız yapılanması içinde, özellikle yapım sözleşme anlaşmazlıklarının çözümünde katkı sağlayan yol gösterici yapısı ile, ülkemizdeki kamu inşaat uygulamaları ile ilgili taleplere cevap vermektedir. Kurulun oluşturduğu kararlar ve görüşler, sektörün uygulamalarda karşılaştıkları sorunların çözümünde önemli destek sağlamakta olup, bu kararlardan, yargı çevreleri de dâhil olmak üzere gerektiğinde çeşitli kurumlar tarafından farklı zamanlarda yararlanıldığı da bilinmektedir.

Bakanlığımız Yüksek Fen Kurulu’nca alınmış olan kararların daha geniş kesimlere ulaştırılması ve ilgililerin her an başvuracağı bir kaynak olması gayesiyle, benzer nitelikte olmayan ve farklı sorunlara ışık tutan **seçilmiş kararlardan oluşan bu kitap** hazırlanmıştır.

B KURUL'UN TARİHÇESİ

Osmanlı Devletinin Tanzimat Döneminde oluşturulan bakanlıklar içinde 1848 yılında “**Nafia Nezareti**” adı ile yer alan imar ve bayındırlık faaliyetlerinin teşkilatlanma biçimi, daha sonraları bazı değişikliklere uğradıysa da, günümüze kadar devam eden önemli bir tarihi geçmiş barındırmaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk Hükûmeti, 2 Mayıs 1920 tarihli 3 numaralı “*Türkiye Büyük Millet Meclisi ve İcra Vekillerinin Sureti İntihabına Dair Kanun*” ile Büyük Millet Meclisi Reisi’nin başkanlığında on bir bakandan ibaret olarak teşekkül edilmiş ve Bakanlığımız, kurulan bu ilk hükûmetteki on bir bakanlık arasında, İstanbul’daki mevcut hükûmetin Nafia Nezareti’ne karşılık olarak ‘**Nafia Vekaleti**’ ismi ile yer almıştır.

“Nafia”, kelime olarak, “yararlı işler”, “faydalı işler” demektir. Bakanlığımız, toplumun ve kent hayatının ihtiyacı olan alt yapı işlerinin ve kamu binalarının gerçekleştirilmesi için kurulmuştur.

Mühendislik konularının, özellikle ülke ölçeğinde ele alınan büyük projelerle ilgili konuların bir “kurul” marifetiyle değerlendirilmesi amacıyla Nafia Nezaretinden itibaren gelen teşkilatlanma biçimi, Yüksek Fen Kurulu’nun tarihi gelişimi açısından incelenmesi gereken önemli bir husus olmaktadır. Cumhuriyet öncesi kurulan Nafia Nezareti’nde “**Nafia Meclisi**” bulunmaktaydı.

Nafia Nezareti kuruluş ve teşkilatı hakkındaki 9 Ekim 1914 tarihli kanun, 1934’e kadar kullanılmıştır.

Bayındırlık işlerini, 1914 tarihli Nafia Nezareti Teşkilatı hakkındaki nizamnameye göre yürüten Bakanlık için, günün gelişen şartlarına uygun yeni bir teşkilat kanununa ihtiyacı olması nedeniyle çıkartılan ve 26.05.1934 tarihinde kabul edilerek 29.05.1934 tarih ve 2713 sayılı resmi gazetede yayımlanan **2443 Sayılı Nafia Vekâletinin Teşkilât ve Vazifelerine Dair Kanunu’na** göre, Bakanlık bünyesinde; Müsteşarlık, **Nafia Yüksek Fen Heyeti**, Teftiş Kurulu, Bayındırlık hizmetleri için üç Reislik, ikisi genel bütçeye tabi ve diğer ikisi katma bütçeli olmak üzere dört Genel Müdürlük, yardımcı hizmetler için üç müşavirlik, idari hizmetler için altı müdürlük ile, bağlı okullar olarak Yüksek Mühendis Mektebi Rektörlüğü (Şimdiki Teknik Üniversite) ile Nafia Fen Mektebi Müdürlüğü bulunmaktadır.

Bu Kanun’da, Nafia Meclisi muhafaza edilirken, ayrıca bir de “**Nafia Yüksek Fen Heyeti**” teşekkül ettirilmiştir.

Yüksek Fen Kurulu’nun, ilk adıyla Nafia Yüksek Fen Heyeti’nin teşekkülü ile görevleri, 2443 Sayılı Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilmiş olup aşağıdaki hüküm dikkat çekicidir.

*“Madde 4 — **Nafia Yüksek Fen Heyeti:** tecrübe ve kemalleri ve filen vücade getirdikleri eserleri ile tanınmış birinci ve ikinci sınıf müşavirlerle birinci sınıf başmühendisler arasından seçilecek üç zattan teşekkül eder. Mimar müşavirler de bu hakkı haizdir. Yüksek fen heyeti, birinci maddede yazıldığı üzere Nafia Vekâletinin mükellef olduğu vazifelerden: bilhassa demiryollar, limanlar, şose ve köprüler, binalar ile sair Nafia eserlerine müteallik umumi ve esas programları, inşaat tarz ve üslupları, fen sahasında meydana gelen tekemmülâtın tatbiki icap eden yenilikleri ve fen unsur ve vasıtalarının yetiştirilmesindeki gayeleri memlekete şamil yüksek görüş ve düşünce ile tetkik ve mütalea etmek ve her hangi fennî bir işte son söz söylemek salâhiyetini haizdir.”*

Yüksek Fen Heyeti sadece kendi görev alanı ile sınırlı olmayıp, adı geçen Vekaletin diğer birimlerine de önemli katkılar sağlamaktaydı. 2443 sayılı kuruluş Kanununun 9. Maddesinde, Şoseler, Köprüler ve Binalar Reisliği biriminin görevleri yer alırken, adı geçen Reisliğin, “*Memleketin takip edeceği imarî sistemi salâhiyetli yüksek fen heyetinin mütaleaları alındıktan sonra tayin, sıklet ve mukavemet esaslarını ve hesaplarını memlekette düstür olacak mahiyette talimatnamelerle tanzim ve mimari birliği gaye ittihaz ederek Devlet daire ve müesseselerine ait*

her türlü bina ve inşa işlerinin tip itibarile birliğini temin ve fen ve tasarruf esaslarına göre proje ve keşifnamelerini tanzim ve inşalarını İdare ve murakabe ile iştigal eder.” şeklinde, çeşitli konularla ilgili süreçlerde, Yüksek Fen Heyetinin görüşlerini alması gereği belirlenmiştir.

Cumhuriyet döneminin mühendislik ve mimarlık konularıyla ilgili çeşitli mesleki ve teşkilat kanunları hazırlanırken, 1939 yılında Nafia vekaletinin yeniden teşkilatlandırılması için yeni bir kanun yürürlüğe girmiştir. Bakanlığımızın, Cumhuriyet Dönemindeki ikinci kanunu da denilebilecek olan **3611 sayılı “Nafia Vekâleti Teşkilât ve Vazifelerine Dair Kanun”**da, Bakanlık teşkilatı ve görevleri **yeniden düzenlenerek**, belediyelerin harita ve imar planlarının yapılması, inceleme ve onaylama yetkileri Bakanlığa devredilmiş ve daha önce belediyelerin yetkisinde bulunan, kamu inşaatlarında uygulanacak usul ve esaslar ile inşaat rayiç ve birim fiyatlarının belirlenmesi görevi geniş anlamda tanımlanarak Bakanlığa verilmiştir.

Bu Kanun’da da **Yüksek Fen Heyeti’nin görevleri** aynen şu şekilde hükümlendirilmiştir.

“Madde 11 — Yüksek Fen Heyeti:

- *Vekâlet dairelerince hazırlanacak kanun, nizamname, talimatname, şartname vesair projelerle esas programları fennî noktadan tedkik ve bunların tatbik tarzlarını takib ederek mütaleasını Vekâlete bildirmek ve yapılmasına lüzum göreceği değişiklikler hakkında tekliflerde bulunmak,*

- *Diğer vekâletler ve dairelerce hazırlanıp Vekâlete gönderilen kanun ve nizamname projelerinden heyete tevdi edilenler hakkında Vekâletin alâkadar dairelerinin reyini alarak mütaleasını bildirmek,*

- *Yabancı memleketlerde Nafia mevzuuna giren bilûmum resmî ve hususî neşriyatı ve kanuni mevzuatı takib ve tedkik ederek bilhassa Demiryollar ve limanlar, şose ve köprüler, sular, binalarla sair bilûmum Nafia işlerine müteallik umumî ve esas programlar, inşaat tarz ve üslupları, fen sahasında meydana gelen tekâmülâtın memlekette tatbiki icabeden yenilikler hakkında teklifler hazırlamak ve,*

- *Kendisine tevdi olunacak sair işleri yapmakla mükelleftir.”*

Ayrıca 26. Madde ile, **Nafia Meclisi’nin** teşekkülü ifade edilirken, Yüksek Fen Heyetinin Başkan ve Üyelerinin de bu Meclisin üyeleri olduğu hususu belirtilmektedir.

“Madde 26 — Vekâlete aid işler için bir Nafia Meclisi teşkil olunur. Nafia Meclisi; Müsteşar, Yüksek Fen Heyeti Reis ve Azaları. Daireler Reisleri (Teftiş Heyeti Reisi hariç) ve bir Hukuk Müşavirinden mürekkebdir. Vekil meclisin tabîi reisi olup, bulunmadığı zamanlarda müsteşar veya tevkil edeceği zat riyaset eder. Devletin umumî ve hususî kanunları ve diğer makamların salâhiyetleriyle tedahül etmemek şartı ile Nafia işlerine müteallik imtiyazlarla vekaletçe ehemmiyetli görülen ameliyatın mukavele ve şartnamelerini, mukavelelere merbut inşaat ve ameliyattan doğan i h t i l â f l a r ı ve mukavelelerle kanunların müsaadesine göre müddet temdidî gibi işleri ve vekâletten havale olunan sair hususâtı tedkik ve mütaleasını bir karara rapteder. Bu kararlar –vekil bizzat Meclise riyaset etmiş olsa bile– ayrıca tasvibi alındıktan sonra muamele mevkiine konur. Meclis azalarının gaybubetlerinde kendilerine vekâlet edenler mecliste bulunur ve rey verirler.”

1956 tarihli 6785 sayılı **İmar Kanunu’nun** yürürlüğe girmesinden sonra, Kanunun uygulanması için Bakanlık düzeyinde yeni bir teşkilat olarak 1958 yılında 7116 sayılı Kanun ile **“İmar ve İskan Vekaleti”** kurulmuştur. İmar ve İskân Bakanlığı ülkenin şehircilik ve konut politikasını belirleyen bir kurum olunca, ardından Nafia Vekaletinin de yeniden teşkilatlanma durumu ortaya çıkmıştır.

Temmuz 1965’de, 3611 sayılı Bakanlık kuruluş ve Görevleri kanununda bir değişiklik yapılmıştır. Buna göre, Nafia Meclisi’nin (Bayındırlık Kurulu’nun) kuruluş şekli değişmiş ve görevleri daha genel biçimde ifade edilmiştir. Bu düzenlemede Bayındırlık Kurulu, Müsteşarın

başkanlığında, Baş müşavir, Yüksek Fen Kurulunun başkan ve üyeleri, Birinci Hukuk Müşaviri, (Teftiş Kurulu Başkanı hariç olmak üzere) Dairelerin Reisleri ve Karayolları Genel Müdüründen teşekkül etmektedir. Görevleri ise, inşaat işlerinden doğacak ihtilafları kanun, sözleşme ve şartlaşmaların koyduğu hükümler dahilinde incelemek ve Bakanlık Makamınca havale edilen diğer işleri yapmaktır.

1972 yılında 1609 sayılı “**Bayındırlık Bakanlığı Kuruluş ve Görevleri Kanunu**” ile yeniden düzenlenen Bakanlık, kamu yatırımlarının gerçekleştirilmesi ile görevli bir bakanlık haline gelmiş ve bu Kanun ile ismi değişen Yüksek Fen Heyeti de, “**Yüksek Fen Kurulu**” olarak yeniden teşkilatlanarak önemli görevler üstlenmiştir.

Kanunun 6. Maddesinde Yüksek Fen Kurulunun **görevleri** ifade edilirken,

- **İnşaat ve tesisat işleri ile ilgili, anlaşmazlıkları inceleyip karara bağlamak,**
- *Kanun, tüzük tasarıları ve yönetmelikleri incelemek ve mütalâa vermek,*
- *Bayındırlık işleri ile ilgili genel şartname, tip sözleşme, yıllık rayiç ve fiyat analizlerini hazırlamak ve yayınlamak,*
- *Bayındırlık işleri ile ilgili inşaat tarz ve usulleriyle teknik alandaki gelişmelerden memlekette uygulanması yararlı görülenler hakkında teklifte bulunmak,*
- *Müteahhitlerle ilgili gizli sicilleri tutmak ve müteahhitlik karnesi vermek.*

Şekliyle yeni görevler isimlendirilmiştir.

Ayrıca önceki “Nafia Meclisi”, yeni görevleriyle birlikte “**Bayındırlık Kurulu**” adı almış olup, bu kurulun teşekkül ettirilmesinde Yüksek Fen Kurulunun tüm üye kadrosu ile yer alması hususu devam ettirilmiştir.

Ülkenin altyapı ihtiyacını karşılamak üzere; yapı işleri, karayolları, demiryolları, limanlar ve kıyı yapıları, hava meydanları, akaryakıt ve tabii gaz boru hatları ve tesisleri inşaatı ile esaslı onarımların yapılması ve yaptırılması, fiziki planlama, imar planı uygulaması, konut, yapı malzemesi, afet uygulaması hizmetlerinin etkili, düzenli ve süratli olarak görülebilmesi için 1983 yılında 180 sayılı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile **Bayındırlık ve İskân Bakanlığı** kurulmuştur (1984’de çıkarılan 209 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bazı maddeler yeniden düzenlenmiştir.). Her iki Bakanlığın görevleri ve hizmet birimleri, kurulan yeni Bakanlıkta aynen muhafaza edilmiştir.

Yüksek Fen Kurulu’nun, 180 sayılı KHK’de yer alan görevlerini:

▪ **Bakanlıkça havale olunan, her türlü etüt, proje, kontrollük, inşaat, tesisat işleri ile ilgili anlaşmazlıkları inceleyip karara bağlamak.**

▪ Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartnamelerle, tip sözleşme, yıllık rayiç ve fiyat analizlerini hazırlamak ve yayınlamak.

Olarak, başlıca iki ana konuda toplamak mümkün olmaktadır.

Bayındırlık Kurulu’nun ise;

• İnşaat işlerinden doğan ve Yüksek Fen Kurulunda karara bağlanmış olup, Bakanlık makamı tarafından bir defa daha bu Kurulda incelenmesine lüzum görülen veya Yüksek Fen Kurulunda üçte iki çoğunlukla karara bağlanamayan anlaşmazlıkları, Bakanlık son mercii olarak kanun, sözleşme ve şartlaşma hükümlerine göre inceleyip en geç bir ay içinde karara bağlamak.

• **Yeni Fiyat tayini** anlaşmazlıklarını inceleyip kesin fiyatı tesbit etmek.

Görevleri mevcut bulunmakta idi.

2 Haziran 1934 tarihli 2490 Sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunundan sonra 1984 yılında yürürlüğe giren 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun kira, satım ve trampa gibi gelir getirici düzenlemeleri hariç alıma ilişkin düzenlemeleri ile ikincil mevzuatı olan 1936 tarihli **Bayındırlık**

İşleri Genel Şartnamesi, 2003 yılı başından itibaren yürürlükten kaldırılmış ve yerine, **4734** sayılı Kamu İhale Kanunu, **4735** sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve çok az değişiklik getiren **Yapım İşleri Genel Şartnamesi** yürürlüğe konulmuştur.

Kamu İhale ve Sözleşmeleri Kanunları ve ikincil mevzuatının 2003 yılı başından itibaren uygulamaya girmesi neticesinde kamu alımlarının **İHALE süreci** ve bu süreçte ortaya çıkacak **şikayetlerin** çözüme kavuşturulmasındaki sorumluluk **Kamu İhale Kurumuna** bırakılmıştır.

SÖZLEŞME sürecinde ortaya çıkan **anlaşmazlıklarla** ilgili görevin ise, daha önce olduğu gibi, **Yüksek Fen Kurulu**'na sürdürülmesine devam edilmektedir.

C KURUL'UN BUGÜNÜ

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, 2011 yılında, 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı” olarak yeniden teşkilatlanmış olup **Kurul'un görev ve sorumlulukları** ile atanma şartları yeniden tertiplenmiş ve **daha net hükümlerle kesinleştirilmiştir**. Bayındırlık Kurulu ise yeni yapılanmada mülga edilmiş olup görevleri Yüksek Fen Kurulu görevleri arasında sayılmıştır.

644 sayılı KHK ile yapılan yeni düzenlemede özet olarak Kurul;

- Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin olarak akdedilen **sözleşmelerin yürütülmesinden doğan anlaşmazlıkları** ilgili idarenin talebine istinaden inceleyip **karara bağlamak**.

- Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin olarak akdedilen sözleşmelerin yürütülmesinden doğan **yeni fiyat tespiti anlaşmazlıklarında tarafları** bağlayacak şekilde kesin fiyatı tespit etmek.

- **Çevre ve imar** mevzuatının yürütülmesinden doğan **anlaşmazlıkları** ilgili olduğu idarelerin talebine istinaden inceleyip **karara bağlamak**,

- **Teknik veya fiziki** yönden birbirini etkileyen plan ve yapım işleri ile ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşları arasında doğan **anlaşmazlıkları**, taraf olan idarelerin birlikte talep etmeleri halinde inceleyip, **karara bağlamak**,

- **Plan, çevre, yapım** ve yapımla ilgili hizmet işlerine ilişkin konularda kamu kurum ve kuruluşları ve yapı kooperatiflerine **görüş vermek**.

- Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartname, tip sözleşme, yıllık **rayiç**, **birim fiyat**, birim fiyatlara ait **analiz** ve **tarifler** ile **yapı yaklaşık m² birim maliyetlerinin** ve fiyat artış oranlarının hazırlanarak yayımlanması,

Görevlerini üstlenmiştir.

2011 yılında gerçekleşen bu yeniden yapılanma sonucu Kurul'un görev ve yetkileri, **yapım** işlerinin yanında **imar ve çevre** konuları da dâhil edilmek suretiyle genişletilerek daha etkili hale getirilmiş ve dolayısıyla Kurul'un, yol gösterici ve uzlaştırıcı nitelikteki sorumluluğu da artmıştır.

Kurul'un bu görev ve sorumluluklarını;

1) Sözleşme Anlaşmazlıklarının Çözümü.

2) Ortak Terminoloji ve Teknik Şartların Oluşturulması.

Şeklinde **iki ana başlıkta** toplamak mümkün olmaktadır.

Bu kitabın konusunu teşkil eden kamu sözleşmelerinin uygulanması sürecindeki anlaşmazlık konuları genel olarak, inşaat imalatlarının teknik uygulama şartları, süreleri ve bedelleriyle ilgili teknik ve karmaşık olup, etkisi ağır ve kalıcıdır. Bu nedenle, yatırımların planlanan sürede ikmal edilmesi ve ekonomiye kazandırılması için sorunların zamanında çözüme

kavuşturulması önemli bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır.

4734, 4735 ve 2886 sayılı ihale ve sözleşme kanunları ile 5018 sayılı kamu mali yönetimi kanunu hükümlerine göre artan sorumluluklar dikkate alındığında; Kamu idareleri **üst yöneticileri**, ihale yetkilileri, çoğu teknik kaynaklı problemlerin çözümünde yol gösterici, uygulamayı yönlendirici, görüş alınabilecek bir mercîye ihtiyaç duymakta, bu nedenle, gerek yazılı ve gerekse diğer iletişim araçları ve ziyaretlerle yoğun olarak görüş talebinde bulunmaktadır.

Mevcut yapı incelendiğinde görüleceği üzere;

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında, yapım işlerinin **İHALE ve SÖZLEŞME** sürecinde uygulamaların yönlendirilmesi ve başta **Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesi** olmak üzere mevzuatın geliştirilmesinde Kurul’ca önemli görevler üstlenilmiş olup halen bu kapsamda devam eden uygulamalar ve sözleşmelerin varlığı;

2003 yılında yürürlüğe giren **4734 ve 4735** sayılı Kamu İhale ve Sözleşmeleri Kanunlarının ikincil mevzuatı olan **Yapım İşleri Genel Şartnamesinde**, Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesi ile verilen görevlerin aynen korunmuş olması;

4734 ve 4735 sayılı Kanunlarının, 2886 sayılı kanun ve diğer bir kısım kurumlara ait ihale yönetmeliklerini ortadan kaldırmamış olması ve ayrıca, 4734 sayılı Kanunun **istisna** maddeleri ile kapsam dışında bırakılan ihale ve sözleşmelerde düzenlenme yapma imkânının bulunması nedeniyle bu kapsamdaki kamu sözleşmeleri;

Büyük alt yapı yatırımlarında **yabancılik unsuru** taşıyan **FIDIC** şartlarındaki kamu sözleşmelerinin ve bu sözleşmelere konulan, anlaşmazlık halinde Yüksek Fen Kurulu görüşünün alınacağına dair hükümlerin varlığı;

Söz konusudur.

Bu itibarla; farklı hüküm ve anlayışlarla hazırlanmış çeşitlilik arzeden çok sayıda sözleşmelerin varlığı göz önünde tutulduğunda, Kurul’a yapılan başvurular, karmaşık ve ağır konuları içermekte ve dolayısıyla kapsamlı inceleme ve değerlendirme yapılmasını gerektirmektedir.

Kamu yapım sözleşmelerinin uygulanmasında ortaya çıkan anlaşmazlıklar ile ilgili olarak Yüksek Fen Kurulu’ndan görüş talep edilmesinde, sözleşmenin idare tarafının başvurusu kabul edilmekte, **müteahhitler** tarafından yapılan başvurular kabul edilmemekte, ancak, yüklenicilerin üyesi bulunduğu çatı dernekleri, birlikleri veya sendikaları vasıtasıyla yapılan genel nitelikteki sorunlara ilişkin başvurular kabul edilerek görüş verilmektedir. Ayrıca, yargıya intikal etmiş konularda **yargıdan talep** gelmedikçe karar üretilmemektedir.

Bu kapsamda; Yüksek **Yargı** organları, **Sayıştay**, Mahkemeler, Bakanlıklar, Kamu kurum ve kuruluşları, Büyükşehir ve diğer belediyeler ile bunların bağlı kuruluşları, Üniversiteler, Kooperatifler, Sivil Toplum Kuruluşları, Odalar, Birlikler ve benzeri pek çok kurumun, yüklenicilerle aralarında oluşan anlaşmazlık ve tereddütlerle ilgili görüş talepleri karşılanmaktadır.

Yeni fiyat anlaşmazlığına ilişkin Kurul kararları, **kesin** ve sözleşmenin her iki tarafını **bağlayıcı** niteliktedir. Diğer anlaşmazlık konularıyla ilgili yapılan başvurular için alınan Kurul kararları ise, tarafları bağlayıcı yönü olmamasına rağmen itibar edilerek uygulanmakta ve yargı çevrelerince dikkate alınmaktadır. Sözleşme taraflarının, anlaşmazlıkların çözümünde Kurul kararları doğrultusunda hareket etmesinin duyulan **güvene** bağlı olduğu açıktır.

Kurul’ca oylama ile ihdas edilen çoğu içtihat niteliğindeki bu kararlar sonucu;

-Birçok anlaşmazlık konusu yargıya intikal etmeden önce çözüme kavuşturulmakta ve yargı yükü azaltılmış olmaktadır.

-Sözleşmenin kamu tarafının eksik ve yanlış uygulama yapması önlenerek telafisi güç zararların önüne geçilmektedir.

-Ayrıca, kalıcı çözüme yönelik ihtiyaç duyulacak mevzuat değişikliği için de gereken tedbirler alınmaktadır.

Yönlendirici, ihtilafları giderici kamusal bir otoritenin sözleşme anlaşmazlıklarının çözümünde **etkin rol üstlenmesiyle**, çoğu teknik kaynaklı uyuşmazlıkların yargıya intikal etmeden çözüme kavuşturulması ve uygulamalarda birliktelik sağlanarak anlaşmazlık konularının zamanla azaltılması mümkün hale gelmektedir.

D KURUL KARAR VE GÖRÜŞLERİ

Bakanlığımız Yüksek Fen Kurulu, sözleşme anlaşmazlıklarının çözümü ve **sorunsuz sözleşme yönetimi** hedefine ulaşmak için gerçekleştirilen çalışmalar bu kitabın konusunu oluşturmakta olup, diğer görevleri kapsamında yapılan çalışmalar sonucu sektörün hizmetine sunulan, yapım işleri uygulamalarında ortak terminoloji ve teknik şartlar ile maliyetlere ilişkin tespitler, bir sonraki kitabın konusunu teşkil edecektir.

Kurul karar ve görüşlerinden **seçilmiş** örneklerden oluşan bu derleme, kullanılabilir bir hacimde hazırlanarak, mühendislik ve inşaat çevreleriyle birlikte, hukuki platformlara da katkı sağlayan bir **kaynak** olarak ilgililerin hizmetine sunulmaktadır. Bu kitaptan yararlanırken, sadece ihale mevzuatındaki değişiklikler değil, idari, teknolojik ve mali konulardaki tarihi birikimi içindeki değişikliklerin de hatırlanarak değerlendirme yapılması yararlı olacaktır.

Tarih sırasına göre ve daha çok güncel konulara ışık tutacak şekilde sıralanan karar ve görüşler, özetleriyle birlikte Kitabımızda ek bölüm olarak yer almaktadır.

İÇİNDEKİLER

A	YÜKSEK FEN KURULU KARAR VE GÖRÜŞLERİNDEN ÖRNEKLER	19
2013/10	Fiyat anlaşmazlığı	21
2013/09	Kazı güçlüğü ve istinat duvarı imalatındaki anlaşmazlık	27
2013/08	Sözleşme süresinin kısaltılması	32
2013/03	Projesinde bulunmayan ancak porsantaj listesinde yer alan işler	35
2012/61	Proje ve mahal listelerindeki farklılıklar nedeniyle oluşan anlaşmazlık	38
2012/55	Projelerdeki farklılık ve yapımından vazgeçilen imalat kesintileri	42
2012/50	Teknik personelin işbaşında bulunmaması nedeniyle ceza kesintisi	47
2012/47	Yeni birim fiyat tespiti anlaşmazlığı	51
2012/46	Kazı cinsindeki farklılık ve kazı nakli	55
2012/43	Yer teslimindeki gecikme, fiyat farkı	59
2012/42	Süre uzatımı, fiyat farkı	63
2012/40	Fiyat tespiti ve uygulamada ortaya çıkan anlaşmazlık	66
2012/35	Karma sözleşmede kesin hesap kesintilerinin ödenmesi	73
2012/33	Malzeme fiyat farkı (2886 sayılı İhale Kanuna göre ihale edilen iş)	76
2012/30	Proje değişikliği nedeniyle iş artışı	79
2012/28	Fiyat farklarının hak edişlere göre hesaplanması talebi	82
2012/27	Teklif birim fiyat sözleşmede iş artışı	86
2012/21	Proje bedeli	89
2012/16	Süre uzatımı ve fiyat farkı	93
2012/14	Uzatılan sürede yapılan imalatın fiyat farkına esas endeksler	96
2012/10	Sözleşme bedeline dahil olan imalat	100
2012/09	Teklif birim fiyatın kapsamı	103
2012/06	Hakedişlerin her ay yapılmaması, fiyat farkı uygulaması	107
2011/38	Teknik personel taahhütnamesi, ceza kesintisi	111
2011/24	Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmenin kapsamı	114
2011/18	Sözleşmenin kapsamı, yeni fiyat tespiti	118
2011/16	Teklif birim fiyat uygulamasında anlaşmazlık	122
2011/03	Yeni birim fiyat tespitinde tenzilat uygulanamayacağı	125
2011/01	Yeni fiyatın müştereken tespit edilmesi	129
2010/85	Hatalı imalatların bedeli	132
2010/83	Ödenek yetersizliği nedeniyle süre uzatımı verilmesi	138
2010/80	Sözleşmenin feshi konusunda yapılacak iş ve işlemler	142
2010/79	Düzeltilici işlem kararı verilen işlerde yapılacak iş ve işlemler	146
2010/76	Yapı Denetim Kanunu – üst hakkı imtiyazı	150

2010/61	Devredilen işlerde iş deneyim belgesi	155
2010/59	Sözleşme muhtevasına yeni iş alınması	158
2010/39	Proje revizyonu (İmalatın Yönetmeliğe uygun olması)	161
2010/28	İş artışı uygulamalarındaki anlaşmazlık	165
2010/17	Yeni birim fiyat tespiti anlaşmazlığı	170
2010/05	İş kapsamı, tünel ve aç-kapa uygulamasında imalat anlaşmazlığı	174
2010/04	Sözleşme uygulamalarındaki anlaşmazlık, gecikme cezası	180
2009/128	4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkındaki Kanunu kapsamı	185
2009/97	Teklif fiyat kapsamı	194
2009/77	Kısmi gecikme cezası, imalatın tespiti	197
2009/18	Sözleşmenin kapsamı, betonarme projesi bulunmayan imalat	200
2008/96	Teklif fiyat kapsamı, çelik boru tecridi	203
21.02.2008 / 225	Tasfiye ve sonrasında yapılacak iş ve işlemler, hesap kesme	205
08.02.2008 / 170	Fesih ve sonrasında yapılacak iş ve işlemler, hesap kesme	210
2007/06	İş programı uygulamaları ve ödenek aktarılması	216
2007/03	Fiyat tespiti	220
05.04.2007 / 427	Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Tebliği'nin kapsamı	224
2006/57	Tespit edilmiş yeni birim fiyatlara yapılan itiraz	227
2006/54	İşin tasfiyesi ve kesin teminatın iadesi	231
2006/51	Süre uzatımı ve ödenek aktarılması	234
2006/21	İş kalemi miktarlarının tespiti ve revize birim fiyat ilişkisi	239
2006/06	Sözleşmenin feshi nedeniyle idarenin zarar ziyan tazmini	243
2005/11	Gecikme cezası kesilme yöntemi	246
1955/60	Nafia Meclisi Kararı/ Birim fiyatlardaki müteahhit kârı ve genel giderler oranının tespiti	249
B	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI KURULUŞ KARARNAMESİ	
	(KHK/644) İLGİLİ SAYFALARI	258
C	YÜKSEK FEN KURULU BAŞKANLIĞININ	
	ÇALIŞMA USÛL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK	262
D	NAFİA VEKÂLETİNİN TEŞKİLÂT VE VAZİFELERİNE DAİR KANUN /	
	YÜKSEK FEN KURULU KURULUŞU (29.05.1934 TARİHLİ R.G.) İLGİLİ SAYFALARI	268

KİTAPTA YER VERİLEN KURUL KARAR VE GÖRÜŞLERİNDE İMZASI OLAN BAŞKAN VE ÜYELER

KURUL BAŞKANLARI

Fuat ARABACI
Oktay ŞENDUR
Zeki NUMANOĞLU

KURUL ÜYELERİ

Ali AYRAK
Ali Rıza KORKMAZ
Atilla ÜNAL
Celalettin ALKAN
Fehmi İMAMOĞLU
Hayrettin YILMAZ
Hidayet UYSAL
Hüseyin ÇELİK
Hüseyin İSLAM
İsmail ALACA
Levent TÜZÜN
M. Akif SAPMAZ
Mithat EMRE
Mustafa Tahsin BADEM
Osman KAYUM
Seyfettin AYÇİÇEK
Yahya TÜMER
A. Turan DEVECİOĞLU
A. Neşet ÖZDEMİR
Abdullah ALPTEKİN
Ahmet GÖNÜLTAŞ
Ali GÜRGÜR
Ali HÜRATA
Asım ERASLAN
Bekir ERKARAGÜLLE
Erhan ERTAN
Hilmi GÜRBÜZ
M. Feridun DUYGULUER
Metin SERİN
Mustafa TAYMAZ
Yahya GÜÇLÜ
Yurdanur YERLİKAYA

Not: Görevde olanlardan başlatılarak alfabetik olarak sıralanmıştır.

SORUNSUZ SÖZLEŞME YÖNETİMİ İÇİN

KARAR VE GÖRÜŞ ÖRNEKLERİ

(2005-2013)

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2013/10
İşin Adı : ... Kent Parkı Yapım İşİ
Görüş İsteyen : ... Belediye Başkanlığı
Konusu:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek teklif birim fiyat üzerinden sözleşmeye bağlanan İş'te, yüklenicinin birim fiyatlara itiraz etmesi ve bazı imalat kalemlerinin yeni birim fiyatlar üzerinden ödenmesini istemesi üzerine oluşan anlaşmazlık

Özeti:

Yüklenicinin teklifi ile birlikte, kanalizasyon ve yağmursuyu şebeke hatları için verdiği ve sözleşmenin akdedilmesi ile birlikte sözleşmesi ekine dönüşen teklif birim fiyatların yerine, sonradan projede hendek derinliğinin 2.00 m'den fazla olduğu, bir başka ifade ile hendek derinliğine bağlı olarak ve analiz formatlarından hareketle yeni birim fiyat yapılmasının, işin sözleşmesi ve eklerine uygun düşmeyeceği gibi, 4735 sayılı Kanuna da aykırılık teşkil edeceği,

İşin devamı sırasında idaresinin gerekli görerek yapılmasını istediği, ihale dokümanlarında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş olan Ø 800 mm kanalizasyon şebeke hattına ait fiyatın Y.İ.G.Ş.'nin 22 nci maddesi hükümlerine göre yüklenici ile birlikte tespit edilmesi gerektiği,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş İstemi
Karar No : 2013/10
Karar Tarihi : 20/02/2013

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I – GİRİŞ

... Belediye Başkanlığınca yaptırılmakta olan “ ... Kent Parkı Yapım İşi”nde birim fiyatlar ile ilgili çıkan anlaşmazlık konusunda görüş istenilmektedir.

II – KONU

... Belediye Başkanlığı 26.12.2012 tarih ve 1097 sayılı yazıları ile, idarelerince 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihale edilerek 23.08.2012 tarihinde teklif birim fiyat üzerinden sözleşmeye bağlanan ... Kent Parkı Yapım İşi’nde düzenlenen bir no’lu hakedişte, yüklenicinin birim fiyatlara itiraz etmesi ve bazı imalat kalemlerinin yeni birim fiyatlar üzerinden ödenmesini istemesi ile, ihale dokümanları arasındaki öncelik sıralaması üzerinde yüklenici ile aralarında anlaşmazlık çıktığı ifade edilerek konu hakkındaki görüşlerimizin bildirilmesi talep edilmektedir.

III – İNCELEME

Konu, gönderilen yazı ve ekleri ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiş olup, tarafların uyuşmazlığa ilişkin görüş ve değerlendirmeleri aşağıda belirtildiği şekildedir.

Yüklenicinin görüş ve talebi;

İdaresi yazıları ekinde gönderilen yüklenicinin 17.12.2012 tarih ve 007 ve 03.01.2013 tarih ve 003 sayılı yazılarında özetle; Taraflarınca verilmiş olan teklif birim fiyat cetvelinde yer alan iş kalemleri için teklif ettikleri birim fiyatları, ihale aşamasında müdahale edemeyecek oldukları idarece verilen analiz formatlarında belirtilen alt başlıklardaki iş kalemi poz ve tariflerini dikkate alarak belirlediklerini, ihaleden sonra bu analiz formatlarındaki alt başlıklar ile ihale dokümanları arasında çelişki ve uyumsuzlukların olduğunun görüldüğü, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan Ø 200 mm, Ø 300 mm, Ø 600 mm HDPE ile kanalizasyon şebeke hattı imalatı ve Ø 300 mm, Ø 400 mm, Ø 500 mm ve Ø 600 mm HDPE ile yağmursuyu şebeke hattı imalatı yapılmasına ait idarece verilen analiz formatında “*Her cins zeminde (0-2 mt) iksalı hendek kazısı yapılması*” ifadesinin yer aldığı, bu imalatlara ait projelerde ise kazı yüksekliğinin ortalama 2,34 ile 3,64 mt arasında olduğu, hem bu uyumsuzlukların giderilmesi, hem de **sözleşmenin**, “33.1 sözleşmenin imzalandığı tarihten sonraki 15 (onbeş) takvim günü içinde iş gruplarına ait analizler yüklenici tarafından idareye verilecektir.” ve sözleşme eki **Özel Teknik Şartnamenin 5 inci maddesi** gereğince, sözü edilen imalatlara ait yeni fiyat analizleri ile, işin devamı sırasında Ø 600 mm kanalizasyon şebeke hattının Ø 800 mm’ye dönüştürülmesi sonucu bu yeni hatta ait fiyat analizi ve çıkış çapı Ø 800 mm olan kanalizasyon muayene bacası imalatına ait fiyat analizlerinin yapılarak idareye sunulduğu, ayrıca boru çapı değişikliği ve ihaleye esas projeye göre yapılması gereken bazı altyapı güzergahları üzerinde idaresince kaldırılmayan yapıların olması sebebiyle projede revize yapıldığı, revize projenin 24.09.2012 tarih ve 758 sayılı, birim fiyat analizlerinin 11.10.2012 tarih ve 033-827 sayılı idaresi yazıları ile onaylandığı, tamamlanan kanalizasyon ve yağmursuyu hatlarına ait düzenlenen 1 (bir) no’lu hakedişin idarece onaylanan yeni fiyatlar ile teşkil edilmesi gerekir iken bunun yerine teklif birim fiyatlar ile değerlendirildiği, Ø 800 mm’lik kanalizasyon hattının da yine onaylanan fiyatla değil, idarece tek tarafı yapılan fiyatla değerlendirildiği,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2013/10
Karar Tarihi : 20/02/2013

- 2 -

Ayrıca, sözleşmenin 8 inci maddesinde belirtilen öncelik sıralaması gereği sözleşme eki analizlerin proje ve şartnamelere göre öncelikli olduğunun anlaşıldığı, bu özellik dikkate alınarak teklif fiyatların oluşturulduğu, ihale dokümanında PDF formatında verilmiş olan analizler üzerinde herhangi bir değişiklik veya ek imalat konulması imkanının olmadığı, bu nedenle her ne kadar proje ve şartnamelerde analizde belirtilen iş kalemlerinden farklı imalat kalemleri görülse de, teklif birim fiyat eki analize yansıtılmasının hem yasa hem de idaresince imkansız kılındığı, iş teklif birim fiyat usulü sözleşmeye göre yürütülmekte olduğundan analizde olmayan bir imalatın yerinde ölçümü yapılarak fiyatının taraflarca belirlenmesini müteakip ödemesinin yapılması gerektiği, yönündedir.

İdarenin görüş ve değerlendirmesi;

İdare 26.12.2012 tarih ve 1077 sayılı yazısında özetle; Yüklenicinin 07.09.2012 tarih ve 3 sayılı yazısı ile ihale dokümanları (proje ve şartnameler) arasında çelişki ve uyumsuzluk tespit ettiklerini bildirmesi üzerine, sözleşme eki **Özel Teknik Şartnamenin 5 inci maddesi**; “Yüklenici sözleşme imzalandıktan sonra 15 (onbeş) takvim günü içerisinde sözleşme kapsamındaki bütün proje ve dokümanları titizlikle inceleyecek ve işlerin zamanında tamamlanmasını engelleyebilecek herhangi bir eksiklik ve/veya tutarsızlık tespit etmesi durumunda (eğer varsa) bu eksiklik veya tutarsızlığın olumsuz etkilerinin giderilmesi amacıyla idareyi bu eksiklik ve/veya tutarsızlıklar hususunda derhal bilgilendirecektir.” gereğince, bu uyumsuzlukların neler olduğunun bildirmesinin inceleme amaçlı olarak istendiği, bunun üzerine yüklenici tarafından hazırlanan Ø 200 mm, Ø 300 mm HDPE kanalizasyon şebeke hattı, Ø 300 mm, Ø 400 mm, Ø 500 mm, Ø 600 mm HDPE yağmursuyu şebeke hatları ve yeni iş kalemi olan Ø 800 mm HDPE kanalizasyon şebeke hattı imalatına ait analizlere 11.10.2012 tarih ve 8275 sayılı yazı ile onay verildiği, ancak idarece yapılan incelemede, yeni iş kalemi Ø 800 mm kanalizasyon şebeke hattı dışındaki diğer iş kalemlerine ait teklif birim fiyatların sözleşmede yer aldığı, imalatlarının da tariflerine göre yapıldığı, dolayısıyla bu iş kalemleri için revize birim fiyat yapılmasına gerek olmadığına 04.12.2012 tarih ve 995 sayılı yazı ile yükleniciye bildirildiği, Ø 800 mm kanalizasyon hattına ait fiyatın ise Yapım işleri Genel Şartnamesinin 22 nci maddesi 2. fıkrası (b) bendinde belirtilen rayiçlerin uygulanması ve % 29,39 tenzilata tabi tutulması suretiyle belirlendiği, yüklenicinin ise, ihale öncesinde analizlerde bildirdiğini iddia ettiği rayiçlerin uygulanmasını talep etmesi sebebiyle anlaşma sağlanamadığı,

Ayrıca, yüklenicinin ihale dokümanları arasında proje ve şartnamelere göre öncelikli olduğunu iddia ettiği analizlerin, sözleşmenin 8.2.1. maddesinde belirtilen ihale dokümanları arasında dahi yer almadığı, ihale aşamasında isteklilerden, teklif birim fiyata dayalı herhangi bir analiz istenmediği, ancak aşırı düşük bedel sorgulaması sırasında analiz istenebileceği, söz konusu işde aşırı düşük bedel sorgulaması da yapılmadığı,

Bütün bu sebeplerle yüklenici itiraz ve taleplerinin yerinde olmadığına ilişkin bulunmaktadır.

İdare ile yüklenici arasında ortaya çıkan anlaşmazlık konularının iki ana başlık altında toplandığı görülmektedir. Bunlardan birincisi, ihaleye esas proje ve sözleşme kapsamında yer alan ve teklif kapsamında fiyatı verilmiş olan imalat kalemlerine, işin devamı sırasında yeni fiyat yapıp yapılmayacağı, ikincisinin ise ihaleye esas proje ve sözleşme kapsamında yer almayan, teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin fiyatının yapılmasıyla ilgilidir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2013/10
Karar Tarihi : 20/02/2013

- 3 -

Birinci anlaşmazlık konusu ile ilgili olarak; sözleşmenin, **Sözleşmenin türü ve bedeli** başlıklı **6. Maddesi**:

“6.1. Bu Sözleşme, birim fiyat sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan kesin projeye/projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine dayalı olarak, İdarece hazırlanmış birim fiyat teklif cetvelinde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için yüklenici tarafından teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan tutarların toplamı olan..... (rakam ve yazıyla).....bedel üzerinden akdedilmiştir.

6.2. Yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, birim fiyat teklif cetvelinde yüklenicinin teklif ettiği ve sözleşme bedelinin tespitinde kullanılan birim fiyatlar ile varsa sonradan tespit edilen yeni birim fiyatlar esas alınır.”

Hükümlerine haiz olup, teklifin ihale dokümanında yer alan kesin projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine dayalı olarak, idarece hazırlanmış teklif birim fiyat cetvelinde yer alan her bir iş kalemi için verildiği, yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, birim fiyat teklif cetvelinde yüklenicinin teklif ettiği ve sözleşme bedelinin tespitinde kullanılan birim fiyatlar ile varsa sonradan tespit edilen yeni birim fiyatların esas alınacağı son derece açıktır.

Anlaşmazlık konusu imalat kalemleri, yüklenicinin teklifi ile birlikte verdiği Birim Fiyat Teklif Cetvelinde yazıldığı biçimiyle aynen;

Sıra No	İş Kalemi No	İş Kaleminin Adı ve Kısa Açıklaması	Ölçü Birimi
4	01.02.01-200	Ø 200 mm Anma Çaplı Hdpe Esaslı Koruge Kanalizasyon Borusu İle Kanalizasyon Şebeke Hattı Yapılması	m.
5	01.02.01-300	Ø 300 mm Anma Çaplı Hdpe Esaslı Koruge Kanalizasyon Borusu İle Kanalizasyon Şebeke Hattı Yapılması	m.
12	01.03.01-300	Ø 300 mm Anma Çaplı Hdpe Esaslı Koruge Kanalizasyon Borusu İle Yağmursuyu Şebeke Hattı Yapılması	m.
13	01.03.01-400	Ø 400 mm Anma Çaplı Hdpe Esaslı Koruge Kanalizasyon Borusu İle Yağmursuyu Şebeke Hattı Yapılması	m.
14	01.03.01-500	Ø 500 mm Anma Çaplı Hdpe Esaslı Koruge Kanalizasyon Borusu İle Yağmursuyu Şebeke Hattı Yapılması	m.
15	01.03.01-600	Ø 600 mm Anma Çaplı Hdpe Esaslı Koruge Kanalizasyon Borusu İle Yağmursuyu Şebeke Hattı Yapılması	m.

şeklinde yer almaktadır.

Bu imatlara ait **sözleşme eki birim fiyat tariflerinde**; “kazının yapıldığı yerdeki her türlü klasta, her cins zeminde, her derinlikte hendek kazısı yapılması,.....hendek kenarlarının TS 2519 ve DIN 4124 standartlarına uygun her türlü ahşap iksa veya çelik panolu (Krings-Verbau veya benzeri tipte) iksa ile desteklenmesi veya şevli kazı yapılarak, iş ve işçi can güvenliği ile çevre emniyetinin sağlanması için gerekli tedbirlerin alınması,” giderlerinin teklif birim fiyata dahil olduğu vurgulanmış olup, bu hükümlerden anlaşılacağı üzere ne birim fiyat teklif cetveline ve ne de birim fiyat tariflerinde hendek kazı derinliği ile ilgili herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2013/10
Karar Tarihi : 20/02/2013

- 4 -

Diğer yandan, işe ait **sözleşmenin 8.2.1 maddesinde** belirtilen ihale dokümanları arasında bulunmayan, idaresince ihalenin hiçbir aşamasında isteklilerden istenmeyen ve herhangi bir değerlendirmeye tabi tutulmayan analiz formatlarının, ihale dokümanları arasında ve öncelikli sırada yer aldığı ile ilgili iddialardan hareketle sözleşmeye esas birim fiyatların değiştirilmesinin söz konusu olamayacağı hususu açıktır.

Ayrıca gerek yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 60. ve gerekse Kamu İhale Genel Tebliğinin 45.1.4 maddesinde de belirtildiği üzere, İdari Şartnamenin 5.1.(e) maddesinde ifade edilen analiz formatlarının ancak aşırı düşük bedel sorgulaması sırasında, açıklama istenen iş kalemleri ile ilgili, istekliler tarafından verilecek açıklamalar sırasında kullanılabileceği, bunun dışında sözleşmeye esas olabilecek herhangi bir birim fiyat ve fiyat tarifi niteliğinde bulunmadığı durumu bilinmektedir.

Bunların yanı sıra, **sözleşmede değişiklik yapılması** başlıklı 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 15. ve sözleşmesinin 24. Maddesinde;

24.1. Sözleşme imzalandıktan sonra, sözleşme bedelinin aşılmasını ve İdare ile Yüklenicinin karşılıklı olarak anlaşması kaydıyla, aşağıda belirtilen hususlarda sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılabilir:

- a) İşin yapılma yeri,
- b) İşin süresinden önce yapılması kaydıyla işin süresi ve bu süreye uygun olarak ödeme şartları.”

Hükmü yer almakta olup, bu hükümlerde belirtilen şartların mevcudiyeti halinde ancak sözleşmede değişiklik yapılabilmesi, bunun dışında sözleşmede herhangi bir değişiklik yapmanın mümkün olmadığı, teklif birim fiyatlı işlerde, teklif birim fiyatların sözleşmenin esasını oluşturduğu, dolayısıyla ihaleden sonra bu fiyatların değiştirilmesi gibi bir durumun söz konusu olamayacağı hususu açıktır.

Belirtilen hususlar birlikte dikkate alındığında; ihaleye esas proje kapsamında yer alan, kanalizasyon ve yağmursuyu hatlarının yapımı ile ilgili olarak, yüklenicinin teklifi ile birlikte, verdiği ve sözleşmenin aktedilmesi ile birlikte sözleşmesi ekine dönüşen teklif birim fiyatların yerine, sonradan projede hendek derinliğinin 2.00 m’den fazla olduğu, bir başka ifade ile hendek derinliğine bağlı olarak ve analiz formatlarından hareketle yeni birim fiyat yapılmasının, işin sözleşmesi ve eklerine uygun düşmeyeceği gibi, 4735 sayılı Kanuna da aykırılık teşkil edeceği değerlendirilmektedir.

İkinci anlaşmazlık konusu olan, sözleşme kapsamında yer almayan yeni iş kalemi Ø 800 mm HDPE kanalizasyon şebeke hattına ait fiyat yapılmasıyla ilgili olarak ise; idare yazıları ekinde gönderilmediğinden, sözleşmenin aktedildiği 23.08.2012 tarihinde yürürlükte bulunan **Y.İ.G.Ş.’nin “Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti”** başlıklı 22 nci maddesinin;

(1) fıkrasında; “... işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının bedelleri ... ikinci fıkrada belirtilen usuller çerçevesinde yüklenici ile birlikte tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden yükleniciye ödenir.”

(2) fıkrasında; “Yeni fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılır.”,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2013/10
Karar Tarihi : 20/02/2013

- 5 -

(3) fıkrasında; “İş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri, birkaç ı veya tamamı uygulanabilir.”

Hükümleri yer almakta olup, tarafların birlikte ve bu hükümler çerçevesinde yeni fiyatı tespit etmelerinin gerekli olduğu,

Ayrıca, 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile ikincil mevzuatlarında, anahtar teslimi götürü bedel ve birim fiyat tip sözleşmeleri hükümlerinde; Sözleşmede yer almayan ve sonradan yapılmasına gerek duyulan yeni iş kalemlerine ait birim fiyatların tespitinde, yaklaşık maliyet ile sözleşme bedeli arasındaki farktan hareketle bulunacak bir oranda fiyatların tenzilatı tabi tutulacağına dair bir husus yer almadığından, varsa eğer sözleşmesinden gelen veya yüklenicinin kabulünü içeren durumlar hariç, bu doğrultuda uygulama yapılmasının uygun olmayacağı düşünülmekle birlikte, yüklenici kâr ve genel giderler de dahil olmak üzere, birim fiyatların taraflarca müştereken üzerinde anlaşma sağlanarak belirlenmesinin esas olduğu,

Değerlendirilmektedir.

IV- KARAR

... Kent Parkı Yapım İş'i ile ilgili görüş talebine ilişkin konular, ön bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Yüklenicinin teklifi ile birlikte, kanalizasyon ve yağmursuyu şebeke hatları için verdiği ve sözleşmenin aktedilmesi ile birlikte sözleşmesi ekine dönüşen teklif birim fiyatların yerine, sonradan projede hendek derinliğinin 2.00 m’den fazla olduğu, bir başka ifade ile hendek derinliğine bağlı olarak ve analiz formatlarından hareketle yeni birim fiyat yapılmasının, işin sözleşmesi ve eklerine uygun düşmeyeceği gibi, 4735 sayılı Kanuna da aykırılık teşkil edeceği hususlarının açık olduğunun değerlendirildiğine,

İşin devamı sırasında idaresinin gerekli görerek yapılmasını istediği, ihale dokümanlarında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş olan Ø 800 mm kanalizasyon şebeke hattına ait fiyatın Y.İ.G.Ş.’nin 22 nci maddesi hükümlerine göre değerlendirmelerimiz de dikkate alınarak yüklenici ile birlikte tespit edilmesi gerektiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 20/02/2013 tarihinde yapılan toplantıda, katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2013/09
İşin Adı : ... İ.Ö.O. Yeni Bina Yapım İşİ
Görüş İsteyen : ... İl Özel İdaresi

Konusu:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'in yürütülmesi sırasında, kazı imalatlarında; zemin cinsinin, ihale dokümanları arasında bulunan birim fiyat poz tariflerinden ve pirsantaj tablosundan farklı çıkması nedeniyle, ödenmesi ve kazı güçlüğüne dayalı olarak süre uzatımının verilmesi, ayrıca revize edilen vaziyet planı ve taş istinat duvarı ile ilgili ödeme konusunda oluşan anlaşmazlık.

Özeti:

Kazı imalatlarında; zemin cinsine dayalı olarak sözleşme bedelinin dışında ayrıca ilave bir bedelin ödenemeyeceği,

Ancak, zemin kotlarının yükseltilmesine dayalı olarak hazırlanan revize projeden dolayı, kazı miktarında artma veya eksilme meydana gelmiş ise, artan veya eksilen imalat miktarının bedelinin hesaplanması gerektiği, bu kapsamda bulunan değer artı ise % 10 iş artışını geçmemek kaydıyla yüklenicisine ödenmesi, eksi ise de sözleşme bedelinden düşülmesinin gerektiği,

Kazı miktarında, artış ve eksilişlerin olup olmadığına ilişkin hesaplamada, yaklaşık maliyete esas metrajların dikkate alınamayacağı, ihaleye esas proje ile revize proje arasındaki imalat farkının kesin hesap niteliğindeki metrajların yeniden çıkarılarak, imalat miktarların bulunmasının icap ettiği,

Taraflar arasında anlaşmazlık oluşturan bahçe duvarı ve korkuluk imalatlarının, ihaleye esas projelere uygun olarak yapıldığı idaresince ortaya konulduğundan, buradan hareketle sözleşme bedelinde bir kesintinin yapılmasının uygun olmayacağı,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş Talebi
Karar No : 2013/9
Karar Tarihi : 05/02/2013

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... İl Özel İdaresi tarafından ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... İ.Ö.O. Yeni Bina Yapım İşi” ile ilgili görüş istemidir.

II- KONU

İdaresinin, 21.12.2012 tarih ve 000-14964 sayılı yazısında özetle; 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara göre ihale edilerek, 22.02.2012 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... İ.Ö.O. Yeni Bina Yapım İşi”nin yürütülmesi sırasında, kazı imalatlarında; Zemin cinsinin, ihale dokümanları arasında bulunan birim fiyat poz tariflerinden ve pursantaj tablosundan farklı çıkması nedeniyle, ödenmesi ve kazı güçlüğüne dayalı olarak süre uzatımının verilmesi, ayrıca revize edilen vaziyet planı ve taş istinat duvarı ile ilgili ödeme konusunda oluşan anlaşmazlıklara ilişkin görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde, aşağıda belirtilen şekilde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

İdaresi yazısı ve eklerindeki tarafların görüş ve değerlendirmeleri özet olarak;

Yüklenicinin görüş ve talebi;

Kazı imalatlarında zemin cinsinin ihale dokümanlarında toprak olarak belirtildiği, bu durumun yanıltıcı olduğu ve bunda idarenin ağır hatasının bulunduğu, ancak arazide yapılan kazılarla ilgili mahkeme aracılığı ile hazırlatılan bilirkişi tespit ve değerlendirmelerini içeren raporunda; 3-5 cm’lik toprak zeminin altında sert kaya kütleli bulunduğu, çevre kazısında “15.018/4A Makine İle Patlayıcı Madde Kullanmadan Çok Sert Kaya Kazılması (24,29 TL/m³), temel kazısında “15.018/5B Makine İle Patlayıcı Madde Kullanmadan Her Derinlikte Çok Sert Kaya Kazılması (31,10 TL/m³) pozlarının 2011 yılı birim fiyat ortalaması olan 27,70 TL/m³’den, İdarenin yaklaşık maliyete koyduğu 15.001/2B Makine İle Her Derinlikte Yumuşak ve Sert Toprak Kazılması pozunun birim fiyatı 3,58 TL/m³’ün çıkarılması ile elde edilen 24,12 TL/m³ birim fiyattan kendisine fark bedel ödenmesi ve bu fiyat artışından dolayı da süre uzatımı verilmesi gerektiğinin ifade edildiği,

Arazi tesviye kotlarının değiştirilmesinden meydana gelen 9086,57 m³’lük kazı miktarına, bilirkişinin tespit ettiği birim fiyata göre, 219.168,07 TL fiyat farkı ve 53 gün süre uzatımı verilmesinin gerektiği,

İşe ait sözleşmenin “Diğer Hususlar” başlığı altında bulunan; 33.16 maddesinde diğer hükümler arasına sıkıştırılmış bir madde olduğu ve hukuki anlamda bir hüküm ifade edemeyeceğini,

Ayrıca; ihaleye esas duvar projesinin yapılması idarece kabul edilmesine rağmen revize mukayeseli keşif yapılarak -% 4,53 sözleşme pursantaj farkına ait bedel düşülmesinin yasal dayanağının bulunmadığına ilişkin bulunmaktadır.

İdaresinin görüş ve değerlendirmesi ise;

İhaleye esas uygulama projeleri ve mahal listelerinde kazı ile ilgili herhangi bir pozun belirtilmediği, birim fiyat poz tariflerinde ve pursantaj tablosunda temel imalatları iş grubunda

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2013/9
Karar Tarihi : 05/02/2013

- 2 -

yumuşak ve sert toprak kazılmasına ilişkin pozların yer aldığı, ancak ihale dokümanları arasında konulmayan, onaylı zemin etüt raporunun bulunduğu, raporda zeminin 50 cm nebatî toprak ve altında kireçtaşı birimlerinden oluşan orta dayanımlı bir zemin olduğu tespit edilmiş olup, isteklilerin talebi halinde bu raporu idarede inceleyebilmelerinin mümkün olduğu,

İşe ait sözleşmenin 33 üncü maddesinin; 33.4 ve 33.16 nolu alt maddelerinde yer alan hükümler ile,

Anahtar teslimi götürü bedel teklif mektubunun 1 inci maddesinde bulunan; *“Yukarıda ihale kayıt numarası ve adı yer alan ihaleye ilişkin ihale dokümanını oluşturan tüm belgeler tarafımızdan okunmuş, anlaşılmış ve kabul edilmiştir. Teklif fiyata dâhil olduğu belirtilen tüm masraflar ve teklif geçerlilik süresi de dâhil olmak üzere ihale dokümanında yer alan tüm düzenlemeleri dikkate alarak teklif verdiğimizizi, dokümanda yer alan yükümlülükleri yerine getirmememiz durumunda uygulanacak yaptırımları kabul ettiğimizi beyan ediyoruz.”* hükmüne göre;

Yüklenici tarafından itirazsız kabul edilip imzalanmış olan sözleşme hükümleri, şartname hükümleri, teklif mektubu maddeleri ve anahtar teslimi götürü bedel ihalenin usulleri gereği; söz konusu işin kazı imalatlarında, zemin cinsi her ne olursa olsun, uygulama projelerinde belirtilen kotlarda kazının yapılması, sözleşme gereğince yüklenicinin yükümlülüğünde olduğu,

Yüklenici talebi üzerine; Bahçe duvarı ve demir korkuluklarında, revize projeden vazgeçilip, ihaleye esas uygulama projelerinin yapılmasına karar verildiği, ancak yaklaşık maliyete esas porsantaj oranlarının yeniden hesap edilerek, mukayeseli keşif yapmak suretiyle, sözleşme porsantaj farkının -%4,53 olarak eksiltilmesi gerektiği yönündedir.

Tarafların bu görüşleri belirtildikten sonra, konunun incelenmesi ve değerlendirilmesine geçilmiştir.

İdaresi yazısı ve eklerinde; Yüklenici tarafından ... Nöbetçi Sulh Hukuk Mahkemesine tespit davası açıldığı, ancak davanın, arazi zemin sınıfının tespiti ile ilgili olduğu, iş kapsamında idareleri aleyhine açılan bir davanın bulunmadığı vurgulanarak, talebe ilişkin konuda yargı mercilerine intikal etmiş bir dava olmadığı ifade edilmektedir.

... Nöbetçi Sulh Hukuk Mahkemesinde açılan tespit davası bahis konusu inşaat ile ilgili olarak yapılan kazının, zemin cinsinin tespit edilmesine yönelik olduğu, idaresinin Kurulumuzdan görüş talep ettiği konu ise, zemin cinsine bağlı olarak sözleşme bedelinin dışında yüklenicisine ilave bir bedel ödenip ödenemeyeceğine ilişkin olduğu, bu durum ile birlikte sözleşme ve eklerinde, kazının tespit edilecek klaslar üzerinden ödenmesi yönünde bir düzenlemenin yer alması ayrıca, kazı klasları ile ilgili olarak belirlenen bir bedelin tarafına ödenmesi yönünde yüklenici tarafından açılmış bir davanın olmadığına idaresi tarafından bildirilmiş olması hususları birlikte dikkate alındığında, talebe ilişkin konunun Bakanlığımız Yüksek Fen Kurulu Başkanlığının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin 14. Maddesinde yer alan yargıya intikal etmiş konu mahiyetinde olmadığı sonucuna varıldığından, talebin incelenmesi ve değerlendirilmesine geçilmiştir.

İşe ait sözleşmenin,

Sözleşmenin türü ve bedeli başlıklı 6 ncı maddesinde; *“6.1. Bu sözleşme, anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin*

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2013/9
Karar Tarihi : 05/02/2013

- 3 -

mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden akdedilmiştir.

6.2. Yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, yüklenicinin teklif ettiği toplam bedel esas alınır.” hükmü ile,

Sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin geçici hakediş raporları başlıklı 39 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasında; “*Anahtar teslimi götürü bedel esasına göre yapılan işlerin bedelleri, ihale dokümanında ön görülen ilerleme yüzdeleri üzerinden sözleşmesinde ve eklerinde yazılı esaslara göre ödenir*” hükmü,

Yer almaktadır.

Bu hükümlerde, sözleşme kapsamında yapılacak işlerin bedellerinin birim fiyat üzerinden değil, yüklenicinin teklif ettiği toplam bedel esas alınarak ihale dokümanlarında ön görülen ilerleme yüzdeleri dikkate alınarak ödenmesi öngörülmektedir.

Belirtilen kapsamda konu ele alındığında; işe ait sözleşmenin anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olduğu, bu sözleşmede, birim fiyat sözleşmelerde olduğu gibi ödemelerin birim fiyatlar üzerinden yapılmasının söz konusu olamayacağı, dolayısıyla da ödeme konusunda birim fiyat tariflerine dayalı olarak değerlendirme yapılamayacağı, bu itibarla pursantaj tablosunda imalatların yapımı sırasında uyulması gereken kriterleri ortaya koymak amacıyla idaresince poz numaralarına yer verilmesinden hareketle, burada yer alan “15.001/2B makine ile her derinlikte yumuşak ve sert toprak kazılması” pozunun ödemeye esas ölçü birimi ve birim fiyat olarak kabul edilmesinin anahtar teslimi götürü bedel sözleşme ve mevzuatına uygun düşmeyeceği hususu açıktır.

Ayrıca, uygulamada uyulacak teknik konular ile ilgili birim fiyat tariflerine atıfta bulunulmasının yerinde olmadığı, bu hususların idaresi tarafından düzenlenecek ve ihale dokümanları arasına konulacak teknik şartnamelerde belirtilmesinin mevzuatının gereği olduğu, hususu dikkate alınarak uygulama yapılması yerinde olacaktır.

Ön bölümde belirtilen hususlar ile,

İşe ait İdari Şartnamede de yer alan sözleşmesinin 33 üncü maddesinin 33.4 no’lu alt maddesindeki; “*Yüklenici işi projeye göre tamamlamak üzere teklifini vermiştir; bu nedenle pursantaj tablosunda hata olduğu veya ihale işlem dosyasında yer alan yaklaşık maliyetteki imalat miktarının eksik olduğu veya pursantaj tablosunda bulunmadığı gibi gerekçelerle hiçbir ilave hak iddiasında bulunmayacaktır. Yüklenici projeyi esas alarak proje ve eklerine ve yapılacak işler listesindeki iş tariflerine uygun bir şekilde işin tamamını yapmakla mükelleftir. Pursantaj tablosunda sehven yer alan, projede bulunmayan imalat yaptırılmayacaktır. Bunun tam tersi projede yer alan ancak sehven pursantaj tablosunda olmayan veya yüzde olarak eksik gösterilen imalat ise yüklenici tarafından yapılacak olup, bunun için ayrıca bir bedel ödenmeyecektir. Bu durum keşif artışı olarak değerlendirilmeyecektir.*” hükmü ve,

33.16 no’lu alt maddesindeki; “*İstekli, idare tarafından işin yapılacağı arazide yaptırılan her türlü etüt sonuçlarını gerekçe göstererek sözleşme bedeli dışında ilave ödeme talep edemeyeceğini kabul etmiş sayılır. İstekli tüm kazı işlerinde malzemenin paçal olarak kabul edileceğini, saha veya zemin koşullarındaki beklenmeyen koşullara ilişkin tüm riskleri üzerine aldığını, teklifin tüm kazı, dolgu, nakliye ve diğer saha tanzim işlerini kapsadığını, idare veya teklif sahibi tarafından işin yapılacağı arazide ihale öncesi veya sonrasında yaptırılan her türlü etüt sonuçlarından*

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2013/9
Karar Tarihi : 05/02/2013

- 4 -

farklı zemin yapısı ve arsa koşulları çıkması sebebiyle sözleşme bedeli dışında ilave ödeme talep edemeyeceğini kabul etmiş sayılır.” hükmü,

Birlikte dikkate alındığında, bunların dışında ilave bir kısım değerlendirmelere ihtiyaç göstermeyecek ölçüde, zemin cinsine dayalı olarak bir fark bedelin ödenemeyeceği hususunun, hiçbir tereddüte mahal vermeyecek ölçüde açık ve net olarak ortaya konulduğu değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, süre uzatımı hususunda nasıl hareket edilmesi gerektiğine ilişkin, sözleşmesi ve eklerinde gerekli düzenlemelerin, bir değerlendirmeye ihtiyaç göstermeyecek ölçüde açık olarak belirtilmiş olduğu, dolayısıyla, bu doğrultuda gerekli uygulamaların yapılmasının idaresinin yetki ve sorumluluk alanında olduğu, süre uzatımı verilmesi veya verilmemesi konusunda Kurulumuzca bir karar ihdas edilmesinin görevlerimiz kapsamında yer almadığını da ayrıca belirtmekte yarar görülmüştür.

Zemin kotlarının yükseltilmesine dayalı olarak hazırlanan revize projelerdeki imalat artış ve eksilişlerinin dikkate alınmasının gerektiği, imalat artış ve eksilişlerinin değerlendirilmesinde; yaklaşık maliyete esas metrajların değil, ihaleye esas proje ile revize proje arasındaki imalat farkının, kesin hesap niteliğindeki metrajların yeniden çıkarılarak, bunların dikkate alınması gerekli olmaktadır.

Ayrıca, taraflar arasında anlaşmazlık oluşturan bahçe duvarı ve korkuluk imalatlarının, ihaleye esas projelere uygun olarak yapıldığı idaresince ortaya konulduğundan, buradan hareketle sözleşme bedelinden bir kesinti yapılmasının uygun olmayacağı değerlendirilmektedir.

IV-KARAR

“... İ.Ö.O. Yeni Bina Yapım İşİ” ile ilgili idaresinin talebine ilişkin konu, önceki bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Kazı imalatlarında; zemin cinsine dayalı olarak sözleşme bedelinin dışında ayrıca ilave bir bedelin ödenemeyeceğinin,

Ancak, zemin kotlarının yükseltilmesine dayalı olarak hazırlanan revize projeden dolayı, kazı miktarında artma veya eksilme meydana gelmiş ise, artan veya eksilen imalat miktarının bedelinin hesaplanmasının gerektiği, bu kapsamda bulunan değer artışı ise % 10 artışını geçmemek kaydıyla yüklenicisine ödenmesi, eksi ise de sözleşme bedelinden düşülmesinin gerektiği,

Kazı miktarında, artış ve eksilişlerin olup olmadığına ilişkin hesaplamada, yaklaşık maliyete esas metrajların dikkate alınamayacağı, ihaleye esas proje ile revize proje arasındaki imalat farkının kesin hesap niteliğindeki metrajların yeniden çıkarılarak, imalat miktarlarının bulunmasının icap ettiğinin,

Taraflar arasında anlaşmazlık oluşturan bahçe duvarı ve korkuluk imalatlarının, ihaleye esas projelere uygun olarak yapıldığı idaresince ortaya konulduğundan, buradan hareketle sözleşme bedelinde bir kesintinin yapılmasının uygun olmayacağını,

Değerlendirildiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 05/02/2013 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2013/08
İşin Adı : ... Yapım İşİ
Görüş İsteyen : ... Belediye Başkanlığı

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te, yüklenicinin gerekli teknik koşulları sağlayarak çalışılmayan dönemde imalat yapmayı istemesi durumunda, havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmayan dönemde çalışılan gün sayısı kadar sürenin, idaresince normal çalışma sürelerinden tenzil edilmesi üzerine oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

Sözleşmesinin 9 uncu maddesinde yer alan 240 günlük sürenin sözleşme imzalandıktan sonra yüklenici ile karşılıklı anlaşmaya varmadan azaltılması cihetine gidilmesi durumunun, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 15 inci maddesi ve Sözleşme'nin 24 üncü maddesine aykırılık teşkil edeceği.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş talebi
Karar No : 2013/08
Karar Tarihi : 05/02/2013

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Belediye Başkanlığı tarafından ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan "... Yapım İşİ" ile ilgili görüş talebidir.

II- KONU

... Belediye Başkanlığının 22/01/2013 tarih ve 1544 sayılı yazı ve eklerinde özetle; 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara göre ihale edilerek 05.11.2012 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan işin, 09.11.2012 tarihinde yer teslimi yapıldığı ancak, ... Belediyesinin yapım ruhsatını 30.11.2012 tarihinde vermesine üzerine ancak, bu tarihte işe başlandığı,

Sözleşmeye göre işin süresinin 240 gün, havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmadığı günlerin 01.12.2012 – 01.04.2013 tarihleri arasındaki 121 gün ve normal çalışma süresinin 01.04.2013 tarihinden sonraki 119 gün olduğundan bahisle,

Yüklenicinin gerekli teknik koşulları sağlayarak çalışılmayan dönemde imalat yapmayı istemesi durumunda, havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmayan dönemde çalışılan gün sayısı kadar sürenin, normal çalışma sürelerinden tenzil edilmesi gerektiğinin idaresince mütalaa edildiği,

Ancak yüklenicinin bu uygulamaya itiraz etmesi üzerine anlaşmazlık olduğundan bahisle Kurulumuz görüşünün bildirilmesine iliskindir.

III- İNCELEME

Konu gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde, Kurulumuzca aşağıda belirtildiği şekilde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

İşin süresi ile ilgili olarak; işe ait Sözleşme'nin

"İşe başlama ve bitirme tarihi" başlıklı 9 uncu maddesinde;

"9.1. Sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren 5 (beş) gün içinde Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerine göre yer teslimi yapılarak işe başlanır.

9.2. Yüklenici taahhüdün tümünü, işyeri teslim tarihinden itibaren 240 (iki yüz kırk) gün içinde tamamlayarak geçici kabule hazır hale getirmek zorundadır. Sürenin hesaplanmasında; havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmayan dönemi ile resmi tatil günleri dikkate alındığından, bu nedenlerle ayrıca süre uzatımı verilmez. ...

9.3. ...

9.4. Bu işyerinde havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmadığı günler 01.12.2012 – 01.04.2013 tarihleri arasındaki 121 (yüz yirmi bir) gündür. Ancak, işin bitiminde bu devre dikkate alınmaz ve İdare Yükleniciden teknik şartları yerine getirerek işi tamamlaması için bu dönemde çalışmasını isteyebilir. Zorunlu nedenlerle ertesi yıla sari hale gelen işlerde, çalışmaya uygun olmayan devre, ödenek durumuna ve imalatın cinsine göre dikkate alınır."

"Süre uzatımı verilebilecek haller ve şartları" başlıklı 18 inci maddesinde;

"18.1. Süre uzatımıyla ilgili hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri uygulanır."

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2013/08
Karar Tarihi : 05/02/2013

- 2 -

“Sözleşmede değişiklik yapılması” başlıklı 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun 15 inci maddesi ile yine Sözleşme’nin 24 üncü maddesinde;

“24.1. Sözleşme imzalandıktan sonra, sözleşme bedelinin aşılması ve İdare ile Yüklenicinin karşılıklı olarak anlaşması kaydıyla, aşağıda belirtilen hususlarda sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılabilir:

- a) İşin yapılma yeri,*
- b) İşin süresinden önce yapılması kaydıyla işin süresi ve bu süreye uygun olarak ödeme şartları.”*

Hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlerde, sözleşmede hangi şartlarda değişiklik yapılabileceği belirtilmiş olup, Sözleşmesinin 9 uncu maddesinde yer alan 240 günlük sürenin sözleşme imzalandıktan sonra, yüklenici ile karşılıklı anlaşmaya varmadan azaltılması cihetine gidilmesi durumunun, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun 15 inci maddesi ve Sözleşme’nin 24 üncü maddesine aykırılık teşkil edeceği hususu açıktır.

4 - KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre; “*... Yapım İş*”nde;

Sözleşmesinin 9 uncu maddesinde yer alan 240 günlük sürenin sözleşme imzalandıktan sonra yüklenici ile karşılıklı anlaşmaya varmadan azaltılması cihetine gidilmesi durumunun, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun 15 inci maddesi ve Sözleşme’nin 24 üncü maddesine aykırılık teşkil edeceğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 05/02/2013 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2013/03

İşin Adı : ... İnşaatları Yapım işi

Görüş İsteyen : ... Belediyesi

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te, A.18 poz nolu 1.5 mm jeomembran su yalıtımı imalatının proje, detay projeleri, mahal listeleri ve teknik şartnamede yer almadığı, yaklaşık maliyet porsantaj cetvelinde bulunduğu belirtilerek yaptırılmayan ve yaptırılmasına gerek olmayan bu imalata ait bedelin, sözleşme bedelinden kesinti yapıp yapılamayacağı üzerine oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

İşe ait uygulama projesi ve mahal listesinde yer almadığı halde, porsantaj cetvelinde yer verilen 1,5 mm jeomembran su yalıtımı imalatına ait bedelin, sözleşme bedelinden düşülmemesi gerektiği.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş İstemi
Karar No : 2013/3
Karar Tarihi : 09/01/2013

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Belediyesi tarafından ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan, “... İnşaatları Yapım işi” ile ilgili görüş istemidir.

II- KONU

İdaresinin 18.12.2012 tarih ve 197116 sayılı yazısı ve eklerinde de belirtildiği üzere, 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek 17.05.2011 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan işte, A.18 poz nolu 1.5 mm jeomembran su yalıtımı imalatının proje, detay projeleri, mahal listeleri ve teknik şartnamede yer almadığı, yaklaşık maliyet pirsantaj cetvelinde bulunduğu belirtilerek yaptırılmayan ve yaptırılmasına gerek olmayan bu imalata ait bedelin, sözleşme bedelinden kesinti yapıp yapılamayacağı hususuna ilişkin görüş talebidir.

III-İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuş olup, sözleşme taraflarının uyumsuzluğa ilişkin görüş ve değerlendirmeleri özet olarak aşağıda belirtildiği şekildedir.

Yüklenici görüş ve talebi; Teklif bedelini, uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayanarak oluşturduğunu, A.18 poz numaralı 1,5 mm jeomembran su yalıtım imalatının, proje ve mahal listelerinde bulunmadığından teklif bedeli içinde yer almadığı belirtilerek, sözleşme bedelinden kesilmemesi gerektiğine ilişkin bulunmaktadır.

İdaresinin görüş ve değerlendirmesi ise; Bahis konusu imalatın proje, mahal listeleri ve teknik şartnamede olmadığı, ancak yaklaşık maliyet ve pirsantaj cetvelinde yer aldığı, yaklaşık maliyet ve pirsantaj cetvelinin, ihale dosyasında isteklere verildiği, ayrıca teknik şartnamenin 2-15. Maddesinde; “yüklenici proje ve yaklaşık maliyetteki imalatlardan yükümlüdür.” Hükmünün bulunmasından dolayı, yükleniciden yaptırılmayan A.18 poz nolu 1,5 mm jeomembran su yalıtımı imalat bedelinin, sözleşme bedelinden kesilmesi gerektiği yönündedir.

Tarafların bu görüşleri belirtildikten sonra, konunun incelenmesi ve değerlendirilmesine geçilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 9. Maddesinde; “*Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.*” hükmü ile,

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 8. Maddesinde; “... (5) **İhale komisyonu tarafından yaklaşık maliyet teklif fiyatları ile birlikte açıklanır. Bu aşamadan önce yaklaşık maliyet açıklanamaz ve ilan edilemez. Pazarlık usulü ile yapılan ihalede ise yaklaşık maliyet, son yazılı teklifler ile birlikte açıklanır.**” hükmü,

bulunmakta olup, isteklilerin gizliliği olan yaklaşık maliyete dayalı olarak tekliflerini hazırlamalarının mümkün olmayacağı, dolayısı ile yaklaşık maliyetteki imalatlardan sorumlu tutulamayacakları, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde yaklaşık maliyet cetvelinin veya

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2013/3
Karar Tarihi : 09/01/2013

- 2 -

ilerleme yüzdelerinin (pursantaj oranları), işin yapılmasına veya isteklilerin teklif bedeli tespitine ilişkin bir dayanak niteliğinde olmadığı hususları aşırtır.

Diğer taraftan, Sözleşmenin türü ve bedeli başlıklı 6.1.maddesinde; *“Bu sözleşme, anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen (....) TL toplam bedel üzerinden akdedilmiştir.”* hükmü yer almakta olup, bu hükmü göre yükleniciler (istekliler), tekliflerini ihaleye esas uygulama projesi ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak işin tamamı için vermektedir.

Tüm bu hususlar birlikte dikkate alındığında, ihale ve sözleşme mevzuatı gereği anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde işin, uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak yapılması gerekmektedir. İlerleme yüzdelerinin (pursantaj), işin yapılmasına ilişkin bir dayanak oluşturma niteliği bulunmadığı, proje ve mahal listelerine dayalı olarak hangi imalat seviyesinde sözleşme bedelinin hangi oranda ödeme yapılacağını gösteren bir belge olduğu ayrıca, pursantaj oranlarının toplamının yüzde yüz olması gerektiği dikkate alındığında, pursantaj oranlarında yapılan hataların düzeltilmeye çalışılması halinde yüzde yüzlük bütünlüğün bozulacağı, bu durumda da yüklenicinin uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak işin tamamı için teklif ettiği bedelin bozulmasının ortaya çıkacağı ve bununla mümkün olmadığı hususları aşırtır.

Bu durumda, İşe ait Özel Teknik Şartnamenin 2-15. Maddesinde yer alan; *“Yüklenici proje ve yaklaşık maliyetteki imalatlardan yükümlüdür”* düzenlemesinin, sadece projedeki imalatlar için geçerli olacağı ve bunun da zaten mevzuat gereği olduğu, bu düzenlemeye dayanarak yaklaşık maliyetteki imalatlardan yüklenicilerin yükümlü tutulmasının söz konusu olmayacağı değerlendirilmelidir.

Dolayısıyla, uygulama projelerinde yer almadığı için iş kapsamında olmadığı ve yaptırılmasına ihtiyaç olmadığına idaresince karar verilmiş olması itibarıyla 1,5 mm jeomembran su yalıtım imalatına ilişkin bedelin; bu imalata pursantaj cetvelinde yer verilmiş olması gerekçesiyle sözleşme bedelinden düşülmesi doğru olmayacaktır.

IV-KARAR

İdaresinin “...İnşaatları Yapım İş” ile ilgili uyuşmazlık talebine ilişkin konu, ön bölümde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş olup, buna göre;

İşe ait uygulama projesi ve mahal listesinde yer almadığı halde, pursantaj cetvelinde yer verilen 1,5 mm jeomembran su yalıtımı imalatına ait bedelin, sözleşme bedelinden düşülmemesi gerektiğinin değerlendirildiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 09/01/2013 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/61

İşin Adı : ... Köprülü Kavşak İnşaatı Yapım İşİ

Görüş İsteyen : ... Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te, köprü genişleme derzi ve deplase edilen içme suyu boru hatları ile ilgili olarak, proje mahal listelerindeki farklı tanımlamalar nedeni ile oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

İhaleye esas uygulama projelerinde yer alan ve fiiliyatta da projesine uygun olarak yapıldığı idaresince ifade edilen,

- 04.732/B poz no.lu Köprülerde bitüm esaslı genişleme derzi imalatı ile,
- Spiral kaynaklı çelik borular ile yapılan deplase içme suyu hatları imalatları için,

Sözleşme bedelinde kesinti yapılması cihetine gidilmesinin sözleşme ve ekleri hükümleri ile ilgili mevzuatına uygun olmayacağı.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Fiyat Anlaşmazlığı.

Karar No : 2012/61

Karar Tarihi : 22/11/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I – GİRİŞ

... Büyükşehir Belediye Başkanlığı Fen İşleri Dairesi Başkanlığı tarafından ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Köprülü Kavşak İnşaatı Yapım İşi” ile ilgili görüş istemidir.

II – KONU

İdaresinin, 19.09.2012 tarih ve 2657-12259 sayılı ile 02.11.2012 tarih ve 3115-14690 sayılı yazılarında özetle; 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek 28.03.2012 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Köprülü Kavşak İnşaatı Yapım İşi” işinde, idaresi ile yüklenicisi arasında Köprü Genleşme Derzi ve deplase edilen içme suyu boru hatları ile ilgili olarak, proje ve mahal listelerindeki farklı tanımlamalar nedeni ile oluşan anlaşmazlık konularında görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III – İNCELEME

Konu, ilgi yazı ve ekleri ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

Yüklenicinin görüş ve talebi;

Taahhüt konusu iş kapsamında yapılan Alt Geçit-2 Köprüsünün onaylı projelerinde detayı verilen genleşme derzinin “Köprülerde Bitüm Esaslı Genleşme Derzi” olduğu, ancak, mahal listesi ile teknik şartnamede tariflenen ve Alt Geçit-2 tip kesitinde yer alan genleşme derzinin ise 04.732/A1C poz no’lu “0-240 mm Boyuna Hareket Kapasiteli (Kaynaklı) Haddelenmiş veya Ekstrüde Profilli Köprü Genleşme Derzi”ne ilişkin bulunduğu,

Uygulamanın, asfalt aşınma tabakası serilmesine müteakip onaylı projesinde detayları gösterilen “04.732/B poz no’lu “Bitüm esaslı genleşme derzi” olarak yapılmasının gerektiği ve yapıldığı ancak, idaresince iş artış/azalış cetvelinde 04.732/A1C no’lu pozun bedeli toplam sözleşme bedelinden minha edilip, Analiz 1 pozu olan köprülerde bitüm esaslı genleşme derzi bedeli eklenmek suretiyle toplam sözleşme bedelinde azalışa gidildiği ve firmalarının mağdur edildiği,

Ayrıca, söz konusu iş kapsamında yapılması öngörülen deplaselerine ait onaylı projelerinde detayı verilen boru cinsi 04.768/9A10, 04.768/9A11, 768/9A12 pozlarında belirtilen çaptaki “Spiral Kaynaklı Çelik Boru” olduğu, mahal listelerinde ve teknik şartnamelerdeki boru cinslerinin ise, 04.768/13N, 04.768/13O, 04.768/13P pozlarında belirtilen çaptaki “Düktül Döküm İçme Suyu Borusu” olduğu ancak, ihaleye esas projede ise yapılacak borunun belirtilen Çelik Boru olarak yapılması öngörüldüğünden, uygulamanın projesine göre yapıldığı,

Buna rağmen, iş artış/azalış cetvelinde 04.768/13N, 04.768/13O, 04.768/13P no’lu pozların bedeli toplam sözleşme bedelinden minha edilip, uygulama projesine uygun olarak yapılan çelik boru bedelleri eklenmek sureti ile toplam sözleşme bedelinde azalışa gidilerek taraflarına eksik ödeme yapıldığına, ilişkindir.

İdarenin görüşü;

İdaresi 19.09.2012 tarih ve 2657-12259 sayılı yazısında; uygulama projeleri, mahal listesi ve teknik şartnamenin birbirleriyle çeliştiğini, bu durum için yapılmayan imalatı kesmek, yapılanı

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/61
Karar Tarihi : 22/11/2012

- 2 -

ise eklemek sureti ile iş artış/azalış cetveli düzenlendiği, yüklenicinin işin ihalesine teklif vermeden önce uygulama projeleri, mahal listesi ve teknik şartnamenin birbiriyle çeliştiği, bu durum için teklif öncesi idarelerinden bir açıklama talebinde bulunmadığı, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 6 ncı maddesinde yer alan “Yapım işlerinde: uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden anahtar teslimi götürü bedel sözleşme düzenlenir” hükmü gereği yerinde tekniğine uygun olarak yapılan imalatların bedelleri ile projesinde, mahal listesinde ve/veya teknik şartnamesinde gösterilen ve yapılmayan imalatların bedellerini kesmek sureti ile iş artış/azalış cetveli düzenlenerek yapılan kesintinin sözleşmesine uygun olduğunu belirtmiştir.

İhtilafın mahiyetinin anlaşılması ve idaresi görüşlerinin daha açık olarak ortaya konulmasını temin maksadıyla idaresine yazılan Başkanlığımız yazısına cevaben gönderilen 02.11.2012 tarih ve 3115-14690 sayılı yazısında da; genişleme derzi ile ilgili olarak ihaleye esas projelerden Alt Geçit-2 Genel Vaziyet pozlarında, “04.732/A1C poz no’lu 0-240 mm boyuna hareket kapasiteli (kaynaklı) haddelenmiş veya ekstrüde profil köprü genişleme derzi” olarak belirtildiği ancak, Alt Geçit-2 Döşeme kalıp paftasında ise, detayları belirtilen genişleme derzinin “04.732/B poz no’lu köprülerde bitüm esaslı genişleme derzi”ne uygun olarak tanımlandığı, uygulama projelerinde aynı mahalle ilgili olarak yer alan bu farklı iş kalemlerinden teknik olarak idarelerince en uygun görülen 04.732/B poz no’lu “Köprülerde bitüm esaslı genişleme derzi” esas alınarak uygulamanın buna göre yapıldığı, idaresinin görüş yazılarında yaklaşık maliyetten hareketle dikkate alınan boru cinslerinin düktil döküm borular olduğu ifadesi ile kesinti yoluna gidildiği ifade edilmiştir.

Tarafların görüş ve talepleri belirtildikten sonra konunun inceleme ve değerlendirilmesine geçilmiştir.

Bilindiği üzere; İşe ait sözleşmenin Sözleşmenin türü ve bedeli başlıklı 6. Maddesinde;

“6.1. Bu sözleşme anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden akdedilmiştir.

6.2. Yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, yüklenicinin teklif ettiği toplam bedel esas alınır.” hükmü,

Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun Sözleşme türleri başlıklı 6 ncı maddesinin birinci paragrafının (a) bendinde; “Yapım işlerinde; uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden anahtar teslimi götürü bedel sözleşme düzenlenir.” hükmü,

Yer almaktadır.

Bu her iki hükümde de açıkça belirtildiği üzere, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde istekliler tekliflerini uygulama projelerine ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak vermekle ve bu esaslar doğrultusunda da sözleşme akdedilmektedir.

İdaresinin bahis konusu yazılarından anlaşıldığı üzere ihtilafın, ihaleye esas projelerdeki çelişkiden ve farklılıktan kaynaklandığı, ihaleye esas projelerde bir farklılık olması durumunda, hangi projenin esas alınması gerektiğinin belirlenebilmesi için, sözleşmesi ve eklerindeki diğer bilgi ve belgelere başvurulması ile teknik olarak hangisinin yapılmasının gerektiği hususları dikkate alınarak bu kapsamda değerlendirme yapılmasına ihtiyaç bulunduğu, bu esastan hareket

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/61
Karar Tarihi : 22/11/2012

- 3 -

edildiğinde, ihaleye esas mahal listesinde bahis konusu kesimdeki derzin 04.732/B poz no'lu "Köprülerde bitüm esaslı genişleme derzi" olarak belirtildiği ve bu durumun Alt Geçit-2 Döşeme kalıp paftasındaki derz imalatı ile örtüştüğü, ayrıca, buna göre yapılacak imalatın tekniğine uygun olduğu idaresince tespit edilerek uygulamanın buna göre yapıldığı hususlarının yanı sıra, anahtar teslimi götürü bedel işlerde ihaleye esas uygulama projesine göre işin ikmal edilmesinin esas olduğu da dikkate alındığında, ihaleye esas uygulama projelerinde yer alan 04.732/B poz no'lu "Köprülerde bitüm esaslı genişleme derzi" yapılması imalatına uygun şekilde derzin yapılmasının sözleşmesine ve eklerine uygun düşeceği dolayısıyla, buna dayalı olarak bir kesinti yapılmasının yerinde olmayacağı değerlendirilmektedir.

Yaklaşık maliyet ihale öncesi idaresi tarafından hazırlanan ve gizliliği olan bir belge olduğu, yüklenicinin bu belgeden bilgi sahibi olmasının hukuken mümkün olmadığı, dolayısıyla yaklaşık maliyetin sözleşmesi ve ekleri gibi yükleniciyi bağlayıcı bir yönünün bulunmadığı hususu açıktır.

Bu itibarla, ihaleye esas içmesuyu deplase projelerindeki borularının spiral kaynaklı çelik boru olması fiiliyatta da imalatın spiral kaynaklı çelik boru olarak yapıldığı idaresince ifade edilmiş olması hususları dikkate alındığında, yaklaşık maliyette deplase borularının düktil boru olarak dikkate alınmasından hareketle bir kesinti yapılmasının sözleşmesi ve ekleri hükümlerine uygun olmayacağı değerlendirilmektedir.

IV- KARAR

...Büyükşehir Belediye Başkanlığı Fen İşleri Dairesi tarafından ihale edilerek sözleşmeye bağlanan " ... Köprülü Kavşak İnşaatı Yapım İş'i" işi ile ilgili talebe ilişkin konu ön bölümde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş olup buna göre;

İhaleye esas uygulama projelerinde yer alan ve fiiliyatta da projesine uygun olarak yapıldığı idaresince ifade edilen,

- 04.732/B poz no'lu Köprülerde bitüm esaslı genişleme derzi imalatı ile,
- Spiral kaynaklı çelik borular ile yapılan deplase içmesuyu hatları imatlatları için,

Sözleşme bedelinde kesinti yapılması cihetine gidilmesinin sözleşme ve ekleri hükümleri ile ilgili mevzuatına uygun olmayacağının değerlendirildiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 22/11/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/55
İşin Adı : ... Ek Binası Yapım İşİ
Görüş İsteyen : ... Üniversitesi Rektörlüğü
Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te, betonarme projesinde gösterilmeyen ancak diğer projelerde ve şartnamelerde yer alan döşeme, asansörün taşıyıcı sistemi ve yükseltilmiş betonarme döşeme ile mahal listesinde gösterilmeyen sıva imalatlarının bedellerinin ilave iş kapsamında ödenip ödenmeyeceği ile piyasada bulunmadığı için yapımından vazgeçilen granit döşeme kaplamasının birim fiyatının tespiti hususlarında oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

Anlaşmazlık konusu döşemeler, asansörün taşıyıcı sistemi ve profillerle yükseltilecek döşemenin anahtar teslimi götürü bedel sözleşmesi kapsamında yapılması gerektiği ve ilave bir bedel ödenemeyeceği,

Sıva imalatlarına ilişkin değerlendirmenin idaresince yapılması gerektiği,

Yapımından vazgeçilen Afrika Kırmızısı doğal granit ile ilgili iş kaleminin fiyatının YİĞŞ'nin "Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti" başlıklı 22 nci maddesinin kıyasen uygulanması suretiyle, bu maddede ön görülen usul ve esaslar doğrultusunda yüklenici ile birlikte tespit edilebileceği.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş talebi
Karar No : 2012/55
Karar Tarihi : 03/10/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından ihale edilerek, 04.11.2011 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Ek Binası Yapım İşİ”nin proje uygulamaları ile ilgili görüş talebidir.

II- KONU

İdaresinin 18/09/2012 tarih ve ... 16822 sayılı yazı ve eklerinde özetle; anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan ... Ek Binası Yapım İşİ’nde, tuvaletlere girişi sağlayan 480x300 cm ebatlarında 3 adet döşeme, asansörün taşıyıcı sistemi, profillerle yapılacak yükseltilmiş döşeme, dış cephe ve tavan sıvası ile Afrika Kırmızısı Doğal Granit döşeme kaplaması ile ilgili imalatların bedellerinin ödemesi hususunda oluşan anlaşmazlığa yönelik Kurulumuz görüşünün bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde, Kurulumuzca aşağıda belirtildiği şekilde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Yüklenicinin görüş ve talebi;

Zemin kattaki 3 adet betonarme döşemenin betonarme projesinde olmadığı için yapılmaması, idarenin önerdiği şekilde imalatın yapılması durumunda, bedelinin iş artışı kapsamında yapılarak ödenmesi gerektiğine,

Asansörün taşıyıcı sistemi ile ilgili projelerde plan ve detay olmadığı için, yapılacak olan asansörün taşıyıcı sisteminin bedelinin iş artışı kapsamında ödenmesi gerektiğine,

1. katta 2 adet derslik içerisinde bulunan yükseltilmiş betonarme döşemenin, mevcut bodrum ve zemin kat tabliyeleri bitirildiği için yapılmasının mümkün olamayacağından, idarece verilen çizimlere göre profillerle yapılacak yükseltilmiş döşemenin bedelinin iş artışı kapsamında ödenmesi gerektiğine,

Proje ve mahal listesinde sıva imalatlarının eksik gösterildiği, sadece ıslak hacimlerde ve merdiven tavanlarında yapılacak tavan sıvası ile parapetlerde yapılacak olan dış sıva gösterildiğinden, sadece mahal listesinde gösterilen mahallere dış cephe sıvasını ve tavan sıvasını yapacağına, diğer mahallerdeki tavan sıvasını yapamayacağına, dış cephe sıvasını yapacağı ve bunun için ekstra bir bedel talep edeceğine,

Piyasada bulunmadığı için yapımından vazgeçilen 3 cm kalınlığında Afrika Kırmızısı Doğal Granitin rayicini belirlemek üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığı birim fiyatlarında bulunan rayicin Tefe-Üfe ile güncellenerek bulunması hususunda idare ile görüş birliğine varıldığına ancak, 2010 yılı birim fiyatlarında yer alan 2 cm Afrika Kırmızısı rayicinin 0,22 katsayısı ile çarpılarak 3 cm lik hale dönüştürülmesi ve birim fiyatın bu rayice göre güncellenmesinin gerektiğine,

İdarenin görüş ve değerlendirmesi;

Betonarme projesinde olmayan 480x300 cm ebatlarındaki 3 adet döşemenin, mimari, makine tesisatı ve elektrik tesisatı uygulama projelerinde gösterildiği, yapılmasının teknik bir zorunluluk olduğu, bu döşemelerin yapılmaması durumunda wc’lere girilemeyeceği, uygulama

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/55
Karar Tarihi : 03/10/2012

- 2 -

projelerinin anahtar teslimi götürü bedel sözleşmesinin eki olduğu, dolayısıyla imalatın bedelsiz yapılması gerektiğine,

Projelerde plan ve detayı olmayan asansörün taşıyıcı sistemi ile ilgili olarak, mimari, makine tesisatı ve elektrik tesisatı uygulama projelerinde asansörün çizilmiş ve teknik şartnamede özelliklerinin belirtilmiş olmasının asansörün varlığını ortaya koyduğu, asansörün çalışması için taşıyıcı sisteminin olmasının teknik bir zorunluluk olduğu, uygulama projelerinin anahtar teslimi götürü bedel sözleşmesinin eki olduğu, dolayısıyla imalatın bedelsiz yapılması gerektiğine,

Betonarme projesinde olmayan 1. katta 2 adet derslik içerisinde bulunan yükseltilmiş betonarme döşemenin, mimari uygulama projesinde çizilmiş olduğu, uygulama projelerinin anahtar teslimi götürü bedel sözleşmesinin eki olduğu, dolayısıyla yapılacak imalatın bedelinin sözleşmede olan ve taahhüt edilen imalatın bedelinden fazla olsa dahi Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin (YİĞŞ) 23 ve 13-3. maddesine göre işlem yapılacağından ödenemeyeceğine,

Dış cephe sıvası ve tavan sıvası ile ilgili olarak, pirsantaj cetvelinde gösterilen ilerleme yüzlerinden hareketle tespit ettikleri birim fiyatların, ne Çevre ve Şehircilik Bakanlığı birim fiyatlarına ne de piyasa fiyatlarına uymadığına, yükleniciye dış cephe sıvası ve tavan sıvasında yapacağı imalat miktarının bedelinin ödeneceğinin, yapılmayan imalatın bedelinin ise kesileceğinin bildirildiğine,

Piyasada bulunmadığı için yapımından vazgeçilen 3 cm kalınlığında Afrika Kırmızısı Doğal Granitin rayicinin 2008 yılı birim fiyatlarında yer alan 3x30xserbest boy Afrika Kırmızısı rayicine göre güncellenmesinin gerektiğine,

İlişkin bulunmaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62 nci maddesinin (c) bendine göre, bu maddede belirtilen istisnai durumlar hariç yapım işlerinin uygulama projeleri üzerinden anahtar teslimi götürü bedel olarak ihale edilmesinin zorunlu bulunduğu, bahis konusu işin de bu kapsamda olduğu, uygulama projelerinin de, aynı Kanunun "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde belirtilen, "*Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği projeyi, ... ifade eder*" tanımına uygun nitelikte olması gerektiğinin hatırlatılmasında fayda mütalaa edilmiştir.

İşe ait Sözleşme'nin "Sözleşmenin türü ve bedeli" başlıklı 6 ncı maddesi ile "Sözleşmenin ekleri" başlıklı 8 inci maddesinde de belirtildiği üzere; Sözleşmenin, ekindeki ihale dokümanı ve diğer belgelerle bir bütün olduğu, bahis konusu işte yüklenicinin teklifini ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak verdiği ve işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden sözleşmenin akdedildiği, yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, yüklenicinin teklif ettiği toplam bedelin esas alınacağı bilinen bir husustur.

Bu nedenle,

Tuvaletlere girişi sağlayan 3 adet döşeme ile ilgili olarak; söz konusu döşemelerin mimari, makine tesisat ve elektrik tesisat projelerinde gösterildiğinden yapılması gerektiği,

Yükseltilmiş betonarme döşeme ile ilgili olarak; söz konusu yükseltilmiş döşemenin mimari uygulama projesinde yer aldığı, ancak, yüklenici tarafından bu durum gözardı edilerek bodrum ve zemin kat tabliyeleri bitirilmek suretiyle imalatın hatalı olarak yapıldığı, ancak, bu imalatların düzeltilmesi yüklenici sorumluluğunda olduğundan, idarece verilen çizimlere göre

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/55
Karar Tarihi : 03/10/2012

- 3 -

profillerle yükseltilmiş döşeme yapılmasından dolayı da ilave bir bedel ödenmesinin mümkün bulunmadığı,

Asansörün taşıyıcı sistemi ile ilgili olarak; mimari, elektrik ve sıhhi tesisat uygulama projeleri ile elektrik işleri mahal listesi ve teknik şartnamesinde yer alan asansörün yapılacağında hiçbir tereddüt olmadığı, bu nedenle asansörün mütemmim cüzü olan taşıyıcı sisteminin de teknik zorunluluk nedeniyle yapılması gerektiği,

Değerlendirilmekte olup, söz konusu imalatlar yapılmadığında binanın kullanılmasının da mümkün olmayacağı ve “Anahtar Teslimi Götürü Bedel” teklifin özüne de uygun düşmeyeceği açıktır.

Dış cephe ve tavan sıvası ile ilgili olarak;

Sözleşme eki İnşaat İşleri Teknik Şartnamesi’nin “*Genel Hususlar*” başlıklı 1 inci maddesinde;

“... 1.7 Fen ve sanat kuralları açısından yapılması zorunlu olabilecek imalatlar ihale kapsamında gerçekleştirilecektir. ...”

1.14 Proje ve teknik şartnamede belirtilmeyen hususlar, eksiklikler ve yapılması teknik zorunluluk gerektiren işler idarenin ön göreceği ve işin tekniğine uygun şekilde yapılacaktır. Proje, teknik şartname ve mahal listesinde çelişen teknik hususlar ortaya çıkması halinde teknik şartname esas alınacaktır. Yüklenici herhangi bir hak talebinde bulunamayacaktır. ...”

Düzenlemesi yer almaktadır.

Buna göre, proje ve mahal listesinde gösterilmeyen sıva imalatları ile ilgili olarak, fen ve sanat kuralları açısından yapılması zorunlu olabilecek imalatların ihale kapsamında gerçekleştirileceği, projesinde eksik olan ve yapılması teknik zorunluluk gerektiren imalatların idarenin ön göreceği ve işin tekniğine uygun şekilde yapılabilmesi ve yüklenicinin herhangi bir hak talebinde bulunamayacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte, hangi mahallerdeki sıva imatlarının yapılmasının zorunlu olduğuna ilişkin değerlendirmenin idaresince yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, ilerleme yüzdelerinin (pursantaj oranlarının) işin yapılmasına ilişkin bir dayanak oluşturma niteliğinin bulunmadığı, proje ve mahal listelerine dayalı olarak hangi imalat seviyesinde sözleşme bedelinin hangi oranında ödeme yapılacağını gösteren bir belgeden ibaret olduğu ve birim fiyat niteliğinin de bulunmadığı, dolayısıyla, sözleşmeye sonradan dahil edilen veya yapımından vazgeçilen iş kalemlerine ait birim fiyatların ilerleme yüzdelerinden hareketle tespit edilemeyeceği hususları açıktır.

Sözleşmesinde bulunmayan işlerin birim fiyatlarının tespiti ile bu konuda taraflar arasında anlaşmazlık oluşması halinde izlenecek yola ilişkin usul ve esaslar Sözleşme eki YİGŞ’nin “Sözleşmede bulunmayan işlerin birim fiyatların tespiti” başlıklı 22 nci maddesinde belirtilmiş olup, yapımından vazgeçilen **Afrika Kırmızısı doğal granit ile ilgili** iş kaleminin fiyatının da, aynı bazda söz konusu maddenin kıyasen uygulanması suretiyle, bu maddede ön görülen usul ve esaslar doğrultusunda yüklenici ile birlikte tespit edilebileceği değerlendirilmektedir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/55
Karar Tarihi : 03/10/2012

- 4 -

IV-KARAR

İdaresinin “ ... *Ek Binası Yapım İşİ*” ile ilgili talebine ilişkin konu, ön bölümlerde belirtildiğı üzere detaylı bir şekilde incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Anlaşmazlık konusu döşemeler, asansörün taşıyıcı sistemi ve profillerle yükseltilecek döşemenin anahtar teslimi götürü bedel sözleşmesi kapsamında yapılması gerektiğine ve ilave bir bedel ödenemeyeceğine,

Sıva imalatlarına ilişkin değerlendirmenin idaresince yapılması gerektiğine,

Yapımından vazgeçilen Afrika Kırmızısı doğal granit ile ilgili iş kaleminin fiyatının YİĞŞ'nin “*Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti*” başlıklı 22 nci maddesinin kıyasen uygulanması suretiyle, bu maddede ön görülen usul ve esaslar doğrultusunda yüklenici ile birlikte tespit edilebileceğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 03/10/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/50
İşin Adı : ... Depo Binası Yapım İşİ
Görüş İsteyen : ... Genel...

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te, teknik personelin iş başında bulundurulmadığı gerekçesiyle, idarece kesilen teknik personel bulundurmama cezasına yüklenicinin itirazı.

ÖZETİ

Şantiye şefi hariç, diğer teknik personelin is programına göre, isin kendi mesleğine ilişkin kısmının gerçekleştirilmesi sırasında iş yerinde bulundurulmasının gerekli olduğu, teknik personelin tamamının işin başlangıcından sonuna kadar iş yerinde devamlı olarak bulundurulması zorunluluğunun olmadığı.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş Talebi
Karar No : 2012/50
Karar Tarihi : 19/09/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

...Genel... tarafından ihale edilerek sözleşmeye bağlanan “ ... Depo Binası Yapım İşi” ile ilgili görüş istemidir.

II- KONU

İdaresinin 01.08.2012 tarih ve 4290-90727 sayılı yazısı ile 17.08.2012 tarih ve 4290-97626 sayılı yazılarında özetle; 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Depo Binası Yapım İşi”nde, sözleşmenin 23 üncü maddesinde ön görülen teknik personelin iş başında bulundurulmadığı gerekçesiyle, idarelerince kesilen teknik personel bulundurmama cezasına yüklenicinin itiraz ettiği belirtilerek, konu ile ilgili görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu Kurulumuzca, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatı çerçevesinde aşağıda belirtildiği üzere, inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Konu ile ilgili tarafların görüş ve talepleri:

Yüklenicinin talebi; İşe ait sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 19 uncu maddesine göre işin devamı sırasında geçici olarak iş yerinde bulundurulması gereken teknik personelin iş başında bulundurulma zamanları ve sürelerinin protokol ile tespit edilmesinin gerektiği vurgulandıktan sonra, işin yapımına mevcut binaların yıkılmasıyla başlanıldığı, dolayısıyla bu yıkım sırasında İnşaat, Elektrik ve Makine mühendisleri ile mimara ihtiyaç bulunmadığı belirtilerek, kesilen cezanın uygun olmadığına,

İdaresinin görüşü ise; İşe 01.05.2012 tarihinde başlanıldığı, yüklenici tarafından işin başında bulundurulması gereken Elektrik ve Makine Mühendisleri ile mimar hakkında SGK’na verilen işe giriş bildirgesinde teknik personellerin işe başlama tarihlerinin 15.05.2012 olarak belirtildiğinin tespit edildiği ayrıca, fiilen de 15.05.2012 tarihinde iş başında bulunmaya başladıkları dolayısıyla, düzenlenen ilk hakedişte sözleşmesinin 23 üncü maddesine istinaden 14 gün için teknik personel bulundurmama cezasının kesildiğine,

ilişkin bulunmaktadır.

Tarafların görüş ve talepleri belirtildikten sonra konunun inceleme ve değerlendirilmesine geçilmiştir.

İşe ait sözleşmenin Teknik personel, makine, teçhizat ve ekipman bulundurulması başlıklı 23 üncü maddesinin 23.1 no’lu alt maddesinde; “Yüklenici 23.3 maddesi uyarınca, bildirdiği teknik personelin onaylandığının kendisine bildirildiği tarihten itibaren aşağıda adet ve unvanları belirtilen teknik personeli iş yerinde devamlı olarak bulundurmak zorundadır.” hükmü yer almaktadır.

Ancak, sözleşmeden sonraki süreçte **Tip Sözleşmenin 23 üncü maddesinde değişiklik yapılma cihetine gidilmiş olup, maddenin 23.1 no’lu alt maddesinin yeni şekli;** “Yüklenici 23.3 maddesi uyarınca, idareye bildirdiği teknik personelin onaylandığının kendisine bildirildiği

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/50
Karar Tarihi : 19/09/2012

- 2 -

tarihten itibaren aşağıda adet ve unvanları belirtilen teknik personeli iş programına göre iş yerinde bulundurmak zorundadır.” hükmüne ilişkin bulunmaktadır.

Bu her iki hükümden de görüleceği üzere, 23 üncü maddede yapılan yeni düzenleme ile geçici olarak iş yerinde bulundurulması gereken teknik personeller de dahil olmak üzere teknik personelin iş başında bulunma zaman ve süreleriyle ilgili husus, iş programı ile ilişkilendirilerek, konu daha net ve tereddüte mahal verilmeyecek hale getirilmiştir.

Bilindiği üzere, iş başında teknik personel bulundurulmasının temel nedeninin; işin uygulama projeleri ve şartnameler ile fen ve sanat kurallarına uygun olarak yürütülmesini sağlamak olduğu, bunu teminen de, idare tarafından yapı denetim görevlileri, yüklenici tarafından ise gerekli teknik personel denetim hizmetleri için görevlendirilmektedir. Bu denetim hizmetleri sırasında, denetimin imalatlarla ilgili meslek grubu olan teknik personel tarafından yürütülmesinin esas olduğu hususu açıktır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun Temel ilkeler başlıklı 5 inci maddesinde; “İdareler bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur” hükmü yer almaktadır.

Bu temel hüküm dikkate alındığında, bir işe ait, iş programında belli zamanlarda bir meslek grubu ile ilgili herhangi bir imalat ve ihzaratın yapılması ön görülüyor ise, o sürede o meslek grubuna ait teknik elemanın iş başında bulunmasının kendi mesleği ile ilgili olmayan imalatların fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmasına bir katkısı olmayacağını yanı sıra, yüklenicilere de ek maliyet getireceği ve tabii olarak bu maliyetin isteklilerin tekliflerine yansıtacağı, dolayısıyla da bu ilave maliyetin sonuçta idareye intikal edeceği dikkate alındığında, kendi mesleği ile ilgili bir imalat ve ihzaratın olmadığı sürede o teknik personelin işin başında bulundurulmasının gerekli olacağı yönünde bir düzenlemenin belirtilen Kanun hükmüne uygun düşmeyeceği hususunun açık olduğu değerlendirilmekte ayrıca, bahis konusu işe ait sözleşme ve eklerinde de bu mahiyette yapılmış bir düzenleme yer almamaktadır.

Diğer taraftan, Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 23 üncü maddesinde, geçici ve daimi olarak iş başında bulunacak personeller şeklinde bir düzenleme olmamasının yanı sıra, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin İş Deneyimi Bölümünün, İş deneyim tutarları başlıklı hükmünde yer alan; **şantiye şefi** görevlerinde bulunanlara, denetledikleri işin tamamı üzerinden, diğer teknik elemanların ise denetledikleri işlerin lisans eğitimi aldıkları kendi meslek alanları ile ilgili tutarları üzerinden denetleme belgesi verilebilir hükmü dikkate alındığında, sözleşmesinde özel bir düzenleme yapılmamış işlerde şantiye şefi hariç, diğer teknik personelin geçici olarak iş yerinde bulunacak personel olarak değerlendirmenin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

Bunların yanı sıra, ihale tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan **Kamu İhale Genel Tebliğinin geçici olarak iş yerinde bulunması gereken teknik personel başlıklı 48 inci maddesinde;** “Teknik personel bulundurulması başlıklı 23 üncü maddesine göre işin devamı sırasında geçici olarak iş yerinde bulundurulması gereken teknik personelin, işin kendi mesleğine ilişkin kısmında ve sadece o kısmın gerçekleşmesi için gereken süre içinde iş başında bulunması gerekli olup, tüm işin başlangıcından sonuna kadar iş yerinde devamlı olarak bulunma zorunluluğu bulunmamaktadır.” hükmü,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/50
Karar Tarihi : 19/09/2012

- 3 -

Bilahare, 20.08.2011 tarih ve 28031 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliğinin 48.2 maddesinde bu konu ile ilgili “Yapım işlerine ait tip sözleşmenin, Teknik personel, makine, teçhizat ve ekipman bulundurulması başlıklı 23 üncü maddesine göre; teknik personelin iş programına göre, işin kendi mesleğine ilişkin kısmının gerçekleştirilmesi sırasında işyerinde bulundurulması gerekmekte olup, teknik personelin tamamının işin başlangıcından sonuna kadar iş yerinde devamlı olarak bulundurulma zorunluluğu bulunmamaktadır.” şeklinde yeni bir düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, 20.08.2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliğinin, Yürürlükten kaldırılan tebliğ başlıklı 98 inci maddesinde; “25.07.2005 tarihli ve 25886 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği Yürürlükten kaldırılmıştır.” hükmü ile önceki tebliğin yürürlükten kaldırıldığı, sadece Tebliğ’in 1 inci geçici maddesi hükmü ile devam eden ihalelerle ilgili bir kısım istisnalar getirilmiştir.

Belirtilen tüm bu hususlar birlikte dikkate alındığında, yüklenici tarafından iş başında bulundurulacak teknik personellerle ilgili olarak tarafların işe ait sözleşmenin 23 üncü maddesi ile sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 19 uncu maddelerinde ön görülen usul ve esaslar doğrultusunda hareket etmelerinin gerekli olduğu ayrıca, şantiye şefi hariç, diğer teknik personelin iş programına göre işin kendi mesleğine ilişkin kısmının gerçekleştirilmesi sırasında iş yerinde bulundurulmasının gerekli olduğu, teknik personelin tamamının işin başlangıcından sonuna kadar iş yerinde devamlı olarak bulundurulması zorunluluğunun olmadığı hususları değerlendirilmektedir.

IV- KARAR

İdaresinin, “ ... Depo Binası Yapım İşİ” ile ilgili talebine ilişkin konu, ön bölümde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Yüklenici tarafından iş başında bulundurulacak teknik personelle ilgili olarak tarafların, işe ait sözleşmenin 23 üncü maddesi ile sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 19 uncu maddelerinde ön görülen usul ve esaslar doğrultusunda hareket etmelerinin gerektiği ile,

Şantiye şefi hariç, diğer teknik personelin iş programına göre, işin kendi mesleğine ilişkin kısmının gerçekleştirilmesi sırasında iş yerinde bulundurulmasının gerekli olduğu, teknik personelin tamamının işin başlangıcından sonuna kadar iş yerinde devamlı olarak bulundurulması zorunluluğunun olmadığı,

Hususları dikkate alınarak idaresince uygulama yapılmasının uygun olacağına,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 19/09/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/47

İşin Adı : ... İdare Binası ve Müştemilatı Restorasyon İşİ

Görüş İsteyen : ... Bölge Müdürlüğü

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3/k maddesi çerçevesinde, ...İhale Yönetmeliğı'ne göre ihale edilerek teklif birim fiyat sözleşmeye bağlanan İş'te, yeni iş kalemlerine ait birim fiyatlar üzerinde oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

Yeni iş kalemlerinin birim fiyatının, söz konusu analizlere İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçlerin kullanılması ve en fazla % 5 oranında yüklenici karı ve genel gider eklenmesi suretiyle idaresince yüklenici ile birlikte tespit edilmesinin uygun olacağı.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş talebi
Karar No : 2012/47
Karar Tarihi : 15/08/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Bölge Müdürlüğü tarafından ihale edilerek, teklif birim fiyat sözleşmeye bağlanan “ ... *İdare Binası ve Müstemilatı Restorasyon İşİ*”nin sözleşmesinde bulunmayan yeni birim fiyatların belirlenmesi ile ilgili görüş talebidir.

II- KONU

... İdare Binası ve Müstemilatı Restorasyon İşİ’nin uygulaması sırasında İdari Şartnamenin 7 nci maddesi gereği uygulama işinin daha bilimsel bir şekilde yapılmasına yönelik olarak teşkil ettirilmiş Bilim Heyeti’nin görüş ve tavsiyeleri doğrultusunda İdarenin gerekli görerek yapılmasını istediği yeni iş kalemlerine ait birim fiyatlar üzerinde anlaşmazlık olduğundan bahisle, konu ile ilgili görüşümüz istenilmektedir.

III- İNCELEME

Konu gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde, aşağıda belirtilen şekilde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

... tarafından gönderilen 02/08/2012 tarih ve ... 26960/15970 sayılı yazı ve eklerinde özetle;

“ ... *İdare Binası ve Müstemilatı Restorasyon İşİ*”nin ... tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 3/k maddesi çerçevesinde, Vakıf Kültür Varlıkları İhale Yönetmeliği’ne göre 03.08.2010 tarihinde ihale edilerek 14.10.2010 tarihinde teklif birim fiyat sözleşmeye bağlandığı,

Daha sonra, Bilim Heyeti’nin görüş ve tavsiyeleri doğrultusunda yapılması gereken ve sözleşmesinde bulunmayan bazı yeni iş kalemlerinin birim fiyatının tespitinde İdare ile yüklenici arasında anlaşmazlık oluştuğu,

İdaresince; yeni iş kalemlerine ait birim fiyatların, İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizler kullanılarak, bu analizlere yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği analizlerdeki rayiçler, analizlerde rayici yoksa idare veya diğer idarelerdeki rayiçler uygulanmak ve yüklenicinin teklifi ekindeki tüm analizlerde vermiş olduğu % 8 kar ve genel gider ilave edilmek suretiyle tespit edildiği,

Yeni iş kalemlerine ait birim fiyat analizlerinde yer alan bazı girdilerin, İdarede veya diğer idarelerde ve yüklenicinin teklifi eki analizlerde sözleşme yılı (2010) rayiç bedeli bulunmadığından, İdarede veya diğer idarelerde mevcut 2012 yılı rayiç bedellerinin 2010 yılı eskalasyon katsayısı olan 1,059’a bölünmek suretiyle sözleşme yılı rayiçlerinin hesaplandığı,

Buna karşılık yüklenici tarafından; yeni iş kalemlerine ait birim fiyatların, İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizlere, İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler uygulanmak ve % 25 kar ve genel gider ilave edilmek suretiyle tespit edilmesi gerektiği,

Sözleşme yılı rayiç bedellerinin ise araştırılarak tespit edilmesi gerektiği iddiasıyla itirazda bulunulduğu,

Belirtilerek konu ile ilgili Kurulumuz görüşünün bildirilmesi talep edilmektedir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/47
Karar Tarihi : 15/08/2012

- 2 -

İşe ait sözleşme eki Uygulama İşleri Genel Şartnamesi (U.İ.G.Ş.)'nin, “Sözleşmede bulunmayan işlerin birim fiyatının tespiti” başlıklı 23 üncü maddesinde;

“... Yeni birim fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki analizlerden biri kullanılır:

a) Yüklenicinin birim fiyatların tespitinde kullanarak teklifinin ekinde idareye verdiği ve yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizler.

c) Yeni iş kaleminin yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları ile işçi ve makinelerin çalışma saatleri esas alınarak oluşturulacak analizler.

İşin niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri uygulanır.

1) Yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler.

2) İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler.

3) İdarenin veya diğer idarelerin sözleşmeye bağladığı benzer uygulama işlerinde ortaya çıkan fiyatlar

4) İdarece kabul edilmek şartı ile uygulama ayına ait Ticaret ve/veya Sanayi Odasınca onaylanmış yerel rayiçleri. ...” hükümleri,

İşe ait İdari Şartname'nin “DİĞER HUSUSLAR” kısmının 7 nci bendinde;

“Sözleşmenin uygulanması esnasında, idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ancak birim fiyat teklif cetvelinde fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin birim fiyat bedellerinin tespitinde; idarede veya diğer idarelerdeki mevcut birim fiyat analizlerinin üzerine en fazla % 5 (Beş) oranında (yüklenici karı ve genel giderler) eklenerek bulunan birim fiyat, birim fiyat bedeli olarak uygulanacaktır.

İdarede veya diğer idarelerde yeni iş kalemlerine ait rayiçlerin olmaması halinde ise idarenin tespit ettiği rayiç bedel, birim fiyat bedeli olarak uygulanacaktır.” (Bu hüküm Sözleşme'nin “Diğer Hususlar” başlıklı 32 nci maddesinde de aynen yer almaktadır.)

Hükümleri mevcut bulunmaktadır.

Yeni birim fiyatın tespitinde kullanılacak analizler ile ilgili olarak, İdare ile yüklenici arasında herhangi bir anlaşmazlık olmadığı, diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizlerin kullanılması hususunda tarafların mutabakat içerisinde olduğu idare yazısı ve eklerinde belirtilmektedir.

Söz konusu analizlere uygulanacak rayiçler ile ilgili olarak; yukarıdaki hükümler birlikte değerlendirildiğinde bu hükümlerden; ihale öncesinde İdari Şartnamedeki hükmün istekliler tarafından bilinmekte olduğu ve isteklilerin tekliflerini buna dayalı olarak verdikleri hususu açık olup, yeni iş kalemlerine ait birim fiyatların tespitinde, İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçlerin kullanılması ve bu suretle tespit edilen fiyata en fazla % 5 oranında yüklenici karı ve genel gider eklenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/47
Karar Tarihi : 15/08/2012

- 2 -

U.İ.G.Ş.'nin, 23 üncü maddesi gereğince, fiyat tespit çalışmalarının, fiyatı belirlenecek yeni iş kaleminin imalatı sürecinde yapılması ve yeni birim fiyat analizlerine sözleşme yılına değil uygulama ayına ait rayiçlerin uygulanması suretiyle tespit edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla geçmişe yönelik olarak sözleşme yılı rayiç bedellerinin tespitine gerek bulunmamaktadır.

Ayrıca, tespit edilen yeni birim fiyatların uygulama ayındaki fiyat farkı katsayısına bölünmek suretiyle sözleşme yılı birim fiyatının belirlenmesi mümkün bulunmaktadır.

4 - KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

“ ... *İdare Binası ve Müştemilatı Restorasyon İşİ*”ne ait İdari Şartname’nin “DİĞER HUSUSLAR” kısmının 7 nci bendi ile Sözleşme’nin “*Diğer Hususlar*” başlıklı 32 nci maddesi gereğince, yeni iş kalemlerinin birim fiyatının, söz konusu analizlere İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçlerin kullanılması ve en fazla % 5 oranında yüklenici karı ve genel gider eklenmesi suretiyle idaresince yüklenici ile birlikte tespit edilmesinin uygun olacağına,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 15/08/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/46

İşin Adı : ... Kentsel Yaşam Alanı Uygulaması

Görüş İsteyen : ... Belediyesi

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te, işin yürütülmesi sırasında fiilen yapılan kazının yapılacak işler listesinde yer alan kazı imalatından farklı olduğu, bu nedenle kazı bedel farkının ve kazı nakliye bedelinin ödenip ödenmeyeceği.

ÖZETİ

İhaleye esas proje kapsamında yapılacak her türlü makineli ve elle kazı yapılması bedelinin, işin sözleşme bedeline dahil olması nedeniyle, kazı ile ilgili ilave bir bedel ödenmesinin uygun olmadığı,

Kazı malzemesi ve inşaat atıklarının nakliyesi ve bertarafına ait bedelin sözleşme bedeli içerisinde olduğu,

İhaleye esas projenin dışında idaresinin talimatı ile proje harici ilave kazı yaptırılması halinde, bu kazının bedeli ile varsa nakliye bedelinin ödenmesinin mümkün bulunduğu.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş istemi
Karar No : 2012/46
Karar Tarihi : 08/08/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Belediyesi tarafından ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan, **“... Kentsel Yaşam Alanı Uygulaması”** yapım işi ile ilgili görüş talebine ilişkindir.

II- KONU

İdaresinin, 05.07.2012 tarih ve 709-1940-20141 sayılı yazısında özetle; 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara göre; 13.09.2011 tarihinde ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “... Kentsel Yaşam Alanı Uygulaması” yapım işinin yürütülmesi sırasında, ihale CD’sinde; zemin etüt raporunun bulunmadığı, fiilen yapılan kazının, ihale dokümanları arasında, yapılacak işler listesinde yer alan “15.006/1A poz nolu makine ile yumuşak ve sert küskülük kazılması” imalatından farklı olduğu anlaşıldığından, ilâve iş artışı kapsamında, kazı bedel farkının ödenmesi, kazı nakli bedelinin ödenmemesi görüşünde olduklarını, ancak yüklenicinin kazı nakli bedelini de talebi karşısında uyuşmazlığa düştüğünden, İdarelerince izlenen yola ait Başkanlığımız görüşleri talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde, aşağıda belirtilen şekilde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

İdaresi yazısı ve eklerindeki tarafların görüş ve değerlendirmeleri özet olarak;

Yüklenicinin görüş ve talebi;

İdareden satın alınan CD’de; kazı yapılacak zemine ait jeolojik etüt raporu bulunmadığı, zeminin “Yumuşak ve Sert Küskülük” olarak ihale dokümanları sıralamasında, yapılacak işler listesinde belirtildiği, ayrıca kazı nakli ile ilgili herhangi bir imalat pozunun bulunmadığından bahisle, tekliflerini bu verilere göre hazırladıklarını, ancak uygulamada zeminin ekskavator ile kırılabilen çok sert kaya cinsinden olduğu, mahkeme aracılığı ile bilirkişi raporuna bağlı olarak taraflarınca zemin cinsinin tespit ettirildiği, dolayısıyla kazı bedel farkının ve ihale dokümanlarında bulunmayan kazı nakli bedelinin, bu tespite göre ödenmesi gerektiğine,

Parsel sınırlarının çakılması neticesinde; uygulama projelerindeki sınırlar dışına çıktığı anlaşıldığından, ortaya çıkan kazı miktarı fazlasının ödenmesi gerektiğine,

Bu işlemler doğrultusunda, mukayeseli keşif yapılarak porsantaj oranlarının yeniden belirlenmesinin uygun olacağına,

Taleplerinin olumsuz karşılanması durumunda uyuşmazlığı yargıya intikal ettirmek durumunda kalacaklarına, ilişkin bulunmaktadır.

İdaresinin görüş ve değerlendirmesi ise;

“Yumuşak ve Sert Küskülük” ifadesinin ihale dokümanını oluşturan belgeler arasında 8 inci sırada, Yapılacak İşler Listesinde yer almasına rağmen, ihale dokümanları içinde bulunması zorunlu evrak olmayıp, İdarelerince teknik şartnameyi kolaylaştırmak amacıyla yaklaşık maliyette kullanılan iş kalemlerinin listelenmesi ile oluşturulduğu, ancak doküman sıralamasında teknik şartnameden sonra yer aldığı,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/46
Karar Tarihi : 08/08/2012

- 2 -

İhale dokümanı olan 5 inci sıradaki Teknik Şartnameye göre; kazı dâhil her türlü naklin anahtar teslimi götürü bedel iş kapsamında değerlendirileceğinin belirtildiği, pirsantaj oranlarının ise, imalat seviyesini gösterdiği ve bu seviyeye göre ödeme yapılmasında kullanıldığı,

Yapılacak kazının hâlihazır durumu, derinliği ve alanının projede verilmiş olduğu, otoparkın dışında, herhangi bir ilave kazı yapılmayacağı, yapılacak işler listesinde, kazı için sadece “Yumuşak ve Sert Küskülük” ifadesinin bulunduğu, zemin etüt raporunun ihale dokümanı içerisinde verilmemişinden, fiilen yapılan kazının belirlenerek “Yumuşak ve Sert Küskülük” harici zemin bedelinin ödenmesi, ancak naklinin ödenmemesi gerektiği, yönündedir.

Dosya üzerinde yapılan incelemede;

Tasfiye edilen bir başka iş kapsamında temel hafriyatının bir kısmının yapıldığı, bu nedenle, bahse konu iş kapsamında tamamlanan ve anlaşmazlık konusunu oluşturan temel kazısı şev aynası ve tabanından kazılacak zemin formasyonunun görülebildiği ve bu durumun, çekildiği tarihi (25.04.2012) üzerinde taşıyan resimlerle de tespit edilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

İşe ait sözleşmenin 8.2.1 maddesinde, ihale dokümanını oluşturan belgeler arasında öncelik sıralamasının, Yapım İşleri Genel Şartnamesi, İdari Şartname, Sözleşme, Uygulama Projeleri, Teknik Şartname, Özel Teknik Şartname, Pirsantaj İcmali, Yapılacak İşler Listesi ve Diğer Ekler yer almakta olup, İdari Şartnamenin 5.1 inci maddesi (h) bendinde de yer alan ‘Yapılacak İşler Listesi’nde, “15.006/1A Makine İle Yumuşak ve Sert Küskülük Kazılması” imalatına yer verildiği görülmektedir.

İşe ait Teknik Şartnamenin ‘Yapım Şartları’ başlıklı 5 inci maddesinde ; “*Bu sözleşme kapsamındaki işlerle ilgili her türlü makineli/elle kazı, fazla kazı malzemesinin ve inşaat atıklarının nakliyesi ve bertarafı,.....Yüklenicinin sorumluluğunda olup teklif fiyatları buna göre verilecektir.*” Hükümü mevcut bulunmaktadır.

Ayrıca; İdari Şartnamenin ‘İşin yapılacağı yerin görülmesi’ başlıklı 12 nci maddesinin 12.2. bendinde; “*İstekli işin yapılacağı yeri ve çevresini gezmekle; teklifini etkileyebilecek riskler, olağanüstü durumlar ve benzeri diğer unsurlara ilişkin gerekli her türlü bilgiyi almış sayılır.*” ve 12.4 üncü bendinde; “*... isteklinin işin yapılacağı yeri incelediği ve teklifini buna göre hazırladığı kabul edilir.*” hükümleri ile,

Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin ‘İşlerin Denetimi’ başlıklı 14 üncü maddesinin (3) nolu fıkrasında; “*....Bununla birlikte yüklenici, kendisine verilen projelerin ve/veya şartnamelerin, teslim edilen iş yerinin veya malzemenin veyahut talimatın, sözleşme ve eklerinde bulunan hükümlere aykırı olduğunu veya fen ve sanat kurallarına uymadığı hususundaki karşı görüşlerini teslim ediliş ve talimat alış tarihinden başlayarak onbeş gün içinde ...idareye yazı ile bildirmek zorundadır. Bu sürenin aşılması halinde yüklenicinin itiraz hakkı kalmaz...*” Hükümü mevcut bulunmaktadır.

Bu hükümler ile sözleşmenin anahtar teslimi götürü bedel niteliğinde olması ve iş yerinin ihale öncesindeki hâlihazır durumu göz önünde tutularak konu değerlendirilmiş olup buna göre;

İhale öncesinde, temel hafriyatının bir kısmının yapılmış ve kazılacak zemin şartlarının açıkta olması nedeniyle, ihale kapsamındaki temel kazısı şev aynası ve tabanından, kazılacak zemin karakterinin teklif öncesinde görülebildiği, kazı güçlüğüünün anlaşılabilirdiği bir fiili durum söz konusudur.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/46
Karar Tarihi : 08/08/2012

- 3 -

Resimlerle de tespit edilen zemin durumunun, temel kazısı tamamlandıktan sonra da aynı karakteri taşıyıp taşımadığını anlamak maksadıyla idareden temin edilen kazı sonrasındaki resimlerde de, kazılan zeminin, başlangıçta açıkça görülen zemin formasyonundan farklı özellikte olmadığı anlaşılabilmektedir.

Mevzuatta, ihale öncesinde isteklinin işin yapılacağı yeri ve çevresini gezmesi ile, teklifini etkileyebilecek riskleri, olağanüstü durumları ve benzeri diğer unsurlara ilişkin gerekli her türlü bilgiyi almış sayılmakta olup isteklinin işin yapılacağı yeri incelediği ve teklifini buna göre hazırladığı kabul edilmekte ve teslim edilen iş yerinin, sözleşme ve eklerinde bulunan hükümlere aykırı olduğuna ilişkin itirazın süresi içerisinde yapılmak zorunluluğu bulunmaktadır.

Ayrıca, işe ait teknik şartnamenin yukarıda alıntısı yapılan bölümünde, yüklenicinin sorumluluğunda olan işler sayılarak teklif fiyatlarının buna göre verileceği hüküm altına alınmış ve her türlü makineli/elle kazı ile fazla kazı malzemesinin ve inşaat atıklarının nakliyesi ve bertarafı işlerinin, teklif kapsamında olduğu belirtilmiştir.

Bu durumda, sözleşme ve eklerine göre, yüklenicinin kazı yapacağı temel zemini özelliğini yerinde görerek teklif verdiği hususu da dikkate alındığında, kazı güçlüğünden dolayı ilave bir bedel ödenmesinin uygun olmadığı, kazı malzemesi ve inşaat atıklarının nakliyesi ve bertarafına ait bedelinin de sözleşme bedeli içerisinde olduğu kanaati taşınmaktadır.

Ancak; sözleşme kapsamında olmayan, uygulama projesi haricinde ilave olarak kazı yaptırılması halinde bu kazının bedeli ile var ise nakliyesinin ödenmesinin mümkün olduğu değerlendirilmektedir.

IV-KARAR

Konu, önceki bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup buna göre;

Kazı güçlüğünden dolayı ilave bir bedel ödenmesinin uygun olmadığı, kazı malzemesi ve inşaat atıklarının nakliyesi ve bertarafına ait bedelin sözleşme bedeli içerisinde olduğunun, proje harici ilave olarak kazı yaptırılması halinde bu kazının bedeli ile var ise nakliyesinin ödenmesinin mümkün olduğunun değerlendirildiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden, 08/08/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/43
İşin Adı : ... Hizmet Binası Yapım İşİ
Görüş İsteyen : ... İl Özel İdaresi

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan ve fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen İş'te, yer tesliminin geç yapılması nedeniyle fiyat farkı verilip verilemeyeceği.

ÖZETİ

Yüklenicinin herhangi bir kusuru olmaksızın, yer tesliminin geç yapılması sebebiyle yapılamayan iş miktarı için işin süresinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süresi içerisinde ve bu süreye göre düzenlenen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemi ya da iş gruplarına, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 12 nci maddesi hükümleri çerçevesinde fiyat farkı verilebileceği.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş istemi
Karar No : 2012/43
Karar Tarihi : 11/07/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... İl Özel İdaresince yaptırılmakta olan ... Hizmet Binası Yapım işi ile ilgili görüş istemidir.

II- KONU

Bakanlığımız Yapı İşleri Genel Müdürlüğünün 12.06.2012 tarih ve 3310 sayılı yazıları ile; ... İl Özel İdaresince 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihale edilerek 05.08.2011 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel üzerinden sözleşmeye bağlanan ve yapı denetim hizmetleri Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce yürütülmekte olan “ ... Hizmet Binası Yapım İş”inde süre uzatımı nedeniyle fiyat farkı verilip verilemeyeceği konusunda görüş istenilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

İdaresi yazısı ve eklerindeki tarafların görüş ve değerlendirmeleri özet olarak;

Yüklenicinin görüşü ve talebi;

İşe ait sözleşmenin 05.08.2011 tarihinde yapıldığı ancak yer tesliminde gecikme yaşandığı, bu gecikmeden dolayı kendilerine fiyat farkı verilip verilemeyeceği konusunda bilgi verilmesi istemine yöneliktir.

İdarenin görüşü ve değerlendirmesi;

İşe ait sözleşme yapıldıktan sonra (05.08.2011), arsa problemleri ve Çevre ve Orman Müdürlüklerinin kapanarak Bakanlığımız bünyesine geçmesi nedeniyle işin fiili yer tesliminin 10.02.2012 tarihinde yapıldığı, ayrıca İl Özel idaresince ödenek aktarması ile birlikte süre uzatımı kararı da alınarak işin bitim tarihinin 06.09.2012 olarak belirlendiği,

İşin sözleşmesi imzalandıktan 5 gün sonra yani 10.08.2011 tarihinde yer teslimi yapıldığı kabul edilirse, işin bitim tarihinin (210 gün ilavesiyle) 06.03.2012 olacağı, iki bitim tarihi arasındaki (184 gün) süreye sözleşmenin 14.2. maddesi gereğince fiyat farkı verilmesinin uygun mütalaa edildiği, ancak 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 8 inci maddesi ikinci paragrafında “Sözleşmelerde yer alan fiyat farkına ilişkin esas ve usullerde sözleşme imzalandıktan sonra değişiklik yapılamaz.” denilmesi nedeniyle, anılan işte süre uzatımından dolayı fiyat farkı verilip verilemeyeceği ile ilgili tereddüt hasıl olduğu sebebiyle, konu hakkında görüşümüzün bildirilmesine ilişkindir.

İşe ait sözleşmede;

“Madde 9- İşe başlama ve bitirme tarihi

9.1. Sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren 5 (beş) gün içinde Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerine göre yer teslimi yapılarak işe başlanır.

.....

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/43
Karar Tarihi : 11/07/2012

- 2 -

9.3. Yüklenici taahhüdün tümünü işyeri teslim tarihinden itibaren 210 (ikiyüzon) gün içinde tamamlayarak geçici kabule hazır hale getirmek zorundadır....

Madde 14- Fiyat farkı ödenmesi ve hesaplanması şartları

14.2. Yükleniciye fiyat farkı verilmeyecektir. Ancak, mücbir sebepler veya İdarenin kusuru nedeniyle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, 24.12.2002 tarih ve 5039 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 12 nci maddesi uyarınca fiyat farkı ödenir. Bu durumda, fiyat farkı hesaplanırken temel indeks ve güncel indeks olarak Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayımlanan (1994=100) bazlı Tablo-2: Toptan Eşya Fiyatları İndeks Sayıları Tablosunun “Genel” satırındaki sayı esas alınır.”

Hükümleri yer almaktadır.

“4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esaslar

Fiyat Farkı Verilmesi Öngörülmeyen İşler

Madde 12- İdari şartname ve sözleşmesinde fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen işlerde, mücbir sebepler ya da idarenin kusuru sonucu işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süre içinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş grupları için, bu madde hükmüne işin idari şartname ve sözleşmesinde yer verilmiş olması şartıyla bu Esaslara göre fiyat farkı verilebilir.

Fiyat farkı hesabında temel indeks, iş bitim tarihinin içinde bulunduğu aya ait indeksi; güncel indeks ise, hakediş düzenleme tarihinin içinde bulunduğu aya ait indeksi ifade eder. Temel indeks ve güncel indeks olarak ise, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından aylık yayımlanan (1994=100) bazlı Tablo- 2: Toptan Eşya Fiyatları İndeks Sayıları Tablosunun “Genel” satırındaki sayı esas alınır.”

denilmektedir.

Bu hükümler göz önünde bulundurularak bir değerlendirme yapıldığında; sözleşmenin 9.1. maddesi gereği yer tesliminin en geç 10.08.2011 tarihinde yapılması, 9.3. maddesine göre de bu tarihe 210 gün eklenerek işin bitim tarihinin bulunması (idare yazısında 06.03.2012 olarak belirlenmiştir), başlangıç ve bitim tarihine göre düzenlenecek iş programında 2011 ve 2012 yıllarında yapılması gereken iş tutarlarının belirlenmiş olması gerekmekte idi.

Ancak, idareden kaynaklanan nedenlerle işin yer teslimi 10.02.2012 tarihinde yapıla bildirğinden, yükleniciye bu tarihe kadar çalışma imkanı sağlanamadığı için, normal süreçte düzenlenmesi gereken iş programında, 10.08.2011 ile 10.02.2012 (yapılması gereken yer teslimi ile yapılan yer teslimi) tarihleri arasında yapılması gereken iş miktarı için yükleniciye süre uzatımı verilmesi, uzatılan süre içersinde ve bu süreye göre düzenlenen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemi yada iş grupları için 12. Madde hükümlerine göre fiyat farkı verilebileceği düşünülmektedir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/43
Karar Tarihi : 11/07/2012

- 3 -

IV- KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup buna göre;

... Hizmet Binası Yapım İşinde; Yüklenicinin herhangi bir kusuru olmaksızın, yer tesliminin geç yapılması sebebiyle yapılamayan iş miktarı için işin süresinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süresi içerisinde ve bu süreye göre düzenlenen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemi ya da iş gruplarına, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 12 nci maddesi hükümleri çerçevesinde fiyat farkı verilebileceğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 11/07/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/42
İşin Adı : ... Yapım İşi
Görüş İsteyen : ... Belediye Başkanlığı
Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek teklif birim fiyat üzerinden sözleşmeye bağlanan İş'te, sözleşmede fiyat farkı verilmesinin öngörülmediği ancak, mücbir sebepler veya ödenek konusu nedeniyle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilerek uzatılması halinde, 24.12.2002 tarih ve 5039 sayılı Bakanlar Kurulu kararı eki 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 12 nci maddesi uyarınca fiyat farkı ödenir hükmünün yer aldığı, fakat alınan süre uzatımı onayında, fiyat farkı verilmemesi şartı ile süre uzatımının verilmesi ve yüklenicinin de buna itirazda bulunması üzerine, uzatılan süre içerisinde yapılacak imalatlara fiyat farkı verilip verilemeyeceği hususunda oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

İşin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süre içinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş gruplarına, inceleme bölümünde belirtilen, 24.12.2002 tarih ve 5039 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 12. maddesine uygun olarak fiyat farkı verilmesinin gerekli olduğu.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş İstemi
Karar No : 2012/42
Karar Tarihi : 27/06/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... tarafından ihale edilen ve yapı denetim hizmetleri İstanbul ili ... Belediye Başkanlığı tarafından yürütülen, ... Yapım İşi ile ilgili fiyat farkının ödenmesi konusunda görüş talebidir.

II- KONU

... Belediye Başkanlığı 04.06.2012 tarih ve 1728 sayılı yazısında özetle; ... tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihale edilerek 22.02.2010 tarihinde birim fiyat sözleşmeye bağlanan “ ... Yapım İşi”ne ait sözleşmede fiyat farkı verilmesinin öngörülmediği ancak, mücbir sebepler veya ödenek konusu nedeniyle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilerek uzatılması halinde, 24.12.2002 tarih ve 5039 sayılı Bakanlar Kurulu kararı eki 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 12 nci maddesi uyarınca fiyat farkı ödenir hükmünün yer aldığı, fakat alınan süre uzatımı onayında, fiyat farkı verilmemesi şartı ile süre uzatımının verildiği ve yüklenicinin de buna itirazda bulunduğu dolayısıyla, bu durumda uzatılan süre içerisinde yapılacak imalatlara fiyat farkı verilip verilemeyeceği konusundaki görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

Bilindiği üzere;

İşe ait sözleşmenin Fiyat farkı ödenmesi ve hesaplanması şartları başlıklı 14 üncü maddesinde;

“....

14.2. Yükleniciye fiyat farkı verilmeyecektir. Ancak, mücbir sebepler veya idarenin kusuru nedeniyle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, 24.12.2002 tarih ve 5039 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 12. maddesi uyarınca fiyat farkı ödenir. Bu durumda fiyat farkı hesaplanırken temel indeks ve güncel indeks olarak Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayımlanan (1994=100) bazlı Tablo-2: Toptan eşya fiyatları indeks sayıları Tablosunun “Genel” satırındaki sayı esas alınır.

14.3. Sözleşmede yer alan fiyat farkına ilişkin esas ve usullerde sözleşme imzalandıktan sonra değişiklik yapılamaz.” hükümleri,

Sözleşmede değişiklik yapılması başlıklı 24 ncü maddesinde;

24.1. Sözleşme imzalandıktan sonra, sözleşme bedelinin aşılması ve İdare ile Yüklenicinin karşılıklı olarak anlaşması kaydıyla, aşağıda belirtilen hususlarda sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılabilir:

a) İşin yapılma yeri,

b) İşin süresinden önce yapılması kaydıyla işin süresi ve bu süreye uygun olarak ödeme şartları.” hükmü,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/42
Karar Tarihi : 27/06/2012

- 2 -

Ayrıca, 24.12.2002 tarih ve 5039 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 12. maddesinde;

“Fiyat Farkı verilmesi öngörülmeyen işler

Madde 12- İdari şartname ve sözleşmesinde fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen işlerde, mücbir sebepler ya da idarenin kusuru sonucu işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süre içerisinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş grupları için, bu madde hükmüne işin idari şartname ve sözleşmesinde yer verilmiş olması şartıyla bu esaslara göre fiyat farkı verilebilir.

Fiyat farkı hesabında temel indeks, iş bitim tarihinin içinde bulunduğu aya ait indeksi; güncel indeks ise hakediş düzenleme tarihinin içinde bulunduğu aya ait indeksi ifade eder.

Temel indeks ve Güncel indeks olarak ise, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından aylık yayımlanan (1994=100) bazlı Tablo-2: Toplam Eşya Fiyatları indeks sayıları Tablosunun “Genel” satırındaki sayı esas alınır.” hükmü,

Yer almaktadır.

Belirtilen hükümler birlikte dikkate alındığında;

a) Alınan süre uzatım kararında, fiyat farkı verilmemek şartının getirilmesi, sözleşmenin yukarıda belirtilen 14.2. ve 14.3. maddelerine aykırı olmasının yanı sıra bu şartın sözleşmede değişiklik yapma mahiyeti taşıdığı, bu nedenle de sözleşmede değişiklik yapılabilecek şartları içeren sözleşmenin 24.1. maddesine de ayrıca uygun olmadığı,

b) Sözleşmede değişiklik yapma niteliğinde olan “Fiyat farkı verilmemek kaydıyla süre uzatımı verilmiştir.” şartının yüklenici tarafından kabul edilmediğinin anlaşıldığı,

hususları göz önünde bulundurulduğunda, fiyat farkı konusunda sözleşmenin 14.2. maddesi doğrultusunda uygulama yapılmasının gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

IV- KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup buna göre;

...Yapım İşinde, işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süre içinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş gruplarına, inceleme bölümünde belirtilen, 24.12.2002 tarih ve 5039 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 12. maddesine uygun olarak fiyat farkı verilmesinin gerekli olduğuna,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 27/06/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/40

İşin Adı : ... Voleybol Salonu Yapım İşİ

Görüş İsteyen : ... Başkanlığı

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te, yeni birim fiyatların tespiti, çelik konstrüksiyona ait kumlama ve antipas bedeli ile uygulama projesinde detayı bulunmayan Hilton tipi lavabo ve tezgahı bedelinin ödenip ödenmeyeceğı hususlarında oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

Yeni birim fiyatların Sözleşme eki Y.i.G.Ş.'nin 22 nci maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda tespit edilmesinin gerektiğı,

Kumlama ve antipas boya imalatları, yüklenici tarafından tekniğine uygun olarak yapılmış ise, bunlara ilişkin bedelin düşülmesinin uygun olmayacağı, ancak yapılmamış ise, bunlara ilişkin birim fiyatların sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22 nci maddesini kıyasen kullanmak suretiyle tespit edilmesi ve buradan hareketle bulunacak bedelin sözleşme bedelinden düşülmesinin yerinde olacağı,

"3 cm Renkli Mermer İle Oval Hilton Tipi Lavabo ve Tezgah Yapılması" iş kaleminin ihaleye esas uygulama projesinde ve mahal listesinde yer aldığı anlaşıldığından, bu iş kalemine ait imalatın sözleşme bedeli kapsamında yapılması gerektiğı.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Fiyat anlaşmazlığı

Karar No : 2012/40

Karar Tarihi : 20/06/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

...Başkanlığı tarafından ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan;
... Voleybol Salonu Yapım İşi ile ilgili görüş talebine ilişkindir.

II- KONU

İdaresinin 28.05.2012 tarih ve 2529 sayılı yazısında özetle; 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre, 30.03.2011 tarihinde ... Başkanlığı tarafından ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Voleybol Salonu Yapım İşi” nin yürütülmesi sırasında; %10 ilave iş kapsamında yapımı gerçekleştirilen, çelik konstrüksiyon imalatına ait birim fiyatlar konusunda anlaşma sağlanamadığı, çelik konstrüksiyon imalatına ait kumlama ve antipas ile tezgah imalatlarının ödenip ödenmeyeceği konusunda da anlaşmazlığa düşülerek, yüklenici ile idareleri arasında anlaşmazlık tutanağı düzenlenmiş olup, yaşanan anlaşmazlığın Başkanlığımızca giderilerek karara bağlanması talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde, aşağıda belirtilen şekilde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

İdaresi yazısı ve eklerindeki tarafların görüş ve değerlendirmeleri özet olarak;

Yüklenicinin görüş ve talebi;

İhaleye esas anahtar teslimi götürü bedel teklif fiyatlarının, ihale tarihi itibarıyla hesap edildiğini, dolayısıyla %10 ilave iş kapsamında yapılan, çelik konstrüksiyon imalatının da işin yapıldığı tarih olan 2011 yılına ait birim fiyatların kullanılması gerektiğine,

İdare malı, kullanılmış malzemede olduğu gibi, yeni çelik malzemeye de, kumlama ve antipas boya yapılması gerektiği belirtilerek, bedelinin sözleşme bedelinden düşülmemesi gerektiğine,

Ayrıca, Hilton tipi lavabo ve tezgâh yapımının, uygulama projesinde, hiçbir detayının verilmemesi, dolayısıyla taahhütlerinde olmadığı ve %10 ilave imalatlar kapsamında ödenmesi gerektiğine,

İlişkin bulunmaktadır.

İdarenin görüşü ve değerlendirmesi;

Söz konusu yapım işinin ihaleye çıkıldığı tarihte 2010 yılı birim fiyatları kullanılmış olduğundan, %10 ilave iş kapsamında yapılan çelik konstrüksiyon imalatının da 2010 yılı birim fiyatları dikkate alınarak, fiyatının hesap edilmesinin gerektiğine, 2011 yılı birim fiyatları kullanılacağı kabul edilse dahi; yüklenicinin ihale teklif fiyatında uyguladığı indirim oranını bu birim fiyata uygulaması gerektiği,

Çelik konstrüksiyon imalatında, yeni çelik malzeme kullanılmış olup, bu malzemeler için kumlama ve antipas boya yapılması zorunlu olmadığından, yapılmaması, dolayısıyla da bedelinin, sözleşme bedelinden düşülmesi gerektiği,

Hilton tipi lavabo ve tezgâh yapımının, mimari uygulama projelerinde ve detaylarında görüldüğü, **İnşaat İşleri Özel Teknik Şartnamesinde** tezgâh yapımının; **“İnşaat İşleri Mahal**

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/40
Karar Tarihi : 20/06/2012

- 2 -

Listesinde” yer aldığı, yine aynı şekilde şartnamenin 46 ncı sayfasında **“MSB.661 3cm Renkli Mermer İle Oval Hilton Tipi Lavabo ve Tezgâh Yapılması”** başlığı altında tezgâh yapımının nasıl yapılacağını belirtildiği, çizimlerle de tezgâhlara yer verildiği, dolayısıyla ilave bir bedel ödenmemesi gerektiği,

İfade edilmektedir.

Tarafların bu görüşlerinden sonra, konunun incelenmesi ve değerlendirilmesine geçilmiştir.

Adı geçen işe ait sözleşmenin 8.2 maddesinde, ihale dokümanını oluşturan belgeler arasında öncelik sıralamasının, Yapım İşleri Genel Şartnamesi, İdari Şartname, Sözleşme Tasarısı, Uygulama Projesi, Mahal Listesi, Özel Teknik Şartname, Genel Teknik Şartname, Açıklamalar ve Diğer Ekler yer almaktadır.

Bu öncelikler gözetilerek değerlendirilmiştir;

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin, Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi başlıklı 21 inci maddesinde ve **işe ait Sözleşmenin** 28 inci maddesinde;

“(1) Yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan işin;

a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin % 10’una, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen yapım işleri sözleşmelerinde ise % 20’sine kadar oran dahilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir.

(4) İşin yukarıdaki şartlar dahilinde tamamlanamayacağının anlaşılması durumunda ise artış yapılmaksızın hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir. Ancak bu durumda, işin tamamının ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesi zorunludur.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin, Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti başlıklı 22 nci maddesinde;” (1) 12 nci maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen proje değişikliği şartlarının gerçekleştiği hallerde, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının bedelleri ile **21 inci maddeye göre sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin bedelleri, ikinci fıkrada belirtilen usuller çerçevesinde yüklenici ile birlikte tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden yükleniciye ödenir.**

(2) Yeni fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılır:

a) Yüklenicinin birim fiyatlarının teklifinin tespitinde kullanarak teklifi ekinde idareye sunduğu ve yeni iş kalemi/grubu ile benzerlik gösteren iş kalemlerine/gruplarına ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/40
Karar Tarihi : 20/06/2012

- 3 -

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine/grubuna benzerlik gösteren analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan iş kalemleri/gruplarına ait maliyet analizleriyle kıyaslanarak bulunacak analizler.

ç) Yeni iş kaleminin/grubunun yapılması sırasında tutulacak puantaj la tespit edilecek malzeme miktarları, işçi ve makinelerin çalışma saatleri ile diğer tüm girdiler esas alınarak oluşturulacak analizler.

.....

İdaresinin ilgi yazısında belirtildiği üzere, ihale dokümanları içinde yer alan söz konusu yapım işine ait projede ve **İnşaat İşleri Teknik Şartnamesinin son sayfasında;**

“ ... Voleybol Salonuna ait çelik taşıyıcı ve çatı malzemeleri ... Voleybol Salonu Yüklenicisi tarafından sökülecek ve söküm kontrolü ... Voleybol Salonu Yüklenicisi tarafından yapılacaktır. Eğer isterse ... Voleybol Salonu Yüklenicisi İdareden ödeme talep etmeden sökümü kendisi yapabilecektir.

Sonrasında ... Voleybol Salonundan sökülen malzemelerin ... Voleybol Salonu İnşaat alanına naklini ... Voleybol Salonu Yüklenicisi yapacaktır.

Nakliyesi yapılan malzemelerin, projede belirtilen yerlere, İdare ve proje müellifi tarafından belirlenecek şekilde montajını ... Voleybol Salonu Yüklenicisi yapacaktır. Yüklenici firma ayrıca ... Voleybol Salonundan gelecek malzeme montajını yaptıktan sonra, kalan alanları projede belirtilen şekilde ve şartnameye uygun olarak İdarenin ve proje müellifinin onayını alarak tamamlayacaktır.

... Voleybol Salonuna ait çelik taşıyıcı, cephe ve çatı malzemelerinin ... Voleybol Salonu İnşaatında kullanılmaması durumunda, 18.233/6 (Mevcut çelik kiriş veya aşıklı çatı üzerine arası 6 cm cam yünü dolgulu üst kat 0.70 mm alt kat 0.50 mm trapezoidal alüminyum levhalar ile ısı yalıtımlı çatı örtüsü yapılması), 23.101 (Her çeşit profil, çubuk ve çelik saclarla karkas inşaat yapılması, yerine tespiti), ÖZEL 13 (Seramik dış cephe kaplaması) poz nolu kalemlerin yapımı, projede belirtilen şekilde ve İdare ve müellifin onayı alınarak ... Voleybol Salonu Yüklenicisi tarafından sağlanacaktır. İdare, Yükleniciye bu kalemlerin ödemesini, pursantaj oranları doğrultusunda oranlayıp hesaplayarak yapacaktır.”

Hükümleri bulunmaktadır.

Projesinden ve İnşaat İşleri Teknik Şartnamesinden hareketle; ... Voleybol Salonu Yapım İşinde kullanılacak olan, cephe ve çatı malzemelerinin ... Voleybol Salonundan sökülüp, İdare malı olarak karşılanması, kalan alanların işin yüklenicisi tarafından yeni malzeme ile tamamlanmasının, ihale aşamasında öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Ancak, İlgi yazı ve eklerinden; Yüklenicinin, ... Voleybol Salonu İnşaatı işinden sökülen çelik çatı malzemelerin, Nilüfer Voleybol Salonu İnşaatı işinde kullanılmasının teknik açıdan sakıncalı olacağını bildirmesi üzerine, İdare proje müellifinin görüşünü alarak, tüm çatıya yeni malzeme kullanılması kararını almış olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda; fiyat anlaşmazlığı olan çelik konstrüksiyon elemanlarına ait iş kalemlerinin sözleşmede yer almış olmaları nedeniyle, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 21 inci ve Sözleşmenin 28 inci maddelerine göre, sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave iş kapsamında değerlendirilerek,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/40
Karar Tarihi : 20/06/2012

- 4 -

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22 inci maddesi ikinci fıkrasına göre; Birim fiyatların analizine dayalı olarak tespit edilmesi ile oluşturulacak analizlerin öncelik sırası belirtilmiş olup, bu doğrultuda hareket edilmesi, Şartnamenin amir hükmü gereği olup, bu doğrultuda öncelik sırasında bir bentteki hususlar tüketilmeden bir alt bende geçilememelidir. İşe ait sözleşmenin 14.2 nci maddesinde; “Yükleniciye fiyat farkı verilmeyecektir.” Hükmünün de yer alması dikkate alındığında, yeni fiyatların uygulama ayı esas alınarak tespit edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, birim fiyatların tespiti sırasında analizlere dâhil edilecek rayiçlerin yüklenici kârı ve genel gider tutarsız bedelinin konulması ve bu şekilde bulunacak toplam tutara yüklenici kârı ve genel gider ilave edilmesi suretiyle birim fiyatlar oluşturulmalıdır.

Yüksek Fen Kurulunca birim fiyatın tespit edilmesinin istisnai bir durum olduğu, esas olanın, sözleşmesinin eki Yapı İşleri Genel Şartnamesinin 22 nci maddesinde öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde idare ve yüklenicinin birlikte fiyatı tespit etmesinin icap ettiği hususlarının açık olduğu ve bunun da mümkün bulunduğu değerlendirilmektedir.

4734 ve 4735 sayılı Kanunlar ile ikincil mevzuatları Anahtar Teslimi Götürü Bedel ve Birim Fiyat Tip Sözleşmeleri hükümlerinde; Sözleşmede yer almayan ve sonradan yapılmasına gerek duyulan yeni iş kalemlerine ait birim fiyatların tespitinde, yaklaşık maliyet ile sözleşme bedeli arasındaki farktan hareketle bulunacak bir oranda fiyatların tenzilatı tabi tutulacağına dair bir husus yer almadığından, sözleşmesinden gelen ve yüklenicinin kabulünü içeren durumlar hariç, bu doğrultuda uygulama yapılmasının uygun olamayacağı düşünülmekle birlikte, yüklenici kârı ve genel giderler de dahil olmak üzere, birim fiyatların taraflarca müştereken üzerinde anlaşma sağlanarak belirlenmesi esas olmalıdır.

İşe ait sözleşme eki, “İnşaat İşleri Özel Teknik Şartnamesi Genel Notlar” bölümünde; “Yapılan ihaleler anahtar teslimi götürü bedel esasına göre olduğundan isteklilerin işi proje ve teknik şartnamelerine uygun şekilde yapılması esastır. Pirsantaj tablosu ise sadece ödeme dilimlerini gösterir bir ölçü şeklidir. Pirsantaj tablosunda olsun veya olmasın proje, detay ve mahal listesinde belirtilen işlerin fen ve sanat kurallarına uygun bir şekilde yüklenici tarafından yapılması zorunludur. Pirsantaj tablosunda bulunmayan imalatlardan veya yapılan hatalardan yola çıkılarak ek ödeme talep edilemez. İdare gerekçesini ortaya koyarak, projesinde bulunan bir imalatın yapımından vazgeçebilir. Bu durumda bu imalat karşılığı pirsantaj bedeli müteahhide ödenmeyecektir.”

Hükmü bulunmaktadır.

İdarenin ilgi yazısında; “2-a) Eğer sökülerek nakledilen çelik malzemenin kullanılması mümkün olsaydı, ihale ve sözleşme ekinde bulunan projelerde yer aldığı üzere; kumlama, boyama ve antipas işlemlerinin bu çelik konstrüksiyon elemanlarına uygulanması zorunlu olacaktı. Bu nedenle nakledilen çelik malzemenin gerek söküm, gerek nakil ve 1 yıl süre ile açık alanda her türlü dış etkiye maruz kalarak beklediği, gerekse kaynak işlemlerinden dolayı uğrayacağı hasarın giderilmesi için kumlama, antipas ve boyama işlemlerinin anahtar teslimi götürü bedel dâhilinde olması ve bunlardan dolayı yükleniciye ek ödeme yapılmaması gerektiği değerlendirilmektedir.”

İdarenin 28.12 2011 tarih ve 7622 sayılı yazısı ve ekinde yer alan; Nilüfer Voleybol Salonu Çelik Çatı Projesi 3D Görünüşündeki NOTLAR bölümünün 9 uncu maddesinde: “Yerinde

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/40
Karar Tarihi : 20/06/2012

- 5 -

kumlama yapılacaktır” ve 10 uncu maddesinde: “Boyadan önce iki kat anti-pas (her seferinde 40 mikron) koruma uygulanacaktır.”

İfadelerinden, ihale ve sözleşme eki projelerde; Sökülerek nakledilen çelik malzemelerin ve/veya yeni çelik malzemenin kullanılması halinde; kumlama, boyama ve antipas işlemleri yapılmasının ön görüldüğü anlaşılmaktadır.

Yukarıdaki hükümden ve idare yazılarından hareketle, İhaleye esas proje ve İnşaat İşleri Teknik Şartnamesi son sayfasında belirtildiği üzere; İdaresince kumlama ve antipas boyanın yapılmasının ön görüldüğü anlaşılmakta olup, fiiliyatta da yüklenici tarafından tekniğine uygun olarak yapılmış ise, bedelinin düşülmesinin uygun olmayacağı, yapılmamış ise, ihaleye esas projede öngörülen bedelinin, sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22 nci maddesinin kıyasen kullanılmak suretiyle, birim fiyatının belirlenmesi ve buradan hareketle belirlenecek bedelin, sözleşme bedelinden düşülmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

İşe ait sözleşmenin 6 ncı maddesinde; *“Bu sözleşme anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden akdedilmiştir.”*

Hükmüyle,

“İnşaat İşleri Özel Teknik Şartnamesi”nin 2 nci maddesinde; *“İmalatlar; onaylı projelere, proje detaylarına ve teknik şartnamede verilen hususlar ile mahal listesine bağlı olarak yürütülecektir. İmalatlar yapılırken projede belirtilen notlara uyularak gerekli imalatlar yapılacaktır.”*

Yine aynı şartnamede; *“MSB.661 3cm Renkli Mermer İle Oval Hilton Tipi Lavabo ve Tezgâh Yapılması”* imalatına ait birim fiyat tarifinin yapıldığı ve ölçüsünün nasıl alınacağını belirtildiği görülmekle birlikte, mahal listesinde; ıslak hacimlerde *“3 cm Renkli Mermer ile Hilton Tipi Lavabo ve Tezgâh Yapılması”* yer almaktadır.

Bu hükümlere göre; bahis konusu işte yüklenicinin teklifini ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak verdiği ve işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden sözleşme akdedilmiştir.

Bu itibarla, *“3 cm Renkli Mermer İle Oval Hilton Tipi Lavabo ve Tezgâh Yapılması”* iş kaleminin ihaleye esas uygulama projesinde ve mahal listesinde yer aldığı anlaşıldığından, bu iş kalemine ait imalatın sözleşme bedeli kapsamında yapılmasının ön görüldüğünün kabulü gerekmektedir.

IV-KARAR

Konu ön bölümlerde belirtildiği üzere, incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Sözleşmenin eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22 inci maddesi hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilmediği ve idarenin mükellefiyetlerini yerine getirmedeği anlaşıldığından;

Konunun, bahis konusu Y.İ.G.Ş.’inin 22 inci maddesinde öngörülen mahiyette oluşmuş bir anlaşmazlık olmadığı, dolayısı ile bu haliyle konunun fiyat anlaşmazlığı olarak mütalaa edilemeyeceğine,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/40
Karar Tarihi : 20/06/2012

- 6 -

Söz konusu yeni birim fiyatların Y.İ.G.Ş.'inin 22 inci maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda tespit edilmesinin gerektiği. Bu tespit sırasında taraflar arasında bir anlaşmazlık oluşması durumunda. Anlaşmazlık sebebini teşkil eden hususların etraflı gerekçelerini ihtiva edecek şekilde düzenlenecek anlaşmazlık tutanağı ve yeni birim fiyatlara esas olabilecek analizler ile geriye sadece onay işlemi kalmış olan fiyat tespit tutanaklarının gönderilmesi halinde, konunun Kurulumuzca yeniden değerlendirmeye alınarak kesin fiyatın tespit edilmesinin mümkün bulunduğu,

Kumlama ve antipas boya imalatlarının, yüklenici tarafından tekniğine uygun olarak yapılmış ise, bunlara ilişkin bedelin düşülmesinin uygun olmayacağına, ancak yapılmamış ise, bunlara ilişkin birim fiyatların sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22 nci maddesini kıyasen kullanmak suretiyle tespit edilmesi ve buradan hareketle bulunacak bedelin sözleşme bedelinden düşülmesinin yerinde olacağına,

“3 cm Renkli Mermer İle Oval Hilton Tipi Lavabo ve Tezgâh Yapılması” iş kaleminin ihaleye esas uygulama projesinde ve mahal listesinde yer aldığı anlaşıldığından, bu iş kalemine ait imalatın sözleşme bedeli kapsamında yapılmasının gerektiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden, 20/06/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/35

İşin Adı : ... İstasyonları İkmal İnşaatı Yapım İşİ

Görüş İsteyen : ... Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek karma sözleşmeye bağlanan İş'te, hak ediş ödemelerinde her bir iş kaleminden % 10 oranında yapılan kesintiler konusunda oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

Sözleşmenin 31.2. maddesi gereğince tamamlanmış ancak kesin hesabı yapıp idareye verilmemiş iş kalemlerine ait miktarların % 90'ının hakedişe dahil edilmesi, bir başka ifade ile, yapılan iş kalemlerinin miktarlarında, %10 kesinti yapılarak hakedişlere dahil edilmesi ve bu iş kaleminin tamamlanıp kesin hesapları idareye verilmedikçe de, yapılan kesintinin ödenmemesi gerektiği.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş istemi
Karar No : 2012/35
Karar Tarihi : 27/06/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Büyükşehir Belediye Başkanlığınca yaptırılmakta olan “ ... İstasyonları İkmal İnşaatı Yapım İşİ” ile ilgili görüş istemidir.

II- KONU

... Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 16.05.2012 tarih ve 31706 sayılı yazıları ile, Kurumlarınca ihale edilerek 14.10.2010 tarihinde karma sözleşmeye bağlandığı belirtilen ... İstasyonları İkmal İnşaatı Yapım işinde hak ediş ödemelerinde her bir iş kaleminden % 10 oranında yapılan kesintiler konusunda yükleniciyle idare arasında ortaya çıkan görüş ayrılığı ile ilgili görüşlerimizin bildirilmesi istenilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, ilgi yazı ve ekleri ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

İdaresi yazısı ve eklerinde yer alan tarafların görüş ve değerlendirmeleri özet olarak;

Yüklenicinin görüş ve talebi;

İşe ait sözleşmenin 31.2. maddesinde yer alan “Tamamlanmış ancak kesin hesabı yapıp idareye verilmemiş iş kalemlerine ait miktarların % 90’ı hakedişe dahil edilir ve kesin hesabı yapıp idareye verilmedikçe bu iş kalemlerine ait miktarların tamamı ödenmez.” hükmüne dayanılarak yapımı devam eden tamamlanmamış imalatların % 90’ı hak edişe dahil edilerek % 10’unun içeride tutulduğu, söz konusu hükmün tamamlanmış iş kalemlerini tarif ettiği, tamamlanan ancak kesin hesabı yapıp idareye verilmeyen iş kalemlerinden % 10 kesinti yapılması, henüz devam eden tamamlanmamış iş kalemlerinden kesinti yapılmaması gerektiğine, ilişkin bulunmaktadır.

İdaresinin görüş ve değerlendirmesi;

Bahse konu işe ait sözleşmenin 31.2. maddesi hükmüne istinaden devam eden işlerin hak ediş ödemelerinde her bir iş kaleminden % 10 kesinti yapıldığı, ancak, iş tamamlanıp kesin hesapları yapıldıktan ve onaylandıktan sonra yapılan bu kesinti bedellerinin yükleniciye ödendiği belirtilmektedir.

İşe ait sözleşmede:

“Madde 31- İşin devamı sırasında kesin hesapların yapılması ve geçici kabul noksanları

31.1. Yüklenici, işin birim fiyat teklif alınan kısımlarının kesin hesaplarının zamanında tamamlanmasını teminen işin devamı süresince gerekli elemanı işbaşında bulundurmaya ve her kalem imalatın tamamlanmasını takiben yapı denetim görevlisiyle birlikte hesaplarını hazırlatarak peyderpey tetkik için İdareye vermeye mecburdur.

31.2. Tamamlanmış, ancak kesin hesabı yapıp idareye verilmemiş iş kalemlerine ait miktarların % 90’ı hakedişe dahil edilir ve kesin hesaplar yapıp İdareye verilmedikçe bu iş kalemlerine ait miktarların tamamı ödenmez.

31.3. İşin anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan kısmında, geçici kabul noksanları için anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan kısım bedelinin % 3’üne karşılık gelen kısmı tutulur ve bu tutar, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/35
Karar Tarihi : 27/06/2012

- 2 -

tarihinden sonra yükleniciye ödenir. Fiyat farkı ödenen işlerde bu tutar; sözleşme tarihinden itibaren aylık TEFE (Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayınlanan Toptan Eşya Fiyatları İndeksi) üzerinden güncelleştirilmek suretiyle kesilir.”

hükümleri yer almaktadır.

İdare ve yüklenici yazılarından; hakedişlerde sözü edilen kesintilerin işin teklif birim fiyatlı kısmı ile ilgili olduğu anlaşılmaktadır. Sözleşmenin 31.1. maddesinde, yüklenicinin, işin birim fiyat teklif alınan kısımlarının kesin hesaplarının zamanında tamamlanmasına yönelik olarak, her kalem imalatın tamamlanmasını takiben yapı denetim görevlisi ile birlikte hesaplarını hazırlayarak idareye vermeye mecbur olduğu, 31.2. maddesinde ise, tamamlanmış, ancak kesin hesabı yapıp idareye verilmemiş iş kalemlerine ait miktarların % 90'ının hakedişe dahil edileceği, başka bir deyişle % 10'unun kesileceği ve kesin hesaplar yapıp idareye verilmedikçe bu iş kalemlerine ait miktarların tamamının ödenmeyeceği belirtilmektedir. Bu hükümlerde, iş kalemleri tamamlanana kadar % 10 kesinti yapılmaması gerektiğine dair herhangi bir husus da yer almamaktadır.

Ayrıca yüklenicinin 20 No'lu hak edişe kadar yaklaşık birbuçuk yıldır yapılan, idaresi uygulamasına herhangi bir itirazının olmaması, uygulamanın sözleşme ve ekleri hükümlerine uygun olduğu konusunda tereddütlerinin olmadığına bir göstergesini oluşturduğu değerlendirilmektedir.

Diğer yandan bu konuda Kamu İhale Kurumuna yapılan müracaatlar üzerine Kurumca yapılan değerlendirmeler sonucu; ilgili Bakanlıklar, Kamu Kurumları, Türkiye Müteahhitler Birliği, Türkiye Resmi Sektör İnş.Müt. İşveren Sendikası ve Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikasının görüşleri de alınmak suretiyle, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin eki olan “Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşme”nin 30. Maddesinde, birim fiyat sözleşmelerde düzenlenen hakedişlerde; “tamamlanmış, ancak kesin hesabı idareye verilmemiş imalatlara ait tutarların % 5'i tutulur ve kesin hesaplar idare tarafından onaylanmadıkça bu tutarlar ödenmez.” şeklinde düzenleme yapılmış, ayrıca idarelere, bu imalatlara ait tutarların % 5'i karşılığında teminat mektubu alabileceklerine dair alternatif de getirilmiş bulunmaktadır. Ancak bu düzenleme yapılmadan önce ihale edilerek sözleşmeye bağlanan işlerin, kendi sözleşme hükümlerine göre sürdürülmesi gerektiği hususu ise açıktır.

IV- KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup buna göre;

... İstasyonları İkmal İnşaatı Yapım İşinde; sözleşmenin 31.2. maddesi gereğince tamamlanmış ancak kesin hesabı yapıp idareye verilmemiş iş kalemlerine ait miktarların % 90'ının hakedişe dahil edilmesi, bir başka ifade ile, yapılan iş kalemlerinin miktarlarında, %10 kesinti yapılarak hakedişlere dahil edilmesi ve bu iş kaleminin tamamlanıp kesin hesapları idareye verilmedikçe de, yapılan kesintinin ödenmemesi gerektiğinin değerlendirildiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 27/06/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/33

İşin Adı : ... Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Üniversitesi Rektörlüğü

Konusu

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale edilerek birim fiyat sözleşmeye bağlanan İş'te, ara hakedişlerde ödenmeyen fiyat farklarının kesin hesapta ödenip ödenmeyeceği ile malzeme fiyat farklarının hesaplanmasına yönelik katsayıların belirlenmesinde esas alınan fabrikaların özelleştirilmesi veya malzemelerin bu fabrikalarda üretimden kaldırılması durumunda uygulamanın nasıl yapılacağı hususlarında oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

Onaylı iş programına uygun olarak yapılan işlerde, müteahhidin hakkı olup da ara hakedişlerde almadığı malzeme fiyat farkları var ise, bunların işin sözleşmesi ve eklerinde ön görülen usul ve esaslar doğrultusunda hesaplanarak kesin hesapta ödenmesi,

Malzeme fiyat farklarının hesaplanmasında, 01/0112004 tarihinden soma yapılan imalatlarda uygulanmak üzere, 2005/9158 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Esaslarda belirtilen bentlerdeki formüllerde geçen katsayıların belirlenmesinde esas alınan fabrikaların özelleştirilmesi veya malzemenin bu fabrikalarda üretimden kaldırılması durumunda, bu fabrikaların yerine en yakın olan veya idarece uygun görülen fabrikaların esas alınması,

Malzeme fiyat farklarının hesaplanması ile ilgili anlaşmazlık tutanağında belirtilen diğer hususlarda, sözleşmenin 8 inci Maddesinin H bendi ile diğer bentlerdeki hükümler doğrultusunda hareket edilmesi.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş istemi
Karar No : 2012/33
Karar Tarihi : 30/05/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu İnşaatı işinde, malzeme fiyat farkı ödenmesiyle ilgili görüş istemidir.

II- KONU

...Üniversitesi Rektörlüğü, 04.04.2012 tarih ve 301-2430 sayılı yazıları ekinde gönderilen anlaşmazlık tutanağında; ... Üniversitesi tarafından 1994 yılında 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre ihale edilerek birim fiyat üzerinden sözleşmeye bağlandığı belirtilen, ... Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu İnşaatı işinde, malzeme fiyat farklarının ödenmesi konusunda yüklenici ile aralarında anlaşmazlık çıktığı ifade edilerek, görüşlerimizin bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuat çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

Yüklenici görüşü ve talebi;

Yüklenici, söz konusu işte kullanılan demir, çimento, kum, çakıl, hazır beton ve akaryakıt için, ara hakedişlerde alınmayan malzeme fiyat farklarının, kesin hesapta, ara hakediş tarihlerindeki artışlar dikkate alınarak hesaplanmasını ve kendilerine ödenmesini talep etmektedir.

İdarenin görüşü ve değerlendirmesi;

İnşaatin devamı sırasında eleman yetersizliğinden dolayı ara hakedişlerin yüklenici tarafından yapılıp kontroller tarafından incelendiği, 88/13181 sayılı Eskalasyon Kararnamesinin “Bu Esasların Uygulanmasında Geçerli Kayıtlar ve Fatura Verilmesi Zorunluluğu” başlıklı 10. maddesinde belirtilen belge ve faturalar ibraz edilmediği için malzeme fiyat farklarının verilmediği, ancak kesin hesap esnasında geriye dönük ve hangi işe ait olduğu belli olmayan akaryakıt faturaların getirildiği, malzeme fiyat farkı bedellerinin geriye dönük ödenip ödenmemesi hususunda bir karara varılamadığı, saç için Ereğli Demir Çelik Fabrikasından alınması istenilen fiyat listesinin getirilmediği, onun yerine Kardemir Demir Çelik Fabrikasından alınan fiyat listesinde bulunan HEA/HEB 120-260 standart profil fiyatının alınmasının talep edildiği, bu nedenle de yüklenici ile aralarında anlaşmazlık olduğu ifade edilmektedir.

Tarafların bu görüşlerinden sonra, konunun incelenmesi ve değerlendirilmesine geçilmiştir.

Müteahhidin hakkı olup da ara hakedişlerde almadığı malzeme fiyat farkları var ise, bunların işin sözleşmesi ve eklerinde ön görülen usul ve esaslar doğrultusunda hesaplanarak kesin hakedişte ödenmesi sözleşmesine göre mümkün bulunmaktadır.

Bilindiği üzere,

03 Ağustos 2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan **2005/9158** sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Esaslar ile, 88/13181 sayılı Esaslarda değişiklik yapılmış olup, buna göre;

“**Madde 2-** 88/13181 sayılı Kararnamenin 9 uncu maddesine, 9.2.4 bendinden sonra gelmek üzere 9.2.5. bendi eklenmiştir.”

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/33
Karar Tarihi : 30/05/2012

- 2 -

“9.2.5. - Bazı malzemelerin üretimden kaldırılması hali

- Bu Esasların; 9.2.1 bendinin (a), (c) ve (h) alt bentlerinde, 9.2.2 bendinin (c) alt bendinde ve 9.2.4 bendindeki formülde geçen (n1) katsayısının belirlenmesinde, 9.2.1 bendinin 2001/2862 sayılı Kararname ile değişik (g) alt bendi ile 08/11/2001 tarihli ve 2001/3298 sayılı Kararname ile değişik (k) alt bendinde ve 9.2.4 bendindeki formülde geçen (n3) ve (n4) katsayılarının belirlenmesinde, esas alınan fabrikaların özelleştirilmesi veya malzemenin bu fabrikalarda üretimden kaldırılması durumunda, bu fabrikaların yerine en yakın olan veya idarece uygun görülen fabrikalar esas alınacaktır.”

“Madde 3- Bu Esaslar; 1/1/2003 tarihinden önce ihale edilmiş, ihale edileceği ilân edilmiş veya yazılı olarak duyurulmuş olan ve sözleşmelerinde 88/13181 sayılı Kararnamenin eki Esaslar hükümlerinin geçerli olacağı belirtilen işlerin 1/1/2004 tarihinden sonra yapılacak imalâtlarında uygulanmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.”

Hükümlerine yer verilmiştir.

Malzeme fiyat farkları ile ilgili olarak nasıl hareket edilmesi gerektiği hususu, işe ait sözleşmenin 8 inci maddesinde düzenlenmiş olup, 01.01.2004 tarihinden sonra yapılacak imalatlarda, bu maddenin G.2.4. bendinde yer alan **“n1: Ereğli Demir Çelik Fabrikaları T.A.Ş.’nin 2.5 mm kalınlıkta 1200 x 2400 mm boyutlarındaki düz siyah sacı (HRU)”** ifadenin yukarıda belirtilen 9.2.5. maddesindeki hükümlere göre değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, Malzeme fiyat farklarının hesaplanması ile ilgili anlaşmazlık tutanağında belirtilen diğer hususlarda, sözleşmenin 8. Maddesinin H bendi ile diğer bentlerinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda hareket edilmesi gerekli bulunmaktadır.

Bunlarla birlikte, idaresince uygulama sırasında tereddüte düşülen bir hususun oluşması durumunda, buna ilişkin gerekli bilgi ve belgelerle olayın somut bir şekilde ortaya konulması halinde, tereddüt edilen konularda ayrıca görüş verilebilmesi mümkün olabilecektir.

IV- KARAR

... Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu İnşaatı işi ile ilgili konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup buna göre;

Onaylı iş programına uygun olarak yapılan işlerde, müteahhidin hakkı olup da ara hakedişlerde almadığı malzeme fiyat farkları var ise, bunların işin sözleşmesi ve eklerinde ön görülen usul ve esaslar doğrultusunda hesaplanarak kesin hesapta ödenmesi mümkün bulunduğu,

Malzeme fiyat farklarının hesaplanmasında, 01/01/2004 tarihinden sonra yapılan imalâtlarda uygulanmak üzere, 2005/9158 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Esaslarda belirtilen bentlerdeki formüllerde geçen katsayılarının belirlenmesinde esas alınan fabrikaların özelleştirilmesi veya malzemenin bu fabrikalarda üretimden kaldırılması durumunda, bu fabrikaların yerine en yakın olan veya idarece uygun görülen fabrikaların esas alınması gerektiğine,

Malzeme fiyat farklarının hesaplanması ile ilgili anlaşmazlık tutanağında belirtilen diğer hususlarda, sözleşmenin 8 inci Maddesinin H bendi ile diğer bentlerdeki hükümler doğrultusunda hareket edilmesinin gerekli olduğuna,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 30/05/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/30

İşin Adı : ... Öğrenci Yurdu İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanlığı

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te, uygulama projelerinde yer alan asansörlerin Özürlüler Kanunu, Standart ve Genelgelere uygun tasarlanmadığından, projelerin yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine uygun hale getirilmesi için yapılacak proje tadilatları sonucunda iş artışı yapıp yapılamayacağı.

ÖZETİ

İnsan taşımak için tasarlanmış iki adet asansörde, özürllülerin kullanabilmesi için yapılmasına ihtiyaç duyulan ilave işlere ilişkin durumun, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 21 inci maddesinin (a) ve (b) bentleri kapsamında mütalaa edilebileceği, buradan hareketle de sözleşme bedelinin %10 iş artışı dahilinde kalması şartıyla, bu iki asansördeki özürllülerle ilgili imalatların bahis konusu işe ait sözleşme kapsamında yaptırılabilceği.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş istemi
Karar No : 2012/30
Karar Tarihi : 23/05/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanlığı tarafından ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Öğrenci Yurdu İnşaati” yapım işi ile ilgili olarak görüş istemidir.

II- KONU

İdaresinin, 02/05/2012 Tarih ve 507 sayılı yazısında özetle; 4734 ve 4735 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilerek 02/01/2012 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Öğrenci Yurdu İnşaati” yapım işinin yürütülmesi sırasında, yapı denetim heyeti tarafından uygulama projelerinde yapılan incelemede; elektrik tesisatı projelerinde eksiklikler olduğu, asansör projelerinin bulunmadığı, mimari projede ve elektrik mahal listesinde tanımlanan asansörlerin yürürlükte bulunan ilgili Özürlüler Kanunu, Standart ve Genelgelere uygun tasarlanmadığı, projelerin yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine uygun hale getirilmesi için yapılacak proje tadilatları sonucunda iş artışı yapıp yapılamayacağına ilişkin görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

Bilindiği üzere;

İşe ait Sözleşmenin 27 nci maddesinde, “Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi” ne ilişkin hususlarda nasıl hareket edilmesi gerektiği hakkında Yapım İşleri Genel Şartnamesine atıfta bulunmaktadır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin, “Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi” başlıklı 21 inci maddesinde de; “Yapım sözleşmelerinde, öngörülemeden durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan işin;

Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin % 10’una kadar oran dahilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir.”

Hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan,

5378 sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun Geçici 2 nci maddesinde;

“Kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmî yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi yıl içinde özürlülerin erişebilirliğine uygun duruma getirilir.”

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/30
Karar Tarihi : 23/05/2012

- 2 -

İmar Kanununun Ek: I Maddesinde;

“Fiziksel çevrenin özürllüler için ulaşılabilir ve yaşanılabilir kılınması için, imar planları ile kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda, Türk Standartları Enstitüsünün ilgili standardına uyulması zorunludur.”

hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca,

TS 8237: Asansörler - Yerleştirme İle İlgili Boyutlar Standardı ile TS 9111: Özürllüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gerekleri Standardında;

“Bina içinde kullanılacak olan asansörlerle ilgili gerekli teknik bilgilerin yanında, kabin önünde bulunması gereken sahanlığın ölçü ve niteliği, çağırma düğmelerinin yüksekliği, sesli ve görsel uyarıcılar, kabin içinin ölçü ve kontrol elemanlarının özelliklerine”

ilişkin hususlara yer verilmiştir.

Bu hüküm ve şartlara rağmen proje müellifinin yürürlükte bulunan bu mevzuata uygun proje tanzim etmediği, anlaşılmaktadır.

Belirtilen tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde;

Bahis konusu işte, insan taşımak için tasarlanmış iki adet asansörde, özürllülerin kullanabilmesi için yapılmasına ihtiyaç duyulan ilave işlere ilişkin durumun, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 21 inci maddesinin (a) ve (b) bendleri kapsamında mütalaa edilebileceğinin değerlendirildiğine, buradan hareketle de sözleşme bedelinin %10 iş artışı dahilinde kalması şartıyla, bu iki asansördeki özürllülerle ilgili imalatların bahis konusu işe ait sözleşme kapsamında yaptırılabilceği sonucuna varılmıştır.

IV- KARAR

Konu, ön bölümde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Bahis konusu işte, insan taşımak için tasarlanmış iki adet asansörde, özürllülerin kullanabilmesi için yapılmasına ihtiyaç duyulan ilave işlere ilişkin durumun, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 21 inci maddesinin (a) ve (b) bendleri kapsamında mütalaa edilebileceğinin değerlendirildiğine, buradan hareketle de sözleşme bedelinin %10 iş artışı dahilinde kalması şartıyla, bu iki asansördeki özürllülerle ilgili imalatların bahis konusu işe ait sözleşme kapsamında yaptırılabilceğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden 23/05/2012 tarihinde yapılan toplantıda, katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/28

İşin Adı : ... Devlet Hastanesi İnşaatı

Görüş İsteyen : ... İl Özel İdaresi

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te, 09.05.2006 tarihli ve 28712 sayılı Sayıştay Temyiz Kurulu kararından hareketle fiyat farklarının fiili hak edişlere göre düzenlenmesi talebi.

ÖZETİ

09/0512006 tarih ve 28712 sayılı Sayıştay Temyiz Kurulu Kararı'na 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre ihale edilen işlerde uygulanacak fiyat farkı ile ilgili 18/08/2001 tarih ve 24497 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 200112862 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Esaslara ilişkin olup, bu kararın 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara göre ihale edilerek sözleşmeye bağlanan bahis konusu işte uygulanmasına yasal yönden imkan bulunmadığı.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş talebi
Karar No : 2012/28
Karar Tarihi : 09/05/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... İl Özel İdaresi tarafından ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Devlet Hastanesi İnşaatı” işi ile ilgili olarak görüş istemidir.

II- KONU

... İl Özel İdaresinin 10.04.2012 tarihli ve 2014 sayılı yazısında özetle; 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara göre ihale edilerek, 24.04.2009 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Devlet Hastanesi İnşaatı” işinde, yüklenici revize projelerin geç tesliminden kaynaklanan ödeneğin harcanmaması sorununun çözümü için talep edilen süre uzatımına bir (1) yıl sonra olumsuz yanıt verilmesi, dolayısıyla oluşan fiyat farkı mağduriyetlerinin telafisi amacı ile revize iş programının fiili hakedişlere göre düzenlenerek fiyat farklarının yeniden hesaplanması ve % 10 iş artışlarından kaynaklanan süre uzatımlarının fiyat farksız olarak çıkmasından oluşan mağduriyetleri bulunduğu ayrıca, fiyat farkları hazırlanırken Tip İdari Şartnamenin ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin (Y.İ.G.Ş) ilgili maddeleri uyarınca uygulama ayındaki ilerleme yüzdelerine göre ve hakediş toplamları ödeneğinin harcanamayan kısmına eşit oluncaya kadar iş programı gerçekleştirilmemiş ayın indeksi uygulanır kriterine uygun olarak hesaplanmaması nedeni ile mağduriyetlerinin oluştuğu ifade edilerek, fiyat farklarının fiili hakedişe göre düzenlenmesi talebi ile konu hakkında görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, ilgi yazı ve ekleri ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

Yüklenicinin görüş ve talebi;

Revize projelerin geç tesliminden kaynaklanan ödeneğin harcanmaması sorununun çözümü için iş programının revize edilmesi amacı ile talep ettikleri süre uzatımına bir yıl sonra olumsuz yanıt verilmesi, dolayısı ile revize iş programının fiili hakedişlere göre düzenlenerek fiyat farklarının yeniden hesaplanmasını ve % 10 iş artışından kaynaklanan süre uzatımı kararlarının “fiyat farksız olarak” çıkması nedeniyle mağduriyetlerinin oluştuğunu,

Ayrıca, fiyat farkları hesaplanırken sözleşmesi eki, Tip İdari Şartnamesinin ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin ilgili maddeleri uyarınca, “uygulama ayındaki ilerleme yüzdelerine göre ve hak ediş toplamları ödeneğin harcanamayan kısmına eşit oluncaya kadar iş programı gerçekleştirilmemiş ayın indeksi uygulanır” kriterine uygun olarak hesaplanmaması nedeni ile mağduriyetlerinin oluştuğunu ve 09.05.2006 tarihli 28712 sayılı Sayıştay Temyiz Kurulu kararından hareketle fiyat farklarının fiili hakedişlere göre düzenlenmesine, ilişkin bulunmaktadır.

İdarenin görüşü ve değerlendirmesi;

Vaziyet planı ve iksa projelerinde yapılan revizyonlar nedeni ile yüklenicinin proje onay tarihlerine göre 70 gün süre uzatımı talep ettiği, ancak süre uzatım komisyonu gerek günlük raporlara ve iş programına göre, gerekse prefabrik imalatlar yapılarak deplasmanı yapılacak kullanım alanlarının bu takvim süresinde yapılmış olmasından süre uzatımına konu olan tarihler arasında projesine göre yapılması gereken imatlara devam edildiğinin tespitinin yapıldığı, bu nedenle 70 günlük süre uzatımının verilmediği, sadece iş artışı nedeni ile 4 gün süre verildiği, yüklenicinin bu süreye istinaden iş programını revize ettiği ve hakedişleri fiyat farklı olarak aldığı,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/28
Karar Tarihi : 09/05/2012

- 2 -

İş artış olurları alınarak iş programlarının revize edildiği ödenek tutarına iş artış tutarı eklenerek iş programında ödenek dilimleri tablosunun da değiştirildiği, ayrıca iş programının asıl amacının yüklenici firma tarafından belirli bir disiplin ile işin tamamlanması amacıyla hazırlanan mali ve fiziki bir plan olduğu, bu plan ile ilgili bir değişiklik yapılması için ille de süre uzatım şartı aranmaması gerektiği,

Yüklenicinin sonradan itirazı olmasına rağmen, şu ana kadar ödenen hakediş ve hakedişe esas evraklarda herhangi bir itirazı kaydı ve anlaşmazlık tutanağı şeklinde bir evrakın bulunmadığı, yüklenicinin tüm hakedişleri itiraz kayıtsız olarak imzalayarak kabul ettiği, bu konu hakkında Y.İ.G.Ş.'nin 39 uncu maddesi uyarınca fiyat farklarının sonradan ödenmeyeceği hakkında Yargıtay kararları bulunduğu,

Yüklenicinin % 10 iş artışından kaynaklanan süre uzatımının fiyat farksız çıkarılması ile mağduriyetlerinin olduğu belirtilmekte olmasına rağmen, hakedişlerin incelendiğinde, iş artışından kaynaklanan fiyat farkını yüklenicinin de imzalayarak kabul ettiği iş programı eki tablolar ile ödeme yapıldığının görüleceği,

İfade edilmektedir.

... Devlet Hastanesi İnşaatı işi ile ilgili olarak, şu ana kadar ödenen 33 adet hakedişe yüklenicinin herhangi bir itirazı olmaksızın imzalayarak kabul ettiği, taraflar arasında herhangi bir anlaşmazlık, tereddüt ve ihtilafın oluşmadığı, ancak fiziki ve nakdi gerçekleşmesi % 95 üzerinde olan bir işte, iş bitim tarihine (26.03.2012) 3 gün kala (23.03.2012 yüklenicinin dilekçe tarihi) uygulama konularında bir ihtilaf varmış gibi, konunun Yüksek Fen Kuruluna intikal ettirilmesi hususu uygun bir talep olarak görülmemektedir.

Diğer taraftan, Sayıştay Temyiz Kurulunun 09.05.2006 tarih ve 28712 sayılı kararı 18.08.2001 tarih ve 24497 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2001/2862 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ilişkin olup, bu karar 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre ihale edilen işlere ait fiyat farkı uygulamalarını kapsadığı ve yüklenicinin yazısında bahsi geçen hususta bu Kararnamenin yürütülmesi sırasında ortaya çıkan tereddütler üzerine Bakanlığımız Yapı İşleri Genel Müdürlüğünce yayımlanan 2001/2862 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Esaslara Ait Açıklamalardan bir alıntı olup, bu fiyat farkı kararnamesinin 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilen bahis konusu işle bir ilişkisinin olmadığı, dolayısıyla bu işte de bu kararnamenin uygulanmasının mümkün olmayacağı hususu idaresince çok iyi bilinmesine rağmen, bu konudaki gerekli cevabın taraflarınca yükleniciye verilmeyip Kurulumuzdan görüş talep edilmesi hususu anlaşılır görülmemiştir.

Bunun yanı sıra, sözleşmenin yürütülmesi sırasında yüklenici ile idare arasında oluşan anlaşmazlıklar karşısında Yüksek Fen Kurulu görüşünün talep edilmesine ihtiyaç duyulması halinde, görüş talebinin anlaşmazlığın olduğu tarihten itibaren makul bir süre içerisinde ve idare kesin kararının uygulamaya konulmadan önce yapılmasının uygun olacağı, aksi takdirde bu iş'te olduğu gibi konuyu anlaşmazlık olarak görmeyip uygulamaya devam edilmesi ve çok uzun bir zaman geçtikten sonra da Yüksek Fen Kurulunun görüşünün talep edilmesi durumunun, konunun çözümüne katkı sağlamayacağı gibi yeni bir kısım hukuki ihtilafların oluşmasına da sebebiyet verebileceği değerlendirilmektedir.

Ayrıca, 29/06/2011 tarih ve 644 sayılı Bakanlığımız Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararnamenin Yüksek Fen Kurulu Başkanlığının görevlerini düzenleyen

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/28
Karar Tarihi : 09/05/2012

- 3 -

16 ncı maddesinden de görüleceği üzere, idarelerin anlaşmazlık olarak görmeyip uygulamaya konulan kararlardan uzun bir süre geçtikten sonra bu işte olduğu gibi geçici kabul aşamasına gelmiş bir zamanda yapılan uygulamaların sözleşme ve eklerine uygun olup olmadığı konusunda Yargı Birlikliği kapsamında bir inceleme yapma gibi Kurulumuzun bir görevi de bulunmamaktadır.

IV-KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Yüklenicinin 23/03/2012 tarihli dilekçesinde bahsi geçen 09/05/2006 tarih ve 28712 sayılı “Sayıştay Temyiz Kurulu Kararı” 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre ihale edilen işlerde uygulanacak fiyat farkı ile ilgili 18/08/2001 tarih ve 24497 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2001/2862 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Esaslara ilişkin olup, bu kararın 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara göre ihale edilerek sözleşmeye bağlanan bahis konusu işte uygulanmasına yasal yünden imkan bulunmadığı hususunda, idaresine bilgilendirme yapılmasının uygun olduğuna,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 09/05/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/27

İşin Adı : ... Binası Yapım İşi

Görüş İsteyen : ...Genel...

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek birim fiyat sözleşmeye bağlanan İş'te, ihaleye esas uygulama projelerindeki depolara ilave olarak, iş artışı kapsamında aynı tip ve ebatta bir adet daha depo binası yaptırılıp yaptırılamayacağı.

ÖZETİ

İhaleye esas uygulama projelerindeki depolara ilave olarak, aynı tip ve ebatta bir adet depo binası yapılması işinin; sözleşmeye esas proje içinde kalan ve idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılması teknik ve ekonomik olarak mümkün olmayan nitelikte bir iş olmadığı, bir başka ifade ile sözleşme muhtevasına yeni iş alma mahiyetinde olduğu, dolayısıyla %20 iş artışı kapsamında aynı yükleniciye yaptırılma imkanının bulunmadığı.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş talebi
Karar No : 2012/27
Karar Tarihi : 18/05/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

...Genel... tarafından 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek, birim fiyat sözleşmeye bağlanan “ ... Binası Yapım İşİ” ile ilgili görüş istemidir.

II- KONU

İdaresinin, 09.05.2012 tarih ve ... 208544 sayılı yazısında özetle; ... Binası Yapım İşinin 7.784.000.- TL bedelle, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21/b maddesine göre, pazarlık usulü ile ihale edildiği, 08.05.2012 tarihinde yer teslimi yapıldığı ve iş bitim tarihinin 07.07.2012 tarihi olarak belirlendiği, ancak ... nca ilave iş olarak, iş artışı kapsamında, aynı tip ve ebatta (1) adet depo binası yaptırılması talebi üzerine; 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun 24 ncü maddesi, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 21 inci maddesine istinaden iş artışının yaptırılıp yaptırılmayacağı hususundaki görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde, aşağıda belirtilen şekilde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Adı geçen işin 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek, birim fiyat sözleşmeye bağlandığı anlaşılmaktadır. İşe ait sözleşmenin 8.2 maddesinde, ihale dokümanını oluşturan belgeler arasındaki öncelik sıralamasının, 1 inci sırasında Yapım İşleri Genel Şartnamesi, 2 inci sırasında İdari Şartname ve 3 üncü sırasında Sözleşme Tasarısı bulunmaktadır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 21 inci maddesi, İdari Şartnamenin 53 üncü maddesi ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun 24 üncü maddesine göre; Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin,

“a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması şartlarıyla, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen işlerde sözleşme bedelinin %20’sine, .. kadar oran dahilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde, ilave işi aynı yükleniciye yaptırılabilir.” Hükümleri bulunmaktadır.

Yukarıda bahsi geçen hükümler birlikte değerlendirildiğinde; İhaleye esas uygulama projelerindeki depolara ilave olarak, aynı tip ve ebatta bir adet depo binası yapılması işinin; sözleşmeye esas proje içinde kalan ve idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılması teknik ve ekonomik olarak mümkün olmayan nitelikte bir iş olmadığı, bir başka ifade ile sözleşme muhtevasına yeni iş alma mahiyetinde olduğu, dolayısıyla yukarıda belirtilen kanun, sözleşme ve ekleri hükümleri gereği, %20 iş artışı kapsamında aynı yükleniciye yaptırılma imkânının bulunmadığı değerlendirilmektedir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/27
Karar Tarihi : 18/05/2012

- 2 -

Önceki ihalenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesine göre; pazarlık usulü ile ihale edilerek yaptırılması cihetine gidildiği dikkate alındığında, bahis konusu 1 adet depo binasının da, aynı madde hükmüne göre pazarlık usulü ile ihale edilmesi durumunda bu işin de ilk sözleşme kapsamındaki işle aynı zamanda bitirilmesi mümkün görülmektedir.

IV-KARAR

Konu ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

İhaleye esas uygulama projelerindeki depolara ilave olarak, aynı tip ve ebatta bir adet depo binası yapılması işinin; sözleşmeye esas proje içinde kalan ve idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılması teknik ve ekonomik olarak mümkün olmayan nitelikte bir iş olmadığı, bir başka ifade ile sözleşme muhtevasına yeni iş alma mahiyetinde olduğu, dolayısıyla yukarıda belirtilen kanun, sözleşme ve ekleri hükümleri gereği, %20 iş artışı kapsamında aynı yükleniciye yaptırılma imkânının bulunmadığına,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden 18/05/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/21

İşin Adı : Pissu ve Yağmursuyu Hatları İnşaatı Yapım İşİ

Görüş İsteyen : ... Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Konusu

Teklif birim fiyat cetvelinde yer alan “TBF.36-İşletme ve uygulama projesi yapımı”na ait bedelin yükleniciye ödenip ödenemeyeceği hususunda oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

Nihai projelerin (as-built drawings) yapımı için bir proje bedelinin ödenemeyeceği,

Ancak, bu projelerin dışında ve bunlardan önce ayrıca, uygulama projelerinin yüklenici tarafından hazırlanmasının idaresince istenilmesi ve hazırlanan projelerin de onaylanmış olması durumunda ise, bu uygulama projelerine ait proje bedelinin ihale dokümanında öngörülen birim fiyat üzerinden ödenebileceği,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş İstemi
Karar No : 2012/21
Karar Tarihi : 17.04.2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I-GİRİŞ

... Büyükşehir Belediye BaşkanlığıGenel Müdürlüğü 15.03.2012 tarih ve ... 1409 sayılı yazıları ile idarelerince ... yürütülmekte olan Pissu ve Yağmursuyu İnşaatı İşi ile ilgili görüş talebidir.

II-KONU

... Genel Müdürlüğünce 4734 sayılı Kamu ihale Kanununa göre ihale edilerek, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine göre 13.10.2008 tarihinde teklif birim fiyat üzerinden sözleşmeye bağlanan ... Pissu ve Yağmursuyu Hatları İnşaatı Yapım İşi'nin tamamlanarak geçici ve kesin kabullerinin yapıldığı, kesin hesapların inceleme aşamasında olduğu,

Teklif birim fiyat cetvelinde yer alan "TBF.36-İşletme ve uygulama projesi yapımına ait bedelin yükleniciye ödenip ödenemeyeceği ile,

Fiyat farkı hesabına esas olan "Güncel indeks" in hangi ayın indeksi olması gerektiği konularında tereddüde düşüldüğü sebebiyle,

Kurulumuz görüşlerinin bildirilmesi istenilmektedir.

III-İNCELEME

Konu, gönderilen ilgi yazı ve ekleri ile ilgili mevzuat çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

Hakedişlerde fiyat farkı hesabında kullanılan güncel indeks konusunda idaresine 17.09.2007 tarih ve 02/1286 sayılı yazımız ile görüş verilmiş olması dolayısıyla, bu husus kararımızda değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Konu hakkındaki yüklenici talep ve görüşleri;

Yüklenici tarafından idareye yazılan 07.03.2012 tarihli yazıda özetle; taahhütleri altında bulunan söz konusu işin tamamlandığı ve kesin hesapların inceleme aşamasında olduğu ancak, keşif cetveli ve birim fiyat tarifinde T.B.F.36 olarak adı geçen işletme projeleri ile revize uygulama projelerine ait bedellerin ödenmediği, Yapım İşleri Genel Şartnamesi (Y.i.G.Ş.)'nin 12. ve Özel Teknik Şartname (... Ö.T.Ş.)'nin 17.2. maddesi gereğince bu bedellerin kendilerine ödenmesine,

İdaresi görüş ve değerlendirmeleri ise;

İdare yazısında özetle; teklif birim fiyat cetvelinde yer alan 'T.B.F.36 işletme ve uygulama projesi yapımına ait birim fiyat tarifi, Y.i.G.Ş.'nin 12. maddesi ve ... Özel Teknik Şartnamesinin 17.2 maddelerine yer verilerek, bu maddeler arasında bulunan çelişkilerden dolayı söz konusu işe ait bedelin ödenip ödenemeyeceği hususunda tereddüt olduğu sebebiyle, konu hakkında Başkanlığımız görüşlerinin bildirilmesine,

İlişkin bulunmaktadır.

İşe ait sözleşmenin, "Sözleşmenin Ekleri" başlıklı 9. maddesinde;

"Madde 9-

9.1. İhale dokümanı, sözleşmenin eki ve ayrılmaz parçası olup, idareyi ve yükleniciyi bağlar. Ancak, sözleşme hükümleri ile ihale dokümanını oluşturan belgelerdeki hükümler arasında çelişki ya da farklılık olması halinde, ihale dokümanında yer alan hükümler esas alınır.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/21
Karar Tarihi : 17.04.2012

- 2 -

9.2. İhale dokümanını oluşturan belgeler arasındaki öncelik sıralaması aşağıdaki gibidir:

- 1- İdari Şartname
- 2- Sözleşme Tasarısı.
- 3- Yapım İşleri Genel Şartnamesi
- 4- Kanalizasyon İnşaatları ... Özel Teknik Şartnamesi,
- 5- Dolgu Malzemesi Ve Dolgu Yapılması Şartnamesi,
- 6- Bayındırlık Bakanlığı Birim Fiyat Tarifleri
- 7- İller Bankası Birim Fiyatları, Birim Fiyat Tarifleri
- 8- İller Bankası Kanalizasyon İnşaatlarına Ait Özel Teknik Şartname,
- 9- İşletme Projesi Hazırlanmasına Ait Özel Teknik Şartname,
- 10- Uygulama Projesi Hazırlanmasına Ait Özel Teknik Şartname,
- 11- Birim Fiyat Tarifleri,
- 12- Teklif Birim Fiyat Cetveli,
- 13- ... Kanalizasyon İşlerine Ait Tip Detaylar,
- 14- Uygulama Proje leri
- 15- Standart Formlar,

...

Hükümleri yer almaktadır.

Sözleşme eki Y.i.G.Ş.'nin 12. maddesi;

“**Madde 12** Birim fiyat esaslı sözleşmelerde, işlerin ön veya kesin projeleri, şartnameler ve diğer belgelerle birlikte, sözleşmenin imzalanması sırasında yükleniciye verilir.

Yapılan arazi ve zemin etütlerinin kesin projenin revize edilmesini gerektirdiği işler ile doğal afet sebebiyle ön veya kesin proje üzerinden ihale edilen işlerde uygulama projesinin idare tarafından hazırlanması veya hazırlatılması esas olup, bunlar, iş programına göre gerekli oldukları zamanlarda, ikişer takım olarak bir yazı ekinde yükleniciye teslim edilir.

Ancak, uygulama projelerinin yüklenici tarafından hazırlanması da istenebilir, bu durumda aşağıdaki esaslar geçerlidir:

Yüklenicinin yapacağı uygulama projeleri, hesaplar vb. sözleşme ve eklerinde belirtilen şartlara, idare tarafından kendisine verilen ön/kesin projelere, talimatlara, esaslara, fen ve sanat kurallarına uygun olarak iş programını aksatmayacak şekilde hazırlanır ve uygulamada gerekli görülecek tüm ölçüleri ve ayrıntıları kapsar.

...

İşlerin geçici kabulü yapıldıktan sonra, uygulama projeleri ister idarece verilmiş, ister yüklenici tarafından hazırlanarak idarece onaylanmış olsun, uygulama sırasında yapılmış değişiklikleri de içeren ve isin bitmiş durumunu gösteren nihai projeler (as-built drawings) yüklenici tarafından bedelsiz olarak hazırlanıp orijinalleri idareye teslim edilir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/21
Karar Tarihi : 17.04.2012

- 3 -

Proje hizmeti için yükleniciye, ihale dokümanında öngörülmesi şartıyla birim fiyat üzerinden proje bedeli ödenir.”

Hükmüne haizdir.

Kanalizasyon İnşaatları ... Özel Teknik Şartnamesi'nin **Proje Hesap Açısı** başlıklı 17. maddesinde;

17.2- Bu işle ilgili kesin projeyi idare verecektir. İdare gerekli gördüğünde projede düzenleme, ilave çıkartma yapabilir veya yükleniciden yeni kesin proje, uygulama projesi veya tadilat projesi yapılmasını isteyebilir. Proje için herhangi bir bedel ödenmeyecektir. Projenin gerektirdiği ek imalatlara itiraz edilemez. Proje tasdikinde idarenin sebebiyet verdiği bir gecikme olursa bu süre, süre uzatımı olarak göz önüne alınabilir.

Hükmü yer almaktadır.

Bu hükümlerden açıkça anlaşıldığı üzere; işlerin geçici kabulü yapıldıktan sonra, işin bitmiş durumunu gösteren nihai projeler (as-built drawings), yüklenici tarafından bedelsiz olarak hazırlanıp orijinaleri ile birlikte idareye teslim edilecektir. Ancak, uygulama projelerinin yüklenici tarafından hazırlanmasının istenilmesi halinde, bu projelerin sözleşme eki “Uygulama Projesi Hazırlanmasına Ait Özel Teknik Şartname” esaslarına göre hazırlanarak idaresince onaylanmasından sonra, uygulama proje hizmeti için yükleniciye, ihale dokümanında öngörülmesi şartıyla birim fiyat üzerinden proje bedeli ödeneceği belirtilmiştir.

“TBF.36-İşletme ve uygulama projesi yapımı” işinin, ihale dokümanı olan teklif birim fiyat cetvelinde yer aldığı, tarifinin bulunduğu, buna göre isteklilerce teklif birim fiyatı verilerek tutarının sözleşme bedeline dahil edildiği görülmektedir.

Y.İ.G.Ş., ... Özel Teknik Şartnamesine göre önceliği olan bir şartname olup bir biriyle çelişen durumlarda öncelik sıralaması gözetilerek, Y.İ.G.Ş hükümlerinin esas alınması gerekli olmaktadır.

IV-KARAR

Konu, önceki bölümde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Nihai projelerin (as-built drawings) yapımı için bir proje bedelinin ödenemeyeceği,

Ancak, bu projelerin dışında ve bunlardan önce ayrıca, uygulama projelerinin yüklenici tarafından hazırlanmasının idaresince istenilmesi ve hazırlanan projelerin de onaylanmış olması durumunda ise, bu uygulama projelerine ait proje bedelinin ihale dokümanında öngörülen birim fiyat üzerinden ödenebileceği,

Hususlarının değerlendirildiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 17.04.2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/16

İşin Adı : ... Betonarme Prefabrike Depo İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Komutanlığı

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan ve fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen İş'te, verilen süre uzatımı nedeniyle fiyat farkı verilip verilmeyeceği

ÖZETİ

Uzatılan süre içinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş grupları için 24.12.2002 tarih ve 5039 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki "4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esaslar"ın 12 nci maddesine göre fiyat farkı verilebileceği,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş istemi.

Karar No : 2012/16

Karar Tarihi : 04.04.2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I-GİRİŞ

... Komutanlığı'nın 28.02.2012 tarih ve 4290 ... sayılı yazıları ile, ' ... **betonarme prefabrik depo inşaatı**'nda, fiyat farkı verilip verilmeyeceği konusunda görüş istenilmektedir.

II-KONU

... Komutanlığınca, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihale edilerek 05.01.2011 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel üzerinden sözleşmeye bağlanan İş'te, 10.01.2011 tarihinde yapılan yer teslimine göre, işin bitim tarihinin 29.07.2011 olarak belirlendiği, ancak idare tarafından yapılması gereken, Kışla İmar Planının hazırlanması, Yapı Ruhsatıyesinin alınması v.b. işlemlerin zaman alması nedeniyle yapım işine devam edilemediği, bu işlemlerin 27.01.2012 tarihinde tamamlana bildiği ifade edilerek, bu gecikmeden dolayı yükleniciye verilen süre uzatımı nedeniyle fiyat farkı verilip verilmeyeceği hususunda görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III-İNCELEME

Konu ilgi yazı ve ekleri ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

İşe ait sözleşmenin;

"Madde 18 - Süre uzatımı verilebilecek haller ve şartları

...

18.2. İdareden kaynaklanan nedenler

18.2.1. İdarenin, işin sözleşmesinde ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinde yer alan sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini Yüklenicinin kusuru olmaksızın yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, iş programının onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu Yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması ve Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş olması halinde, işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre, işin bir kısmına veya tamamına ait süre en az gecikilen süre kadar uzatılır.

Madde 14 - Fiyat farkı ödenmesi ve hesaplanması şartları

...

14.2. Yükleniciye fiyat farkı verilmeyecektir. Ancak, mücbir sebepler veya İdarenin kusuru nedeniyle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, 24.12.2002 tarih ve 5039 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 12 inci maddesi uyarınca fiyat farkı ödenir. Bu durumda, fiyat farkı hesaplanırken temel indeks ve güncel indeks olarak Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayımlanan (1994=100) bazlı Tablo-2: Toptan Eşya Fiyatları İndeks Sayıları Tablosunun "Genel" satırındaki sayı esas alınır.

14.3. Sözleşmede yer alan fiyat farkına ilişkin esas ve usullerde sözleşme imzalandıktan sonra değişiklik yapılamaz."

Denilmektedir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/16
Karar Tarihi : 04.04.2012

- 2 -

24.12.2002 tarih ve 5039 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin **Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların** 12 inci maddesinde;

“Fiyat Farkı Verilmesi Öngörülmeyen İşler

Madde 12- İdari şartname ve sözleşmesinde fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen işlerde, mücbir sebepler ya da idarenin kusuru sonucu işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süre içinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş grupları için, bu madde hükmüne işin idari şartname ve sözleşmesinde yer verilmiş olması şartıyla bu Esaslara göre fiyat farkı verilebilir.

Fiyat farkı hesabında temel indeks, iş bitim tarihinin içinde bulunduğu aya ait indeksi; güncel indeks ise, hakediş düzenleme tarihinin içinde bulunduğu aya ait indeksi ifade eder. Temel indeks ve güncel indeks olarak ise, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından aylık yayımlanan (1994=100) bazlı Tablo- 2: Toptan Eşya Fiyatları İndeks Sayıları Tablosunun “Genel” satırındaki sayı esas alınır.”

Hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, yüklenicinin herhangi bir kusuru olmaksızın, idarenin kusurundan kaynaklanan nedenlerle işe süre uzatımı verilmesi halinde, bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan işlere belirtilen esaslar çerçevesinde fiyat farkı verilebileceği değerlendirilmektedir.

Yapım işlerinde bu tür sorunların yaşanmaması için, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “**İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar**” başlıklı, 62- c) maddesinde belirtilen; “Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz.” hükmünün göz önünde bulundurulması gerekli olmaktadır. Bu örnekte de görüldüğü üzere, sözleşmesinde fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen bir işin tamamının fiyat farkı verilebilir hale dönüşmesi gibi bir durumla karşı karşıya kalınmaktadır. Bu hususun idaresince ayrıca değerlendirilmesinde fayda mülahaza edilmektedir.

IV-KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Söz konusu yapım işinde, yüklenicinin herhangi bir kusuru olmaksızın, idarenin kusurundan kaynaklanan nedenlerle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süre içinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş grupları için belirtilen esaslar çerçevesinde fiyat farkı verilebileceğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden 04.04.2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/14

İşin Adı : ... Deposu Yapım İşİ

Görüş İsteyen : ... Genel Müdürlüğü

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan ve fiyat farkı verilmesi öngörülmeYen İş'te, iş artışı kapsamında yaptırılan imalatlara fiyat farkı verilmesinde esas alınacak "İndeks Sayıları" hakkında oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

Mücbir sebepler ya da idarenin kusuru sonucu yükleniciye süre verilerek iş bitiminin uzatılması halinde, bu duruma göre yapılacak onaylı revize iş programına göre yalnız uzatılan süredeki iş kalemlerine, "4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların" Fiyat Farkı Verilmesi ÖngörülmeYen İşler" başlıklı 12 nci maddesine uygun olmak kaydıyla fiyat farkı verilebileceğı ve To temel indeksinin de sözleşmesine göre tanzim olunan onaylı ilk iş programına göre işin bitim tarihinin içinde bulunduğı aya ait indeksin alınacağı.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş İstemi
Karar No : 2012/14
Karar Tarihi : 29/02/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I – GİRİŞ

... Genel Müdürlüğü tarafından ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Deposu Yapımı” işi ile ilgili olarak görüş istemidir.

II – KONU

İdaresinin, 23/01/2012 tarihli ve B.0.42.MKE.0.80.00.074/755-03-14/316 sayılı yazısında özetle; 4734 ve 4735 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilerek 01/02/2010 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ...Fabrikası Deposu Yapımı” işinin yürütülmesi sırasında, iş artışı kapsamında yaptırılan imalatlara fiyat farkı verilmesinde esas alınacak “İndeks Sayıları” hakkında yüklenici ile aralarında anlaşmazlık olduğu belirtilerek, konuya ilişkin görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III – İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

Yüklenicinin görüş ve talebi;

Sözleşmenin 14 üncü maddesinden doğan fiyat farkının hesaplanarak taraflarına ödenmesi taleplerinin, idaresince kesin hesapların yapımı sırasında dikkate alınmasının gerektiği, ancak kesin kabul yapıldıktan sonra yapı denetim görevlileri tarafından tanzim edilen yeni fiyat farkının idaresince onaylanmadığı, bu nedenle mağdur olduklarını belirterek konunun Kurulumuzca değerlendirilmesinin talep edildiğine,

İdarenin görüş ve değerlendirmesi;

Söz konusu işin ihaleden sonra idarelerince yerinin değiştirildiği, bu nedenle uygulama projelerinde değişiklik yapıldığı, proje değişikliğinde geçen süre ile artan ve azalan iş kalemlerine ait süre uzatımı verildiği, uzatılan süre dikkate alınarak revize iş programı yapıldığı, sözleşmesinde belirtildiği şekilde artan iş miktarları ve uzatılan süreye göre fiyat farkı verilebileceği, ancak yüklenicinin işin tamamına temel indeksler dikkate alınarak fiyat farkı verilmesini talep ettiği, bu hususun sözleşmesi ile 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esaslara uygun olmadığına,

İlişkin bulunmaktadır.

Bilindiği üzere,

İşe ait sözleşmenin “Fiyat farkı ödenmesi ve hesaplanması şartları” başlıklı 14 üncü maddesinde;

14.2. Yükleniciye fiyat farkı verilmeyecektir. Ancak, mücbir sebepler veya İdarenin kusuru nedeniyle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, 24/12/2002 tarih ve 5039 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 12 nci maddesi uyarınca fiyat farkı ödenir. Bu durumda fiyat farkı hesaplanırken temel indeks ve güncel indeks olarak Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayımlanan (1994=100) bazlı Tablo- 2: Toptan Eşya Fiyatları İndeks Sayıları Tablosunun “Genel” satırındaki sayı esas alınır.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/14
Karar Tarihi : 29/02/2012

- 2 -

14.3. Sözleşmede yer alan fiyat farkına ilişkin esas ve usullerde sözleşme imzalandıktan sonra değişiklik yapılamaz.” hükmü,

4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların, “Fiyat Farkı Verilmesi Öngörülmeyen İşler” başlıklı 12 nci maddesinde;

“İdari şartname ve sözleşmesinde fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen işlerde, mücbir sebepler ya da idarenin kusuru sonucu için bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süre içinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş grupları için, bu madde hükmüne işin idari şartname ve sözleşmesinde yer verilmiş olması şartıyla bu Esaslara göre fiyat farkı verilebilir.

Fiyat farkı hesabında temel indeks, iş bitim tarihinin içinde bulunduğu aya ait indeksi; güncel indeks ise, hakediş düzenleme tarihinin içinde bulunduğu aya ait indeksi ifade eder. Temel indeks ve güncel indeks olarak ise, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından aylık yayımlanan (1994=100) bazlı Tablo- 2: Toptan Eşya Fiyatları İndeks Sayıları Tablosunun “Genel” satırındaki sayı esas alınır.” hükmü,

Yer almaktadır.

Belirtilen hükümler birlikte dikkate alındığında;

Bahis konusu işe ait sözleşmede fiyat farkı verilmesinin öngörülmediği, ancak mücbir sebeplerle ya da idarenin kusuru sonucu süre uzatımı verilerek işin bitim tarihinin uzatılması halinde, uzatılan süre içinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş gruplarına fiyat farkı verilmesi ön görülerek taahhüt altına alındığı ve tarafları bağladığı hususları açıktır.

Bu itibarla, bahis konusu işte, mücbir sebepler ya da idarenin kusuru sonucu yükleniciye süre verilerek iş bitiminin uzatılması halinde, bu duruma göre yapılacak onaylı revize iş programına göre yalnız uzatılan süredeki iş kalemlerine, “4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların” Fiyat Farkı Verilmesi Öngörülmeyen İşler” başlıklı 12 nci maddesine uygun olmak kaydıyla fiyat farkı verilebileceği ve T0 temel indeksinin de sözleşmesine göre tanzim olunan onaylı ilk iş programına göre işin bitim tarihinin içinde bulunduğu aya ait indeks alınmasının gerektiği açıktır.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/14
Karar Tarihi : 29/02/2012

- 3 -

IV – KARAR

Anahtar teslimi götürü bedel olarak ihale edilerek sözleşmeye bağlanan bahis konusu işle ilgili konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Bahis konusu işte, mücbir sebepler ya da idarenin kusuru sonucu yükleniciye süre verilerek iş bitiminin uzatılması halinde, bu duruma göre yapılacak onaylı revize iş programına göre yalnız uzatılan süredeki iş kalemlerine, “4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların” Fiyat Farkı Verilmesi Öngörülmeyen İşler” başlıklı 12 nci maddesine uygun olmak kaydıyla fiyat farkı verilebileceği ve T0 temel indeksinin de sözleşmesine göre tanzim olunan onaylı ilk iş programına göre işin bitim tarihinin içinde bulunduğu aya ait indeksin alınmasının değerlendirildiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden 29/02/2012 tarihinde yapılan toplantıda, katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/10

İşin Adı : ... İlköğretim Okulu 8 Derslikli Ek Bina İnşaatı

Görüş İsteyen : ... İl Özel İdaresi

Konusu

4734 ve 4735 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan yapım işinin yürütülmesi sırasında yapılan kilit parke taşı kaplama imalatının, sözleşme bedeline dahil olup olmadığı konusunda yüklenici ile uyuşmazlık oluşması,

ÖZETİ

Kilitli parke imalatı yapım bedelinin sözleşme bedeline dahil olduğu, bu nedenle bu imalata dayalı olarak sözleşme bedeli dışında ayrıca ilave bir bedel ödemesi yapılmasının uygun olmayacağı,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Kilit Parke İmalatı

Karar No : 2012/10

Karar Tarihi : 25/01/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... İl Özel İdaresi tarafından ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... İlköğretim Okulu 8 Derslikli Ek Bina İnşaatı” yapım işi ile ilgili görüş istemidir.

II- KONU

İdaresinin, 14/12/2011 tarihli ve M.15.0.İÖİ.0.32.00.00/2414 sayılı yazısında özetle; 4734 ve 4735 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilerek, 15/09/2010 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... İlköğretim Okulu 8 Derslikli Ek Bina İnşaatı” yapım işinin yürütülmesi sırasında yapılan kilit parke taşı kaplama imalatının, sözleşme bedeline dahil olup olmadığı konusunda yüklenici ile aralarında uyumsuzluk olduğu belirtilerek, konuya ilişkin görüşümün bildirilmesi talep edilmektedir.

III-İNCELEME

Konu, Yüksek Fen Kurulunda, gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde incelenmiştir.

İdaresi yazısı ve ekleri incelendiğinde;

İşin geçici kabulünün 15/07/2011 tarihinde ihtilafsız olarak yapıldığı ve 22/07/2011 tarihinde onaylandığı,

Geçici kabule kadar düzenlenen ara hakedişlerde, kilitli parke taşı kaplama imalatının ihaleye esas uygulama projesinde ve teklifinde yer almadığı bu nedenle de bedelinin taraflarına ödenmesi konusunda yüklenicinin hakedişlere bir itirazının olmadığı, geçici kabulden yaklaşık üç ay sonra 10/10/2011 tarihinde itirazda bulunduğu, geçici kabul tutanağında sözleşme bedelinin 812 000 TL olarak belirtildiği, bu durumda işte herhangi bir iş artışı olmadığı gözlemlendiği ve yüklenicinin buna bir itirazının bulunmadığı, başka bir ifadeyle geçici kabul tutanağına göre kilitli parke taşı imalatlarının sözleşme bedeline dahil olduğunun görüldüğü,

Ayrıca, sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin geçici hakediş raporları başlıklı 39 uncu maddesinin 4 üncü fıkrasının (e) bendinde “Yüklenicinin geçici hakedişlere itirazı olduğu takdirde, karşı görüşlerinin neler olduğunu ve dayandığı gerçekleri, idareye vereceği ve bir örneğini de hakediş raporuna ekleyeceği dilekçesinde açıklaması ve hakediş raporunun “idareye verilen tarihli dilekçemde yazılı ihtirazı kayıtlı” cümlesini yazarak imzalaması gereklidir. Eğer yüklenicinin, hakediş raporunun imzalanmasından sonra tahakkuk işlemi yapılınca kadar, yetkililer tarafından hakediş raporunda yapılabilecek düzeltmelere bir itirazı olursa hakedişin kendisine ödendiği tarihten başlamak üzere en çok on gün içinde bu itirazını dilekçe ile idareye bildirmek zorundadır. Yüklenici itirazlarını bu şekilde bildirmediği takdirde hakediş olduğu gibi kabul etmiş sayılır.” hükmü yer almakta olup, bu madde hükmü gereği yüklenicinin geçici hakediş raporlarına bir itirazının olmadığı, dolayısıyla da hakedişleri olduğu gibi kabul etmiş sayılacağı,

Diğer taraftan, işin yapımı sırasında, kilitli parke taşı imalatlarının sözleşme ve ekleri gereği taahhütlerinde bulunmadığı, bu itibarla bu konuda nasıl hareket etmesi gerektiği hususunda yüklenicinin idaresinden bir talepte bulunmadığı ve idaresince de kendilerine bu konuda yazılı bir talimat verilmediği halde kilitli parke taşı imalatlarını yapmış olması hali dikkate alındığında, bu iş kalemlerinin yapımının sözleşme bedeline dahil olduğu konusunda yüklenicinin bir tereddüdünün bulunmadığının somut olarak görüldüğü,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/10
Karar Tarihi : 25/01/2012

- 2 -

Bunların yanı sıra, idaresi yazısı ekinde yer alan CD deki ihaleye esas projelerden olan vaziyet planında, kilitli parke taşı imalatının yapılacağı mahallin ölçüleri ile birlikte belirtilmiş olduğu, her ne kadar kilitli parkenin kalınlığı belirtilmemiş ise de minimum parke kalınlığının 8 cm olduğu, yapılan kısmın da bu olduğu göz önünde bulundurulduğunda en asgari şartlardaki parke imalatının gerçekleştirildiği, dolayısıyla parke imalatı detaylarının belirtilmemiş olması halinin yüklenici için bir mağduriyet oluşturmadığı,

Hususları anlaşılmaktadır.

IV-KARAR

Konu ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Kilitli parke imalatı yapım bedelinin sözleşme bedeline dahil olduğu, bu nedenle bu imalata dayalı olarak sözleşme bedeli dışında ayrıca ilave bir bedel ödemesi yapılmasının uygun olmayacağına,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden 25/01/2012 tarihinde yapılan toplantıda, katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/09

İşin Adı : ... Muhtelif Adreslerde Bulunan Lojmanların Mutfak Dolaplarının ve Temiz Su Tesisatlarının Yenilenmesi

Görüş İsteyen : ...Başkanlığı

Konusu

4734 ve 4735 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilerek, birim fiyat sözleşmeye bağlanan İş'te; banyo ve tuvaletlerdeki seramik duvar kaplaması imalatları bünyesinde yapılan, bordur imalatı için, yükleniciye seramik duvar kaplaması birim fiyatı dışında, ayrıca bordür için bedel ödenip ödenmeyeceği konusunda yüklenici ile oluşan uyuşmazlık.

ÖZETİ

Bahis konusu bordur imalatı bedelinin 26.006/067A poz no'lu birim fiyatın bedeline dahil olmadığı.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş talebi
Karar No : 2012/9
Karar Tarihi : 01/02/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

...Başkanlığı tarafından ihale edilerek, birim fiyat sözleşmeye bağlanan “ ... Muhtelif Adreslerde Bulunan Lojmanların Mutfak Dolaplarının ve Temiz Su Tesisatlarının Yenilenmesi” işi ile ilgili görüş istemidir.

II- KONU

İdaresinin, 19.01.2012 tarih ve Tek.Hiz.Md.2012-28-7048 sayılı yazısında özetle; 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre, ihale edilerek, birim fiyat sözleşmeye bağlanan; “ ... Muhtelif Adreslerde Bulunan Lojmanların Mutfak Dolaplarının ve Temiz Su Tesisatlarının Yenilenmesi” işinde, banyo ve tuvaletlerdeki seramik duvar kaplaması imalatları bünyesinde yapılan, bordür imalatı için, yükleniciye seramik duvar kaplaması birim fiyatı dışında, ayrıca bordür için bedel ödenip ödenmeyeceği konusunda, yüklenici ile aralarında uyuşmazlık olduğu belirtilerek, konu hakkındaki görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III-İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde, aşağıda belirtilen şekilde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

İdaresi yazısı ve eklerindeki tarafların görüş ve değerlendirmeleri özetlendiğinde;

Yüklenicinin görüş ve talebi; banyo ve tuvaletlerde yapılan, seramik duvar kaplaması imalatları içerisinde yer alan bordür imalatı bedelinin, 26.006/067A poz numaralı seramik kaplama imalatı birim fiyatına dâhil olmadığını, dolayısıyla bordür bedelinin ayrıca tespit edilmesi ve kendilerine ödenmesinin gerektiğine ilişkin bulunmaktadır.

İdarenin görüş ve değerlendirmesi; ihale dokümanı eki Teknik Şartnamenin 7 nci maddesinin (gg) fıkrası gereğince; “Banyo ve Tuvalet Duvar Kaplaması için Fayans: Tesisat işleri tamamlandıktan sonra, banyo ve tuvalet duvarlarının tamamı mevcut kaplaması üzerine, mevcut kaplama sökülmeden tırtıklanarak seramik fayans ile kaplanacaktır. Yapılacak seramik fayans kaplama ile yapışmasını sağlayacak uygun seramik yapıştırıcı malzemeler kullanılarak yapıştırılacaktır. Seramik fayans kaplama 20x40 cm ebatlarında rölyef yüzeyli 1. Sınıf parlak malzemeden imal edilmiş TSE belgeli olacaktır. Yüklenici kullanacağı fayanslar için İdareye en az 7 farklı markaya ait katalogu örnek olarak sunacaktır. İdarece seçilecek renk ve desende seramik fayans döşenecektir. **Duvar kaplamalarında bordür uygulaması yapılacaktır. Bordürler yatay uygulamalarda banyo ve tuvaletin 4 duvarını tamamen dolanacak şekilde, dikey uygulamalarda 2 sıra olacak şekilde yapılacaktır. Bordür kalınlığı ve deseni İdare tarafından seçilecektir.**” düzenlemesinin yer aldığı,

Ayrıca, sözleşmeye ekli Birim Fiyat Tarifleri dokümanında ve işin Birim Fiyat Teklif Cetvelinde; Seramik duvar kaplaması imalatında, bordür yapılacağına dair bir tanımla, ayrı bir bedel ödeneceğine ilişkin bir düzenleme ve birim fiyat bulunmadığı, teknik şartname gereğince, 26.006/067A poz numaralı seramik duvar kaplaması imalatı bünyesinde yapılması şart koşulan, bordür imalatı bedelinin, birim fiyatın teklif bedeline dâhil olması gerektiğinden dolayı, ayrıca bir bedel ödenmesinin uygun olmayacağı yönündedir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/9
Karar Tarihi : 01/02/2012

- 2 -

Bu hususlardan sonra konunun incelenmesine geçilmiştir.

Bahis konusu iş kaleminin tarifi, sözleşmesi eki Birim Fiyat Tarifleri dokümanında, 26.006/067A 20x40 cm ebadında Rölyef Yüzeyle Her Renk ve Desende Seramik Duvar Karosu İle Fugalı Duvar ve Cephe Kaplaması Yapılması (Fayans ve Seramik Yapıştırıcısı İle): Mevcut ince sıva veya benzeri düz satıh üzerine fayans ve seramik yapıştırıcısının sürülmesi ve özel tarak ile yivlendirilmesi 20x40 cm ebadında rölyef yüzeyle her renk ve desende seramik duvar karolarının duvar yüzeyine projesine uygun olarak minimum 3 mm derz araları bırakılarak kaplanması, derzlerin istenilen renkte derz dolgu malzemesi ile doldurulması, yüzeyin temizlenmesi işidir. (Bayındırlık Bakanlığına ait aynı poz numaralı birim fiyat tarifi ve analizdeki teknik esaslar dâhilinde gerçekleştirilecektir.) şeklinde tanımlanmış olup, gerek bu tanımın içinde ve gerekse, Bakanlığımızın ilgili birim fiyat analizinde bordürle ilgili bir rayiç ve ifade yer almamaktadır.

Belirtilen tarifi yan sıra, ayrıca hangi girdilerin birim fiyatın bedeline dâhil olduğuna ilişkin, sözleşme eki teknik şartnamenin 1 inci maddesinde; **“İş bu teknik şartname, aşağıda yazılı şartlar dâhilinde sözleşme konusu işlerin yapılmasını düzenlemek için yapılmıştır.”** Denilmekte olup, 4 üncü maddesinde; **“Hizmetin gerçekleşmesi için Yüklenici aşağıdaki kalemlerin satın alma bedeli içinde olacağını kabul edecektir.”** İfadesiyle, 4 üncü maddenin (k) bendinde; **“İşin yapılması ve tamamlanması için gerekli olup, projeler, detay projeler, çizimler ve/veya teknik şartnamelerde gösterilen veya ifade edilen bütün diğer işler, birleşik ve yardımcı işlere ilişkin tüm masraflar Yüklenici tarafından ödenecektir.”** şeklinde düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemede vurgulanan; ihaleye esas projeler, detay projeler ve çizimler incelendiğinde, bunlarda bordür imalatı yapılmasının yer almadığı görülmektedir.

Bunların yanı sıra, sözleşme eki teknik şartnamenin 7 nci maddesi (gg) fıkrasında; “Tesisat işleri tamamlandıktan sonra, banyo ve tuvalet duvarlarının tamamı mevcut kaplaması üzerine, mevcut kaplama sökülmeden tırtıklanarak seramik fayans ile kaplanacaktır. Yapılacak seramik fayans kaplama alt katmanı ile yapışmasını sağlayacak uygun seramik yapıştırıcı malzemeler kullanılarak yapıştırılacaktır. Seramik fayans kaplama 20x40 cm ebatlarında rölyef yüzeyle 1. Sınıf parlak malzemeden imal edilmiş TSE belgeli olacaktır. Yüklenici kullanacağı fayanslar için İdareye en az 7 farklı markaya ait katalogu örnek olarak sunacaktır.

İdarece seçilecek renk ve desende seramik fayans dönecektir. **Duvar kaplamalarında bordür uygulaması yapılacaktır. Bordürler yatay uygulamalarda banyo ve tuvaletin 4 duvarını tamamen dolanacak şekilde, dikey uygulamalarda her bir duvarda 2 sıra olacak şekilde yapılacaktır. Bordür kalınlığı ve deseni İdare tarafından seçilecektir.** hükmü mevcut ise de, bu durumun ihaleye esas proje ve birim fiyat tarifine yansıtılmaması halinin, ihtilafın kaynağını oluşturduğu hususu açıktır.

Diğer taraftan sözleşmenin 6 ncı maddesinde belirtildiği üzere; Yüklenicinin teklifini ihaleye esas proje ve buna ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine dayalı olarak verdiği bilinen bir husustur.

Belirtilen tüm bu hususlar ile birlikte, bahis konusu seramik duvar kaplamaları kapsamında yapılan bordür imalatının, ihaleye esas projelerde ve birim fiyat tariflerinde yer almadığı da dikkate alındığında; bordür imatlarının bedelinin 26.006/067A poz no’lu birim fiyatın bedeline dâhil olmadığı değerlendirilmektedir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/9
Karar Tarihi : 01/02/2012

- 3 -

Bunların dışında, bu türlü ihtilaflarla karşılaşılması için, birim fiyat tariflerinde, ölçü şeklinin mutlaka belirtilmesinin gerekli olduğu ile, seramik kaplama miktarının hesabına bordür alanlarının dâhil edilmemesi gerektiği hususlarının hatırlatılmasında yarar görülmektedir.

IV-KARAR

Konu, ön bölümde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Bahis konusu bordür imalatı bedelinin 26.006/067A poz no'lu birim fiyatın bedeline dâhil olmadığı değerlendirildiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 01 /02/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2012/06

İşin Adı : Araştırma ve Uygulama Hastanesi (400 Yatak 98.562 m2) İkmal
İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Üniversitesi Rektörlüğü

Konusu

4734 ve 4735 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te; hakedişlerin sözleşmesine göre her ay yapılması gerekirken 2-3 ay aralıklarla düzenlendiği, idaresince hakediş tarihleri arasındaki gün sayısının o hakediş tarihleri arasındaki ayların indeksi alınarak fiyat farkı uygulamasının enterpolasyon sistemi uygulanarak ödemesinin yapılmasına yüklenicinin itirazı üzerine oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

İşin yapım sürecinde, tutulması gerekli olan şantiye günlük defteri, röleve ve ataşman defterlerini, tutanak vb. gibi belgelerden imalatların fiilen yapıldığı tarihler ile bu tarihlere göre bedellerini belirleme imkanının bulunduğu,

Fiyat farkı konusunda ise, sözleşmesinin “fiyat farkı ödenmesi ve hesaplanması şartları” başlıklı 14 üncü maddesinde ön görülen usul ve esaslar doğrultusunda uygulama yapılmasının gerektiği,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Fiyat Farkı
Karar No : 2012/6
Karar Tarihi : 01/02/2012

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından ihale edilerek, 30.11.2010 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “... Üniversitesi Rektörlüğü, Araştırma ve Uygulama Hastanesi (400 Yatak 98.562 m2) İkmal İnşaatı İşİ”nin fiyat farkı uygulamaları ile ilgili görüş talebidir.

II- KONU

... Üniversitesi Rektörlüğü, Araştırma ve Uygulama Hastanesi (400 Yatak 98.562 m2) İkmal İnşaatı İşİ ile ilgili olarak düzenlenen hakedişlerin sözleşmesine göre her ay yapılması gerekirken 2-3 ay aralıklarla düzenlendiği, İdaresince hakediş tarihleri arasındaki gün sayısının o hakediş tarihleri arasındaki ayların indeksi alınarak fiyat farkı uygulamasının enterpolasyon sistemi uygulanarak ödemesinin yapıldığı, ancak yüklenici firma ile bu konuda aralarında anlaşmazlık olduğu ifade edilerek, konu ile ilgili görüşümüz istenilmektedir.

III- İNCELEME

Konu gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde, aşağıda belirtilen şekilde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından gönderilen 29/12/2011 tarih ve B.30.2.K SÜ.0.80.00.00/700-1836/9060 sayılı yazı ve eklerinde özetle;

“... Üniversitesi Rektörlüğü, Araştırma ve Uygulama Hastanesi (400 Yatak 98.562 m2) İkmal İnşaatı İşİ”nin 10.11.2010 tarihinde ihale edilerek 30.11.2010 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlandığı ve 01.12.2010 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlandığı,

Sözleşmesine göre hakediş raporlarının her ayın ilk beş iş günü içerisinde düzenlenmeyip daha uzun aralıklarla düzenlendiği,

Yüklenici firmanın iş programındaki aylara göre ayrılan ödenek dilimlerinin üzerinde imalat yaptığı,

İdaresince, hakediş tarihleri arasındaki gün sayısının o hakediş tarihleri arasındaki ayların indeksi alınarak fiyat farkı uygulamasının enterpolasyon sistemi uygulanarak hesaplamasının yapıldığı,

Yüklenici firma tarafından, hakedişlerin itirazi kayıtlı imzalandığı, fiyat farkının hiçbir yerde yazılı olmayan ve sözleşmeye aykırı keyfi bir metotla hesaplandığı ifade edilerek, fiyat farkı hesabının sözleşmeye uygun olarak hesaplanması talebiyle bu uygulamaya itirazda bulunduğu,

Belirtilerek fiyat farkı kararnamesinin nasıl uygulanacağı konusunda Kurulumuz görüşünün bildirilmesi talep edilmektedir.

İşe ait Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi (Y.İ.G.Ş.)’nin “Geçici hakediş raporları” başlıklı 39 uncu maddesinde;

“... (4) Hakediş raporlarının düzenlenmesinde aşağıdaki esaslara göre işlem yapılır:

a) Geçici hakediş raporları **yüklenicinin başvurusu üzerine**, sözleşme veya eklerinde aksine bir hüküm bulunmadıkça **her ayın ilk beş işgünü içinde düzenlenir.**

.....

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/6
Karar Tarihi : 01/02/2012

- 2 -

e) Yüklenicinin geçici hakedişlere itirazı olduğu takdirde, karşı görüşlerinin neler olduğunu ve dayandığı gerçekleri, idareye vereceği ve bir örneğini de hakediş raporuna ekleyeceği dilekçesinde açıklaması ve hakediş raporunun “idareye verilentarihli dilekçemde yazılı ihtirazı kayıtlı” cümlesini yazarak imzalaması gereklidir. Eğer yüklenicinin, hakediş raporunun imzalanmasından sonra tahakkuk işlemi yapılıncaya kadar; yetkililer tarafından hakediş raporunda yapılabilecek düzeltmelere bir itirazı olursa hakedişin kendisine ödendiği tarihten başlamak üzere en çok on gün içinde bu itirazını dilekçe ile idareye bildirmek zorundadır. Yüklenici itirazlarını bu şekilde bildirmediği takdirde hakedişi olduğu gibi kabul etmiş sayılır. ...”

hükmü yer almaktadır.

İdaresi yazısı ve ekleri incelendiğinde;

Hakediş raporlarının sözleşmesi gereği yüklenicinin başvurusu üzerine her ayın ilk beş işgünü içinde düzenlenmesi gerekirken, yüklenicinin 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü hak edişlerin düzenlenmesi yönünde başvuru bulunmadığı, dolayısıyla da hakedişin zamanında düzenlenmemesi halinin ihtilafı oluşturduğu,

Yüklenicinin geçici hakedişlere itirazı olduğu takdirde, karşı görüşlerinin neler olduğunu ve dayandığı gerçekleri, idareye vereceği ve bir örneğini de hakediş raporuna ekleyeceği dilekçesinde açıklaması ve hakediş raporunun “idareye verilentarihli dilekçemde yazılı ihtirazı kayıtlı” cümlesini yazarak imzalaması gerekirken, hakedişleri “fiyat farkına itirazım kaydıyla” cümlesini yazarak imzaladığı ve hakediş raporlarına ekli herhangi bir dilekçesinin olmadığı, 24.05.2011 tarihli ve 33 sayılı dilekçesi ile 2 no.lu hak dışı fiyat farkına sözlü itirazda bulunduğunu belirterek fiyat farkının sözleşmeye uygun olarak hesaplanmasını talep ettiği ancak, nasıl hesaplanması gerektiği hususunda bir görüş belirtilmediği, dolayısıyla hakedişe yapıldığı ifade edilen ihtirazın sözleşmesine göre olması gereken nitelikte bir ihtirazı olmadığı,

Yüklenicinin diğer hakedişlerde idareye verilen .../.../..... tarih ve sayılı dilekçede yazılı ihtirazı kayıtlı hakedişleri imzaladığına ilişkin bir ihtirazının bulunmadığı ayrıca, yüklenicinin bahis konusu dilekçesine idaresince bir cevap verilip verilmediği hususunda idaresi yazısı ve eklerinde bir bilginin yer almadığı,

Hususları anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, sözleşmesi eki Y.İ.G.Ş.’nin Ataşmanlar ve ilgili diğer defterler başlıklı 28. maddesinin birinci paragrafında; “İşyerlerinde, yapılan işlerin bütün ayrıntılarını günü gününe kayıt altına almak için, örneklerine göre şantiye günlük defteri, röleve ve ataşman defterleri, bunlarla ilgili belgeler yüklenici ile birlikte yapı denetim görevlisi tarafından tutulur. Yüklenici bu defterleri ve ilgili belgeleri imzalamak zorundadır. Bunlardan imzalı birer kopya yükleniciye verilir.” hükmü mevcut olup, bu hüküm ile birlikte Kamu İhale Kurumunca, 4734 sayılı Kanun kapsamında ihale edilip sözleşmeye bağlanan yapım işlerinin denetim hizmetlerinin yürütülmesi sırasında “Bayındırlık İşleri Kontrol Yönetmeliği”nin 4735 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatına aykırı olmayan hükümlerinin idareler tarafından uygulanması prensip olarak benimsenmiş olduğu dikkate alındığında, yapılan işlerin bütün ayrıntılarını günü gününe kayıt altına almak için yapı denetim görevlisi ile yüklenicinin müştereken şantiye defteri, röleve, ataşman, tutanak ve yeşil defterler düzenlenmek zorunda bulunduğu hususu açıktır.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2012/6
Karar Tarihi : 01/02/2012

- 3 -

İşin yürütülmesi sırasında tarafların sözleşme ve eklerinde yer alan görev, sorumluluk ve yükümlülüklerini yerine getirmelerinin taahhüdün gereği olduğu, buradan hareketle bu işte de tarafların belirtilen kayıtları ve defterleri tutma görevini yerine getirmiş olmaları gerektiği durumu dikkate alındığında, imalatların fiilen yapıldığı tarihler ile bu tarihlere göre yapılan işlerin bedellerini belirleme imkanı da mevcut bulunmaktadır.

4 - KARAR

Konu, ön bölümde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

a) İşin yapımı sürecinde, tutulması gerekli olan şantiye günlük defteri, röleve ve ataşman defterlerini, tutanak vb. gibi belgelerden imalatların fiilen yapıldığı tarihler ile bu tarihlere göre bedellerini belirleme imkanının bulunduğu,

b) Fiyat farkı konusunda ise, sözleşmesinin “fiyat farkı ödenmesi ve hesaplanması şartları” başlıklı 14 üncü maddesinde ön görülen usul ve esaslar doğrultusunda uygulama yapılmasının gerekli bulunduğu,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden, 01/02/2012 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2011/38

İşin Adı : ... Kapalı Pazar Yeri Yapım İşİ

Görüş İsteyen : ... Belediye Başkanlığı

Konusu

4734 ve 4735 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te; sözleşmenin 23 üncü maddesi teknik personel bulundurması bölümünde yer alan, çelik imalat formenine ait teknik personel taahhünamesini idareye veremediği için, yüklenicinin hak edişinden ceza kesintisi yapıp yapılamayacağı.

ÖZETİ

Yapım işlerine ait tip sözleşmenin 23.1 bendine uygun olarak, istenilen teknik personelin düzenlenmediği, sözleşmenin 23 üncü maddesinde teknik personel olarak taahhütnamesi istenilen çelik imalat formeninin bir mesleki unvan olmadığı, diplomasının ve ilgili meslek odasının bulunmadığı, dolayısı ile olmayan bir mesleki unvan ile noterden taahhütname istenilemeyeceği, bu nedenle çelik imalat formeni adı ile taahhütname verilemediğinden dolayı, ceza kesintisi yapılmasının uygun olamayacağı

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş İstemi
Karar No : 2011/38
Karar Tarihi : 30/11/2011

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Belediye Başkanlığı tarafından, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Kapalı Pazaryeri Yapım İşİ” ile ilgili görüş talebidir.

II- KONU

İdare, 10.11.2011 tarih ve 407-3514 sayılı yazısında özetle; İşe ait sözleşmenin 23 üncü maddesi teknik personel bulundurması bölümünde yer alan, çelik imalat formenine ait teknik personel taahhütnamesini, Yüklenici İdareye vermediği için, hak edişinden ceza kesintisi yaptıklarını. Ancak Yüklenicinin çelik imalat formeni diye ne bir diploma, ne de meslek odası kayıt belgesi bulunmadığından dolayı böyle bir taahhütnameyi İdareye veremediklerini. Bu nedenle ceza kesintisinin uygulanamayacağını ifadesi üzerine, tereddüde düşüldüğü belirtilerek, konu hakkında görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde, aşağıda belirtilen şekilde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Sözleşmenin 23 üncü maddesinde;

“23.1 Yüklenici, 23.3 maddesi uyarınca, bildirdiği teknik personelin, onaylandığının kendisine bildirildiği tarihten itibaren, aşağıda ad ve unvanları belirtilen teknik personeli işyerinde devamlı olarak bulundurmak zorundadır.

Adet Pozisyonu, Mesleki Unvanı, Mesleki Özellikleri

1 İnşaat Mühendisi

1 Makine Mühendisi

1 Çelik İmalat Formeni

3 Sertifikalı Kaynakçı

Yüklenici, yukarıda adet ve mesleki unvanı belirtilen teknik personeli iş başında bulundurmadığı takdirde; mesleki unvan için TL/Gün. Mühendis bulunmaması halinde günlük 250.-TL. **Çelik imalat formeni** ve sertifikalı kaynakçı bulunmaması halinde günlük 150.-TL ceza müteakiben düzenlenecek ilk hakedişinden kesilir.

Yüklenici, yukarıda belirtilen teknik personelin isimleri ile belgelerini (diploma, meslek odası kayıt belgesi, noterden alınan taahhütname) teknik personel bildirimi ile birlikte yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren beş gün içerisinde İdareye bildirmek zorundadır. İdare, bu personel hakkında gerekli incelemeyi yaptıktan sonra, kabul edip etmediğini on gün içinde Yükleniciye bildirir. İdare tarafından bu süre içerisinde herhangi bir bildirim yapılmadığı takdirde teknik personel bildirimindeki teknik personel kabul edilmiş sayılır.

Yüklenici tarafından bildirilen teknik personelin İdare tarafından kabul edilmemesi halinde, kabul edilmeyen teknik personel yerine yeni bir teknik personel bildirilmesi için Yükleniciye beş gün süre verilir. Yüklenici, verilen süre içerisinde, yeni bir teknik personel bildirmeye mecburdur. Aksi halde, teknik personel için yukarıda öngörülen günlük cezalar uygulanır.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/38
Karar Tarihi : 30/11/2011

- 2 -

23.5 Yukarıda öngörülen teknik personelin iş başında bulundurulmaması durumunda İdare öngörülen teknik personel iş başına getirilene kadar, herhangi bir ihtara gerek kalmaksızın işi durdurabilir.”

Hükmü yer almaktadır.

İşe ait sözleşmenin 23 üncü maddesi 23.3 bendinde; Teknik personele ait diploma, meslek odası kayıt belgesi ile noterden alınacak taahhütnamelerden bahsedilmektedir. Yapılan araştırma neticesi; sözleşmede istenilen **çelik imalat formeni** adı ile ne bir meslek unvanına ve diplomaya, ne de ilgili meslek odasına rastlanılamamıştır. Dolayısı ile olmayan bir meslek unvanı için Noterler tarafından geçerli taahhütname düzenlenemeyeceği tabidir.

Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşmenin 23 üncü maddesi 23.1 bendinde, istenilen teknik personellerin; **Adet, Pozisyon, Meslek Unvanı ve Meslek Özellikleri** belirtilmek suretiyle tertiplenmesinin gerektiği, teknik personel olarak da yürürlükteki yasal mevzuatta, teknik personel sayılan meslek unvanlarının bulunmasının icap ettiği halde, bu hususlara uyulmadığı belirlenmiştir.

IV-KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Yapım işlerine ait tip sözleşmenin 23.1 bendine uygun olarak, istenilen teknik personelin düzenlenmediği, sözleşmenin 23 üncü maddesinde teknik personel olarak taahhütnamesi istenilen **çelik imalat formeninin** bir mesleki unvan olmadığı, diplomasının ve ilgili meslek odasının bulunmadığı, dolayısı ile olmayan bir mesleki unvan ile noterden taahhütname istenilemeyeceğine, Bu nedenle **çelik imalat formeni** adı ile taahhütname verilemediğinden dolayı, ceza kesintisi yapılmasının uygun olamayacağının mütalaa edildiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16’ncı maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden, 30/11/2011 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2011/24

İşin Adı : ... Atıksu Arıtma Tesisi 1. Kademe İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı

Konusu

4734 ve 4735 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te; ihale dokümanları arasında, dere ıslahı için "L=400 m Baks Menfez" başlığı altında analiz girdilerine esas miktarları da içeren, teklif fiyat ve tutarları yazılacak şekilde analiz formatı verildiği; uygulama projesinde ise, 2+260 Km ile 1+920 Km arasında menfez imalatı yapılacağıının söz konusu olduğu ve menfez uzunluğunun 340 mt'ye karşılık geldiği, bu nedenle, aradaki 60 mt uzunluğunda menfez imalatı bedelinin ödemesinin yapılıp yapılmayacağı.

ÖZETİ

Uygulama sırasında ihale dokümanı ile sözleşmesi ekinde yer alan ve işin yapımı sırasında bir tadilata uğramadığı belirtilen kutu menfez imalatına ait uygulama projeleri de dahil olmak üzere ihaleye esas tüm uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine uygun olarak yüklenicinin teklif ettiği toplam bedelde; kutu menfeze ait uygulama projesine dayalı olarak bir değişiklik yapılmasının uygun olmayacağı

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş İstemi
Karar No : 2011/24
Karar Tarihi : 22/09/2011

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı yaptırılmakta olan ... **Atıksu Arıtma Tesisi 1. Kademe İnşaatı İş**i ile ilgili görüş istemidir.

II- KONU

...Büyükşehir Belediyesi Başkanlığının 20.07.2011 tarihli ve M.06.0.A BB.5.01.09.01/75505/2009-84688/3990-5233 sayılı yazılarında özetle; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre 03.08.2009 tarihinde ihale edilerek 08.12.2009 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan, bahis konusu işin ihalesinde; isteklilere, ihale dokümanları arasında, dere ıslahı için "L=400 m Baks Menfez" başlığı altında analiz girdilerine esas miktarları da içeren, teklif fiyat ve tutarları yazılacak şekilde analiz formatı verildiği; uygulama projesinde ise, 2+260 Km ile 1+920 Km arasında menfez imalatı yapılacağı söz konusu olduğu ve menfez uzunluğunun 340 mt'ye karşılık geldiği, bu nedenle, aradaki 60 mt uzunluğunda menfez imalatı bedelinin ödemesinin yapılmadığı, yüklenicinin itirazı üzerine idarede tereddüt hasıl olduğundan bahisle, bu hususta Kurulumuz görüşünün bildirilmesi istenilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, Kurulumuzda gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatı çerçevesinde incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Sözleşme Türleri" başlıklı 6 ncı maddesinde;

"a) Yapım işlerinde; uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden anahtar teslimi götürü bedel sözleşme, ...

c) Yapım işlerinde; ön veya kesin projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine, mal veya hizmet alımı işlerinde ise işin ayrıntılı özelliklerine dayalı olarak; idarece hazırlanmış cetvelde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için istekli tarafından teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan toplam bedel üzerinden birim fiyat sözleşme,

... Düzenlenir: ...",

Hükmü yer almaktadır.

Bu hükmü göre; uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden düzenlenen anahtar teslimi götürü bedel sözleşmenin, birim fiyat sözleşme gibi yorumlanamayacağı, bu mahiyette uygulama yapılamayacağı ve buna yönelik olarak da ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerinde düzenleme yapılamayacağı hususları aşıktır.

İşe ait İdari Şartname'nin "İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri" başlıklı 7 nci maddesinde;

"7.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmesi için aşağıda sayılan belgeleri teklifleri kapsamında sunmaları gerekir. ...

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/24
Karar Tarihi : 22/09/2011

- 2 -

ğ) *Teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatlar ile bu fiyatlara ilişkin İdarenin tanımladığı yapım şartlarına uygun analizler ve teklif bedelini gösteren hesap cetveli...*” hükmü ile,

Sözleşmesi eki “Genel Hükümler, Ödeme ve Ölçüm Esasları”nın “Genel Hükümler” başlığının 17 nci maddesinde;

“Teklif Cetvelindeki her iş kaleminin ve iş grubunun karşısına miktar, teklif fiyat ve tutar yazılacaktır. Yüklenici’nin bir miktar, fiyat ya da tutar belirtmediği İş Kaleminin veya iş grubun maliyetinin, Teklif Cetvelindeki diğer miktar, teklif fiyat ve tutarların kapsamında olduğu kabul edilecektir.” hükmü,

Yer almaktadır.

Ayrıca, 22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı ile 20.08.2011 tarih ve 28031 sayılı Resmi Gazetelerde yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliğlerinde; idarelerce, ihale dokümanları arasında isteklilere (Ek-Y.2)’de yer alan örneğe uygun analiz formatının verilmesi, isteklilerin sunacakları analizlerin de verilen bu formata uygun olması gerektiği ifade edilmekte olup, bu analiz formatı incelendiğinde, sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdilerine ilişkin miktarların ve tutarların ise istekliler tarafından doldurulmasının gerektiği belirtilmektedir.

İdarece ihale dokümanları arasında isteklilere verilen ve buna göre tekliflerini oluşturmaları istenilen analizlerde girdilere esas miktarların da yer aldığı ayrıca, analiz dip notlarında da “*Analiz formatındaki birim, miktar ve imalat kalemlerinde değişiklik yapılamaz.*” şartına yer verildiği görülmektedir. Bu şekilde bir analiz formatının ihale dokümanları içerisinde verilmiş olmasının yukarıda belirtilen hususlarla örtüşmediği açıktır.

Diğer taraftan, ihale dokümanları arasında yer alan İdari Şartnamenin “Teklif mektubunun şekli ve içeriği” başlıklı 23 üncü maddesinde;

“23.1. Teklif mektupları, ekteki form örneğine uygun şekilde yazılı ve imzalı olarak sunulur.

23.2. Teklif mektubunda;

- a) İhale dokümanının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi,*
 - b) Teklif edilen bedelin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması,*
 - c) Kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması,*
 - ç) Türk vatandaşı gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının, Türkiye’de faaliyet gösteren tüzel kişilerin ise vergi kimlik numarasının belirtilmesi,*
 - d) Teklif mektubunun ad, soyad veya ticaret unvanı yazılmak suretiyle yetkili kişilerce imzalanmış olması,*
- zorunludur.*

23.3. *İş ortaklığı olarak teklif veren isteklilerin teklif mektuplarının, ortakların tamamı tarafından veya yetki verdikleri kişiler tarafından imzalanması gerekir.*

23.4. *Konsorsiyum olarak teklif veren isteklinin teklif mektubunda, konsorsiyum ortaklarının işin uzmanlık gerektiren kısımları için teklif ettikleri bedeller ayrı ayrı yazılacaktır. Konsorsiyum ortakları birden fazla kısma da teklif verebilir. Konsorsiyum ortaklarının işin uzmanlık gerektiren kısımları için teklif ettikleri bedellerin toplamı, konsorsiyumun toplam teklif bedelini oluşturacaktır.”*

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/24
Karar Tarihi : 22/09/2011

- 3 -

Hükmü yer almakta olup, bu hükmü göre isteklilerin gerek teklif mektubunda ve gerekse diğer ihale dokümanlarında her hangi bir değişiklik yapma imkanlarının söz konusu olmadığı, dolayısı ile tekliflerini ihale dokümanlarına uygun olarak vermekle yükümlü bulundukları hususu dikkate alındığında, idare tarafından ihale dokümanları ile birlikte verilen analiz formatındaki miktarlara dayalı olarak isteklilere bir yükümlülük ve sorumluluk yüklenemeyeceği değerlendirilmektedir.

İşe ait Sözleşme'nin "Sözleşmenin türü ve bedeli" başlıklı 6 ncı maddesinde;

"6.1. Bu Sözleşme, anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden akdedilmiştir.

6.2. Yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, yüklenicinin teklif ettiği toplam bedel esas alınır." hükmü mevcut olup, yüklenici teklifinin bu hükmü dayalı olarak verildiği ve bu husus ayrıca sözleşme ile de taahhüt edilmiş bulunmaktadır.

Bunların yanı sıra, geçici hak ediş raporlarına ilişkin ödeme esaslarının yer aldığı, Sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 39 uncu maddesinin 2 nci paragrafında da; *"Anahtar teslimi götürü bedel esasına göre yapılan işlerin bedelleri, ihale dokümanında öngörülen ilerleme yüzdeleri üzerinden sözleşmesinde ve eklerinde yazılı esaslara göre ödenir."* Hükmü mevcut bulunmaktadır.

Belirtilen tüm bu hususlar birlikte göz önünde tutularak yapılan değerlendirmede; uygulama sırasında ihale dokümanı ile sözleşmesi ekinde yer alan ve işin yapımı sırasında bir tadilata uğramadığı belirtilen kutu menfez imalatına ait uygulama projeleri de dahil olmak üzere ihaleye esas tüm uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine uygun olarak yüklenicinin teklif ettiği toplam bedelde; kutu menfeze ait uygulama projesine dayalı olarak bir değişiklik yapılmasının uygun olmayacağı görüşüne varılmıştır.

IV-KARAR

Konu ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre; uygulama sırasında ihale dokümanı ile sözleşmesi ekinde yer alan ve işin yapımı sırasında bir tadilata uğramadığı belirtilen kutu menfez imalatına ait uygulama projeleri de dahil olmak üzere ihaleye esas tüm uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine uygun olarak yüklenicinin teklif ettiği toplam bedelde; kutu menfeze ait uygulama projesine dayalı olarak bir değişiklik yapılmasının uygun olmayacağının değerlendirildiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16/a maddesine istinaden, 22/09/2011 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2011/18

İşin Adı : ... Yapımı İşi

Görüş İsteyen : ... İl Özel İdaresi

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te, betonarme yangın su deposunun sözleşme kapsamında olup olmadığı, betonarme su deposu yerine paslanmaz çelik su deposu yaptırılması halinde bedelinin, sözleşme yılı mı (2009) yoksa uygulama yılı mı (2011) esas alınarak belirleneceği, betonarme su deposu keşfinin paslanmaz çelik su deposu fiyatıyla mukayesesi yapılmalı ise fiyatlandırmanın ne şekilde tesis edilmesi gerektiği hususlarında oluşan anlaşmazlık

ÖZETİ

Betonarme yangın su deposunun sözleşme kapsamında olduğu,

Sözleşmesi ve ekleri hükümlerine göre gerçekleşecek proje değişikliği sonucu sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin yeni fiyatların YİĞŞ'nin 22 nci maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda tespit edilmesi, işe ait sözleşmede fiyat farkı verilmesi öngörüldüğünden, Bakanlar Kurulu Kararının 7 nci maddesinin (h) bendi hükümlerinin kıyasen uygulanarak, hazırlandığı uygulama ayının rayiçlerine ve şartlarına göre tespit edilecek yeni birim fiyatın, uygulama ayı fiyat farkı katsayısına (Pn) bölünerek bulunan fiyatının, iş kaleminin miktarı ile çarpılması ve bulunan tutarın hakedişteki sözleşme birim fiyatları ile yapılan işler sütununa dahil edilerek yeni iş kaleminin sözleşme bazında bedeli ile bu iş kalemine ait fiyat farkının, uygulama ayının indeksleri üzerinden hesaplanarak yükleniciye ödenmesi,

Proje değişikliği nedeniyle yapılmasından vazgeçilen iş kalemlerine ait birim fiyatların da, YİĞŞ'nin 22 nci maddesi hükümlerinin kıyasen uygulanması suretiyle tespit edilmesi ve gerekli kesinti işleminin tespit edilen bu fiyatlara göre yapılması,

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Anlaşmazlık (Yapım)

Karar No : 2011/18

Karar Tarihi : 08/08/2011

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... İl Özel İdaresi Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü yatırım programında bulunan ... Yapım işinin, 15.12.2009 tarihinde ihalesinin gerçekleştirilerek 14.05.2010 tarihinde yüklenici ile sözleşmesinin imzalandığı ve 15.06.2010 tarihinde işe başlanıldığı, betonarme yangın su deposunun yapımı konusunda ortaya çıkan anlaşmazlıkla ilgili olarak uygulamaya esas görüşümüzün bildirilmesi talebidir.

II- KONU

... İl Özel İdaresi tarafından yaptırılan ... Yapımı işinde; mimari uygulama projesinde bodrum kat planında su deposunun planlandığı, mekanik tesisat elemanları Ek Özel Şartnamesinde su deposu bağlantısına ilişkin detayların açıklandığı, ancak yüklenicinin ihale dokümanı içerisinde betonarme su deposuna ait sistem detayları ve kesitlerinin bulunmadığını bu nedenle ilave iş olduğunu belirttiği, inceleme ve değerlendirme sonucu idarenizce betonarme su deposu yerine paslanmaz çelik su deposu yapılmasına karar verildiği, bahis konusu çelik su deposu için tespit edilen yeni birim fiyatın 2011 yılı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Birim fiyatları dikkate alınarak bu işlemin uygulama ayındaki fiyat farkı katsayısına bölünmek suretiyle sözleşme fiyatına dönüştürülerek, toplam iş tutarına dahil edilmek suretiyle fiyat farkına tabi tutulacağının yükleniciye bildirildiği, yüklenicinin bu uygulamayı kabul etmediğinden bahisle;

Betonarme yangın su deposunun sözleşme kapsamında olup olmadığı, betonarme su deposu yerine paslanmaz çelik su deposu yaptırılması halinde bedelinin, sözleşme yılı mı (2009) yoksa uygulama yılı mı (2011) esas alınarak belirleneceği, betonarme su deposu keşfinin paslanmaz çelik su deposu fiyatıyla mukayesesi yapılmalı ise fiyatlandırmanın ne şekilde tesis edilmesi gerektiği hususlarında tereddüde düşülmesi nedeniyle, görüşümüz talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, Yüksek Fen Kurulunda iletilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmiştir.

İşe ait sözleşmenin, **‘Sözleşmenin Türü ve Bedeli’** başlıklı 6. maddesinde, *“Bu sözleşme, ihale dokümanlarında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak toplam bedel üzerinden akdedilmiştir.”* hükmü mevcut bulunmaktadır.

Ayrıca, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde; **Uygulama projesi** : *“Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği projeyi, ... ifade eder.”* olarak tanımlanmış olup, işe ait uygulama projesinde, yapılacak işlerle ilgili her türlü ayrıntının yer alması gerektiği hususu açıktır.

Anahtar teslim götürü bedel işlerde, öncelikli; uygulama projelerindeki imalat detaylarından hareketle yapım şartları belirlenmekte, metrajlar tespit edilmekte ve bu tespitler mahal listelerine aktarılmaktadır. Mahal listelerinin dayanağı uygulama projeleri olmakta, yüklenicilerin tekliflerini de buna dayalı olarak verdikleri kabul edilmektedir.

Dolayısıyla, anahtar teslimi sözleşmeye bağlanan bir iş kapsamında yapılması öngörülen bir imalatın, ihale dokümanlarından olan uygulama projesinde, mahal listesinde veya varsa teknik şartnamesinde ayrı ayrı birbirleriyle çalışmadan, detayları ve yapım şartlarıyla birlikte açık olarak

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/18
Karar Tarihi : 08/08/2011

- 2 -

yer alması, öncelikle istenilen bir husustur. Ancak bir imalata, özellikle sözleşmesi eki uygulama projesinde detaylarıyla yer verilmiş olması hali, o imalatın sözleşme kapsamı dahilinde olduğunun kabulünü gerekli kılmaktadır.

İşe ait mimari uygulama projesi bodrum kat planında betonarme su deposunun hacmi ve yüksekliğine ilişkin detaylar yer almakla birlikte mekanik projeleri sıhhi ve yangın tesisatı akış şeması ve ayrıca mekanik tesisat elemanları Ek Özel Şartnamesinde de su deposu bağlantısına ilişkin gerekli teknik detayların da bulunduğu görülmektedir. Her ne kadar su deposuna ait detaylarda betonarme teçhizat bulunmamakta ise de, uygulama projesinde bahse konu su deposu için “betonarme” olarak yapılacağının öngörülmüş olması nedeniyle tabii olarak betonarme imalatın içerisinde teçhizatın da olacağı, bu nedenle detaylarda, teçhizatın gösterilme eksikliğinin esas itibarıyla tereddüt oluşturacak nitelikte olmadığı dolayısıyla gerekli teçhizatın sözleşmenin götürü bedeli içerisinde yaptırılmasının uygun olduğu değerlendirilmektedir.

Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin (YİĞŞ) ‘**Projelerin Uygulanması**’ başlıklı 12 nci Maddesinde, “ (4) *İdare, sözleşme konusu işlerle ilgili proje v.b. teknik belgelerde, değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkansız olduğu hallerde, işin sözleşmede belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak şekilde gerekli değişiklikleri yapmaya yetkilidir. Yüklenici, işlerin devamı sırasında gerekli görülecek bu değişikliklere uygun olarak işe devam etmek zorundadır. Proje değişiklikleri, ilk projeye göre hazırlanmış malzemenin terk edilmesini veya değiştirilmesini veya başka yerde kullanılmasını gerektirirse, bu yüzden doğacak fazla işçilik ve giderleri idare yükleniciye öder. Proje değişiklikleri işin süresini etkileyecek nitelikte ise yüklenicinin bu husustaki süre talebi de idare tarafından dikkate alınır.*” hükmü mevcuttur.

Bu hükümde belirtilen proje değişikliği şartlarının gerçekleştiği hallerde, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının bedelleri ile sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin bedellerinin, yüklenici ile birlikte tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden yükleniciye ödenmesine ilişkin YİĞŞ’nin sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti başlıklı 22 nci maddesinde yeni birim fiyatın nasıl tespit edileceği açıklanmıştır.

Sözleşmesi ve ekleri hükümlerine göre yeni birim fiyat yapılmasının ortaya çıkması durumunda bu fiyatların, YİĞŞ’nin 22 nci maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda tespit edilmesi, sözleşmesine göre fiyat farkı verilmesi öngörüldüğünden, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan Yapım İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esaslara ilişkin Bakanlar Kurulu Kararının 7 nci maddesinin

(h) bendi hükümlerinin kıyasen uygulanarak, hazırlandığı uygulama ayının rayiçlerine ve şartlarına göre tespit edilecek yeni birim fiyatın, uygulama ayı fiyat farkı katsayısına (Pn) bölünerek bulunan fiyatının, iş kaleminin miktarı ile çarpılması ve bulunan tutarın hakedişteki sözleşme birim fiyatları ile yapılan işler sütununa dahil edilerek yeni iş kaleminin sözleşme bazında bedelinin yükleniciye ödenmesi ve bu iş kalemine ait fiyat farkının ise, uygulama ayının indeksleri üzerinden hesaplanarak bulunması gerekli olmaktadır.

Proje değişikliği nedeniyle yapılmasından vazgeçilen iş kalemlerine ait birim fiyatlarının da, YİĞŞ’nin bahse konu madde hükümlerinin kıyasen uygulanması suretiyle tespit edilmesi ve gerekli kesinti işleminin de tespit edilen bu fiyatlara göre yapılması uygun olacaktır.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/18
Karar Tarihi : 08/08/2011

- 3 -

IV- KARAR

Konu, yukarıda belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Betonarme yangın su deposunun sözleşme kapsamında olduğuna,

Sözleşmesi ve ekleri hükümlerine göre gerçekleşecek proje değişikliği sonucu sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin yeni fiyatların YİĞŞ'nin 22 nci maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda tespit edilmesi, işe ait sözleşmede fiyat farkı verilmesi öngörüldüğünden, Bakanlar Kurulu Kararının 7 nci maddesinin (h) bendi hükümlerinin kıyasen uygulanarak, hazırlandığı uygulama ayının rayiçlerine ve şartlarına göre tespit edilecek yeni birim fiyatın, uygulama ayı fiyat farkı katsayısına (P_n) bölünerek bulunan fiyatının, iş kaleminin miktarı ile çarpılması ve bulunan tutarın hakedişteki sözleşme birim fiyatları ile yapılan işler sütununa dahil edilerek yeni iş kaleminin sözleşme bazında bedeli ile bu iş kalemine ait fiyat farkının, uygulama ayının indeksleri üzerinden hesaplanarak yükleniciye ödenmesine,

Proje değişikliği nedeniyle yapılmasından vazgeçilen iş kalemlerine ait birim fiyatların da, YİĞŞ'nin 22 nci maddesi hükümlerinin kıyasen uygulanması suretiyle tespit edilmesi ve gerekli kesinti işleminin tespit edilen bu fiyatlara göre yapılmasına,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden, 08.08.2011 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2011/16

İşin Adı: ... İstasyonları Arası İkmal İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Belediyesi Başkanlığı

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek karma sözleşmeye bağlanan İş'te, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan, Özel A11 poz No.lu "O.G. enerji hatlarının askıya alınması" birim fiyat tarifine göre ödemelerin askı uzunluğuna göre mi yoksa askıya alınan her bir kablo uzunluğuna göre mi yapılacağı hususundaki anlaşmazlık.

ÖZETİ

Özel A11 poz No.lu iş kaleminin O.G. enerji hatlarının askıya alınması olduğu ve enerji hat (lar)ın ibaresinden bir veya birden fazla kablonun anlaşılması gerektiği göz önüne alındığında; ödemelerin, her kablo uzunluğu üzerinden değil fiilen yapılan taşıyıcı konstrüksiyon askı uzunluğu esas alınmak suretiyle yapılmasının uygun olacağı.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş talebi
Karar No : 2011/16
Karar Tarihi : 08/08/2011

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Belediyesi Başkanlığınca ihale edilen ve yapımı devam eden ... İstasyonları arası ikmal inşaatı işine ait O.G. Enerji hatlarının askıya alınması ödemeleriyle ilgili olarak görüş talep edilmektedir.

II- KONU

... Belediyesi Başkanlığının 25.04.2010 tarih ve 28066 sayılı yazısı ile; ... Belediye Başkanlığı'na ihale edilerek 17.08.2010 tarihinde 41.001.858,29 TL götürü bedel + 2.822.020,75 TL teklif birim fiyatlı işler olmak üzere toplam 43.823.879,04 TL üzerinden sözleşmeye bağlanan ... İstasyonları arası ikmal inşaatı işinde ... Belediye Başkanlığı ile Yüklenici ... arasında O.G. Enerji hatlarının askıya alınması işine ait özel A.11 pozuyla ilgili olarak hakediş ödemelerinde anlaşmazlığa düğüldüğü ve anlaşmazlık tutanağı tanzim edildiğı belirtilerek Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22. maddesine istinaden konu hakkında görüşümüz istenilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, ilgili yazı ve ekleri ile ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmiştir.

Sözleşme eki teklif cetvelinde “Özel A.11- O.G. Enerji Hatlarının Askıya Alınması pozu;

Tarifi : İnşaat alanında bulunan, başka bir güzergaha deplasmanı mümkün olmayan, toprak zemine döşenmiş ve çalışmakta olan bir veya birden fazla kablonun (PVC veya pık boru içinde olduğu gibi); ezilme, gerilme, kopma gibi risklere karşı her türlü taşıyıcı konstrüksiyon kullanılarak güvenli bir şekilde askıya alınacak, inşaat süresince aralıklı olarak sarkma ve gerilmeler kontrol edilerek gerekirse düzeltmeler yapılacaktır.

Ödeme : Uygulama projesinden ölçülecek metre cinsinden askıya alınan kablo uzunluğu üzerinden yapılacaktır.”olarak yer almaktadır.

Yüklenici firma, İşin müşavirine, Özel A.11 poz nolu “O.G. enerji hatlarının askıya alınması” birim fiyat tarifinin ödeme esasları kısmında belirtilen ”Uygulama projesinden ölçülecek metre cinsinden askıya alınan kablo uzunluğu üzerinden yapılacaktır” ibaresinin hiçe sayılarak aynı yerden kaç kablo askıya alınırsa alınsın tek bir kablo askıya alınmış gibi bir ödeme yapılmasının kabul edilebilir olmadığını yazı ile belirterek ödemenin askıya alınan her kablonun metresinin ölçülerek yapılmasını talep etmiş, bunun üzerine,

Müşavirin cevabi yazısında Özel A.11 poz nolu “O.G. Enerji hatlarının askıya alınması” imalatlarındaki tarifi son derece net olduğunu, ödeme esasları bölümünde ise ”uygulama projesinden ölçülecek metre cinsinden askıya alınan kablo üzerinden yapılacağından söz edildiğini,yani askıya alınan kabloların toplam boyundan ödenmesine yönelik herhangi bir not olmadığını, işin tarifinde de söz edildiğı üzere bir veya birden fazla kablonun olduğu gibi askıya alınmasından askıya alınan kablo boyunun tek kablo boyu ifadesi olduğu anlaşıldığını ve “uygulama projesinden ölçülecek metre cinsinden askıya alınan kablo uzunluğu üzerinden yapılacaktır” şeklinde olması gerektiğini, ifadelerden de bunun anlaşıldığını ve söz konusu poz tarifinde ”tek” kelimesinin sehven yer almadığını belirterek Özel A.11 poz nolu O.G Enerji hatlarının askıya alınması imalatlarındaki İdarece yapılan ödemenin, yapılan uygulamaya göre ölçülecek metre cinsinden askıya alınan tek kablo uzunluğu üzerinden alınmasının doğru bir uygulama olacağı, görüşünde olduklarını belirtmiştir.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/16
Karar Tarihi : 08/08/2011

- 2 -

Çeşitli kesit ve adetlerdeki Orta Gerilim enerji kabloların askıya alınması ile ilgili olarak yapım sırasında tutulan ataşmanlarda kablo adetleri, kablo kesitleri, kablo cinsleri, gergi teli uzunlukları ve askı boyları verilmiş olup askıya alınan kabloların grup olarak uzunluğunun yaklaşık olarak 300 mt civarında olduğu, yükleniciye ait birim fiyat teklif cetvelinin 11. sırasında yer alan Özel A.11 pozunda; söz konusu O.G. Enerji hatlarının grup halinde askıya alınması için 300 metre uzunluk tespit edilmiş ve analizi yapılarak teklif fiyatının oluşturulmuş olduğu görülmektedir.

Teklif Birim fiyatta, inşaat alanında bulunan başka bir güzergaha deplasmanı mümkün olmayan, toprak zemine döşenmiş ve çalışmakta olan bir veya birden fazla kablonun güvenli bir şekilde askıya alınacağı tarif edilmekte ve teklif ekindeki miktar ile atışmandaki askı boyu toplam miktarı bu tarifi doğrulamaktadır.

IV-KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Yükleniciye ait birim fiyat teklif cetvelinin 11. sırasında yer alan Özel A.11 pozunda; söz konusu O.G. Enerji hatlarının grup halinde askıya alınması için 300 metre uzunluk tespit edildiği ve analizi yapılarak teklif fiyatı oluşturulduğu,

Özel A.11 pozu adının O.G. Enerji hatlarının askıya alınması olduğu ve enerji hat(lar)ın ibaresinden poz tarifine uygun şekilde bir veya birden fazla kablonun anlaşılması gerektiği,

Yapım sırasında tutulan atışmanlarda kablo adetleri, kablo kesitleri, kablo cinsleri, gergi teli uzunlukları ve askı boylarının verildiği, askıya alınan kabloların grup olarak uzunluğunun yaklaşık olarak 300 m olarak tespit edildiği, birim fiyat teklif cetvelindeki miktar ile atışmandaki miktarların birbirleriyle çelişmediği,

hususları göz önüne alındığında;

Ödemelerin, her kablo uzunluğu üzerinden değil fiilen yapılan taşıyıcı konstrüksiyon askı uzunluğu esas alınmak suretiyle yapılmasının uygun olacağına,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16'ncı maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden, 08.08.2011 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2011/03

İşin Adı : ... Çevre Yolu Toprak, Tesviye, Sanat Yapıları ve Üst Yapı İşleri

Görüş İsteyen : ... Genel Müdürlüğü

Konusu

4734 sayılı Kanuna göre ihale edilerek birim fiyat sözleşmeye bağlanan İş'te proje revizyonu sonrasında ortaya çıkan yeni iş kalemlerinin birim fiyatının belirlenmesindeki fiyat anlaşmazlığı.

ÖZETİ

Revize edilen proje kapsamında, poz no: Özel 3 ve Özel 4, polipropilen örgülü geotekstil donatı malzemesi temini ve yerine döşenmesi ile poz no: Özel 5 geotekstil donatılı duvar yapılması için fugalı beton blok temini imalat kalemlerinin yeni birim fiyatının nasıl yapılması gerektiği.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Fiyat Anlaşmazlığı

Karar No : 2011/3

Karar Tarihi : 02/02/2011

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Genel Müdürlüğü tarafından 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek birim fiyat sözleşmeye bağlanan “ ... Çevre Yolu Toprak Tesviye, Sanat Yapıları ve Üst Yapı İşleri” yapım işi ile ilgili olarak ortaya çıkan fiyat anlaşmazlığı üzerine uygulamaya ilişkin görüşümüzün bildirilmesi istemine ilişkindir.

II- KONU

... Genel Müdürlüğünün 22.12.2010 tarih ve 11170 sayılı yazısında özetle; “ ... Çevre Yolu Toprak Tesviye, Sanat Yapıları ve Üst Yapı İşleri” yapım işinin 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek 29.08.2007 tarihinde birim fiyat sözleşmeye bağlandığı,

Daha sonra, projenin revize edilme zorunluluğunun ortaya çıktığını ve revize edilen proje kapsamında “1- Poz no: Özel-3: Poliropilen Örgülü Geotekstil Donatı Malzemesi Temini ve Yerine Döşenmesi 40/40 kn/m² (İşçilik Dahil), 2- Poz no: Özel-4: Poliropilen Örgülü Geotekstil Donatı Malzemesi Temini ve Yerine Döşenmesi 60/60 kn/m² (İşçilik Dahil)”, 3- Poz no: Özel-5: Geotekstil Donatılı Duvar Yapılması İçin Fugalı Beton Blok Temini (İşçilik Dahil) imalat kalemlerinin yaptırılması gereğinin ortaya çıktığını, ancak, sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde fiyatları bulunmaması nedeniyle bu imalatlara ait birim fiyatlarının hazırlanmasının icap ettiğini ve yüklenici ile müşterek hazırlanması sırasında aralarında uyuşmazlığın oluşması üzerine “anlaşmazlık tutanağı”nın düzenlendiği vurgulanarak görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu Kurulumuzca, gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde incelenmiştir.

İdaresi tarafından yapılması zorunlu görülen 3 kalem imalata ait yeni birim fiyatlar, idaresinde veya diğer idarelerde bulunmaması üzerine, Ticaret ve Sanayi Odası’na onaylanmış yerel rayiçler dikkate alınarak fiyat analizlerinin hazırlandığı, Yapım İşleri Genel şartnamesi 23. madde kapsamında, yüklenicinin birim fiyatların tespitinde kullanarak teklifinin ekinde idareye verdiği ve yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kalemine ait analizlerle kıyaslama yapıldığı, buna göre ihale aşamasında hazırlanan yaklaşık maliyet cetvelinde bulunan 7510/1A poz nolu prekast beton cephe panelleri yapılması ve montajı iş kalemi idaresince benzer iş olarak değerlendirildiği, 7510/1A poz nolu birim fiyatın keşif bedeli ile yüklenicinin teklif ettiği bedel oranlanarak bulunan bir oranda tenzilat uygulanarak yeni birim fiyatların tespit edildiği, bunun üzerine yüklenicinin yeni birim fiyatların belirtilen şekilde tenzilatı tabi tutulamayacağını belirterek fiyatlara itiraz etmesi üzerine anlaşmazlık tutanağının düzenlendiği idaresi yazısından anlaşılmaktadır.

Bahis konusu işin ihale edildiği tarihte yürürlükte bulunan Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği (Y.İ.İ.U.Y.)’nin istenecek belgeler başlıklı 34’üncü maddesinde; “Ayrıca, aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesinde ve sözleşmenin uygulanması aşamasında kullanılmak üzere, isteklilerden tekliflerinin ekinde; teklif birim fiyatlı işlerde ise, teklif edilen fiyatlara ilişkin idarenin tanımladığı yapım şartlarına uygun analizler istenebilir.” Hükmüne istinaden, idaresi tarafından idari şartnamenin teklif analizler başlıklı 60’ıncı maddesinde; “İstekliler, birim fiyat teklif mektubunda teklif birim fiyatı oluşturan tüm iş kalemleri için ayrı ayrı olmak üzere alt bileşenleri (malzeme, işçilik, makine giderleri, amortisman, müteahhit kârı ve genel masraflar vb.)

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/3
Karar Tarihi : 02/02/2011

- 2 -

ile birlikte detaylı analizi teklif mektubu ekinde İdareye sunmak zorundadır.” şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Yeni birim fiyatların tespitine ilişkin sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi (Y.İ.G.Ş.)’nin 23. Maddesinde;

“Madde 23- a) Doğal afet sebebiyle ön veya kesin proje üzerinden sözleşmeye bağlanan işler ile işin yapımı sırasında arazi ve zemin etütleri gerektirmesi sebebiyle kesin proje üzerinden sözleşmeye bağlanan işlerde, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği, ancak birim fiyat teklif cetvelinde fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin bedelleri,

b) Bu şartnamenin 22 nci maddesine göre sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin bedelleri,

Yüklenici ile birlikte aşağıdaki usuller çerçevesinde tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden yükleniciye ödenir.

Yeni birim fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki analizlerden biri kullanılır:

a) Yüklenicinin birim fiyatların tespitinde kullanarak teklifinin ekinde idareye verdiği ve yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizler.

c) Yeni iş kaleminin yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları ile işçi ve makinelerin çalışma saatleri esas alınarak oluşturulacak analizler.

İşin niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri uygulanır :

- 1) Yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler.
- 2) İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler.
- 3) İdarenin veya diğer idarelerin sözleşmeye bağladığı benzer yapım işlerinde ortaya çıkan fiyatlar
- 4) İdarece kabul edilmek şartı ile uygulama ayına ait Ticaret ve/veya Sanayi Odasının onaylanmış yerel rayiçleri.

Yeni birim fiyat yüklenici ile birlikte yukarıda belirtilen usullerden biri ile tespit edilerek düzenlenen tutanak idarenin onayına sunulur ve otuz gün zarfında idarece onaylanarak geçerli olur. Yeni birim fiyat tespitinde yüklenici ile uyuşulamaz ise, taraflarca anlaşmazlık tutanağı düzenlenir ve anlaşmazlık idare tarafından on gün içerisinde Bayındırlık Kuruluna intikal ettirilir. Bayındırlık Kurulu tarafından tespit edilen fiyatın iki tarafça kabulü zorunludur. Yüklenici, birim fiyat uyuşmazlığı hakkındaki Bayındırlık Kurulunun kararını beklemeden idare tarafından tespit edilmiş fiyat üzerinden işe devam etmek zorundadır.” Hükmü mevcut olup, yeni birim fiyatların bu maddede belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda tespit edilmesi gerekli olmaktadır.

Diğer taraftan, 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile ikincil mevzuatları ve birim fiyat tip sözleşmeleri hükümlerinde; sözleşmede yer almayan ve sonradan yapılmasına gerek bulunan imalat kalemlerine ait yeni birim fiyatların belirlenmesi sırasında, sözleşme bedeli ve yaklaşık

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/3
Karar Tarihi : 02/02/2011

- 3 -

maliyet arasındaki farktan hareketle bulunacak bir oranda, fiyatların tenzilatı tabi tutulacağına dair bir husus yer almadığı, dolayısıyla sözleşmesinden gelmeyen ve yüklenicinin kabulünü içermeyen durumlar hariç Sözleşme bedeli ve yaklaşık maliyetten hareketle, bulunacak bir oranda yeni birim fiyatların tenzilatı tabi tutulması 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile ikincil mevzuatları hükümlerine uygun düşmemektedir.

Bunların yanı sıra, yaklaşık maliyet ihale öncesi idaresi tarafından hazırlanan ve isteklinin hukuken bilgi sahibi olması mümkün olmayan gizli bir belge olduğu ayrıca, sözleşmenin eki de olmadığı hususları göz önünde bulundurulduğunda sözleşme ekleri gibi yükleniciyi bağlayıcı bir yönü de bulunmamaktadır.

Ayrıca, bilindiği üzere birim fiyatlar ile bu birim fiyatın bedelinin hangi girdilere dayalı olarak belirlendiğini ortaya koyan analizi birbirlerinin ayrılmaz parçası olup, analizlerdeki müteahhit kârı ve genel giderler oranı da, işçilik, malzeme, makine, vs. gibi birim fiyatın bedelini belirleyen girdilerin birini oluşturduğu hususunun yeni birim fiyatların tespitinde dikkate alınması önemli bulunmaktadır.

Belirtilen tüm bu hususlar birlikte göz önünde bulundurulduğunda; müteahhit kârı ve genel gider oranının işçilik, malzeme, makine vs. gibi birim fiyatın bedelini belirleyen girdilerden birini oluşturduğu hususu dikkate alınarak, yeni birim fiyatların; Y.İ.İ.U.Y.'nin 34'üncü maddesi ile idari şartnamenin 60'ıncı maddesinde belirtilen hususlar çerçevesinde ve sözleşmesi eki Y.İ.G.Ş.'nin 23'üncü maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda müteahhitte birlikte tespit edilmesi gerekli olmaktadır.

IV- KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş olup, buna göre;

- Sözleşmesinden gelmeyen ve yüklenicinin de kabulünü içermeyen durumlar hariç, sözleşme bedeli ve yaklaşık maliyetten hareketle, bulunacak bir oranda yeni birim fiyatların tenzilatı tabi tutulmasının 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile ikincil mevzuatları hükümlerine uygun düşmediğine,

- Müteahhit kârı ve genel gider oranının birim fiyatın analizinde yer alan malzeme, işçilik, makine vs. gibi fiyatın bedelini oluşturan girdilerden biri olduğu hususu dikkate alınarak bahis konusu işte yeni birim fiyatların; Y.İ.İ.U.Y.'nin 34'üncü ve İdari Şartnamenin 60'ıncı maddesine istinaden yüklenicinin teklifi ekinde verdiği analizler de göz önünde bulundurularak yeni birim fiyatların Y.İ.G.Ş.'nin 23. maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda müteahhitte birlikte idaresince hazırlanmasının mümkün olduğuna, 02/02/2011 tarihinde yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2011/01

İşin Adı : ... 208 Yataklı Yurt Binası Yapımı

Görüş İsteyen : ... İl Özel İdaresi

Konusu

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te projesinde ve sözleşmesinde yer alan bir imalattan vazgeçilerek teknik zorunluluk nedeniyle temel altı su yalıtımı imalatının yaptırıldığı, bedeli üzerinde yüklenici ile anlaşma sağlanamaması.

ÖZETİ

Yeni iş kalemleri birim fiyatlarının Y.İ.G.Ş.'nin 22 nci maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda, İdari Şartname'nin 7 nci maddesinin 1 inci fıkrası (g) bendinde yer alan hüküm de gözetilerek yüklenici ile birlikte tespit edilmesi, yapımından vazgeçilen iş kalemlerine ait birim fiyatların da, 22 nci maddenin kıyasen uygulanarak belirlenmesi.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Fiyat Anlaşmazlığı
Karar No : 2011/1
Karar Tarihi : 18/01/2011

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I - GİRİŞ

... İl Özel İdaresi Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü tarafından “ ... 208 Yataklı Yurt Binası” yapım işinde değişiklik yapılan imalatların bedellerinin tespiti ile ilgili görüş talep edilmektedir.

II- KONU

... İl Özel İdaresince ihale edilerek 14.05.2010 tarihinde anahtar teslim götürü bedel sözleşmeye bağlanan ... 208 Yataklı Yurt Binası Yapım işinde 13/08/2010 tarih ve 1277 sayılı yazı ile; projesinde ve sözleşmesinde yer alan bir imalattan vazgeçilerek yerine projesinde ve sözleşmesinde yer almayan ancak teknik olarak yapılma zorunluluğu bulunan temel altı su yalıtımı imalatının bedeli üzerinde yüklenici ile anlaşma sağlanmadığı bu nedenle yeni birim fiyatın belirlenerek bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu ilgi yazılar ve ekleri çerçevesinde Yüksek Fen Kurulu’nda incelenmiştir.

Bahis konusu işin imalat esnasında idarece; sözleşmesinde bulunmayan ancak teknik olarak yapılma zorunluluğu bulunan temel altı su yalıtımı imalatının yapımına karar verilmiştir. İdarenin, Yapım İşleri Genel Şartnamesine göre sözleşme dosyasında birim fiyatı bulunmayan işlerin birim fiyat tespitini yapmak için sanayi ve ticaret odasına kayıtlı üç adet firmadan almış olduğu malzeme fiyatlarının aritmetik ortalamasını alarak ve işçilik için yüklenicinin sözleşme ekinde yer alan fiyatlarından yararlanarak hazırlamış olduğu birim fiyata yüklenicinin itiraz ettiği,

Yüklenicinin itirazında, İdarenin almış olduğu faturalardaki fiyatların çok farklılık arz ettiğini bu fiyatı kabul etmediklerini, yeni fiyatın Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22. maddesine göre sözleşme dosyasında mevcut olan ve teklif ekindeki 04.626/2A rayıcının “ 3mm plastomer esaslı polyester keçe taşıyıcılı örtü” esas alınarak yeni birim fiyata ait analizin hazırlanmasının gerektiğini belirtmekte,

İdaresi ise, 18.466/1 poz nolu yeni fiyatı oluştururken; İdari Şartnamenin 7. Maddesi 1’inci fıkrasının (g) bendi hükmü gereğince yüklenicinin teklifi ekinde verdiği 18.465/1 nolu pozun içerisinde yer alan bileşenlerden koruyucu asfalt emülsiyon, lpg ve işçilik ile ilgili bedellerin aynen kullanılmasına karşın, sadece 3mm plastomer esaslı polyester keçe taşıyıcılı örtü malzemesinin fiyatını piyasadan almak suretiyle hesap yaptığını ve aralarında 3 mm plastomer esaslı polyester keçe taşıyıcılı örtü malzemesinin rayiç fiyatının belirlenmesine ilişkin anlaşmazlığın oluştuğunu ifade ettiği,

Husurları, idaresi yazısı ve eklerinden anlaşılmaktadır.

Ayrıca, idaresi yazısı eklerinden piyasadan aldıklarını belirttiği bahis konusu malzemelere ait fiyatların çok değişken olduğu görülmekte ve bu malzemelerin yürürlükteki standartlarda öngörülen nitelik ve kalitede olup olmadıklarını ortaya koyan belgelere yazı ve ekleri arasında rastlanılmamıştır.

Y.İ.G.Ş. 22.madde 2 nolu fıkrasında yer alan;

“Yeni fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılır:

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2011/1
Karar Tarihi : 18/01/2011

- 2 -

a) Yüklenicinin birim fiyatlarının/ teklifinin tespitinde kullanarak teklifi ekinde idareye sunduğu ve yeni iş kalemi/grubu ile benzerlik gösteren iş kalemleri/gruplarına ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemi/grubuna benzerlik gösteren analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan iş kalemleri/gruplarına ait maliyet analizleriyle kıyaslanarak bulunacak analizler.

ç) Yeni iş kaleminin/grubunun yapılması sırasında tutulacak puantaj ile tespit edilecek malzeme miktarları, işçi ve makinelerin çalışma saatleri ile diğer tüm girdiler esas alınarak oluşturulacak analizler. “

Hükümde yeni birim fiyatlara esas analizlerin öncelik sırası ve nasıl oluşturulacağı belirtilmiş olup, idaresince birim fiyatlar oluştururken bu öncelik sırasına uyulmadığı, ayrıca, yine 22 inci madde de öngörüldüğü üzere taraflarca müştereken tespit edilmesi gerektiği halde idaresince tek taraflı olarak tespit edildiği, görülmektedir.

Diğer taraftan; işe ait İdari Şartnamenin “İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlilik kriterleri” başlıklı 7.maddesinin 1.fıkrasının (g) bendinde; “teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatlar ile bu fiyatlara ilişkin İdarenin tanımladığı yapım şartlarına uygun analizler ve teklif bedelini gösteren hesap cetveli” hükmü de mevcut bulunmaktadır.

Belirtilen hususlar göz önünde bulundurulduğunda, idaresince, yeni iş kalemlerine ait birim fiyatlar ile yapımından vazgeçilen iş kalemlerine ait birim fiyatların tespitinde, sözleşme eki Y.İ.G.Ş’nin 22 nci maddesi hükmü doğrultusunda hareket edilmediği ayrıca, idari şartnamenin belirtilen hükmünün hiç değerlendirmeye alınmadığı sonucuna varılmıştır.

IV– KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş olup, buna göre;

İhaleye esas projede yer almayıp işin yapımı sürecinde yapılma zorunluluğu doğan yeni iş kalemleri birim fiyatlarının Y.İ.G.Ş’nin 22 nci maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda, idari şartnamenin 7 inci maddesinin 1 inci fıkrası (g) bendinde yer alan hüküm de gözetilerek idaresi ve yüklenicisi ile birlikte müştereken tespit edilmesi, yapımından vazgeçilen iş kalemlerine ilişkin birim fiyatların da, 22 nci maddenin kıyasen uygulanarak belirlenmesinin gerektiğine 18/01/2011 tarihinde yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2010/85

İşin Adı : ... İşyeri ve Konut Yapımı

Görüş İsteyen : ... Genel Müdürlüğü

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanuna göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te temel sisteminde yapılan değişiklikler.

ÖZETİ

Gerek ihaleye esas uygulama projelerinin ve gerekse, yapılan imalatların hatalı olduğunun idaresince tespit ve kabul edilmesi durumunda; onaylı revize uygulama projesinde göre yapılan imalatların bedelinin yükleniciye ödenmesi,

İhaleye esas projeye göre hatalı olarak yapılan imalatların bedelinin ise ödenmemesi,

Revize uygulama projesine göre yapılacak imalatların yeni birim fiyatlarının Y.İ.G.Ş.'nin 23 üncü maddesindeki usul ve esaslar doğrultusunda tespit edilmesi,

Fiyat farkları konusunda ise ait sözleşmenin 15.2. maddesi hükümlerine göre işlem yapılması,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : ... İşyeri ve Konut İnşaatı

Karar No : 2010/85

Karar Tarihi : 15/12/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Genel Müdürlüğü tarafından yaptırılan ... İşyeri ve Konut Yapımı işi ile ilgili olarak görüş talep edilmektedir.

II- KONU

... Genel Müdürlüğü 27.07.2010 tarih ve 11138 sayılı yazısı ile; ... 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihale edilerek 05.06.2008 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel üzerinden sözleşmeye bağlanan “... İşyeri ve Konut Yapımı” işinde, Bölge Müdürlüğü ile yüklenici arasında bir takım anlaşmazlıklar olduğu, anlaşmazlık konularının Genel Müdürlüklerince de incelenerek, çözüm yolları konusunda Bölge Müdürlüğüne talimat verildiği, ancak Bölge Müdürlüğünün konunun bir kez de Kurulumuzda incelenmesini talep etmesi üzerine, Kurulumuz görüşleri istenilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, ilgi yazı ve ekleri ile ilgili mevzuat çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

İşin devamında, iksa delme işlemleri sırasında komşu parselde bulunan Emniyet Müdürlüğü binasının bazı yerlerinde çatlaklar oluşmaya başlaması üzerine yüklenicinin 04.08.2008 tarihli dilekçesinde; işin “temel ve iksa projesi, temel kazısı uygulamasında proje ile zemin yapısının uyumsuz olduğu ve kazı esnasında çevre yapıların risk altına gireceği kanısı oluşmuştur.” denilerek mevcut temel, iksa projelerinin ve zemin yapısının idarece yeniden tetkik edilmesi, varsa yanlışlıkların giderilmesi, durum sonuçlanıncaya kadar işi geçici olarak durdurdukları ifade edilmektedir.

Bunun üzerine iş Bölge Müdürlüğünce mahallinde incelenerek 06.08.2008-17.08.2008-18.08.2008 tarihlerinde Bölge Müdürlüğü elemanlarınca raporlar düzenlenmiştir. Bu raporlarda özetle; mini kazık imalatı ve 1. sıra ankraj uygulamalarının tamamlandığı, -3,50 m kotunda kazı yapıldığı, yapılan iksa delme işlemi sırasında komşu parselde bulunan Emniyet Müdürlüğü binasının bazı yerlerinde çatlaklar oluşmaya başladığı, -3,50 m kazı derinliğinde yeraltı su seviyesinin başladığı, devam eden derinlikteki kazı çalışmalarında mini kazıkların oluşmadığı, bazı kazıkların zorlandığı ve bazı kazıkların çatladığının görüldüğü ifade edilerek,

- Yapılan imalatların proje ve teknik şartnamelere göre yapılıp yapılmadığının tespit edilmesi,

- Yapılmış olan mini kazık iksa sisteminin incelenmesi, gerektiğinde yeniden düzenlenmesi ve güçlendirilmesine yönelik projenin İnşaat Mühendisliği bölümü bulunan Üniversitelerin Zemin Mekaniği konusundaki uzmanlarına incelettirilerek görüşlerinin alınması,

önerileri getirilmiştir.

Bölge Müdürlüğü 19.08.2008 tarih ve 3055 sayılı yazısı ile; kazıklarda ve ankrajlarda hatalı işçilik imalatları sebebiyle oluşan hasarlar nedeniyle mevcut kazıkların iksa görevi görmeyeceği kanaatinin olduğu, mevcut kazıkların da sistemde kullanılabileceği ilave tedbirlerin alınması ve sistemin güçlendirilmesine yönelik mevcut zemin parametrelerine uygun revizyon iksa projesinin yüklenici tarafından hazırlanarak Bölgenin onayına sunulması, 10.09.2008 tarihli yazı ile de hazırlanan revize projelerin, Üniversitelerin Zemin Mekaniği Ana Bilim Dalınca incelenerek

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/85
Karar Tarihi : 15/12/2010

- 2 -

onaylatılması ve uygulamanın projeleri onaylayan öğretim elemanlarının danışmanlığında yapılması şartıyla uygun görüldüğü yükleniciye tebliğ edilmiştir.

Bölge Müdürlüğünce istenilen şartlara göre onaylanan ve uygulanan revize projelere göre yapılan imalatlardan bir kısmının, daha önce, sözleşme eki uygulama projesine göre yapılan hatalı imalattan kaynaklanan imalatlar olduğu ileri sürülerek bedelinin ödenmemesi, yüklenicinin ise, revize projeye göre yapılan imalatların bedellerinin kendisine ödenmesini istemesinden doğan anlaşmazlık nedeniyle konunun Bölge Müdürlüğünce ... ne aksettirildiği görülmektedir.

Bunun üzerine, Genel Müdürlük teknik elemanlarınca, sözleşme eki projeye göre yapılan imalatlar ile revize projeye göre yapılan ilave imalatların yerinde incelenmesi ve her iki projeyle ilgili hususların da dosya üzerinden incelenmesi sonucu, 28.04.2010 tarihli, toplam 23 sayfa ve 14 adet ekten oluşan bir rapor düzenlenmiş olup, bu raporun sonuç bölümünde özetle;

“1.1. Bölge Müdürlüğünce hizmet alımıyla temin edilen ve kabulü yapılarak uygulama ihalesi ekine konulan mimari, betonarme, mini kazık projelerindeki temel taban kotları birbirinden farklıdır..... idare hizmet alımıyla temin ettiği projelerin yeterli kontrolünü yapmadan uygulama işine ait ihale dokümanı/sözleşme ekine koymuştur.

1.2. Proje ihalesi kapsamında temin edilen “Zemin Etüt Raporu” için gerekli sondaj sayısının ve derinliğinin, yapılacak saha ve laboratuvar deneylerinin şartnamede belirlenmediği, buna bağlı olarak örselenmemiş numune alınmadığı öne sürülerek gerekli laboratuvar deneyleri yapılmadığından (Ø) içsel sürtünme açısı belirlenememiş ve iksa hesaplarında ampirik olarak 300 alınmıştır. (Kum-çakıl zeminlerde kesme kutusu deneyi yapılarak numune alınabilir.)

.....

Sözleşme eki projede hesap hatası bulunmaktadır.

.....

Proje ihalesi kapsamında temin edilen Zemin Etüd Raporu sondaj loglarında zemin kum-çakıl olarak belirlendiği, yer altı su seviyesi -3,70 m olarak tespit edildiği halde iksa ve su tutucu sistem olarak 50 cm aralıklı Ø30'lık mini kazık sistemi seçilmesi anlaşılamamıştır. Nitekim revize projede keşişen jet grout kolonları ile zemin akması önlenmiştir. (Revize projede (Ø) içsel sürtünme açısı 300 yerine 40 alınmış ve 50 cm aralıklı Ø30'lık mini kazık yerine 50 cm aralıklı Ø60'lık jet grout yapılması öngörülmüştür.)

.....

İdarenin proje hatalarından dolayı proje revizyonuna gitmesi halinde oluşacak farklar tespit edilerek yükleniciye ödenir. Bu nedenlerle ilave keşif artışında ödemesi yapılmayan ve idarenin talebi üzerine Anadolu Üniversitesi Mimarlık Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü Jeoteknik Anabilim Dalı Başkanlığınca uygulaması yapılarak tutanağa bağlanan mini kazık arkası 2645,80 m jet grouting kolonunun yapılacak 2. mukayeseli keşifte değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yüklenicinin iddia ettiği gibi kazı derinliğinde bir artış olmamıştır.

2.1.

Mahallinde yapılan mini kazık imalatlarının hangi oranda oluşmadığının tespiti şu anda imkansızdır. Yapılan dosya incelemesinde de böyle bir tespate rastlanmamıştır. Bu konuda

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/85
Karar Tarihi : 15/12/2010

- 3 -

işin kontrollerinin belirleyeceği bir oranda mini kazık imalatı hatalarından dolayı yapılacak 2. mukayeseli keşifte yüklenicisinden düşülmelidir.

2.2. Aynı şekilde ankrajların da oluşmadığı, kuşaklama kirişlerinin betonlarının kırıldığı ve donatılarının açığa çıktığı fotoğraflardan görülmektedir. Ancak bu aşamada hatalı ankraj imalatlarının tespiti imkansızdır. Bu konuda işin kontrollerinin belirleyeceği bir oranda ankraj imalatı hatalarından dolayı yapılacak 2. mukayeseli keşifte yüklenicisinden düşülmelidir.”

hususları belirtilmiştir.

Bu rapor ... nün 10.05.2010 tarih ve 1528 sayılı yazısı ile Bölge Müdürlüğüne gönderilerek “Konunun inceleme raporu çerçevesinde değerlendirilmesi hususunda” gereğinin yapılması talimatı verilmiştir.

Ancak, Bölge Müdürlüğü, kendi görüşleri ile Genel Müdürlük raporu arasında uyumsuzluk olduğundan bahisle konunun Yüksek Fen Kurulunca incelenmesinin uygun olacağını 15.07.2010 tarih ve 2487 sayılı yazısı ile Genel Müdürlüğüne bildirilmiştir.

Ayrıca yüklenicinin 25.06.2010 tarihli dilekçesinde; sözleşme eki uygulama projesinde yapılan değişikliklerden kaynaklanan ilave imalatların tamamının bedelinin ödenmesi talebinin yanı sıra, sözleşmenin 31-e maddesinde, “Yapılmasından vazgeçilen imalatların bedeli pirsantaj oranında ödenmez” denmesine rağmen ihale aşamasında taraflarınca verilen fiyatlarla hesaplanmakta olduğu,

Sözleşmenin 15.2. maddesinde, “Yükleniciye fiyat farkı verilmeyecektir. Ancak, mücbir sebepler veya idarenin kusuru nedeniyle isin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, 24.12.2002 tarih ve 5039 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhalesi Yapılacak Olan. Yapım, İşlerine İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esasların 12’nci maddesi uyarınca fiyat farkı ödenir.” denmesine rağmen taraflarınca fiyat farkı verilmediği,

ifade edilerek belirtilen konulardaki mağduriyetlerinin giderilmesi talep edilmektedir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunun “İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar” başlıklı 62. maddesi c) bendinde;

“c) Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz. İhale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve mali özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda on veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur.” hükmü yer almaktadır.

Aynı kanunun “Tanımlar” başlıklı 4. maddesinde ise,

“Uygulama projesi: Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği projeyi,

İfade eder.” şeklinde tanımlanmıştır.

Genel Müdürlükçe hazırlanan raporda belirtilen hususlardan, ihaleye esas uygulama projesinin, Tanımda belirtilen uygulama projesi niteliğinde olmadığı ve 4734 sayılı Kanunun 62/c maddesi hükümlerine uyulmadan ihaleye çıkıldığı anlaşılmaktadır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/85
Karar Tarihi : 15/12/2010

- 4 -

Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “**Projelerin uygulanması**” başlıklı 13. maddesinde;

*“**Madde 13-** (1) Sözleşme konusu işler, idare tarafından yükleniciye verilen veya yüklenici tarafından hazırlanıp idarece onaylanan uygulama projelerine uygun olarak yapılır.*

(2) Birim fiyatlı işlerin, onaylı uygulama projesi hazırlanmamış kısımlarına idarenin izni olmadan başlanamaz. Aksine bir davranışın sorumluluğu yükleniciye aittir.

(3) Projelerin zemine uygulanması sırasında meydana gelen hataların sorumluluğu ve hataların neden olduğu zararlar ve giderler yükleniciye ait olup, bunun sonucu olarak meydana gelen hatalı işin bedeli de yükleniciye ödenmez.

(4) İdare, sözleşme konusu işlerle ilgili proje v.b. teknik belgelerde, değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkansız olduğu hallerde, işin sözleşmede belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak şekilde gerekli değişiklikleri yapmaya yetkilidir. Yüklenici, işlerin devamı sırasında gerekli görülecek bu değişikliklere uygun olarak işe devam etmek zorundadır. Proje değişiklikleri, ilk projeye göre hazırlanmış malzemenin terk edilmesini veya değiştirilmesini veya başka yerde kullanılmasını gerektirirse, bu yüzden doğacak fazla işçilik ve giderleri idare yükleniciye öder. Proje değişiklikleri işin suresini etkileyecek nitelikte ise yüklenicinin bu husustaki süre talebi de idare tarafından dikkate alınır.”

Hükümleri mevcut bulunmaktadır.

Bu hükümlerden; sözleşme konusu işlerin onaylı uygulaması projesine göre yapılması gerektiği,

Yüklenicinin sorumluluğundan kaynaklanan hatalı işlerin bedellerinin yükleniciye ödenemeyeceği,

Hususları açıktır.

Sözleşmelere, 4734 ve 4735 sayılı Kanunlar ve bunların ikincil mevzuatlarına aykırı hükümler konulması (Sözleşmenin 31/e maddesi) durumunda, bu durum tarafların kendi hukuki sorumluluğunda olduğu ve bu nedenle konu hakkında Kurulumuzca bir değerlendirme yapılmasının doğru olmayacağı düşünülmektedir.

İhtilaf konusu olaya ait ihaleye esas uygulama projelerinin hatalı ve yetersiz olduğunun ... nce tespit ve kabul edildiği 20.07.2010 tarih ve 1138 sayılı yazısı ve eklerinden anlaşılmaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihale edilen anahtar teslimi götürü bedel işlerde, sözleşme ve ekleri hükümlerine göre, sözleşme kapsamından çıkartılan imalatların birim fiyatları ile, sözleşme kapsamında olmayıp sonradan yaptırılmasına karar verilen imatlara ait birim fiyatların sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 23. maddesi hükümlerine göre tespit edilmesi gerektiği bilinmektedir.

Fiyat farklarıyla ilgili olarak da işe ait sözleşmenin 15.2. maddesi hükümlerine göre işlem yapılması gerektiği konusunda tereddüt edilecek bir husus bulunmamaktadır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/85
Karar Tarihi : 15/12/2010

- 5 -

IV- KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda;

İhtilaf konusu olaya ait gerek ihaleye esas uygulama projelerinin ve gerekse, yapılan imalatların hatalı olduğunun idaresince tespit ve kabul edilmesi durumunda; onaylı revize uygulama projesinde göre yapılan imalatların bedelinin yükleniciye ödenmesinin,

İhaleye esas projeye göre hatalı olarak yapılan imalatların bedelinin ise ödenmemesinin,

Bedeli kesilecek imalatlara ait birim fiyatların sözleşmesi eki Y.İ.G.Ş.'nin 23. maddesinin kıyasen uygulanarak bu maddedeki usul ve esaslar doğrultusunda tespit edilmesi gerektiği düşünülmekte ise de, sözleşmede yer alan 31/e maddesiyle ilgili gerekli değerlendirmenin idaresince yapılması, revize uygulama projesine göre yapılacak imalatların yeni birim fiyatlarının da yine Y.İ.G.Ş.'nin 23. maddesindeki usul ve esaslar doğrultusunda tespit edilmesinin,

Fiyat farkları konusunda işe ait sözleşmenin 15.2. maddesi hükümlerine göre işlem yapılmasının,

Değerlendirildiğine, 15/12/2010 tarihinde yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2010/83

İşin Adı : ... 200 Öğrencilik Orta Öğretim Pansiyonu İnşaatı

Görüş İsteyen : ... İl Özel İdaresi

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanuna göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te ödenek yetersizliği nedeniyle verilen süreye yüklenicinin itirazı.

ÖZETİ

Zamanında ödenemeyen hakediş miktarı için verilecek süre uzatımının sözleşme ve ekleri hükümlerine göre belirlenmesi ve işin bitim tarihine eklenmesi gerektiğine, bu durumda süre uzatımının cüzi olacağına ve çalışılmayan günler kapsamına girmeyeceğine, çalışılmayan günlere rastlasa dahi bu işlerin çalışılmayan günlerde yapılabilecek imalatlar niteliğinde olması kaydıyla yükleniciden bu sürede çalışmasının istenebileceğine,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Süre Uzatımı
Karar No : 2010/83
Karar Tarihi : 08/12/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... İl Özel İdaresince 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihale edilerek Anahtar Teslimi Götürü Bedel sözleşmeye bağlanan ... 200 Öğrencilik Ortaöğretim Pansiyonu İşi'nde ödenek yetersizliği nedeniyle İdarece verilen süreye yüklenicinin itirazı üzerine konu hakkında görüş istemidir.

II- KONU

... İl Özel İdaresinin 19.08.2010 tarih ve 6983 sayılı yazı ile ... 200 Öğrencilik Ortaöğretim Pansiyonu İşi hakkında görüş istenmiştir. Yazı ekinde sözleşme ve ekleri olmadığından 27.09.2010 tarih ve 410/411-1537 sayılı yazımız ile sözleşme dosyası istenmiş ve 07.10.2010 tarih ve 8461 sayılı yazı ile istenen belgeler gelmiştir. Yazıda özetle, ... 200 öğrencilik orta öğretim pansiyon işi 270 günde bitirilmek üzere 06.01.2009 tarihinde sözleşmeye bağlanmıştır. İşin yapımı esnasında 17.08.2009 tarihinde 7 nolu hakediş 250.923.79 TL olarak düzenlenmiş ancak ödenek yetersizliğinden dolayı 227.532.00 TL tahakkuka bağlanmış ve bakiyesi 23.390.81 TL de 21.10.2009 tarihinde ödenebildiği, bu gecikmeden dolayı 23.11.2009 tarihinde süre uzatımı verildiği ve işin bitiminin 20.12.2009 tarihi olarak belirlendiği, yüklenici 10.05.2010 tarihli dilekçesi ile İdarece verilen bu süreye, sözleşmeye göre çalışılmayan mevsimin atlatılarak 20 gününün 15 Nisan tarihine eklenmesi gerektiği şeklinde itirazı nedeniyle konu hakkındaki görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

Bahis konusu işle ilgili olarak 7 nolu hakediş 17.08.2009 tarihinde 250.923,79 TL olarak düzenlenmiş ancak ödenek yetersizliğinden dolayı 227.532.-TL olarak tahakkuka bağlanmamıştır. Ödenemeyen 23.390,81 TL'lik kısım 21.10.2009 tarihinde tahakkuka bağlanmıştır. Ödenek yetersizliğinden dolayı 71 günlük gecikmenin işin bitim tarihi olan 10.10.2009 tarihine ilave edilerek 20.12.2009 tarihine kadar süre uzatım komisyonu karar vermiş ve bu karar 23.11.2009 tarihinde olura bağlanmıştır.

Yüklenici firma 10.05.2010 tarihli dilekçesi ile verilen süreye itiraz ederek, sözleşmenin 10.1.2 maddesine göre havanın fen noktasında çalışılmaya uygun olmayan günleri atlanılarak süre verilmesini talep etmiştir.

Süre uzatım komisyonunun 28.05.2010 tarihli kararında süre uzatımının çalışılmayan günler içine giren 20 günlük kısmında yapılması gereken imalatların havanın fen noktasından çalışılmayan günlerde yapılabilecek nitelikte imatlardan olması nedeniyle süre uzatımını çalışılmayacak günleri de kapsayacak şekilde verilebileceği değerlendirilmiştir.

İşe ait Sözleşmenin;

"İşe Başlama ve Bitirme Tarihi ve Gecikme Halinde Alınacak Cezaların" başlıklı 10.1.2 maddesinde "bu iş yerinde havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmadığı günler 1 Aralık – 15 Nisan tarihleri arasındır. Ancak işin bitiminde bu devre dikkate alınmaz ve idare yükleniciden teknik şartları yerinde getirerek işi tamamlaması için bu devre içinde çalışmasını isteyebilir." Yine

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/83
Karar Tarihi : 08/12/2010

- 2 -

10.1.3 maddesinde “..... zorunlu nedenlerle ertesi seneye Sari hale gelen işlerde, çalışmaya uygun olmayan devre ödenek durumuna ve imalat cinsine göre dikkate alınır.”,

“Süre Uzatımı Verilebilecek Haller ve Şartları” başlıklı 19.4. maddesinde; “İdarenin bu sözleşmede ve “Yapım İşleri Genel Şartnamesinde sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini öngörülen sürede yerine getirememesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, ödenek yetersizliği gibi.) ve bu sebeple sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi hallerinde, durum idarece incelenerek işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre işin bir kısmına veya tamamına ait süre uzatılır, ancak bu durumda yüklenicinin yirmi gün içinde idareye yazılı olarak bildirimde bulunması şartı aranmaz.” 19.5. maddesinde ise “İşin süresi ve süre uzatımıyla ilgili diğer hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri uygulanır.” denilmektedir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin işin süresi ve sürenin uzatılması başlıklı 30. maddesinde;

“..... İşin tamamlanması için sözleşmesinde tespit edilen tarih veya süre haricinde başkaca kayıt bulunmayan işlerde, havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmayan devresi ile resmi tatil günleri göz önünde tutularak iş bitim tarihi veya süresi belirlenmiş sayılacağından, yüklenici, çalışmadığı bu gibi günleri öne sürerek süre uzatılması isteğinde bulunamaz. Ancak süre uzatımlarında, yapılacak işin özelliğine göre çalışılmayacak günler de dikkate alınarak verilecek süre belirlenir.”

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin iş programı başlıklı 18. maddesinde “..... İşte idarece onaylanan bir süre uzatımı bulunduğu takdirde, yüklenici bu konunun kendine tebliği tarihinden başlamak üzere 7 gün içinde yeni süreye göre revize iş programı düzenleyerek idarenin onayına sunmak zorundadır.”

Hükümleri yer almaktadır.

İşin sözleşmesinde belirtilen süresi içerisinde ödenemeyen 23.390,81 TL.lik hakediş için; işin sözleşme bedeli ve sözleşme süresi dikkate alınarak, bu miktarın işe tesiri oranında, sözleşmesi ve ekleri hükümlerine göre bir süre uzatımı verilmesi gerektiği bilinen bir husustur. Bu şekilde belirlenecek bir süre uzatımının çok cüzi gün sayısına tekabül edeceği ve bu sürenin işin bitim tarihi olan 10 Ekim 2009 tarihine eklenmesi halinde, süre uzatımının hiçbir şekilde çalışılmayan günlere girmeyeceği anlaşılmakta olup, verilen süre uzatımında bu hususlara uyulmadığı görülmektedir.

Diğer yandan, 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilen yapım işlerinde, sözleşme ve ekleri hükümlerine göre verilen süre uzatımlarının bir kısmının veya tamamının çalışılmayan günlere denk gelmesi halinde, bu sürede yapılacak olan imalatların niteliği, bu işlerin çalışılmayan günlerde yapılabilecek imalatlardan olması durumunda tip sözleşmenin 10.1.2. maddesi hükümleri de dikkate alınarak yükleniciden bu sürede çalışması istenebilecek olup, akdedilen sözleşmede de aynı hükümler mevcut bulunmaktadır.

IV- KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, zamanında ödenemeyen hakediş miktarı için verilecek süre uzatımının sözleşme ve ekleri hükümlerine göre belirlenmesi ve işin bitim tarihine eklenmesi gerektiğine, bu durumda süre

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/83
Karar Tarihi : 08/12/2010

- 3 -

uzatımının cüzi bir süre olabileceği ve çalışılmayan günler kapsamına girmeyeceği, ayrıca süre uzatımı, çalışılmayan günlere rastlarsa dahi bu işlerin çalışılmayacak günlerde yapılabilecek imalatlar niteliğinde olması kaydıyla yükleniciden bu sürede çalışılmasının istenebileceğine, 08/12/2010 tarihinde yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2010/80
İşin Adı : ... Hizmet Binaları Yapılması
Görüş İsteyen : ... Kurumu
Konusu

Anahtar Teslimi Götürü Bedel sözleşmeye bağlanan ancak yüklenicinin mali aczi nedeniyle sözleşmenin fesh edilerek kesin teminatın gelir kaydedildiğini, fesh öncesine kadar sözleşmenin 30 uncu maddesine istinaden yüklenicinin hakedişinden “geçici kabul noksanları” için tutulan bedelin yükleniciye ödenip ödenmeyeceği, tasfiye onay tarihinin geçici kabul olarak kabul edilip edilmeyeceği ile yüklenicinin sözleşmenin feshedilmesine kadar ki süreçte yaptığı işlere ilişkin olarak geçici kabul noksanlıkları için yükleniciden tutulan bedelin, tasfiye tarihinden itibaren bir yıllık teminat devresi boyunca teminat olarak emanet hesabında tutulmasında sakınca olup olmadığı,

ÖZETİ

Gerek feshedilen ve gerekse de tasfiye edilen işlerde fesih ve tasfiye tarihine kadar yapılan işler sözleşmesi ve ekleri ile fen ve sanat kurallarına uygun yapılmış olma şartlarının durum tespiti sırasında geçici kabulde olduğu gibi aranmasının ve belirlenmesinin esas olduğu, bu itibarla Y.İ.G.Ş.’nin 48 inci maddesine uygun olarak eksiksiz şekilde ikmal edilen fesih işlemlerinden sonra, ayrıca bir geçici kabulün yapılması bahis konusu olmadığından, işe ait sözleşmenin geçici kabul noksanları başlıklı 30 uncu maddesi hükmünün uygulanabilir hale geldiği.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş talebi
Karar No : 2010/80
Karar Tarihi : 30/09/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Kurumu tarafından anahtar teslimi götürü bedel olarak ihale edilen “ **... Hizmet Binaları Yapılması**” yapım işi ile ilgili görüş istemidir.

II- KONU

... Kurumu 02.09.2010 tarih ve 354/4492 sayılı yazısında özetle; “ **... Hizmet Binaları Yapılması**” yapım işinin 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlandığını, bilahare yüklenici mali acz içine düştüğünü belirterek sözleşmenin fesh edilmesini talep ettiğini, bunun üzerine 4735 sayılı Kanun’un 19 uncu maddesi doğrultusunda sözleşmenin fesh edilerek kesin teminatın gelir kaydedildiğini, fesih öncesine kadar sözleşmenin 30 uncu maddesine istinaden yüklenicinin hakedişinden “geçici kabul noksanları” için tutulan bedelin yükleniciye ödenip ödenemeyeceği, tasfiye onay tarihinin geçici kabul tarihi olarak kabul edilip edilemeyeceği ile yüklenicinin sözleşmenin feshedilmesine kadar ki süreçte yaptığı işlere ilişkin olarak geçici kabul noksanları için yükleniciden tutulan bedelin, tasfiye tarihinden itibaren bir yıllık teminat devresi boyunca teminat olarak emanet hesabında tutulmasında sakınca olup olmadığı hususlarındaki görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, Kurulumuzda gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatı çerçevesinde incelenmiştir.

İşe ait sözleşmenin, sözleşmenin feshine ilişkin şartlar başlıklı 27. maddesinde;

“Sözleşmenin idarece veya yüklenici tarafından feshedilmesine ilişkin şartlar ve sözleşmeye ilişkin diğer hususlarda 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri uygulanır” hükmü yer almaktadır.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun Yüklenicinin sözleşmeyi feshetmesi başlıklı 19. maddesinde;

“Sözleşme yapıldıktan sonra mücbir sebep halleri dışında yüklenicinin mali acz içinde bulunması nedeniyle taahhüdünü yerine getiremeyeceğini gerekçeleri ile birlikte yazılı olarak bildirmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir” hükmü,

Sözleşmenin feshine ilişkin düzenlemeler başlıklı 22. maddesinde; “19 uncu maddeye göre yüklenicinin fesh talebinin idareye intikali, tarihi itibarıyla sözleşme feshedilmiş sayılır. Bu tarihleri izleyen yedi gün içinde idare tarafından fesih kararı alınır. Bu karar, karar tarihini izleyen beş gün içinde yükleniciye bildirilir.

.....” hükmü,

Bulunmaktadır.

Aynı hükümler sözleşme tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan Yapım İşleri Genel Şartnamesi (Y.İ.G.Ş.)’nin 48. maddesinde de yer almaktadır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/80
Karar Tarihi : 30/09/2010

- 2 -

Y.İ.G.Ş.’nin bahis konusu 48. maddesinde fesih durumu ile ilgili olarak yer alan hükümlerden bir bölümü aşağıda belirtilmektedir.

“4735 sayılı Kanunun 19, 20 ve 21 inci maddelerine göre sözleşmenin feshedilmesi halinde, yükleniciler hakkında 4735 sayılı Kanunun 26 ncı madde hükümlerine göre işlem yapılır. Ayrıca sözleşmenin feshi nedeniyle idarenin uğradığı zarar ve ziyan yükleniciye tazmin ettirilir.”

Feshedilen sözleşme konusu işlerin hesabı genel hükümlere göre yapılır ve böylece yüklenicinin idare ile ilişkisi kesilmiş olur. Bunun için de sözleşmenin feshedilmesine ait onay tarihinde işlerin mevcut durumu, idarece görevlendirilecek bir heyet tarafından yüklenici veya vekili ile birlikte tespit edilerek bir “Durum Tespit Tutanağı” düzenlenir. Yüklenici veya vekili hazır bulunmadığı takdirde bu husus tutanakta belirtilir.

İdare fesih işleminden sonra işi 4734 sayılı Kanunda öngörülen usullerden herhangi biri ile ihale etmekte serbesttir. Geri kalan işlerin başka bir yükleniciye ihalesinden dolayı, yüklenici hiçbir hak iddiasında bulunamaz.”

.....
“Gerek sözleşmenin feshedilmesi, gerekse tasfiye halinde kesin hesabın yapılabilmesi için işlerin ve ihzaratın ölçülebilir duruma getirilmesi, teknik zorunluluklar nedeniyle veya yapılmış iş kısımlarının korunmasını sağlamak üzere işlerin belli bir aşamaya kadar yapılması gerekiyorsa, bu husus ayrıntılı olarak tasfiye geçici kabul tutanağında veya sözleşmenin feshedilmesi hali için “Durum Tespit Tutanağı”nda belirtilir. İdare, belirli bir süre vererek bu işlerin yapılmasını yükleniciden isteyebilir. Yüklenici bu hususları yerine getirmede idare, bu belirli işleri yüklenici hesabına yapar veya yaptırır. Bu işlerin yaptırılması bedeli, sözleşmeye göre yükleniciye ödenecek bedelden fazla olursa aradaki fark yüklenicinin alacaklarından düşülür, alacağı kalmamışsa tasfiye halinde teminatından kesilir, fesih halinde ise genel hükümlere göre işlem yapılır.

Sözleşmenin feshedilmesinden veya tasfiyesinden sonra “hesap kesme hakedişi” idarece belirlenecek bir süre içinde yüklenici ile birlikte, 41 inci maddesindeki esaslara göre yapılır. Yüklenici gelmediği veya yetkili bir vekil göndermediği takdirde, idare bu hakedişi tek taraflı olarak yapar ve yüklenicinin bu hususta hiçbir itiraz hakkı olamaz.”

Belirtilen bu hükümlerden de anlaşılacağı üzere; sözleşmenin feshedilmesine ait onay tarihinde işin mevcut durumu tespit etmek üzere idarece görevlendirilecek bir heyet ile birlikte yüklenici veya vekilinin iştirakiyle mahallinde gerekli inceleme ve tespitler yapılarak “Durum Tespit Tutanağı” düzenlenir. Bu tespit tutanağının düzenlenmesi sırasında yapılan işlerin ve ihzaratın ölçülebilir duruma getirilmesi, teknik zorunluluklar nedeniyle veya yapılmış iş kısımlarının korunmasını sağlamak üzere işlerin belli bir aşamaya kadar yapılması gerekiyorsa, bu husus Durum Tespit Tutanağında belirtilir, verilen sürede yüklenici bu hususları yerine getirmede takdirde idare bu işleri yüklenicinin hesabına yapar veya yaptırır ve bedelini yükleniciden tahsil eder.

Bahis konusu 48 inci maddede tasfiye edilen işlerle ilgili olarak; “Tasfiye halinde, işin yüklenici tarafından yapılmış kısımları için, tasfiye onay tarihi geçici kabul tarihi sayılmak üzere, geçici kabul, teminat süresi ve bu süredeki bakım sorumluluğu, kesin kabul ve teminatın geri verilmesi hakkında sözleşmesinde bulunan hükümlerle bu Şartnamenin 42, 43, 44, 45 ve 46’ncı

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/80
Karar Tarihi : 30/09/2010

- 3 -

maddeleri hükümleri, normal şekilde bitirilmiş işlerde olduğu gibi aynen uygulanır. Ancak işin yapılmış kısmının son hakedişindeki miktarına göre hesaplanacak kesin teminat miktarından fazlası, tasfiye protokolünün imzasından sonra yükleniciye geri verilir.” hükmü yer almakta olup, bu hükümden de anlaşılabacağı üzere, Geçici kabul (Madde 42), Teminat süresi (Madde 43), Teminat sürecindeki bakım ve giderler (Madde 44), Kesin kabul (Madde 45) ve Kesin teminatın iadesine ait şartlar (Madde 46) hükümleri normal şekilde bitirilmiş işlerde olduğu gibi aynen uygulanmakta, 4735 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine göre yüklenicinin mali acz içinde bulunması nedeniyle feshedilen işlerde ise belirtilen madde hükümlerinin uygulanması şartnamede ön görülmemektedir.

Gerek feshedilen ve gerekse de tasfiye edilen işlerde fesih ve tasfiye tarihine kadar yapılan işler sözleşmesi ve ekleri ile fen ve sanat kurallarına uygun yapılmış olma şartlarının durum tespiti sırasında geçici kabulde olduğu gibi aranmasının ve belirlenmesinin esas olduğu bilinen bir husustur.

Bu itibarla, bir işte, Y.İ.G.Ş.’nin 48. maddesine uygun olarak eksiksiz şekilde ikmal edilen fesih işlemlerinden sonra, ayrıca bir geçici kabulün yapılması bahis konusu olmadığından, eksiksiz yapılan fesih işleminden sonra, işe ait sözleşmenin geçici kabul noksanları başlıklı 30. maddesinde yer alan; “Geçici kabul noksanları için sözleşme bedelinin yüzde üç (% 3)’üne karşılık gelen kısmı tutulur ve bu tutar, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanları bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödenir.” hükmünün uygulanabilir hale geldiği değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, Y.İ.G.Ş.’nin 46 ncı maddesine göre hesap kesme hakedişinin yüklenici ile birlikte aynı şartnamenin 41 inci maddesindeki esaslara göre yapılması gerekmektedir. Yapılacak bu kesin hakediş raporu ve hesap kesimi sırasında fesihe kadar yapılan işlerle ilgili olarak hesaplanan toplam bedelden yapılan ödemelerin düşülmesi sonucu sözleşmenin 30 uncu maddesine göre yapılan % 3’lük kesinti de kendiliğinden iade edilmiş olmaktadır.

Fesih kesin hesabı sonucu yüklenicinin borçlu çıkması halinde bu borcun öncelikle yükleniciden tahsili cihetine gidilmesi ayrıca, fesihten dolayı idarenin uğradığı zarar ve ziyanın yükleniciden rızayen tazmin edilememesi durumunda, bunun bir dava konusu oluşturacağı nedeniyle gerekli davanın da açılması, yüklenicinin fesih kesin hesabı sonucu alacaklı çıkması durumunda ise, davaya konu edilecek zarar ziyana ilişkin bedelin ödeme sırasında göz önünde bulundurulmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

IV- KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre; sözleşmesi 4735 sayılı Kamu ihale Sözleşmeleri Kanunu’nun 19 uncu maddesine göre feshedilen bahis konusu işte sözleşmenin Geçici Kabul Noksanları başlıklı 30 uncu maddesi ile ilgili olarak inceleme bölümünde belirtildiği şekilde uygulama yapılmasının uygun olacağının değerlendirildiğine 30/09/2010 tarihinde yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2010/79

İşin Adı : ... Üniversitesi 1000 Seyircilik Kapalı Spor Salonu İş

Görüş İsteyen : ... Üniversitesi Rektörlüğü

Konusu

2010 yılında anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan ancak Yargı Kararıyla tasfiye edilerek yeni sözleşmeye bağlanan işin tasfiye hesabı ve diğer konularda uygulamanın nasıl yapılması gerektiği,

ÖZETİ

a) Kamu İhale Kurulu Kararı'ndan sonra, gerekli iş ve işlemlerin yapılması ile birlikte sözleşmenin fesih değil tasfiye edilmesi,

b) Tasfiye edilen işin, tasfiye, kesin hakediş ve hesap kesme hakedişi konusunda gerekli işlemlerin sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nde belirtilen usuller doğrultusunda ekli örnek yazımıza göre yapılması,

c) Sözleşmenin tasfiyesinden sonra yeni yüklenici ile yapılacak sözleşmede, inceleme bölümünde belirtilen özel düzenlemenin yapılması kaydıyla sözleşme bedeli olarak, yeni yüklenicinin ihale bedelinin esas alınması,

d) İdaresi yazısının 3 ncü sayfasının (f) maddesinde ifade edilen zararla ilgili olarak İnceleme bölümünde belirtilen şekilde hareket edilmesinin uygun olacağı,

e) Tasfiye kesin hakediş raporu ile yükleniciye ödenecek hakediş bedeli, ödendiği yılın hasılatı olarak beyan edileceğinden, bu hakediş bedeli üzerinden %3 gelir vergisi tevkifatının yapılmaması gerektiği,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş talebi
Karar No : 2010/79
Karar Tarihi : 30/09/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından ihale edilen “ ... Üniversitesi 1000 Seyircili Kapalı Spor Salonu Yapım İşi” ile ilgili görüş istemidir.

II- KONU

... Üniversitesi Rektörlüğü 16.08.2010 tarih ve 6560 sayılı yazısında özetle; “ ... Üniversitesi **1000 Seyircili Kapalı Spor Salonu Yapım İşi**”nin 4734 sayılı Kanuna göre anahtar teslimi götürü bedel olarak ihale edildiği, ihalenin ekonomik açıdan en avantajlı teklif veren ... Ltd. Şti. üzerinde kaldığı ancak, ihaleye iştirak eden ... Ltd.Şti.’nin Kamu İhale Kurumuna yaptığı şikayet başvurusu üzerine Kurulca düzeltici işleme karar verildiği, bunun üzerine yapılan düzeltici işlem sonucu ihalenin ... Ltd.Şti. üzerinde kaldığı ve bu firma ile sözleşme yapılarak işe başlanıldığı, ancak ... Ltd.Şti. tarafından Kamu ihale Kurulu kararının iptal edilmesi için İdare Mahkemesinde dava açıldığı, Ankara 15. İdare Mahkemesince yürütmenin durdurulma kararının verilmesi üzerine, Kamu İhale Kurulunun 26.07.2010 tarih ve 2010/MK/103 sayılı kararıyla daha önce alınmış olan 11.03.2010 tarih ve 2010/04-III-769 sayılı Kurul kararının iptali ile 4734 sayılı Kanunun 54’üncü maddesinin onuncu fıkrasının (c) bendi gereğince, başvurunun reddine karar verildiği ve kararın idarelerine tebliğ edildiği belirtilerek, bu aşamadan sonra belirttikleri bir kısım işlemler konusunda nasıl hareket edilmesi gerektiği hususunda görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu Kurulumuzda, gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde incelenmiştir.

• **Kamu İhale Kurulunun bahis konusu 26.07.2010 tarih ve 2010/MK-103 sayılı kararından önce imzalanmış olan sözleşmenin fesh mi yoksa tasfiye mi edilmesi gerektiği ile ilgili olarak;**

Bilindiği üzere, 22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olan “Kamu İhale Genel Tebliği”nin, ihalenin kurul kararı ile iptalinin hukuki sonuçları başlıklı 25.2. maddesinde yer alan; “4734 sayılı Kanunun 55’inci maddesinde belirtilen hallerde ve sürede kuruma yapılan itirazın şikayet başvuruları üzerine yapılan inceleme sonucunda, anılan Kanunun 54’üncü maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendi gereğince ihale işlemleri Kurul tarafından iptal edilen ihalelerde, iptal kararı öncesi imzalanan sözleşmelerin 4735 sayılı Kanun ve genel hükümlere göre tasfiye edilmesi gerekmektedir” hükmü gereği, imzalanmış olan sözleşmenin tasfiye edilmesi icap etmektedir.

• **Tasfiye ve hesap kesme hakedişi konusunda;**

İşin tasfiyesi ve hesap kesme hakedişinin nasıl yapılacağı ve izlenmesi gerekli sürecin neler olduğu sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinde detaylı olarak düzenlenmiş olup, sözleşmenin tasfiyesine kadar yapılan işlerin bedeli, tasfiye edilen işin sözleşmesi dikkate alınarak belirlenmesi gerekmektedir. Tasfiye kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesi işlemleriyle ilgili olarak TÜRK-İNŞA GENEL BAŞKANLIĞINA yazılan 21.02.2008 tarih ve 03/225 sayılı görüş yazımızın bir suretinin, konu ile ilgili olarak yapılacak iş ve işlemler ile değerlendirme sürecinde faydalı olabileceği göz önünde bulundurularak idaresine gönderilmesinde yarar görülmektedir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/79
Karar Tarihi : 30/09/2010

- 2 -

• **Yeni yüklenici ile hangi bedel üzerinden sözleşme yapılması gerektiği hususu ile ilgili olarak;**

4734 ve 4735 sayılı kanunlar ve ikincil mevzuatına göre ihale edilen işlerde, ihale bedeli esas alınarak sözleşme bedelinin belirlendiği ve sözleşmenin aktedildiği ayrıca, yine bu bedel dikkate alınarak teminat, damga vergisi, KİK katkı payı v.s. gibi diğer iş ve işlemler ile uygulamaların yapıldığının yanı sıra porsantaj oranların değiştirilemeyeceği ve cüzi miktarda işin yapılmış olması hususları göz önünde bulundurulduğunda; tasfiye edilen sözleşme kapsamında yapılmış olan imalatların ve miktarlarının kesin olarak tespit edilerek yeni sözleşmede belirtilmesi ayrıca, mükerrer bir ödeme olmaması için belirtilen bu imalatların yeni sözleşme ve ekleri hükümleri doğrultusunda hesaplanacak bedelinin de yükleniciye ödenmeyeceği ve sözleşme bedelinden düşüleceği yönünde ve öncelikle uygulanacağına ilişkin sözleşmede açık bir düzenleme yapılması kaydıyla, yeni yüklenici ile kendi teklifine dayalı olarak ortaya çıkan ihale bedeli üzerinden sözleşme yapılabileceği düşünülmektedir.

• **... Ltd. Şti. ihale teklif bedeli ... Ltd. Şti.'nin verdiği ihale teklif bedelinden daha düşük olduğu, dolayısıyla ilk sözleşme ... Ltd. Şti. ile yapılsaydı, aynı iş için ... Ltd. Şti.'ne ödenecek kesin hakedişten daha az paranın ödenmiş olacağı durumu dikkate alınarak idareleri zararının nasıl telafi edilmesi gerektiği hususundaki idaresi talebi hakkında;**

Bazı idari faaliyetler dolayısıyla iş bu olayda olduğu gibi mali yönden kamu idaresi aleyhine olan neticeler ortaya çıkabileceği, ilgililerin bilerek açıkça ve hukuka aykırı davranması ve bazı kasti fiilleri sebebiyle oluşan “kamu zararının” ilgililerine rücusu söz konusu olacağının tabii olduğu ancak, yargı veya yetkili kurul kararları gibi ilgililerin uymakla yükümlü olduğu kararların gereğinin yapılması sebebiyle ortaya mali bir kamu zararı çıkması halinde konunun; somut olayın şartları, oluş biçimi ve mevzuatın gerekleri çerçevesinde değerlendirilmesinin gerekli olduğu ve yapılacak bu değerlendirme sonucu bilerek açıkça ve hukuka aykırı davranılması ile kasti fiillerin olmadığının tespit edilmesi durumunda bunun mutlaka ilgililere rücu ettirilmesinin hukuka uygun düşmeyeceği düşünülmekte ise de, konunun hukuki nitelikte olması nedeniyle, hukuk birimlerinden gerekli görüş alındıktan sonra uygulamaya esas olacak kararın idaresince verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

• **Tasfiye edilen işin kesin hakediş tutarının hesaplanmasında gelir vergisinin ödenip ödenmeyeceğiyle ilgili olarak;**

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunun;

42 nci maddesinin birinci fıkrasında;

“Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat (dekapaj işleri de inşaat işleri sayılır) ve onarma işlerinde kâr veya zarar işin bittiği yıl kati olarak tespit edilir ve tamamı o yılın geliri sayılarak mezkûr yıl beyannamesinde gösterilir” hükmü,

44 üncü maddesinde;

“İnşaat ve onarma işlerinde geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarih; diğer hallerde işin fiilen tamamlandığı veya fiilen bırakıldığı tarih bitim tarihi olarak kabul edilir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/79
Karar Tarihi : 30/09/2010

- 3 -

Bitim tarihinden sonra bu işlerle ilgili olarak yapılan giderler ve her nam ile olursa olsun elde edilen hasılat, bu giderlerin yapıldığı veya hasılatın elde edildiği yılın kâr veya zararının tespitinde dikkate alınır.” hükmü,

Yer almaktadır.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanunun 94 üncü maddesinin 3 numaralı bendinde, bu kanunun 42 nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara (kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden sorumlularca gelir vergisi tevkifatı yapılması ön görülmektedir.

Belirtilen hükümler birlikte değerlendirildiğinde; tasfiye kesin hakediş raporu ile yükleniciye ödenecek hakediş bedeli, ödendiği yılın hasılatı olarak beyan edileceğinden, bu hakediş bedeli üzerinden % 3 gelir vergisi tevkifatının yapılmaması gerekmektedir.

IV- KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

a) 26.07.2010 tarih ve 2010/MK/103 sayılı Kamu İhale Kurulu Kararından sonra, gerekli iş ve işlemlerin yapılması ile birlikte sözleşmenin fesih değil tasfiye edilmesinin,

b) Tasfiye edilen işin, tasfiye, kesin hakediş ve hesap kesme hakedişi konusunda gerekli işlemlerin sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinde belirtilen usuller doğrultusunda yapılmasının,

gerektiğine,

c) Sözleşmenin tasfiyesinden sonra, yeni yüklenici ile yapılacak sözleşmede; inceleme bölümünde belirtilen özel düzenlemenin yapılması kaydıyla sözleşme bedeli olarak, yeni yüklenicinin ihale bedelinin esas alınması gerektiğinin değerlendirildiğine,

d) İdaresi yazısının 3. sayfasının (f) maddesinde ifade edilen zararlar ilgili olarak inceleme bölümünde belirtilen şekilde hareket edilmesinin uygun olacağına,

e) Tasfiye kesin hakediş raporu ile yükleniciye ödenecek hakediş bedeli, ödendiği yılın hasılatı olarak beyan edileceğinden, bu hakediş bedeli üzerinden % 3 gelir vergisi tevkifatının yapılmaması gerektiğine,

30/09/2010 tarihinde yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.

Ek : 21.02.2008 tarih ve 03/225

sayılı yazı fotokopisi. (4 sh.)

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2010/76

İşin Adı : ... Kongre Merkezi Yapılması (Üst hakkı tesis edilerek)

Görüş İsteyen : ... Genel Müdürlüğü

Konusu

Hazine adına kayıtlı bir gayrimenkulün belediyenin %5 hisse ile ortak olduğu bir şirkete 49 yıl süre ile üst hakkı tesis edilerek kongre merkezi yapılmak üzere verilmesi nedeniyle, yapımına devam edilen tesisin yapı denetiminin, 4708 sayılı Yapı Denetim Kanununa tabi olup olmadığı?

ÖZETİ

Bir özel hukuk tüzel kişiliği olan eylem ve işlemlerine ait sorumluluğu özel hukuk hükümlerine tabi olduğu anlaşılan ... nin üst hakkı nedeniyle malik gibi hareket edeceği ve 49 yıllık üst hakkına istinaden yaptırılmakta olan tesislerin yapı sahibinin üst hakkı süresince adı geçen şirket olduğuna ve yapılan yapıların denetiminin 4708 sayılı Yapı Denetim Kanununa tabi olduğu,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Yapı Denetimi Kanunu - İmtiyaz hakkı

Karar No : 2010/76

Karar Tarihi : 16/08/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Genel Müdürlüğünün 31.03.2010 tarih ve 1044 sayılı yazısında; hazine adına kayıtlı bir gayrimenkulün, ... Belediyesinin ortak olduğu bir şirkete 49 yıl süre üe üst hakkı tesis edilerek kongre merkezi yapılmak üzere verilmiş olduğu belirtilerek, yapımı devam eden inşaatın Yapı Denetim Kanununa tabi olup olmadığı hususunda görüşümüz talep edilmektedir.

II- KONU

Maliye Hazinesince, ... Belediyesinin ortak olduğu ...A.Ş.'ne hazine adına kayıtlı gayrimenkulün üzerine Kongre Merkezi ve diğer yan üniteler yapılmak üzere 49 yıl süre ile üst hakkı tesis edilerek verilmesi nedeniyle, yapımına devam edilen tesisin Yapı Denetim Kanununa tabi olup olmadığına ilişkindir.

III- İNCELEME

Dosya üzerinde yapılan incelemede;

... Mühendislik Yapı Denetim Ltd.Şti. (Yapı Denetim Firması) ...A.Ş. ile fenni mesullüğünü üstlenmek üzere hizmet sözleşmesi yaptığını, bu sözleşmeye istinaden Belediyesinin söz konusu işin ruhsatını verdiği, buna bağlı olarak şirketin işe başlayarak 1., 2., ve 3. kısımlarının %60 seviyesine getirdiği, ancak bu seviyeye kadar ruhsat eki hizmet sözleşmesi gereği verilmesi gereken ücretin tarafına ödenmesi konusunda Belediyesine müracaatta bulunduğu,

Belediyesince, Bakanlar Kurulunun 2003/6053 sayılı kararına göre söz konusu şirketin ortağı olarak hak sahibi olduğunu, mal sahibi olan Maliye Hazinesi ile yapı denetim firması arasında konuyla ilgili hizmet sözleşmesinin bulunmadığı, ayrıca adı geçen yapıların kamu yararına yapılmakta olan yapıların 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun kapsamında bulunmadığı ve bu yapılar için Bayındırlık ve İskan Müdürlüğüne fenni mesullüğü üstlenecek teknik personelin görevlendirilmesi halinde daha önce verilen ruhsatın yeniden düzenleneceği hususlarının bildirildiği,

Bu yazıya cevaben, Bayındırlık ve İskan Müdürlüğünün inceleme neticesinde, Maliye Hazinesi adına kayıtlı gayrimenkulün Korner A.Ş. lehine 49 yıl süre ile üst hakkı tesis edilmekle tapuya tescilin bulunduğu, diğer taraftan şirketin ortaklığındaki Kamu payının %50'nin altında olduğunun tespit edilmiş olduğu, ayrıca 4734 sayılı Kanunun 2.maddesine göre de bahis konusu şirketin kamu kuruluşu olarak değerlendirilemeyeceği, dolayısıyla söz konusu yapıların 4708 sayılı Kanun hükümlerine göre işlemlerin yürütülmesi gerektiği ve adı geçen şirketin yapı sahibi olarak yapı denetim firmasıyla sözleşme yapmaya yetkili olduğu hususlarını Belediyesine bildirdiği,

Bu kez ... Belediyesi, Medeni Kanunun 722. maddesinin arazi mülkiyetinin üzerindeki yapıyı da kapsadığı ve dolayısıyla 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunun 1. maddesine göre kamu yapısı olduğunu belirterek, bu kanun kapsamında değerlendirilemeyeceği, yine aynı yazıda Tapu Senedine ekli üst hakkı Resmi Senedinin 9. maddesine atıfta bulunarak “ Maliye Bakanlığı inşaat aşamasında ve işletme süresince üst hakkı konusu taşınmazların üzerindeki bütün yapı ve tesisleri kontrol etmeye ve ettirmeye yetkilidir. Bu sırada belirtilecek hata ve noksanlıklar Bakanlıkça saptanacak süre ve şartlarla hak lehtarı tarafından tamamlanacaktır.” hükmüne göre ...A.Ş.'nin

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/76
Karar Tarihi : 16/08/2010

- 2 -

yapı sahibi olmadığını sadece üst kullanım hakkı sahibi olduğu beyan edilerek, 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu ve Uygulama Yönetmeliğinin uygulanamayacağını belirttiği,

Belirtilen bu hususlar çerçevesince, 49 yıl süreli üst hakkına istinaden yapılacak olan yapıların kamu yapısı sayılıp sayılmayacağı, üst hakkı sahibinin yapılacak olan yapıların sahibi olarak kabul edilip edilmeyeceği ve buradaki Maliye Bakanlığının denetim yetkisi ile Yapının fenni mesüliyeti konusunda yapıların 4708 sayılı Kanun'un kapsamında olup olmadığı hususlarında tereddüde düşüldüğü, anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere; 4708 sayılı **Yapı Denetim Kanunun** 1. maddesinde; “Bu Kanunun amacı; can ve mal güvenliğini teminen, imar plânına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetimini sağlamak ve yapı denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.”

“Bu Kanun; 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesisler ile 27 nci maddesinde belirtilen ruhsata tâbi olmayan yapılar ile tek parselde, bodrum katı dışında en çok iki katlı ve toplam ikiyüz metrekareyi geçmeyen müstakil yapılar hariç, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak yapıların denetimini kapsar.”

hükümlerine yer verilmiştir.

Hazineye ait bir gayrimenkul üzerinde 49 yıl süre ile üst hakkı tesis edilerek tapu kütüğüne tescil edilen taşınmazın üzerine inşa edilecek olan yapı ve tesislerin kamuya ait yapı ve tesislerden sayılıp sayılmayacağı ve bu yapı ve tesislerin 4708 sayılı Kanunun öngördüğü denetime tabi olup olmayacağı hususlarının yukarıda zikredilen hükümler ve üst hakkının mahiyeti çerçevesinde değerlendirilmesinin gerekmesi nedeniyle konuyla ilgili hukuki mütalaa için ayrıca, Bakanlığımız Hukuk Müşavirliğinin görüşü alınmıştır.

Buna göre **‘üst hakkı’**; 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı **Türk Medeni Kanunu’nun** 826’ncı, 828’inci 836’ncı madde hükümlerinde genel hatlarıyla yer almaktadır.

Bu Kanunun 826’ncı maddesinde; “Bir taşınmaz maliki, üçüncü kişi lehine arazisinin altında veya üstünde yapı yapmak veya mevcut bir yapıyı muhafaza etmek yetkisi veren bir irtifak hakkı kurabilir. Aksi kararlaştırılmış olmadıkça bu hak, devredilebilir ve mirasçılara geçer. Üst hakkı, bağımsız ve sürekli nitelikte ise üst hakkı sahibinin istemi üzerine tapu kütüğüne taşınmaz olarak kaydedilebilir. En az otuz yıl için kurulan üst hakkı, sürekli niteliktedir.”,

828 inci maddesinde; “Üst hakkı sona erince yapılar, arazi malikine kalır ve arazinin bütünleyici parçası olur. Bağımsız ve sürekli üst hakkı tapu kütüğüne taşınmaz olarak kaydedilmişse, üst hakkı sona erince bu sayfa kapatılır. Taşınmaz olarak kaydedilmiş olan üst hakkı üzerindeki rehin hakları, diğer bütün hak, kısıtlama ve yükümlülükler de sayfanın kapatılmasıyla birlikte sona erer. Bedele ilişkin hükümler saklıdır.”,

836’ncı maddesinde; “Üst hakkı, bağımsız bir hak olarak en çok yüz yıl için kurulabilir. Üst hakkı, süresinin dörtte üçü dolduktan sonra, kurulması için öngörülen şekle uyularak her zaman en çok yüz yıllık yeni bir süre için uzatılabilir. Bu konuda önceden yapılan taahhüt bağlayıcı değildir.”, hükümleri mevcut bulunmaktadır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/76
Karar Tarihi : 16/08/2010

- 3 -

Yukarıda belirtilen hükümler ve hususlar çerçevesince konu değerlendirildiğinde;

Üzerine Kongre Merkezi ve diğer yan üniteler yapılacak arsanın malikinin hazine olduğunda kuşku bulunmamaktadır. 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 826 ncı maddesinde ayrıca; “Üst hakkı, bağımsız ve sürekli nitelikte ise üst hakkı sahibinin istemi üzerine tapu kütüğüne taşınmaz olarak kaydedilebilir.” hükmü mevcuttur. Bu arsa, hazine adına yetki kullanan Maliye Bakanlığı tarafından, 49 yıl süreli olarak ve üzerine kullanım amacı belirlenen yapı yapılmak üzere ...A.Ş., lehine üst hakkı tesis edilerek tapu kütüğüne tescil edilmiştir. Ayrıca yapı ruhsatı da bu şirket adına çıkartılmıştır.

Konuya ilişkin arsa üzerinde tesis edilen üst hakkının tapu kütüğüne taşınmaz olarak kaydedildiği anlaşılmakta olup, bu durumda ...A.Ş., arsa üzerinde üst hakkı süresi içerisinde malik gibi davranma hakkını kazanmış bulunmaktadır.

Bakanlar Kurulu’nun 2003/6053 sayılı kararı ile Belediyeye, ...A.Ş.’ye %5 sermaye ile ortak olma hakkı verilmesi söz konusu şirketin kamu hisselerinin yapılan yazışmalarda zikredildiği gibi %50’nin altında olduğu beyanları da dikkate alındığında, adı geçen şirketin “kamu kurumu ve kuruluşu” olarak kabul edilmesi ve yapacağı yapı ve tesislerinin de, “kamuya ait yapı ve tesislerden” sayılması, hukuken mümkün olmayacaktır.

Şu halde, üst hakkına istinaden bir özel hukuk tüzelkişisi olan Korner A.Ş. tarafında yaptırılmakta olan yapı ve tesislerin üst hakkı süresince kamuya ait yapı ve tesislerden sayılması,

Bakanlar Kurulu’nun 2003/6053 sayılı kararına göre, söz konusu gayrimenkul üzerinde yapılacak olan yapılar üzerinde ... Belediyesi’nin de hak sahibi olması nedeniyle kamu yararına yapılan yapılar statüsünde değerlendirilerek, bahis konusu yapıların 4708 sayılı Kanun kapsamı dışında tutulması,

uygun görülmemektedir.

Üst hakkının kurulması ve kullanım koşullarını belirleyen Resmi Senette, Maliye Bakanlığınca yapılacak denetimlere ilişkin hükümler yer almıştır. İnşaatın ve İşletmenin Kontrolü başlığı altında yer alan 9. maddesinde “Maliye Bakanlığı inşaat aşamasında ve işletme süresince üst hakkı konusu taşınmazların üzerindeki bütün yapı ve tesisleri kontrol etmeye veya ettirmeye yetkilidir. Bu sırada belirlenecek hata ve noksanlıklar bakanlıkça saptanacak süre ve şartlarla hak lehdarı tarafından tamamlanacaktır.” hükmü yer almaktadır.

Bu maddede yer verilen Maliye Bakanlığı denetiminden; sözleşme çerçevesinde, inşaat aşamasında kullanım amacına uygun yapıp yapılmadığının ve yapının kullanım amacına uygun kullanılıp kullanılmadığının denetiminin kastedildiğinin anlaşılması gerekmekte olup, açıklanan nedenle yapının yapı denetim sorumluluğunun (fenni mesullüğün) Maliye Bakanlığınca üstlenileceği anlamına geleceği açıktır.

Yapılan yapının imtiyaz sahibinin ...A.Ş. olması nedeniyle de, yapı sahibi olarak yapı denetim firması ile yapılan fenni mesullük sözleşmesinin geçerli olduğu, buna istinaden Belediyesince verilen 07.07.2005 tarih ve 112’ nolu ruhsatın yürürlükteki mevzuat çerçevesinde yürütülmesini zorunlu kıldığı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, Yapı Denetimi Hakkındaki 4708 sayılı Kanunun “Amaç, kapsam ve tanımlar” başlıklı 1. maddesi; “Bu Kanun; 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesisler ile 27 nci maddesinde belirtilen ruhsata tâbi olmayan yapılar ile tek parselde,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/76
Karar Tarihi : 16/08/2010

- 4 -

bodrum katı dışında en çok iki katlı ve toplam ikiyüz metrekareyi geçmeyen müstakil yapılar hariç, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak yapıların denetimini kapsar.” hükmünü taşımaktadır.

Bir özel hukuk tüzel kişiliği olan ve tüm eylem ve işlemlerine ait sorumluluğu özel hukuk hükümlerine tabi olduğu anlaşılan ...A.Ş.’nin, üst hakkı nedeniyle malik gibi hareket edeceği Kongre Merkezi ve diğer yan ünite binalarının kamuya ait yapı ve tesisler kapsamında kalmayacağı ve inşaatlarının 4708 sayılı Kanuna göre denetlenmesinin gerektiği açıktır.

IV-KARAR

Yukarıda belirtilen inceleme ve değerlendirmelere göre;

...A.Ş. tarafından bahse konu taşınmaz üzerine 49 yıllık üst hakkına istinaden yaptırılmakta olan yapı ve tesislerin yapı sahibinin üst hakkı süresince adı geçen şirket olduğuna ve yapılan yapıların denetiminin (fenni mesullüğünün) 4708 sayılı Yapı Denetim Kanuna tabi olduğuna,

Kurulumuzun 16.08.2010 tarihinde yapılan toplantısına katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2010/61

İşin Adı : ... Spor Salonu İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Genel Müdürlüğü

Konusu

Devredilen sözleşmede yüklenicilere iş bitirme belgesi verilip verilmeyeceği.

ÖZETİ

Bahse konu İş'te işi devreden ve işi devralan yüklenicilerin iş bitirme belgesi alamayacakları.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : İş Bitirme Belgesi
Karar No : 2010/61
Karar Tarihi : 09/06/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Genel Müdürlüğünce yaptırılan ... Spor Salonu İnşaatında işi devralan yükleniciye iş bitirme belgesi verilip verilmeyeceği ile ilgili görüş istenilmektedir.

II- KONU

... Genel Müdürlüğü, 12.05.2010 tarih ve 3562 sayılı yazıları ile, kurumlarınca 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre 28.06.1995 tarihinde ihale edilen ... 1500 Seyircili Spor Salonu İnşaatı işinin 23.11.2001 tarihinde devredildiği, devralan firma tarafından tamamlanarak geçici ve kesin kabulleri yapılan işte yükleniciye iş bitirme belgesi verilip verilemeyeceği, verilecek ise bu belgenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliği'ne göre mi, yoksa 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve ikincil mevzuatına göre mi düzenlenmesi gerektiğinin taraflarına bildirilmesi istemidir.

III- İNCELEME

Konu, gönderilen yazı ve ekleri ile ilgili mevzuat çerçevesinde Kurulumuzca incelenmiştir.

İlgi yazıda özetle; işin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre 66.000.-TL 1. keşif bedeli üzerinden % 30,03 tenzilatla 28.06.1995 tarihinde Sarıgül İnşaat Taah.Ltd.Şti. firmasına ihale edilerek birim fiyat üzerinden 15.08.1995 tarihinde sözleşmeye bağlandığı, sonradan 23.11.2001 tarihinde işin, Sıcak Yaklaşım Isı Sis.İnş.San.Paz.ve Dış Ticaret Ltd.Şti.'ne devredildiği, bu tarihe kadar ilk yüklenici tarafından sözleşme fiyatları ile yapılan imalat tutarının 23.090,07 TL olduğu,

Tesis ilk sözleşme keşfi kapsamında bitirilemediğinden işi devralan yüklenici ile 27.04.2005 tarihinde ek sözleşme imzalandığı, işin tamamlanarak geçici ve kesin kabulleri ile kesin hesabının yapıldığı ve sözleşme yılı fiyatlarıyla toplam 102.485,48 TL keşif bedeline malolduğu, bu bedelin 79.395,40 TL'lik kısmının işi devralan firma tarafından yapıldığı, bu miktarın işin toplam keşfine oranının %77,47 olduğu ve yüklenicinin yaptığı işle ilgili iş bitirme belgesi verilmesini talep ettiği ifade edilerek,

İş bitirme belgesinin “2886 sayılı eski Devlet İhale Kanunu ve eski Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliği'ne göre mi yoksa 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve buna bağlı Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'ne göre mi sonuçlandırılması gerektiği hususunda tereddüte” düşüldüğü ile bahse konu işe ait iş bitirme belgesi düzenlenip düzenlemeyeceğinin bildirilmesi talep edilmektedir.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale edilerek yapımının tamamlandığı ve geçici kabulünün de 17.06.2006 (itibar tarihi 30.12.2005) tarihinde yapıldığı belirtilen söz konusu işte, yürürlükte bulunan “Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliği” ve ekinde yer alan “Örnek 5/a” formuna göre yükleniciye iş bitirme belgesi düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

Ancak, düzenlenecek iş bitirme belgesi 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilecek yapım işlerinde iş deneyimini tevsik edici belge olarak kullanılamaz.

Yürürlükte bulunan “Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği”nin

“Belge düzenleme koşulları” başlıklı 44. Maddesinde:

“.....

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/61
Karar Tarihi : 09/06/2010

- 2 -

(3) İdarenin izni ile devredilen ve geçici kabulü yapılan işlerde;

a) Devir öncesinde veya sonrasındaki dönemde işin ilk sözleşme bedelinin en az %80'i oranındaki kısmını gerçekleştiren yüklenicilere yüklenici iş bitirme belgesi, düzenlenir.

.....”

hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm herhangi bir yoruma mahal bırakmayacak şekilde açık olup, idarenin yazısı ve eklerinde gönderilen bilgiler dikkate alındığında, işi devreden ve işi devralan yüklenicilerden hiç birinin işin **ilk sözleşme bedelinin % 80'lik kısmını** gerçekleştiremediği, dolayısıyla söz konusu işte yüklenicilere İş Deneyim Belgesi (Yüklenici-İş Bitirme) düzenlenemeyeceği değerlendirilmektedir.

IV- KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda bahis konusu işte işi devreden ve işi devralan yüklenicilerin, yürürlükte olan “Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği”ne göre iş bitirme belgesi alamayacaklarına 09/06/2010 tarihinde yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2010/59

İşin Adı : ... Hastanesi İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Üniversitesi Rektörlüğü

Konusu

2006 yılında anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan işte, mevcut projede depo olarak görülen bölümün iptal edilerek onkoloji merkezi olarak tadili ile ayrıca ek bir binanın aynı sözleşme kapsamında yaptırılıp yaptırılamayacağı.

ÖZETİ

Bahse konu işlerin mevcut sözleşme kapsamında yaptırılamayacağı, yapımlarının ayrı bir ihale konusu olduğu.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Proje değişikliği ve iş artışı

Karar No : 2010/59

Karar Tarihi : 09/06/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından “ ... Hastanesi İnşaatı” işi ile ilgili olarak görüş talep edilmektedir.

II-KONU

İdaresi 26.04.2010 tarih ve 503-6347 sayılı yazılarında özetle; ... Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi İkmal İnşaatı yapım işinin 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek 08.11.2006 tarihinde Anahtar Teslimi Götürü Bedel sözleşmeye bağlandığı ve halen yapımının devam ettiği, mevcut projede; A Blok zemin katında depo olarak görülen bölümün iptal edilerek Radyasyon Onkoloji Merkezi olarak tadil edilmesi, ayrıca bu bloğa ek olarak radyoterapi ile ilgili ünitenin kurulacağı 185 m² lik tek katlı bir ek binanın yapılmasının aynı sözleşme kapsamında yaptırılıp yaptırılamayacağı hususundaki görüşümüzün bildirilmesi istenilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, Kurulumuzda gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde incelenmiştir.

... İlinde kanser vakalarının sık görüldüğü ve İllerinde tedavi için herhangi bir ünite bulunmadığından hastaların, tedavileri için en yakın 180 km uzaklıktaki merkeze gitme durumu ile karşı karşıya kaldıkları, bu nedenle “Radyasyon Onkoloji Merkezi” kurulmasının gerekli olduğu, bunun için, yapımı devam eden A Blok zemin katında depo olarak görülen bölümün iptal edilerek Radyasyon Onkoloji Merkezi olarak tadil edilmesi, ayrıca bu bloğa ek olarak radyoterapi ile ilgili ünitenin kurulacağı 185 m² lik tek katlı bir ek binanın yapılmasının Rektörlüklerince uygun bulunduğu idaresi yazısından anlaşılmaktadır.

İşe ait Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi (Y.İ.G.Ş.)’nin;

“Projelerin uygulanması” başlıklı 13 üncü maddesinde;

.....

“İdare, sözleşme konusu işlerle ilgili proje vb. teknik belgelerde, değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkansız olduğu hallerde, işin sözleşme de belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak şekilde gerekli değişiklikleri yapmaya yetkilidir....”,

.....

“Sözleşme kapsamında yaptırılabilir ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi” başlıklı 22. maddesinde;.....

“Yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan iş;

a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

Şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin %10’una, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen yapım işleri sözleşmelerinde ise % 20’sine

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/59
Karar Tarihi : 09/06/2010

- 2 -

kadar oran dahilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir..”

Hükümleri yer almaktadır.

Radyoterapi ile ilgili ünitelerin kurulmasının düşünüldüğü 185 m² lik tek katlı binanın ihaleye esas projeden bağımsız ayrı ek bir bina olması, bu ünite ile birlikte A Blok zemin katında depo olarak görülen bölümün iptal edilerek Radyasyon Onkoloji Merkezi olarak tadil edilmesi işinin, ihale öncesi ön görülemeyen bir durum olmadığı ayrıca, bu ünitelerin ihaleye esas proje vb. teknik belgelerde değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkansız olduğu haller ile idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik ve ekonomik olarak mümkün olmayan niteliklerdeki işlerden olmadığı hususları dikkate alındığında, Sözleşmenin eki Y.İ.G.Ş.’nin 13. ve 22. maddelerine göre mevcut Sözleşme kapsamında yapılamayacağı, yapımlarının ayrı bir ihale konusu olması gerektiği değerlendirilmektedir.

IV-KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup,

Buna göre; A Blok zemin katında depo olarak görülen bölümün iptal edilerek, Radyasyon Onkoloji Merkezi olarak tadil edilmesi işi ile ihaleye esas projelere ek olarak Radyoterapi Ünitesi adı altında müstakil bir binanın Sözleşmesi eki Y.İ.G.Ş.’nin 13. ve 22. maddeleri kapsamında mevcut sözleşme kapsamında yaptırılmayacağına, yapımlarının ayrı bir ihale konusu olduğuna, 09/06/2010 tarihinde yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2010/39

İşin Adı : ... Fen Lisesi İnş.

Görüş İsteyen : ... Milli Eğitim Md.lüğü

Konusu

2009 yılında Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan ... Fen Lisesi inşaatı işinin uygulama projesinde kirişli radye plak olan temel sisteminin, deprem yönetmeliğine uygun hale getirilmesi için proje revizyonu yapıldığı ve temel sisteminin kazıklı radye olarak revize edildiği, ancak ödemenin yapılmadığından bahisle sözleşmesine göre uygulamanın nasıl yapılacağı?

ÖZETİ

İhaleye esas projenin Kanunun öngördüğü uygulama projesi niteliğinde olmadığı, Deprem yönetmeliğine uygun şartlar taşımadığı bilinmesine rağmen bu şekilde ihaleye çıkılmış olmasının Kanuna aykırı olduğu,

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde en temel unsurlardan birinin, uygulama projeleri ve buna dayalı olarak hazırlanan mahal listeleri olduğu, bu itibarla proje ve mahal listelerinin Kanundaki tanımına uygun nitelikte olması gerektiği,

Projelerde yapılan değişikliklerin getireceği bedel farkının götürü bedel kapsamında mütalaa edilmesine yönelik sözleşme ve eklerinde özel düzenlemeler yapıldığı, ihtilafın uygulama projesi niteliği taşımayan projelerin değişikliğine bağlı olarak ortaya çıktığı,

Sözleşmenin diğer hususlar bölümünde yer verilen, “Yüklenici çıkabilecek her türlü zemin iyileştirme yöntemlerinin uygulamasını bedelsiz yapacaktır....Yükleniciye proje değişikliğinden dolayı meydana gelen maliyet artışları ile ilgili hiçbir bedel ödenmeyecektir.” şeklindeki özel şartların, Mevzuata ve emredici hukuk kurallarına uygun olmadığı,

Bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda, gerekli uygulamanın ilgili mevzuat çerçevesinde idaresince yapılmasının uygun olacağı.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Fiyat anlaşmazlığı
Karar No : 2010/39
Karar Tarihi : 29/04/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I-GİRİŞ

... Valiliği (Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü) tarafından Fen Lisesi İnşaatı ile ilgili olarak görüş talep edilmektedir.

II- KONU

... Valiliği'nin (Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü) 08/04/2010 tarihli ve B.09.iLMA.53.00.10/490 sayılı yazısında özetle; İl Milli Eğitim Müdürlüğünce ihale edilerek 540 günde bitirilmek üzere 05.03.2009 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan ... Fen Lisesi İnşaatı İş'i'nde betonarme projede temel sisteminin kirişli radye plak olduğu, işyeri tesliminden sonra yeni deprem yönetmeliğine göre projelerin revize edildiği ve bu projelere göre okul bloku temelinin kazıklı radye temel olarak yapıldığı, ancak işin devamı sırasında hakedişlerde söz konusu temel ile ilgili herhangi bir bedelin ödenmediği, bu nedenle yüklenicinin hakedişleri itiraz kaydı ile imzaladığı belirtilerek yapılması gereken uygulama hususunda görüş bildirilmesi istenilmektedir.

III- İNCELEME

Konu, Kurulumuzda gönderilen bilgi ve belgeler ile yürürlükteki ilgili mevzuatı çerçevesinde incelenmiştir.

... Fen Lisesi İnşaatı İş'i; İl Milli Eğitim Müdürlüğünce ihale edilerek 540 günde bitirilmek üzere 05.03.2009 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanmış ve 09.03.2009 tarihinde işyeri teslimi yapılmıştır.

İdare yazısı ve eklerinde;

İhaleden önce düzenlenen Fen Lisesi İnşaatı'nın yapılacağı alana ait 27.08.2008 tarihli Zemin Etüd Raporu'nun sonuç ve öneriler bölümünde; inceleme alanında 9-11 metre derinlikteki kesimde ayrılmış, yarı balçık hale gelmiş, kil-silt, kumdan ibaret bir zeminin bulunduğu, 11 metre derinden sonraki bölümde ise çakıl ve kumdan oluşan denizel alüvyon olduğu belirtilmekte, bu alanda yapılaşma yapılabilmesi için, üstteki seviyenin (10 metrelik seviyenin) hafredildikten sonra vaziyet planındaki kota kadar dolgu işleminin yapılması önerildiği, ancak bu uygulama uygun görülmediğinden ve 2009 yılı yatırım programında yer alan işin ihalesinin bir an önce gerçekleştirilebilmesi için de yeni bir jeolojik ve geoteknik rapor düzenlenmesi beklenmeden ihaleye çıkıldığı,

Ayrıca, yüklenicinin 10.03.2009 tarihli dilekçe ile imalatlara başlayabilmek için işe ait projelerin tasdik edilerek verilmesini istediği, idarenin 20.03.2009 tarih ve 495 sayılı yazısı ile vaziyet planı ve mimari, betonarme, tesisat tatbikat projeleri yükleniciye verilerek sözleşmesi gereği okul ve pansiyon binalarının betonarme tatbikat projelerinin 0,75 kg/cm² zemin emniyet gerilmesine ve yeni deprem yönetmeliğine göre revize edilerek tetkik ve tasdik için idarelerine verilmesini bildirildiği, 25.06.2009 tarihli dilekçe ekinde yüklenici tarafından verilen okul binasına ait betonarme fore kazıklı radye temel projelerinin, idare tarafından tasdik edilerek 05.08.2009 tarih ve 1339 sayılı yazı ile yükleniciye gönderildiği ve okul bloku temelinde bu projelerin uygulandığı,

İşe ait Sözleşme'nin "Diğer Hususlar" başlıklı 31 inci maddesinin 960 Öğrencilik 32 Derslikli Okul İnşaatı (MEB200.42R) İçin Özel Şartlar bölümünde; "Yüklenici çıkabilecek her türlü zemin iyileştirme yöntemlerinin uygulanmasını bedelsiz yapacaktır. Ayrıca zemin

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/39
Karar Tarihi : 29/04/2010

- 2 -

yapısı nedeniyle idarenin gerekli görmesi durumunda; statik ve betonarme hesaplar ile üst yapı (Mimari, Betonarme, Tesisat, Elektrik vb.) uygulama projelerini ve detaylarını hazırlayacak ve idarenin onayına müteakip ilgili kuruluşlara onaylatılması ile ilgili her türlü işlemi bedelsiz olarak yapacaktır. Yükleniciye proje değişikliğinden dolayı meydana gelen maliyet artışları ile ilgili hiçbir bedel ödenmeyecektir,” denildiği,

Bu ibarenin sözleşme eki idari şartnamenin 58 inci maddesinde ve okul binası ile ilgili özel teknik şartnamenin 7 nci maddesinde de yer aldığı,

Diğer taraftan mimari özel teknik şartname ve mahal listesi açıklamaları evrakında (B bölümünün 8.6 maddesi) “temel zeminine 3.00 metre tuvenan malzemesi ile dolgu yapılacaktır” ibaresinin yer aldığı,

Yaklaşık maliyete esas metrajlarda okul bloğunun temel kazı derinliğinin 4.90 metre (10.203,270 m3), temel altına yapılan dolgu yüksekliğinin 2.00 metre (4164.000 m3) olarak alındığı,

Okul bloku temelinin ihaleden sonra revize edilerek idarece tasdik edilen projelere (kazıklı radye temel) göre yapıldığı, ancak, isin devamı sırasında ödenen hak edişlerde bu imalatla ilgili herhangi bir bedel ödenmediği, bu nedenle yüklenicinin hak edişleri itiraz kaydı ile imzalandığı,

Bildirilmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde; Uygulama projesi : “Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği projeyi, ... ifade eder.” olarak tanımlanmıştır. Aynı Kanun’un 62/c maddesine göre de bahis konusu işin uygulama projesi üzerinden anahtar teslimi götürü bedel olarak ihale edilmesi gerektiği ancak, ihaleye esas projenin Kanun’un öngördüğü nitelikte uygulama projesi olmadığının ortaya çıktığı, bu durumda yapılan uygulamanın 62 nci maddeye uygunluk göstermediği anlaşılmaktadır.

Esasen bu tip, proje ve teknik belgelerde değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanması zor olan ve başlangıçta öngörülemeyen imalat kalemlerini barındıran işlerin, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanması problemin ana kaynağını oluşturmaktadır, Bu nedenle, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 62/c maddesinde değişiklik yapılmış ve bu tip işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımları için anahtar teslimi götürü bedel, uygulama projesi yapılamayan kısımlarda ise her bir kalem iş için birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilmesinin önü açılmıştır. Bu değişikliğin idarenizce dikkate alınması ve bu tip ihalelere uygulanmasıyla muhtemel problemlerin önüne geçileceği düşünülmektedir.

Bunun yanı sıra, idare yazısında, sözleşme uygulamalarına yönelik olarak yaklaşık maliyete atfen ifadelerin yer aldığı, halbuki, yaklaşık maliyete ait hesap cetveli ve ekleri, ihale dokümanı ve sözleşme eki olmayıp ihale öncesi idaresi tarafından hazırlanan ve gizliliği olan bir belge olduğu ayrıca, bu hesap ve öngörülerden yüklenicinin haberdar olmasının hukuken mümkün olmadığı, bu nedenle sözleşmenin uygulanması sırasında yapılacak işler bakımından sözleşme ve ekleri gibi yükleniciyi bağlayıcı bir yönünün de bulunmadığı bilinen bir durumdur.

Sözleşme eki İdari Şartname’nin 58 inci maddesinde, okul binası ile ilgili Özel Teknik Şartname’nin 7 nci maddesinde ve Sözleşme’nin “Diğer Hususlar” başlıklı 31 inci maddesinin 960 Öğrencilik 32 Derslikli Okul İnşaatı (MEB200.42R) İçin Özel Şartlar bölümünde yer alan; “Yüklenici çıkabilecek her türlü zemin iyileştirme yöntemlerinin uygulanmasını bedelsiz

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/39
Karar Tarihi : 29/04/2010

- 3 -

yapacaktır. Ayrıca zemin yapısı nedeniyle idarenin gerekli görmesi durumunda; statik ve betonarme hesaplar ile üst yapı (Mimari, Betonarme, Tesisat, Elektrik vb.) uygulama projelerini ve detaylarını hazırlayacak ve idarenin onayına müteakip ilgili kuruluşlara onaylatılması ile ilgili her türlü işlemi bedelsiz olarak yapacaktır. Yükleniciye proje değişikliğinden dolayı meydana gelen maliyet artışları ile ilgili hiçbir bedel ödenmeyecektir,” şeklindeki düzenlemenin ihale tarihinde yürürlükte olan Tip Sözleşme’nin “Diğer Hususlar” başlıklı 31 inci maddesinin 16 no.lu dipnotuna (idarelerce, bu Tip Sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde, ihale dokümanına, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine ve bunlara ilişkin Kamu İhale Kurumu tarafından yayınlanan Yapım İşleri Genel Şartnamesi ile diğer düzenleyici mevzuata ve emredici hukuk kurallarına aykırı olmamak ve bu Tip Sözleşme hükümlerinde değişiklik yapmamak veya sonuçlarını ortadan kaldırmamak üzere, işin özelliğine göre sözleşmelerde bu başlık altında bir veya birden fazla maddeyi içerecek şekilde madde numaraları teselsül ettirilerek başka düzenlemelere yer verilebilir.) uygunluk göstermediği değerlendirilmektedir.

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerin ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden akdedildiği, yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, yüklenicinin teklif ettiği toplam bedelin esas alınacağı hususu açıktır.

Bu hususdan anlaşılaçağı üzere, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde en temel unsurlardan biri, uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listeleridir. Bu itibarla uygulama projelerinin kanundaki tanımına uygun nitelikte olması ve mahal listelerinin de projelere dayalı ve uyumlu olması gerekli bulunmaktadır.

Ancak, yukarıda da belirtildiğı üzere, söz konusu sözleşmenin anahtar teslimi götürü bedel bölümüne ait projelerin bir kısmının kanundaki tanımında öngörülen nitelikte uygulama projesi olmadığı ve bu nedenle de projelerde yapılabilecek değişikliklerden bir kısmının meydana getireceğı bedel farklılıklarının götürü bedel kapsamında mütalaa edilmesine yönelik olarak sözleşme ve eklerinde özel düzenlemeler yapıldığı ve ihtilafların büyük çoğunluğunun, uygulama projesi niteliğı taşımayan bu projelerin değişikliğine bağılı olarak oluştuğıu anlaşılmaktadır.

IV-KARAR

Konu ön bölümlerde belirtildiğı üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, bu hususlar da göz önünde bulundurularak, 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile sözleşmesi hükümleri çerçevesinde gerekli uygulamanın idaresince yapılmasının uygun olacağına 29/04/2010 tarihinde yapılan toplantıda oybirliğı ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2010/28

İşin Adı : ... Külliyesi Restorasyonu

Görüş İsteyen : ... Genel Müdürlüğü

Konusu

2007 yılında anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan işin sözleşmeye esas projesinin revize edildiği, meydana gelen iş artışına ait uygulamalardan dolayı görüş ayrılığı olduğu, uygulamanın nasıl yapılması gerektiği,

ÖZETİ

... nün 4734 sayılı Kanundan istisna olduğu, ihale yönetmeliğinin kurum tarafından düzenlendiği, buna göre;

YFZ.19 ve YFZ.22 imalat kalemleri için yapılan analize yüklenici itirazı olmadığından görüş belirtilmesine gerek olmadığı,

YFZ.20 imalat kalemi için 37.030 pozu bedelinin ödenmesinin uygun olacağı,

YFZ.21 için Vakıflar V.0801 ve V.0128 pozları analizlerinin kullanılmasının uygun olacağı,

YFZ.23 için Bayındırlık ve İskan Bakanlığı pozlarının kullanılmasının uygun olacağı,

İhale öncesinde yapılan metraj ve porsantaj hesaplamalarında yapılan hatalardan dolayı uygulama esnasında sözleşme bedelinde bir değişiklik yapılamayacağı,

Yeni fiyat tespitlerinin yüklenici ile birlikte yapılması gerektiği, ihale tenzilatı ve bu tenzilatın fiyat tespitlerinde kullanılmasına yönelik bir uygulamanın yanlış olduğu, hukuki olmadığı,

İş artışı ile ilgili yeni projelerin yapılabilirlik şartları ve fiyata ait bir hüküm bulunmadığından proje bedeli ile ilgili ödemenin idarenizce değerlendirilmesi gerektiği.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Fiyat anlaşmazlığı
Karar No : 2010/28
Karar Tarihi : 09/04/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I-GİRİŞ

... Genel Müdürlüğü 05.02.2010 tarih ve 2020 sayılı yazıları ile, ... İşi'nde proje revizyonu nedeniyle oluşan iş artışından dolayı idare ile yüklenici arasında çıkan anlaşmazlık konularında Kurulumuz görüşünü talep etmektedir.

II- KONU

... İşi ihale edilerek 14.12.2007 tarihinde sözleşmeye bağlanmıştır. Sözleşmeye esas projenin revize edildiği, bundan dolayı ilave iş artışı meydana geldiği, iş artışının uygulamalarından dolayı İdare ile yüklenici arasında görüş farklılığı olduğu, bu görüşler tanzim edilen anlaşmazlık tutanağında belirtilerek, uygulamanın nasıl yapılacağı hususundaki görüşümüz istenilmektedir.

III- İNCELEME

... Genel Müdürlüğünün, 4734 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "İstisnalar" başlıklı 3. maddesinin (i) bendinde sayılan kurumlar arasında olması nedeniyle bu kanun hükümlerine tabi olmadığı ve ihale yönetmeliğinin kurum tarafından düzenlendiği görülmüş olup, bahse konu talep Yüksek Fen Kurulu'nda, ilgi yazı ve ekleri ile ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmiştir.

... İşi, Kuruma ait "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Kapsamındaki Kültür Varlıklarının Rölöve, Restorasyon, Restitüsyon Projeleri, Sokak Sağlıklılaştırma, Çevre Düzenleme Projeleri ve Bunların Uygulamaları ile Değerlendirme, Muhafaza, Nakil İşleri ve Kazı Çalışmalarına İlişkin Mal ve Hizmet Alımlarına Dair Yönetmelik"e göre ihale edilerek Anahtar Teslimi Götürü Bedel sözleşmeye bağlanmıştır.

Sözleşme uygulamalarında, kurumca düzenlenen sözleşme eki "Uygulama İşleri Genel Şartnamesi" (UİGŞ) esasları geçerli olmaktadır.

Yönetmeliğin 42. maddesinde "Bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 05.01.2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanunu ile ilgili mevzuat hükümleri uygulanır." hükmü mevcut bulunmaktadır.

Revize edilen projenin uygulama aşamasında taraflar arasında, uygulama ile ilgili görüş farklılıkları ortaya çıkmıştır. Bunun üzerine 15.01.2010 tarihinde taraflar arasında anlaşmazlık tutanağı imzalanmıştır.

Bahse konu restorasyon işine ait anahtar teslimi götürü bedel sözleşmede, öngörülemeyen durumlar veya proje değişikliğinden dolayı iş artışının veya eksilişinin yapılabilmesi ancak; UİGŞ'nin 22. maddesine göre artışa veya eksilişe konu olan işin, öngörülemeyen durumda olması, sözleşmeye esas proje içinde kalması, idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması, proje vb. teknik belgelerinde değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkansız olduğu hallerde mümkün olabilmekte ve bu tür değişikliklerden dolayı mukayeseli keşif düzenleme gibi bir uygulama da bulunmamaktadır.

UİGŞ'nin 22. madde hükümleri dahilindeki iş artışında veya eksilişinde, bir iş kalemi veya iş grubuna ait birim fiyatının tespiti ise, aynı şartnamenin 23. maddesinde sıralanan hükümler esas alınarak yapılabilir. Aksi takdirde, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde, 22. madde hükümlerine uymayan iş ve işlemler ile ilgili herhangi bir yeni fiyat tespitinin yapılması da mümkün olamamaktadır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/28
Karar Tarihi : 09/04/2010

- 2 -

Diğer taraftan, UİGŞ'nin 23. maddesi hükümlerine göre tespit edilecek bir fiyat içerisindeki “genel gider ve kâr oranı”nın, her iş kalemi veya iş grubunun yapım şartlarına göre farklılık arz eden ve tarafların üzerinde anlaşma sağlayacakları bir unsur olduğu hususu taraflarca dikkate alınmalıdır.

Anlaşmazlık tutanağındaki itiraz konusu 5 adet imalat kalemi ve yüklenicinin tutanaktaki itiraz şerhi ile ilgili 22.01.2010 tarihli dilekçesindeki konularla ilgili olarak;

Birinci sıradaki YFZ.19 Geometrik desenli Nebati Oymalı Fildişi ve Gümüş Kakmalı-Fevkalade Müzeyyen Kündekarı (1.19 x 3.83 m) Ebadında Orijinal Camii Kepengi onarımı ile dördüncü sıradaki YFZ.22 Birinci sınıf meşe kerestesi ile (15 x 3 cm) ebadında Profilli, Çift dişli, Pahlı Arka Yüzeyinde Tesisat Kanal Boşluklu Süpürgelik yapılması ile ilgili olarak idarece yapılan analizlere yüklenicinin itirazı olmadığı görülmüştür.

YFZ.20 Çim ekilmesi (100 m2) imalatına ait analizde idarenin Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Birim Fiyat Poz No: 37.030 “Çim ekilmesi istenilen alanda belleme, uygulama ve tırmıklama yapılarak 3 çeşit çim tohumu ekilmesi ve ilk suyunun verilmesi imalatı” pozundan yararlanılarak fiyat tespit ettiği, diğer işlemler için Kültür Bakanlığının K.3925 “Bahçede mevcut veya İdarenin uygun göreceği en yakın mesafede bulunan toprağın kazılması, arabaya yüklenmesi, iş mahalline getirilmesi, elenmesi, toprak içindeki taş, ot ve yabancı maddeler temizlendikten sonra gösterilen mahallere tabaka tabaka serilmesi, idarece verilecek detay projesine göre düzeltilmesi” pozu kullanıldığından bu pozdaki analizler için ayrıca bedel ödenmesinin mükerrer olacağı belirtilerek sadece üç çeşit çim tohumu karışımı ekilmesi, gübrelenmesi ve sulanmasının analize dahil edildiği, yüklenicinin ise piyasadan almış olduğu faturada alt yapının hazırlanmasının da dahil edildiği görülmüştür.

YFZ.21 Mevcut Klasik Tuğla Döşemedeki Derzlerinin Açılması, Temizlenmesi ve Horasan Derz Harcı ile Derzlerin Yapılması (m2) imalatında; idarece mevcut tuğla döşeme derzlerinin açılarak temizlenmesi ve horasan harcı ile yeniden derz yapılmasında ... Genel Müdürlüğünün V.0801 “Klasik Veya İmitasyon Tuğla ile Döşeme Yapılması İşçiliği” pozundaki sadece derz açılıp yapılması saat ücretleri kullanılarak analiz yapılmış, malzeme olarak V.0128 “horasan derz harcı (tuğla tozu)” kullanılmıştır. Yüklenici ise V.0411 pozundaki “tuğla duvar ve kemer imalatlarında kullanılan derz yapılması” işçilik saat ücretlerini kullanarak analiz hazırladığı görülmektedir.

YFZ.23 Birinci sınıf Meşe Ağacından 20 x 20 Kesitinde Lamine Ahşap Gergi Yapılması (mt); İdarenin yaptığı analizde ahşap işçiliği için Bayındırlık Bakanlığı ahşap işçilik pozları, yüklenicinin hazırladığı analizde ise ... Genel Müdürlüğünün Tarihi Eser onarımlarında kullanılan ve özellikli isteyen imalata ait işçilik pozlarının kullanıldığı görülmüştür.

Yüklenicinin ise;

İş artışı sırasında yaklaşık maliyet listesi oluşturulurken yapıldığı belirtilen hatadan doğan farkların kesilmek istenmesi,

Artışa konu olan iş kalemlerine ait idarece tek taraflı hazırlanmış olan analizlerin 2007 yılı birim fiyat ve rayiçleri esas alınarak düzenlendiği ve bu fiyatlara % 35,5 dolayında tenzilat uygulandığı,

İş artışına konu olan projelerin yeni bir maliyet unsuru olduğu gerekçesi ile bedellerinin ödenmesi gerektiği,

hususlarında itirazı bulunmaktadır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/28
Karar Tarihi : 09/04/2010

- 3 -

İhale öncesi tanzim edilen Yapı Yaklaşık Maliyet Hesabında kullanılan metraj ve pirsantaj hesaplamalarında yapılan mükerrerlikler nedeniyle ödemeye esas pirsantaj oranlarında İdarece değışiklik yapıldığı hususunda:

Adı geçen işin Sözleşmenin Türü ve Bedeli başlıklı 6. maddesinde

“6.1. Bu sözleşme, anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri TL toplam bedel üzerinden aktedilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi (Y.İ.G.Ş.)’nin 23. maddesine göre yeni fiyatların tespitinin ne zaman yapılacağı ve fiyat tespitinde hangi yöntem, analiz ve rayiçlerin kullanılacağı belirlenmiş olup, tarafların yüklenici kârı ve genel giderler dahil işin yapılabilirlik şartlarını da dikkate aldıkları en ekonomik fiyatları birlikte oluşturmaları ve bunun üzerinde anlaşma sağlamaları esas olmaktadır. Yüklenici açısından 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ve İkincil Mevzuatları Anahtar Teslimi Götürü Bedel ve Birim Fiyat tip sözleşmeleri hükümlerinde; sözleşmede yer almayan ve sonradan yapılmasına gerek duyulan yeni iş kalemlerine ait birim fiyatların tespitinde, yaklaşık maliyet ve sözleşme bedeli arasındaki farktan hareketle bulunacak bir oranda fiyatların tenzilatı tabi tutulacağına dair bir husus yer almadığından, sözleşmesi ve eklerinde, bu doğrultuda uygulama yapılacağına ilişkin hüküm bulunmayan işlerde yüklenici ile mutabakat sağlanmadan, yukarıda belirtilen şekilde tenzilat uygulaması yapılması uygun olmamaktadır.

İşe ait Y.İ.G.Ş.’nin 11. maddesinde “Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde yapılacak işlerin uygulama projeleri, şartnameler ve diğer teknik belgelerle birlikte, sözleşmenin imzalanması sırasında yükleniciye verilir.” hükmü yer almaktadır.

İş artışıyla ilgili imalatlara ait projelerin yapım şartları ve proje bedelleri ile ilgili sözleşme ve eklerinde bir hükmün yer almadığı görülmektedir.

IV-KARAR

İnceleme bölümünde belirtilen hükümler ve değerlendirmelerle ilgili olarak;

Birinci sıradaki YFZ.19 ile dördüncü sıradaki YFZ.22 imalat kalemleri ile ilgili olarak yapılan analizlere yüklenicinin herhangi bir itirazı olmadığından görüş belirtmeye gerek olmadığına,

İkinci sıradaki YFZ.20 imalat kalemi ile ilgili olarak Kültür Bakanlığının K.3925 poz karşılığı bedelin ödenmiş olması nedeni ile ilave iş artışında sadece Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 37.030 pozundaki bedelin ödenmesinin uygun olacağına,

Üçüncü sıradaki YFZ.21 imalat kalemi ile ilgili derzlerin açılarak temizlenmesi ve horasan harcı ile yeniden derz yapılması, duvar ve kemer yüzeylerde olmayıp düz yüzeylerde yapılması halinde ... Genel Müdürlüğünün V.0801 ve V.0128 pozları analizlerinin ilgili bölümlerinin kullanılmasının uygun olacağına,

Beşinci sıradaki YFZ.23 imalat kalemi ile ilgili yapılacak imalatın mütehasısı usta ve usta yardımcılığı işçiliği gerektirmeyip, normal bir usta ve işçilik gerektiriyor ise Bayındırlık ve İskan Bakanlığının pozlarının kullanılmasının uygun olacağına,

İhale öncesi yapılan metraj ve pirsantaj hesaplamalarında yapılan hatalardan dolayı uygulama esnasında sözleşme bedeli üzerinde herhangi bir değışikliğin yapılamayacağı;

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/28
Karar Tarihi : 09/04/2010

- 4 -

Yeni fiyat tespitinde; imalatın yapım şartı, yapım zamanına Y.İ.G.Ş.'nin 23. maddesine göre hareket edilerek yeni fiyat tespitinin yüklenici ile birlikte yapılması gerektiğine, 4734 ve 4735 sayılı kanunlarla ikincil mevzuatlarda anahtar teslimi götürü bedel ve birim fiyat tip sözleşmelerinde ihale tenzilatı ile ilgili herhangi bir hüküm bulunmadığından tenzilat yapılamayacağına,

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde iş artışı ile ilgili yeni projelerin yapılabilirlik şartları ve fiyata ait herhangi bir hüküm bulunmadığından proje bedeli ile ilgili ödemenin idarenizce değerlendirilmesi gerektiğine,

09/04/2010 tarihinde yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2010/17

İşin Adı : ... Atıksu ve Yağmursuyu Kanal İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Genel Müdürlüğü

Konusu

Yeni birim fiyat tespiti anlaşmazlığı.

ÖZETİ

Anlaşmazlığın bu haliyle Bayındırlık Kuruluna sunulmasının uygun olmadığı.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Fiyat anlaşmazlığı

Karar No : 2010/17

Karar Tarihi : 04/03/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I - Giriş

“ ... Genel Müdürlüğü... Atıksu ve Yağmursuyu Kanal İnşaati” işinde ortaya çıkan fiyat anlaşmazlığı üzerine yeni birim fiyatların tespit edilmesi talep edilmektedir.

II-KONU

“ ... Atıksu ve Yağmursuyu Kanal İnşaati” yapım işi, ... Genel Müdürlüğü tarafından 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek birim fiyat sözleşmeye bağlanmıştır.

İdaresi 31.07.2009 tarih ve 382662 sayılı yazısında; ihale dokümanları arasında verilen kesin projelerdeki boru çaplarının, hazırlanan uygulama projelerinde kısmen değişikliğe uğraması nedeniyle yeni bir kısım birim fiyatların tespitine ihtiyaç duyulduğu bu nedenle, yeni birim fiyatların tespiti cihetine gidildiği ancak, bu konuda yüklenici ile aralarında anlaşmazlık oluştuğu belirtilerek, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin (YİĞŞ) 23 üncü maddesi hükmü gereği Bayındırlık Kurulu kararına ihtiyaç duyulduğu belirtilmektedir.

III - İNCELEME

Konu, Kurulumuzda taleple sınırlı olarak gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde incelenmiş ve değerlendirilmiş olup;

İşin kesin proje üzerinden ihale edilerek birim fiyat sözleşmeye bağlandığı, ihaleden sonra hazırlanan uygulama projesinde, ihaleye esas projeye göre bir kısmı boru hatlarında ve çaplarında değişiklik olduğu, bu nedenle, ortaya çıkan ve aşağıda poz numarası ve iş kalemi adı belirtilen 5 adet yeni iş kalemine ait birim fiyatların tespiti cihetine gidildiği;

Poz No	İş kaleminin adı
B.200K.3	3,5 1 m ve üzeri 2000 mm Muflu BA boru hattı imalatı (idare malı)
B MB4.K.3	3,51 m ve üzeri 2000 mm borular için komple BA Muayene Bacası İmalatı (İdare Malı)
YDB.140K.3	4,01 m ve üzeri 1400 mm borular için komple BA İtme Bacası İmalatı (Kırmataş dolgu)
YDB. 160K.3	4,01 m ve üzeri 1600 mm borular için komple BA İtme Bacası İmalatı (Kırmataş dolgu)
YDB.160G.3	6,01 m ve üzeri 1600 mm borular için komple BA İtme Bacası İmalatı (Geri dolgu)

Yüklenicinin hazırlanan bu birim fiyatlara itiraz ettiği, bu nedenle, itiraz gerekçelerini de içeren 28.07.2009 tarihli Anlaşmazlık Tutanağı'nın düzenlendiği ve YİĞŞ'nin 23 üncü maddesi hükmü gereği yeni birim fiyatların Bayındırlık Kurulu'na tespit edilmesinin istendiği,

İdaresi yazısı ve eklerinden anlaşılmaktadır.

4734 sayılı Kanun'un 62/c maddesine istinaden, işin yapılması sırasında arazi ve zemin etütleri gerektirmesi sebebiyle kesin proje üzerinden sözleşmeye bağlanan ve muhtemel değişiklikleri içerisinde barındıran bu tip teklif birim fiyatlı işlerde; proje değişiklikleri sebebiyle

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/17
Karar Tarihi : 04/03/2010

- 2 -

ortaya çıkabilecek yeni imalatlarla ait birim fiyatların tespit edilmesi sırasında, bir kısım ihtilaflarla karşılaşılması için, metre tul gibi götürü bedel niteliği taşıyan ölçü birimine göre teklif birim fiyat istenmemesinin uygun olacağı, bu işte yeni birim fiyat tespiti konusunda oluşan anlaşmazlığın ana sebebinin de götürü bedel niteliğinde teklif birim fiyat istenmesinden kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Daha önceki süreçte, idaresi 18.02.2009 tarih ve 85094 sayılı yazısında; 14 adet yeni iş kalemine ait birim fiyatları aynı usul ve esaslar ile belirleyerek tasdik ettiği ancak, bu fiyatlara yüklememin itiraz etmesi nedeniyle YİĞŞ'nin 23 üncü maddesine göre, fiyatların Bayındırlık Kurulunca tespit edilmesini talep etmesi üzerine, konu Kurulumuzda görüşülmüş ve alman 02.03.2009 tarih ve 2009/20 sayılı Yüksek Fen Kurulu Kararında; “yeni birim fiyatların tespitinde yüklenici ile uyuşamaz ise, anlaşmazlığa konu yeni birim fiyatların tespitine ilişkin tutanaktaki onay öncesi iş ve işlemlerin tamamı ikmal edildikten sonra, taraflarca gerekçelerini de içerecek şekilde anlaşmazlık tutanağının düzenlenmesi ve idaresince de anlaşmazlığın 10 gün içinde Bayındırlık Kuruluna intikal ettirilmesi gerektiği, ancak idaresi, anlaşmazlığı Bayındırlık Kuruluna intikal ettirmeden önce yeni birim fiyatların tespitine ilişkin tutanakları tasdik ettiği ve başvuruyu da tasdikten sonra yaptığı, bu nedenle Y.İ.G.Ş. 'nin 23 üncü maddesine uygun olmayan şekilde işlem tesis edildiğinden konunun Bayındırlık Kuruluna sunulmasının uygun olmadığına” karar verilmiş ve durum 05.03.2009 tarih ve 412/296 sayılı yazı ile idaresine bildirilmiştir.

Bu aşamadan sonra, bahis konusu 14 adet yeni iş kalemine ait birim fiyatlar konusundaki sürecin ne şekilde işlediğine ilişkin olarak, örneğin yargıya intikal eden bir durumun olup olmadığı, yüklenicinin bu fiyatlara ve fiyatların girdiği hak edişlere bir itirazının bulunup bulunmadığı hususlarında, idaresi yazısı ve eklerinde herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

İdaresinin talebi üzerinde yapılan ön inceleme sonucu, idaresine yazılan 03.11.2009 tarih ve 411/1-1353 sayılı yazıda; işle ilgili bir kısım bilgi ve belgeler istenilmiş ve aynı yazıda anlaşmazlığa konu boru hatları ile bacaların kesin proje sınırları içerisinde kalıp kalmadığı, kalıyor ise nerelere rastladığını gösteren işlenmiş durumdaki kesin projelerin birer suretinin gönderilmesi istenmiş olmasına rağmen buna ilişkin projeler gönderilmemiştir. Yeni fiyat tespiti konusunda bir değerlendirme yapılabilmesi için bu bilgilerin bilinmesine gerek olduğu bilinen bir husustur.

Diğer taraftan, Bayındırlık Kurulunca yeni birim fiyatın tespit edilmesi istisnai bir durum olup, esas olanın yeni birim fiyatların Sözleşmesi eki YİĞŞ'nin 23 üncü maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda idaresince yüklenici ile birlikte tespit edilmesidir.

Ayrıca belirtilmelidir ki; tarafların, YİĞŞ'nin 23 üncü maddesinde öngörülen hususlara riayet etmeksizin ve bu maddede belirtilen mükellefiyetlerini yerine getirmeksizin, “anlaşmazlık oluştuğu”nu kabul edip fiyatların Bayındırlık Kurulunca tespit edilmesi talebinde bulunmalarının, bu maddedeki prosedüre uygun düşmediği hususu da açıktır.

Bahis konusu yeni iş kalemlerine ait birim fiyat tespit zabıtları üzerinde yapılan incelemeler ile yukarıda belirtilen açıklama ve değerlendirmeler dikkate alındığında; talep konusu yeni birim fiyatların Sözleşmesi eki YİĞŞ'nin 23 üncü maddesinde öngörülen usul ve esaslara uygun olarak tespit edilmediği değerlendirilmektedir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/17
Karar Tarihi : 04/03/2010

- 3 -

IV-KARAR

Konu ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

Yeni birim fiyatların Bayındırlık Kurulunca tespit edilmesinin istisnai bir durum olduğu, esas olanın Sözleşmesi eki YİĞŞ'nin 23 üncü maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda idaresince yüklenici ile birlikte tespit edilmesi gerektiği, ancak, yeni birim fiyatların, bahis konusu maddede öngörülen usul ve esaslara uygun olarak tespit edilmediği,

YİĞŞ'nin 23 üncü maddesinde öngörülen hususlara riayet etmeksizin ve bu maddede belirtilen mükellefiyetlerini yerine getirmeksizin, 'anlaşmazlık oluştuğu'nu kabul edip fiyatların Bayındırlık Kurulunca tespit edilmesi talebinde bulunulmasının, bu maddedeki prosedüre uygun düşmediği,

Sonucuna varıldığından konunun bu haliyle Bayındırlık Kuruluna sunulmasının uygun olmadığına ve yeni birim fiyatların bahis konusu şartname hükmü doğrultusunda idaresince yüklenici ile birlikte tespit edilmesinin uygun olacağına 04/03/2010 tarihinde yapılan toplantıda oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2010/05

İşin Adı : ... Raylı Toplu Taşıma Sistemi İnşaatı ve Elektromekanik İşlerin Yapımı

Görüş İsteyen : ... Başkanlığı

Konusu

Proje değişikliği sonucu aç-kapa sistemi ile yapılan imalatların tünelde yapılmış gibi kabul edilerek tünel zammı, tünel uzunluk zammı ve tünel içi nakliye zammı uygulamalarının yapılıp yapılamayacağı?

ÖZETİ

Tramvay hattının aç-kapa sistemi ile yer altına alınması işinin tünel işi ve burada yapılan imalatların da tünel imalatı olmadığı,

Tünel imalatı kabul edilerek bu imatlara, tünel zammı, tünel uzunluk zammı ve tünel içi nakliye zammı gibi uygulamaların yapılamayacağı.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : ... Raylı Toplu Taşıma Sis. İnş. ve Elektro Mekanik İşlerinin Yapımı
Karar No : 2010/5
Karar Tarihi : 13/01/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I – GİRİŞ

... Başkanlığının 28.07.2009 tarih ve 53835 sayılı yazısı ile, ... ihale edilerek teklif birim fiyat üzerinden sözleşmeye bağlanan “ ... Raylı Toplu Taşıma Sistemi İnşaat ve Elektro Mekanik İşlerinin Yapımı” işinde proje değişikliği sonucu aç-kapa sistemi ile yapılan imalatların tünelde yapılmış gibi kabul edilerek tünel zammı, tünel uzunluk zammı ve tünel içi nakliye zammı uygulamalarının yapıpı yapılamayacağı ile ilgili görüşün bildirilmesi istenilmektedir.

II – KONU

... Başkanlığınca ... ’nin 2006 yılı hesabına ilişkin yargı raporunun 10. maddesinin yargılanması sonucunda, Yüklenici ... na ihale edilerek 01.08.2002 tarihinde imzalanan sözleşmenin “Yeni Birim Fiyatların Tespit Esasları” başlıklı 24 üncü maddesinin 30.11.2004 tarih ve 40470 no.lu idare encümeni kararı ile “Proje değişikliğinden dolayı aç-kapa bölgesinde (Portal yapılar dahil) ortaya çıkan yeni fiyatlar” başlıklı (B) fıkrasının eklenmesi suretiyle yüklenici lehine değiştirildiği ve bu değişikliğe dayanarak ödemede bulunulduğunun görüldüğü,

Sözleşme eki Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesi (BİGS)’nin “İş Miktarında Artma veya Eksilme” başlıklı 19 uncu maddesi hükümlerinin göz önünde bulundurulmasıyla, proje değişikliğinden kaynaklanan ve aç-kapa sistemi ile yapılan imalatların tünelde yapılmış gibi kabul edilerek tünel zammı, tünel uzunluk zammı ve tünel içi nakliye zammı uygulamalarının yapıpı yapılamayacağı hususunda görüşümüzün bildirilmesi istemidir.

III - İNCELEME

... Başkanlığının 28.07.2009 tarih ve D.7/2009-13/53835 sayılı yazısı ekinde söz konusu işe ait sadece bir kısım proje ve ekleri gönderildiğinden, konu ile ilgili görüşlerimizin belirlenebilmesi açısından diğer bazı belgelerin gönderilmesi 04.08.2009 tarih ve 411/1-1015 sayılı yazımız ile istenilmiştir. ... nın 20.10.2009 tarih ve Yazı İşl.Md./2009-1149-48227 sayılı yazıları ekinde bir klasörle belgeler gönderilmiştir.

Konu, Kurulumuzda istenilen görüşle sınırlı olarak gönderilen belgeler çerçevesinde incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

İşe ait sözleşmenin;

“Sözleşmenin yorumu” başlıklı 30. maddesinde;

“Aşağıdaki belgeler iş bu sözleşme hükümlerinin yorumlanmasında öncelik sırasına göre dikkate alınacaktır.

İhale kararı

İhale sürecinde Teknik Şartname veya Sözleşme Tasarısında İdarece sarıh bir şekilde yapılan değişiklikler

İhale Şartnamesi, Teknik Şartname, Sözleşme Tasarısı

Müteahhidin onaylı teklifleri.”

hükmü,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/5
Karar Tarihi : 13/01/2010

- 2 -

“Sözleşme ekleri ve öncelik sırası” başlıklı 31 inci maddesinde;

“İş bu sözleşmede aksi bir hüküm bulunmadıkça, Sözleşmeyi oluşturan belgelerin öncelik sırası aşağıdaki gibi olacaktır.

Zeyilnameler (varsa)

Sözleşme

İhale şartnamesi

Teknik şartname

Projeler

Özel birim fiyat tarifleri

Keşif özeti cetvelleri ve icmalı

Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesi

Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü ve diğer Kamu Kuruluşları 2002 yılı Birim Fiyat Tarifleri ve eki Fiyat Listeleri, Analizleri ve Şartnameleri.”

hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, İhale Şartnamesinin;

“İhalenin yasal dayanağı ve ihale usulü” başlıklı 3 üncü maddesinde;

“İhale konusu iş, 3645 sayılı İ.E.T.T.’nin Kuruluş Kanunu ile, “İl Özel İdareleri, Belediyeler veya Bunlara Bağlı Kurumlar Tarafından İşletilen Elektrik, Havagazı, Tramvay ve Tünel İşletmelerinin Alım ve Satım Esaslarına Dair (25 Haziran 1945 tarih ve) 4768 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca Tertiplen Yönetmelik” (madde 4/b) hükümlerine göre ilan ve teklif alma usulü izlenerek ihale edilecektir.” hükmü ile,

“Tekliflerin hazırlanması ve idareye verilmesi” başlıklı 11 inci maddesinin 14 üncü alt bendinde;

“İç zarfta yapımı gerçekleştirilecek olan Sultançiftliği-Edirnekapi Raylı Toplu Taşıma Sistemi İnşaat ve Elektro-Mekanik İşlerin yapımına ilişkin fiyat teklifi bulunacaktır. Fiyatlar USD veya EURO bazında verilecektir. Fiyat teklifinde bulunulurken, işbu ihale şartnamesinin eki olan “Birim Fiyat Tarifleri ve Listeleri” esas alınacaktır.”

hükmü yer almaktadır.

İşin, bu hususları da içerecek şekilde düzenlenen ihale dokümanları üzerinden ihaleye çıkarıldığı ve İdaresi Encümeninin 16.07.2002 tarih ve 38340 sayılı kararı ile ... na ...bedelle ihale edilerek 01.08.2002 tarihinde sözleşmenin imzalandığı anlaşılmaktadır.

İşin ihaleye cadde tramvayı olarak çıkarıldığı ve hattın tamamının hemzemin olmasının düşünüldüğü, bilahare ... Belediye Başkanlığı ile ... Belediye Başkanlıklarının yazılı taleplerinde belirtilen gerekçeleri nedeniyle ... ile ... arasında kalan 2.100 m.lik kesim ve ... ile ...Mahallesi arasında kalan 2360 mt.lık kesimde hattın tünel veya aç-kapa sistemi ile yer altına alınmasının talep edildiği ayrıca, Ulaştırma Dairesi Başkanlığınca da Raylı Sistem Hattı üzerinde kavşak düzenleme çalışmaları yapılacağı yönündeki talebi de göz önünde bulundurularak konunun ...’ye intikal ettirildiği ve’nin ...tarih ve ... nolu kararıyla belirtilen kesimlerdeki hattın **tünel veya aç-**

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/5
Karar Tarihi : 13/01/2010

- 3 -

kapa sistemiyle yer altına alınmasının uygun olarak değerlendirildiği, bu karar çerçevesinde İdare Encümenince bahis konusu kesimlerde **hattın aç-kapa sistemi ile yer altına alınmasını** ve bir kısım sözleşme şartlarının da revize edilmesine karar verildiği hususları gönderilen belgeler arasında yer alan İdare Encümeninin ... tarih ve ...sayılı kararından anlaşılmaktadır.

Bilahare, bahis konusu Encümen Kararına istinaden sözleşmenin “Yeni Birim Fiyatların Tespit Esasları” başlıklı 24. maddesinin revize edilmesi cihetine gidilmiştir.

Daha sonraki süreçte, proje değişikliği sonucu işin sözleşme bedeli içerisinde tamamlanamayacağını anlaşılmaması üzerine İdare Encümeninin ... tarih ve ... sayılı kararı ile, ana sözleşmenin % 30’u dahilindeki işlerin, ...tarih ve ... sayılı kararı ile de ana sözleşme ve % 30’u dışında kalan ...’lik işlerin sözleşme eki Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesi (BİGS)’nin “İş Miktarında Artma veya Eksilme” başlıklı 19 uncu maddesinde belirtilen “.... % 30 oranından fazla artış; temel tünel ve benzeri işler ile doğal afetler gibi nedenlerden ileri gelmiş ise, İdarenin isteği, müteahhidin kabulü ve ilgili bakanın veya birinci derecede ita amirinin onayı ile süre hariç aynı sözleşme ve şartname hükümleri çerçevesinde; % 30’u geçen işler de aynı müteahhide yaptırılabilir.” hükmüne istinaden aynı yükleniciye yaptırılmasına karar verilmiştir.

Bilindiği üzere, BİGS’nin 19 uncu maddesi hükmü gereği; yüklenicinin keşif bedelinin %30’una kadar olan değişiklikleri sözleşme ve şartnamesindeki hükümler çerçevesinde (süre hariç) yapmakla yükümlü olduğu, % 30 oranından fazla işlerin aynı yükleniciye yaptırılmasına karar verilmeden önce ise; idaresince, bu işlerin neler olduğunun, aynı sözleşme ve şartname hükümleri çerçevesinde birim fiyatlarının ve yapım şartlarının (herhangi bir kesinti, ilave bedel zam vs. verilip verilmeyeceğinin) belirlenmesi ve ortaya konulan bu şartlara göre de % 30 dışındaki işleri yapmayı kabul edip etmediğinin yükleniciye yazılı olarak sorulması ve yüklenicinin de ortaya konulan fiyat ve şartlara göre ana sözleşme ve % 30’u dışındaki işleri yapmayı kabul edip etmediğini idareye bildirmesi gerekmektedir.

Ancak, bu aşamada böyle bir işlemin yapılmadığı, % 30 dışı işlerin aynı yükleniciye yaptırılması kararından yaklaşık altı ay sonra yüklenicinin 12.06.2006 tarih ve 1616/SE sayılı yazısı ile “tünel içinde yapılan imalatlara” tünel zamları verilmesini talep etmesi üzerine, tünel zamlarının uygulamaya konulmasından anlaşılmaktadır.

İdaresinin ... tarih ve ... sayılı onayı ile;

İdare Encümeninin ... tarih ve ... sayılı kararıyla yer altına alınmasına ve Aç-kapa sistemiyle yapılmasına karar verilen hattın bu bölgedeki imalatlara ait birim fiyatlar, revize edilen sözleşmenin 24 üncü maddesi doğrultusunda yeniden yapılarak yüklenicisine ödendiği, ayrıca, yüklenicinin 12.06.2006 tarih ve 1616/SE sayılı yazısı ile, tünel içinde yapılan imalatlara çalışma zorluğundan dolayı, tünel uzunluk zammı, tünel zammı ve tünel içinde kazı ve inşaat malzemesinin taşınması zammı verilmesini talep ettiği, “yüklenici taleplerine ilişkin birim fiyat ve zamların TCK’nın uygulamalarından ve birim fiyatlarından örnek alınarak değerlendirilmesini gerektirmiştir.” denilerek, zam uygulamaları olura bağlanmış ve uygulamaya konulmuştur. Bu belirleme sırasında, Karayolları birim fiyatlarındaki 32.007/K poz nolu birim fiyattan faydalanılarak tünel içi nakliye zammı, 32.009/1 poz nolu birim fiyattan faydalanılarak tünel zammı, 32.011 poz nolu birim fiyattan faydalanılarak tünel uzunluk zammı birim fiyatları tespit edilmiştir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/5
Karar Tarihi : 13/01/2010

- 4 -

Belirtilen bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde;

Yer altına alınmasına karar verilen tramvay hattı ile ilgili uygulamanın, gerek ilçe belediyeleri ve gerekse de ...'ce tünel veya aç-kapa sistemi olarak iki ayrı alternatif sistem olarak önerildiği, idaresince bu sistemlerden 30.11.2004 tarih ve 40470 sayılı İdare Encümeni kararı ile aç-kapa sistemiyle işin yapılmasına karar verildiği görülmekte olup ayrıca, bu husus, sözleşmenin revize edilen 24 üncü maddesine de aç-kapa bölgesi şeklinde yansıtılmıştır.

Buradan, bahis konusu kesimde tramvay hattının yer altına alınmasıyla ilgili uygulamanın tünel şeklinde değil, aç-kapa sistemiyle yapılmasına karar verilmiş olduğu ayrıca, verilen bu karara da yüklenicisinin bir itirazının bulunmadığı hususları anlaşılmaktadır.

Tünel ile aç-kapa olarak adlandırılan sistem arasında, gerek yapım şartları ve gerekse teknik olarak açık şekilde mevcut olan farklılığın, bu Kararla ortaya konulmuş olması önemli olup, bunun sonucu bahis konusu kesimde, tramvay hattının aç-kapa sistemiyle yer altına alınmış olmasına bağlı olarak revize edilen projenin niteliği ve mahiyeti ile projedeki imalatların zorunlu olarak yapılabilme şartları dikkate alındığında, yapılan işin bir tünel işi olmadığı, dolayısıyla burada yapılan imalatların da tünelde yapılmış imalatlar olarak kabul edilemeyeceği hususlarının açık olduğu değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan; yer altına alınan güzergahta yapılan imalatlar için çalışma zorluğundan dolayı, tünel uzunluk zammı, tünel zammı ve tünel içinde kazı ve inşaat malzemesinin taşınması zammı verilmesine yönelik yüklenici talebine istinaden, Karayolları uygulamalarından ve 32.007/K, 32.009/1, 32.009/2 ve 32.011 poz nolu birim fiyatlarından örnek alındığı ifade edilerek uygulanan yeni birim fiyatlarla ilgili olarak, örnek alınan Karayolları uygulamaları ve birim fiyat tarifleri incelendiğinde;

‘Birim fiyat tariflerinde taşıma bedelinin ayrıca ödeneceği belirtilenlerin’ taşınması zammı olan 32.007/K Pozu birim fiyat tarifine göre; “Tünel içindeki kazı malzemesi ile tünel kemeri, ayak ve ayak temellerine ait inşaat ve imalat malzemeleri için olduğu,

32.009/1 ve 32.009/2 Poz no.lu tünel zammı tarifinin; “Kesititünellerde, tünelin iki tarafındaki tetler ve açık anolar hariç olmak üzere tünel içinde yapılan tünelin kemer, ayak ve ayak temellerine ait; her türlü beton, demir, kârgir, tecrit iskele, kalıp vs. gibi inşaat ve imalat için tünel zammı” olduğu,

Görülmekte olup, dolayısıyla, bu pozların ve tariflerinin aç-kapa sistemi ile bir ilgisinin bulunmadığı hususları aşıktır.

Bunların yanı sıra; projesi ile işin yapım şekli ve şartları tıpa tıpa bu işle aynı olmamasına rağmen, o tarihte geçerli olan Karayolları Birim Fiyat Tarifleri kitabındaki 2001-2010 poz nolu “Yeni Avusturya tünel açma yöntemine göre sınıflandırılmış kayada tünel kazısı” birim fiyatları, bir değerlendirme anlamında incelendiğinde; birim fiyata dahil olmayan masraflar başlığı altında yer alan “Tetler ve aç-kapa tünel boyu hariç, uzunluğu 300 m.den fazla olan tünellerde uzunluk zammı” ibaresi ile, aç-kapa tünellerde tünel uzunluk zammının söz konusu olmadığına ortaya konulmuş olduğu, ayrıca, ödeme bölümündeki notların 9. maddesinde de, aç-kapa tünellerde tünel kazısı birim fiyatlarının uygulanamayacağı belirtilmiş bulunmaktadır. Buradan da, aç-kapa sisteminin tünelden çok farklı bir sistem olduğu hususu ayrıca anlaşılmaktadır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/5
Karar Tarihi : 13/01/2010

- 5 -

IV- KARAR

Konu hakkında ön bölümde yapılan inceleme, tespit ve değerlendirme sonuçları göz önüne alındığında, işte proje değişikliği sonucu ... ile ... ve ... ile ... Mahallesi arasındaki kesimde tramvay hattının aç-kapa sistemi ile yer altına alınması işinin tünel işi ve burada yapılan imalatların da tünel imalatları olmadığı, dolayısıyla, tünel imalatı kabul edilerek bu imatlara, tünel zammı, tünel uzunluk zammı ve tünel içinde nakliye zammı gibi uygulamaların yapılamayacağı görüşüne; 13/01/2010 tarihinde yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2010/04

İşin Adı : ... Kampüsü İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Üniversitesi Rektörlüğü

Konusu

2008 yılında anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan işinin geçici kabul eksiklikleri için verilen sürede ve bu tarihten sonrası için gecikme cezası uygulanıp uygulanamayacağı, dış duvarlarda malzeme değişikliği yapılmasında miktarın belirlenmesi ve bedelin ödenmesine ilişkin uygulamanın nasıl olacağı, yarısı yıkılan Nihat sayar binasının güçlendirme işlerinin sözleşme bedeline dahil olup olmadığı, elektrik bağlantısının ödenip ödenmeyeceği?

ÖZETİ

Gecikme cezasının kesilmesi gerektiği,

Yapımından vazgeçilen iş kalemleri miktarlarının yaklaşık maliyet cetveline göre değil, uygulama projesi üzerinden hesaplanması gerektiği,

Yapılan proje değişikliği sonrasında mutabakat olduğu için yeni imalatlara ait bedelin Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 23 üncü maddesine göre hesaplanması ve kesilecek imalat bedellerinin de kıyasen aynı madde hükmünden hareketle bulunması gerektiği,

Sözleşmeye göre, güçlendirme ve elektrik bağlantı bedellerinin sözleşme bedeline dahil olduğu,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : ... Kampüsü İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü Binası İnşaatı işi ile ilgili görüş talebi.

Karar No : 2010/4

Karar Tarihi : 06/01/2010

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I - GİRİŞ

... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından “ ... Kampüsü İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü Binası İnşaatı İş” ile ilgili olarak görüş talep edilmektedir.

II - KONU

İdaresi, 20/11/2009 tarih ve 18043 sayılı yazısında özetle, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan “ ... Kampüsü İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü Binası İnşaatı İş”nin bitirme tarihi olarak belirlenen 22.09.2009 tarihinden başlamak üzere 26.10.2009 tarihine kadar geçici kabul eksikliklerinin tamamlanması için verilen sürede ve bu tarihten sonrası için, gecikme cezası uygulanıp uygulanamayacağı konusunda ve ayrıca yazıları ekinde gönderilen tarihsiz Teknik Rapor’da ayrıntıları açıklanan hususlarda Kurulumuzdan görüş talep edilmektedir.

III - İNCELEME

Konu, Kurulumuzda taleple sınırlı olarak gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

A- Gecikme cezası ile ilgili olarak:

- İşe ait sözleşmenin, gecikme halinde alınacak cezalar başlıklı bölümün 10.2.1 maddesinde;

“İdarece verilecek süre uzatımı hariç, iş zamanında bitirilmediği takdirde geçen her takvim günü için yüklenicinin hakedişinden sözleşme bedelinin % 0,05 oranında gecikme cezası kesilir. Günlük gecikme cezasının matrahına o tarihe kadar hesaplanan fiyat farkları da dahil edilir” hükmü yer almaktadır.

Bu hükümden de anlaşılacağı üzere idarece verilen süre uzatımı hariç, yüklenicinin işi zamanında bitirmemesi halinde, geçen her takvim günü için bu maddede ön görülen gecikme cezasının kendisinden kesilmesi gerekmektedir.

- Diğer taraftan, işin ihale tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİĞŞ)’nin 42. maddesinde, işin geçici kabulünün yapılabilme şartları ile kabulün yapılmasına ilişkin usul ve esaslar belirtilmiştir.

Bu madde hükmüne göre geçici kabulün yapılabilmesi için işin sözleşme ve eklerine uygun olarak tamamlanması ve kabul işlemlerinin yapılmasına engel bir durumun bulunmaması gerekmektedir.

Ayrıca, aynı maddede; “ ... Kabul komisyonunun oluşturulması ve işyerine gönderilebilmesi, yapılan işin kusurlu ve eksik kısımlarının bedelleri toplamının işin sözleşme bedelinin yüzde beşinden fazla olmamasına bağlıdır. Bu oranı geçmeyen kusur ve eksiklikler, aynı zamanda işin idareye teslimine ve kullanılmasına engel olmayacak ve herhangi bir tehlikeye meydan vermeyecek nitelikte olmalıdır ...”

ile,

“... Kabul komisyonunun tespit ettiği eksiklikler, belirlenen sürede yüklenici tarafından giderilmezse bu sürenin bitiminden sonra eksikliklerin giderilmesine kadar geçecek her gün

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/4
Karar Tarihi : 06/01/2010

- 2 -

için, giderilecek eksikliklerin durumuna göre sözleşmesinde günlük gecikme cezası olarak yazılan miktarın belli bir oranında günlük ceza uygulanır ve geçici kabul tarihi kusur ve eksikliklerin giderilmesi tarihine ertelenir. Ancak bu gecikme otuz günü geçtiği takdirde idare, yüklenici hesabına eksiklerin giderilmesini kendisi yaptırabilir. Bu takdirde de eksikler tamamlanıncaya kadar ceza uygulaması devam eder ve kabul tarihi ertelenir. “

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen sözleşmesinin 10.2.1 maddesi ile sözleşmesi eki YİĞŞ'nin 42. maddesindeki hükümlerin sözleşmenin uygulanması esnasında dikkate alınmasının gerektiği bilinen bir husustur.

B- İdareyi yazısı eki bila tarihli Teknik Raporda belirtilen hususlar hakkında:

1- Dış duvarlarda malzeme değişikliği yapılması ile ilgili olarak;

Raporun birinci maddesinde bu konu ile ilgili süreç ve açıklamalara yer verilmiş ve sonuç olarak;

a) Projenin bazı kısımlarında 20 cm gazbeton, bazı kısımlarında ise 13,5 cm tuğla olarak görülen, fakat teknik şartnamede 20 cm gazbeton olarak verilen duvar malzemesinden hangisinin ödemeye esas belgelerde dikkate alınmasının gerektiği ile, imalatlarda 6 cm xps yerine 5 cm ve iç-dış sıvalarla kalınlık 2,5 cm yerine 2 cm olarak tamamlandığından söz konusu imalatlar için mukayeseli keşif yapıp yapılamayacağı hususlarında görüş talep edilmektedir.

Anahtar teslimi götürü bedel olarak ihale edilecek yapım işlerinin, 4734 sayılı Kanundaki tanımına uygun nitelikteki uygulama projesi üzerinden ihale edilmesinin gerektiği ayrıca, idarenin ihaleye esas uygulama projelerinde hangi şartlarda değişiklik yapabileceği hususu, YİĞŞ'nin 13. maddesinde, “İdare, sözleşme konusu işlerle ilgili proje v.b. teknik belgelerde, değişiklik yapılmaksızın iş tamamlanmasının fiilen imkansız olduğu hallerde, işin sözleşmede belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak şekilde gerekli değişiklikleri yapmayı yetkilidir” şeklinde belirtilmiştir.

Proje değişikliği konusunda, sözleşmesi ve ekleri ile yürürlükteki mevzuatına uygun olarak uygulama yapılmasının gerektiği idaresinin görev ve sorumluluğunda bulunmaktadır. Ayrıca, taraflar arasında mutabakat sağlanarak değişikliğin ve imalatların yapıldığının anlaşıldığı ve bu konuda da bir görüş talep edilmediğinden proje değişikliği ile ilgili bir değerlendirme yapma cihetine gidilmemiştir.

İdareince yapılan proje değişikliği sonucu, değişiklik öncesi sözleşme ve ekleri hükümlerine göre yapılması gerekli olan iş kalemlerinin birim fiyatlarının YİĞŞ'nin 23. maddesinin kıyasen uygulamak suretiyle tespit edilebileceği ayrıca, aynı iş kalemleri yerine proje değişikliği sonucu yapılmasına karar verilen yeni iş kalemlerinin birim fiyatlarının da aynı maddede belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda belirlenebileceği ve bu fiyatlar esas alınarak bulunacak bedellere göre gerekli kesintinin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

b) Dış duvarların yaklaşık maliyet metrajının 1.987,31 m² olarak alındığı fiiliyatta da miktarın 1.163,65 m² olduğu belirtilerek bu durum karşısında mukayeseli keşif yapıp yapılamayacağı konusunda görüş talep edilmektedir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/4
Karar Tarihi : 06/01/2010

- 3 -

Anahtar teslimi götürü bedel bir işte yaklaşık maliyetin hazırlanmasında uyulması gerekli olan usul ve esasların neler olduğu Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde belirtilmiş olup, yaklaşık maliyetin belirtilen bu hükümler doğrultusunda gerçekçi biçimde hazırlanması zorunlu bulunmaktadır. Bu itibarla, ilgililer sorumluluklarını da göz önünde bulundurarak, bu konuda gerekli özen ve hassasiyet içerisinde hareket etmeleri icap etmektedir.

Diğer taraftan, 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile ikincil mevzuatlarında mukayeseli keşif uygulaması gibi bir hususun yer almadığı ayrıca, yaklaşık maliyete ait hesap cetveli ve eklerinin ihale dokümanı ve sözleşme eki olmadığı, ihale öncesi idaresi tarafından hazırlanan ve gizliliği olan bir belge olduğu ve bu hesap ve öngörülerden yüklenicinin haberdar olmasının hukuken mümkün olmadığı, bu nedenlerle sözleşmenin uygulanması sırasında, yapılacak işler bakımından sözleşme ve ekleri gibi yükleniciyi bağlayıcı bir yönünün de bulunmadığı hususları açıktır.

Bu itibarla, yapımından vaz geçilen iş kalemlerinin miktarlarının ihaleye esas uygulama projesi üzerinden hesaplanması uygun olacaktır.

2- Yarısı yıkılan Nihat Sayar Binasının güçlendirme işi ile ilgili olarak;

Bahis konusu raporda, sözleşmesi eki Özel İdari ve Teknik Şartnamesinin İmalatlar başlıklı bölümünün ikinci paragrafında;

“Nihat Sayar Binasının yarısı yıkıldıktan sonra hizmetin sağlıklı bir şekilde sürdürülebilmesi için her türlü tadilat, düzeltme, güçlendirme ve onarım sorumluluğu yükleniciye aittir. Binanın kalan bölümü, en az mevcut halihazır sağlamlık durumu seviyesine getirilecektir. Dış cephesinde; yeni duvar + sıva + ısı mantolaması + dış ve iç duvar yapılacaktır.” hükmünün yer aldığı belirtilmektedir. Diğer taraftan, yüklenici 02.11.2009 tarih ve 2009/283 sayılı dilekçesinde sözleşme ile birlikte tarafına güçlendirmeye ait bir projenin verilmediğini ayrıca, ihaleye esas projeler arasında da güçlendirmeye ait bir projenin bulunmadığını, bu nedenle güçlendirmenin yapılamayacağını açık olduğunu, güçlendirme projesi tarafına verildiği zaman YİGS'nin 13. maddesinde belirtilen şartlara göre işi yapacaklarını ifade etmektedir.

Yüklenici tarafından, güçlendirme projesi olmadığı belirtilmesine karşın bahis konusu raporda binanın güçlendirme projesinin hazırlanmış olduğu ifade edilmektedir. Bu itibarla bu çelişkili durumun açıklığa kavuşturulması uygun olacaktır.

Esas itibarıyla güçlendirme işinin uygulama projesi olmadan ihale kapsamına dahil edilerek ihale edilmesi 4734 sayılı Kanuna uygunluk göstermediği ancak, Özel İdari ve Teknik Şartnamede Nihat Sayar Binasının yıkıldıktan sonra kalan bölümüyle ilgili güçlendirme de dahil olmak üzere, belirtilen imalatların sözleşme kapsamında yapılmasının öngörüldüğünün tereddüte mahal vermeyecek ölçüde belirtilmiş olması ile sözleşmenin taraflar arasında imzalanmasıyla tüm hükümlerinin taahhüt altına alınmış olduğu hususları göz önünde bulundurularak, bu şartnamede belirtilen güçlendirme dahil diğer iş kalemlerinin yapım bedelinin sözleşme bedeline dahil olduğu değerlendirilmektedir.

3- Elektrik bağlantısının yapılması ile ilgili olarak;

“Elektrik Tesisatı Teknik Şartnamesi”nin 6 ncı maddesinde; *“Binanın elektrik bağlantısı bitişik trafodan her türlü şartlar yerine getirilerek bağlanacaktır.”*, 18 inci maddesinde; *“Yapılacak olan elektrik tesisatı çalışır halde idareye teslim edilecek”* ve 24 üncü maddesinde ise; *“Mevcut binanın elektrik kesme işlemleri ve yeni binanın elektrik bağlantı işlemleri elektrik idaresi ile*

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2010/4
Karar Tarihi : 06/01/2010

- 4 -

yüklenici tarafından takip edilecek, ancak elektrik güvence ve depozito bedelleri Üniversitemiz tarafından ödenecektir.” hükümleri dikkate alındığında, bu maddelerde belirtilen elektrik işlerinin yapım bedelinin sözleşme bedeline dahil olduğu ve yüklenicinin sorumluluğunda bulunduğu mütalaa edilmektedir.

IV- KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, sözleşme ve ekleri hükümleri yanı sıra yapılan bu tespit ve değerlendirmeler de göz önünde bulundurularak, idaresince gerekli uygulamanın yapılabileceğine 06/01/2010 tarihinde yapılan toplantıda oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2013/10
İşin Adı : ... Kent Parkı Yapım İşİ
Görüş İsteyen : ... Belediye Başkanlığı
Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek teklif birim fiyat üzerinden sözleşmeye bağlanan İş'te, yüklenicinin birim fiyatlara itiraz etmesi ve bazı imalat kalemlerinin yeni birim fiyatlar üzerinden ödenmesini istemesi üzerine oluşan anlaşmazlık

ÖZETİ

Yüklenicinin teklifi ile birlikte, kanalizasyon ve yağmursuyu şebeke hatları için verdiği ve sözleşmenin aktedilmesi ile birlikte sözleşmesi ekine dönüşen teklif birim fiyatların yerine, sonradan projede hendek derinliğinin 2.00 m'den fazla olduğu, bir başka ifade ile hendek derinliğine bağlı olarak ve analiz formatlarından hareketle yeni birim fiyat yapılmasının, işin sözleşmesi ve eklerine uygun düşmeyeceği gibi, 4735 sayılı Kanuna da aykırılık teşkil edeceği,

İşin devamı sırasında idaresinin gerekli görerek yapılmasını istediği, ihale dokümanlarında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş olan Ø 800 mm kanalizasyon şebeke hattına ait fiyatın Y.İ.G.Ş.'nin 22 nci maddesi hükümlerine göre yüklenici ile birlikte tespit edilmesi gerektiği,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Yapı Denetimi
Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22.12.2009

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I-GİRİŞ

... Büyükşehir Belediyesi Başkanlığının kuruluşu olan ... AŞ.'nin 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun'dan muaf olup olmadığı konusunda görüş talep edilmektedir.

II-KONU

Yapı İşleri Genel Müdürlüğünün Bakanlık Makamı havaleli 05.10.2009 tarih ve 4287/2782 sayılı yazısı eki ... İmar İnşaat Ticaret A.Ş.'nin 02.09.2009 tarih ve 2009/1238 sayılı yazısında özetle; ... Büyükşehir Belediyesi kuruluşu olan ... İmar İnş.Tic.AŞ.'nin ucuz konut üretmek amacıyla faaliyetlerine başladığı, 1986 yılından bu güne kadar konut ürettiği, şirketin %99,95 hissesinin ... Büyükşehir Belediyesi ve %0,04 hissesinin İl Özel İdaresi payı olmak üzere tamamının kamuya ait olduğu, faaliyetlerini 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi olarak yürüttüğü, şirketin mülkiyetindeki arsalarında yaptığı inşaat işlerinde fenni mesuliyetin şirket tarafından yürütüldüğü, söz konusu şirketle aynı niteliğe sahip durumdaki diğer belediyelerin kuruluşu olan şirketlerin 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'dan muaf olduğu bilgisinin alındığı belirtilerek, anılan şirketin aynı muafiyete tabi olup olmadığı hususunda görüş talep edilmektedir.

III – İNCELEME

Konu genel çerçevede, 3194 sayılı İmar Kanunu, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve ikincil mevzuatları göz önünde bulundurularak, incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Konuyla ilgili mevzuatlarda;

1- 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un;

- Amaç, kapsam ve tanımlar başlıklı 1. Maddesinin ikinci fıkrasında;

"Bu kanun; 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesisler ile 27 nci maddesinde belirtilen ruhsata tabi olmayan yapılar ile tek parselde, bodrum katı dışında en çok iki katlı ve toplam ikiyüz metrekareyi geçmeyen müstakil yapılar hariç, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak yapıların denetimini kapsar.",

- Yapı denetim kuruluşları ve görevleri başlıklı 2. Maddesinde;

"... Yapı denetim kuruluşları aşağıda belirtilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

a) Proje müelliflerince hazırlanan yapının inşa edileceği arsa veya arazinin zemin ve temel raporları ile uygulama projelerini ilgili mevzuata göre incelemek, proje müelliflerince hazırlanarak doğrudan kendilerine teslim edilen uygulama projesi ve hesaplarını kontrol ederek, ilgili idareler dışında başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulmadan, ilgili idareye uygunluk görüşünü bildirmek.

b) Yapı denetimini üstlendiğine dair ilgili idareye taahhütname vermek, yapı ruhsatının ilgili bölümünü imzalamak, bu yapıya ilişkin bilgileri yapı ruhsatı düzenleme tarihinden itibaren yedi gün içinde Bakanlığa bildirmek.

c) Yapının, ruhsat ve ekleri ile mevzuata uygun olarak yapılmasını denetlemek.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22.12.2009

- 2 -

d) Yapım işlerinde kullanılan malzemeler ile imalatın proje, teknik şartname ve standartlara uygunluğunu kontrol etmek ve sonuçlarını belgelendirmek, malzemeler ve imalatla ilgili deneyleri yaptırmak.

e) Yapılan tüm denetim hizmetlerine ilişkin belgelerin bir nüshasını ilgili idareye vermek, denetimleri sırasında yapıda kullanılan malzeme ve imalatın teknik şartname ve standartlarına aykırı olduklarını belirledikleri takdirde, durumu bir rapor ile ilgili idareye ve il sanayi ve/veya ticaret müdürlüklerine bildirmek.

f) İş yerinde, iş güvenliği ve işçi sağlığı konusunda gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyarmak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili bölge çalışma müdürlüğüne bildirmek.

g) Ruhsat ve eklerine aykırı uygulama yapılması halinde durumu üç iş günü içinde ilgili idareye bildirmek.

h) Yapının ruhsat eki projelerine uygun olarak kısmen veya tamamen bitirildiğine dair ilgili idareye rapor vermek.

ı) Zemin, malzeme ve imalata ilişkin deneyleri, şartname ve standartlara uygun olarak laboratuvarlarda yaptırmak.” hükmü,

- Sorumluluklar ve yapılamayacak işler başlıklı 3. Maddesinde;

“Bu Kanunun uygulanmasında, yapı denetimi kuruluşları imar mevzuatı uyarınca öngörülen fenni mesuliyeti ilgili idareye karşı üstlenir.

Yapı denetim kuruluşları; denetçi mimar ve mühendisler, proje müellifleri, laboratuvar görevlileri ve yapı müteahhidi ile birlikte yapının ruhsat ve eklerine, fen, sanat ve sağlık kurallarına aykırı, eksik, hatalı ve kusurlu yapılmış olması nedeniyle ortaya çıkan yapı hasarından dolayı yapı sahibi ve ilgili idareye karşı kusurları oranında sorumludurlar. Bu sorumluluğun süresi; yapı kullanma izninin alındığı tarihten itibaren, yapının taşıyıcı sisteminden dolayı on beş yıl taşıyıcı olmayan diğer kısımlarda ise iki yıldır. ...”,

2- 3194 sayılı İmar Kanunu’nun;

- Kamuya ait yapı ve tesislere ruhsat verilmesi başlıklı 26. Maddesinin birinci fıkrasında;

“Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak yapılara, imar planlarında o maksada tahsis edilmiş olmak, plan ve mevzuata aykırı olmamak üzere mimari, statik, tesisat ve her türlü fenni mesuliyeti bu kamu kurum ve kuruluşlarınca üstlenilmesi ve mülkiyetin belgelenmesi kaydıyla avan projeye göre ruhsat verilir.”,

- Müelliflik, fenni mesuliyet, şantiye şefliği, yapı müteahhitliği ve kayıtlar başlıklı 28. maddesinin ikinci paragrafında;

“Yapıda inşaat ve tesisat işleri ile kullanılan malzemelerin kamu adına denetimine ilişkin fenni mesuliyet, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz meslek mensupları tarafından ayrı ayrı üstlenilmek zorundadır. Fenni mesul mimar ve mühendisler uzmanlık alanlarına göre; yapının, tesisatı ve malzemeleri ile birlikte, bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa edilmesini denetlemekle görevlidir. Yapı sahibine ve idareye karşı sorumlu olan fenni mesuller,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22.12.2009

- 3 -

uzmanlık alanına uygun olarak yapıda yetki belgesi olmayan usta çalıştırılması veya şantiye şefi bulundurulmaksızın yapım işinin sürdürülmesi veya yapının mevzuata aykırı yapılması veya istifaları halinde, bu durumları altı iş günü içinde ilgili idareye yazılı olarak bildirmek zorundadır. Aksi takdirde, fenni mesuller kanuni mesuliyetten kurtulamaz. Bildirim üzerine, en geç üç iş günü içinde 32 nci maddeye göre işlem yapılır. ...”,

3- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun;

- Kapsam başlıklı 2. Maddesinde;

“Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür.

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (mesleki kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç), tüzel kişiler.

b) Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri

c) Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (mesleki kuruluşlar ve vakıf yüksek Öğretim kurumları hariç) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar.

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler.

e) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankaların yapım ihaleleri.

Ancak, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bu fonun hisselerine kısmen ya da tamamen sahip olduğu bankalar. 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ((e) bendinde belirtilen yapım ihaleleri hariç) ile enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler bu Kanun kapsamı dışındadır.” hükmü,

- Danışmanlık hizmetleri başlıklı 48. Maddesinde;

“Mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, her ölçekte imar planı, imar uygulama, ÇED raporu hazırlanması, plan, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim ve kontrolörlük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki hizmetler, danışmanlık hizmet sunucularından alınır.

- Uygulanmayacak hükümler başlıklı 68. Maddesinde;

a) Bu Kanun kapsamında yer alan işlerin ihalelerinde 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet ihale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

b) Diğer kanunların 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet ihale Kanunundan muafiyet tanıyan hükümleri ile bu Kanuna uymayan hükümleri uygulanmaz.

.....”,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22.12.2009

- 4 -

4- 4735 sayılı Kamu ihale Sözleşmeleri Kanununun;

- Kapsam başlıklı 2. Maddesinde;

“Bu Kanun, Kamu İhale Kanununa tabi kurum ve kuruluşlar tarafından söz konusu Kanun hükümlerine göre yapılan ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmeleri kapsar.” hükmü,

- Tip sözleşmeler başlıklı 5. Maddesinde;

“Bu Kanunun uygulanmasında uygulama birliğini sağlamak üzere mal veya hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Tip Sözleşmeler Resmi Gazetede yayımlanır.

İdarelerce yapılacak sözleşmeler Tip Sözleşme hükümleri esas alınarak düzenlenir.” hükmü,

- Görevlilerin ceza sorumluluğu başlıklı 28. Maddesinde;

“Muayene ve kabul komisyonlarının başkan ve üyeleri, yapı denetim görevlileri ve ihtiyacın karşısına sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulunduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturulması da yapılır ve hükümlenilecek ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir. Bu Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler.

Bu Kanun kapsamına giren işlerden dolayı yargı organlarının herhangi bir ceza verilmiş olanlar, bu Kanun kapsamına giren bütün kamu kurum ve kuruluşlarının bu Kanunun ve ilgili diğer mevzuatın uygulanması ile görevli ve yetkili kadrolara atanamaz ve görev alamazlar.”,

- Yapı denetim görevlilerinin sorumluluğu başlıklı 31 inci maddesinde;

“Yapı denetimini yerine getiren idare görevlileri, denetim eksikliği nedeniyle işin fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmamasından ortaya çıkan zarar ve ziyandan onbeş yıl süre ile yüklenici ile birlikte müteselsilen sorumludur. Ayrıca haklarında 28 inci madde hükümleri uygulanır.”,

- Danışmanlık hizmeti sunucularının sorumluluğu başlıklı 32. Maddesinde;

“Danışmanlık hizmetlerinde; tasarım hatası, uygulama yanlışlığı, denetim eksikliği, hatalı yaklaşık maliyet tespiti, işlerin yürürlükteki mevzuata uygun olarak yapılmaması, meslek ahlakına uygun davranılmaması, bilgi ve deneyimin idarenin yararına kullanılmaması ve benzeri nedenlerle meydana gelen zarar ve ziyandan hizmet sunucusu doğrudan, yapı denetimi hizmetinin sunulduğu durumda ise yapım işini üstlenen yüklenici ve alt yüklenicilerle birlikte onbeş yıl süre ile müteselsilen sorumludur.

Bu zarar ve ziyan genel hükümlere göre hizmet sunucusuna ikmal ve tazmin ettirilir. Ayrıca haklarında 27 nci madde hükümleri uygulanır”,

- Uygulanmayacak hükümler başlıklı 39. Maddesinde;

“a) Kamu ihale Kanununa göre yapılan ihalelere ilişkin düzenlenen sözleşmeler açısından 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet ihale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

b) Diğer kanunların 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet ihale Kanunundan muafiyet tanıyan hükümleri ile bu Kanuna uymayan hükümleri uygulanmaz.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22.12.2009

- 5 -

.....”,

5- Danışmanlık Hizmet Alım İhaleleri Yönetmeliğinin Danışmanlık Hizmetlerinin Kapsamı başlıklı 6. Maddesinin 2. fıkrasının (g) bendinde;

“

(g) Yapım işi kontrollüğü ve yapı denetimi

.....”,

6- Yapım İşleri Genel Şartnamesinin;

Amaç başlıklı 1. Maddesinde;

“Bu Genel Şartname, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu ihale Sözleşmeleri Kanunu’na göre sözleşmeye bağlanan yapım işlerinin yürütülmesinde uygulanacak genel esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.”,

- Kapsam başlıklı 2. Maddesinde;

“Bu Genel Şartname, 4734 sayılı Kamu ihale Kanununa tabi idareler tarafından bu Kanun hükümlerine göre ihalesi yapılan ve 4735 sayılı Kamu ihale Sözleşmeleri Kanununa göre sözleşmeye bağlanan yapım işlerini kapsar.

.....”,

- Tanımlar başlıklı 4. Maddesinde;

“

Yapı denetim görevlisi: idare tarafından, işlerin denetimi için görevlendirilecek bir memur veya bir heyeti ve/veya idare dışından bu işleri yapmak üzere görevlendirilen gerçek veya tüzel kişi veya kişileri ifade eder.

- İşlerin denetimi başlıklı 14. Maddesinde;

“Sözleşmeye bağlanan her türlü yapım işleri, idare tarafından görevlendirilen yapı denetim görevlisinin denetimi altında, yüklenici tarafından yönetilir ve gerçekleştirilir.

.....”,

- Yapı denetim görevlisinin yetkileri başlıklı 15. Maddesinde;

“Yüklenici bütün işleri yapı denetim görevlisinin, sözleşme ve eklerindeki hükümlere aykırı olmamak şartı ile vereceği talimata göre yapmak zorundadır.

Yüklenici kullanacağı her türlü malzemeyi yapı denetim görevlisine gösterip iş için elverişli olduğunu kabul ettirmeden iş başına getiremez.

Malzemenin teknik şartnamelere uygun olup olmadığını inceleyip gözden geçirmek için yapı denetim görevlisi istediği şekilde deneyler yapabilir ve ister işyerinde, ister özel veya resmi laboratuvarlarda olsun, bu deneylerin giderleri sözleşmesinde başka bir hüküm yoksa yüklenici tarafından karşılanır. Yüklenici, deneylerin işyerinde yapılmasını isterse bunun için gerekli araç ve teçhizatı kendisi temin eder.

Yapı denetim görevlisinin kabul ettiği malzemeden mümkün olanların örnekleri mühürlenerek işin geçici kabulüne kadar saklanır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22.12.2009

- 6 -

Yüklenicinin işyerine getirdiği malzemenin, teknik şartnamesine veya daha önce alınmış mühürlü örneğine uygun ve işe elverişli olmadığı anlaşıldığı takdirde yüklenici, bu konuda kendisine verilen yazılı talimatın tebliği tarihinden başlamak üzere on gün içinde sözkonusu malzemeyi işyerinden kaldırıp uzaklaştırmak zorundadır. Bunu yapmadığı takdirde yapı denetim görevlisi bu malzemeyi, bütün zarar ve giderleri yükleniciye ait olmak üzere işyeri çevresi dışına çıkarmaya yetkilidir.

Yüklenici tarafından fen ve sanat kurallarına aykırı olarak kusurlu yapıldıkları anlaşılan iş kısımlarını yıktırıp yükleniciye yeniden yaptırmak hususunda yapı denetim görevlisi yetkilidir. Yüklenici, bu konuda kendisine yazılı olarak verilen talimat üzerine, belirlenen süre içinde söz konusu iş kısımlarını ayrıca bir bedel istemeksizin yıkıp yeniden yapmak zorundadır. Bu hususta bir gecikme olursa sorumluluğu yükleniciye aittir.”,

- Geçici hakediş raporları başlıklı 39. Maddesinin (4) paragrafının (a) ve (b) bentlerinde;

“Hakediş raporlarının düzenlenmesinde aşağıdaki esaslara göre işlem yapılır.

a) Geçici hakediş raporları yüklenicinin başvurusu üzerine, sözleşme veya eklerinde aksine bir hüküm bulunmadıkça her ayın ilk beş işgünü içinde düzenlenir. Yüklenici başvurmadağı takdirde idare, en çok üç ay içinde, tek taraflı olarak hakediş düzenleyebilir. Gelecek yıllara sari olmayan sözleşmelerde yaptırılan işler için, son hakediş raporu bütçe yılının sonuna rastlayan ayın yirminci günü düzenlenir.

b) İşe başlanıldığı tarihten itibaren meydana getirilen işler, yapı denetim görevlisi tarafından yüklenici veya vekili ile birlikte ölçülür ve bulunan miktarlar sözleş deki esaslara uygun olarak hakediş raporuna dahil edilir.”,

- Kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesi başlıklı 40. Maddesinin 1. Paragrafının (c) bendinde;

“c) Yapı denetim görevlisi, yüklenici veya vekili ile birlikte işin gidişine paralel olarak daha önce hazırlanıp karşılıklı imzalanmış bulunan kesin metraj ve hesaplar ile işin gidişine paralel hazır olmayanları, birlikte tamamlayıp imzalayarak geçici kabul tarihinden başlamak üzere en çok altı ay içinde idareye teslim etmek zorundadır. Bu hesapların yapılması sırasında yüklenici veya vekili tarafından yapılmış ve fakat yapı denetim görevlisince çözüme bağlanamamış itirazlar varsa bunlar da incelenmek üzere hesaplarla birlikte idareye verilecektir.”,

Hükümleri yer almaktadır.

Bütün bu hükümler dikkate alınarak konu değerlendirildiğinde;

4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu’nun amacı; can ve mal güvenliğini teminen, imar planına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetimini sağlamak ve yapı denetimine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir. Bu Kanun hükümlerinin uygulanmasında; 3194 sayılı İmar Kanunu’nun 26 ncı maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesisler ile 27 nci maddesinde belirtilen yapılar hariç tutulmuştur.

3194 sayılı İmar Kanunu’nun 26 ncı maddesinin birinci fıkrası, kamuya ait yapı ve tesislere ruhsat verilmesi başlığını taşımakta ve kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak yapılara imar planlarında o maksada tahsis edilmiş olmak, plan ve mevzuata aykırı olmamak üzere

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22.12.2009

- 7 -

mimari, statik, tesisat ve her türlü fenni mesuliyeti bu kamu kurum ve kuruluşlarınca üstlenilmesi ve mülkiyetin belgelenmesi kaydıyla avan projeye göre ruhsat verileceği belirtilmektedir. Diğer bir ifade ile bu hüküm, kamuya ait yapı ve tesislere avan projeye göre ruhsat verilebilmesi esaslarını düzenlemekte ve bu yapıların her türlü fenni mesuliyetinin bu kamu kurum ve kuruluşlarınca üstlenilmesi kaydını da getirmektedir.

4734 sayılı Kamu ihale Kanunu'na göre ihale edilen ve 4735 sayılı Kamu ihale Sözleşmeleri Kanunu'na göre sözleşmeye bağlanan yapım işlerinin yapı denetim hizmetlerinin nasıl yürütüleceğine ilişkin usul, esas ve sorumluluklar ise, bu Kanunlar ve ikincil mevzuatlarında düzenlenmiştir.

Bu düzenlemelerden hareketle kamu idareleri, 4735 sayılı Kanuna göre sözleşmeye bağladıkları yapım işlerinde yapı denetim hizmetlerini yerine getirmek üzere görevlendirdikleri yapı denetim görevlilerinin görev ve yetkileri arasında, yapım işinin, sözleşmesi ve ekleri hükümleri, uygulama projeleri ile fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmasını temin etmenin yanı sıra, gerçekleştirilen imalat ve ihzaratın geçici hakediş raporları ile kesin hesap ve kesin hakediş raporunu sözleşme hükümleri çerçevesinde düzenleyip imzalama görevi de bulunmaktadır.

Bu nedenle, işin teknik denetiminin yapılması ile hakedişlerin düzenlenmesi hizmetleri bir bütün olup, bu hizmetlerin bu bütünlük içerisinde yerine getirilmesi zorunlu olduğundan dolayı yapı denetim görevlilerinin hem teknik ve hem de mali yönden görev ve sorumluluklarının bulunduğu, 4708 sayılı Kanunda ise, yapı denetim kuruluşunun hakediş düzenleme ve buna yönelik sorumluluğunun bulunmadığı hususları açıktır.

Diğer taraftan; 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu'nda Yapı Denetim kuruluşlarının sorumluluğunun süresi, yapı kullanma izninin alındığı tarihten itibaren, yapının taşıyıcı sisteminden dolayı onbeş yıl, taşıyıcı olmayan diğer kısımlarından dolayı ise iki yıldır. Buna karşın, 4735 sayılı Kanunda ise, denetim eksikliği nedeniyle işin fen ve sanat kurallarına uygun yapılmamasından ortaya çıkan zarar ve ziyandan gerek yapı denetim görevini yürüten idare görevlileri ve gerekse, yapı denetim hizmetinin sunulduğu durumlarda hizmet sunucusu, yapım işini üstlenen yüklenici ve alt yüklenicilerle birlikte onbeş yıl süreyle müteselsilen sorumlu bulunmaktadır.

Yukarıda detaylı olarak belirtildiği üzere, 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile ikincil mevzuatlarına göre yapı denetim hizmetlerini yürütecek yapı denetim görevlilerinin görev, yetki ve sorumlulukları, 3194 sayılı İmar Kanunu'ndaki fenni mesul ile 4708 sayılı Kanun'daki yapı denetim kuruluşlarının görev, yetki ve sorumluluklarıyla aynı düzey ve nitelikte olmadığı gerçeği ortadadır.

Kamu idareleri, 4735 sayılı Kanuna göre sözleşmeye bağladıkları bir yapım işinin yapı denetim hizmetlerini 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile, ikincil mevzuatlarına uygun olarak yerine getirmekle yükümlü olup bu idareler, yapı denetim ve kontrollük gibi görevleri yerine getirecek yeterli sayıda ve nitelikte personele sahip olmamaları hallerinde, bu hizmetleri, danışmanlık hizmet sunucularından Kanunda öngörülen şekilde satın alabilmekte ve sorumluluklarını da paylaşabilmektedirler.

Bunların yanı sıra, diğer kanunların 4734 ve 4735 sayılı kanunlara aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı bu kanunlarla hüküm altına alınmıştır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/128
Karar Tarihi : 22.12.2009

- 8 -

Bu itibarla, 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan kamu idarelerinin, bu Kanuna göre ihale ettikleri ve 4735 sayılı Kanuna göre de sözleşmeye bağladıkları yapım işlerine ait yapı denetim hizmetlerini, bu kanunlar ile ikincil mevzuatları ve sözleşmeleri hükümlerine uygun olarak yapmakla yükümlü oldukları, bu nedenle de bu hizmetleri, 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu kapsamında yürütemeyecekleri değerlendirilmektedir.

IV-KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre;

4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan kamu idarelerince bu Kanuna göre ihale edilen ve 4735 sayılı Kanuna göre de sözleşmeye bağlanan yapım işlerine ait yapı denetim hizmetlerini, bu kanunlar ile ikincil mevzuatları ve sözleşmeleri hükümlerine uygun olarak yapmakla yükümlü oldukları bu nedenle de bu hizmetleri, 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu kapsamında yürütemeyeceklerine, 22/12/2009 tarihinde yapılan toplantıda oy çokluğu ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2009/97

İşin Adı : ... Binası Restorasyonu

Görüş İsteyen : ... Genel Müdürlüğü

Konusu

Teklif birim fiyat sözleşmeye bağlanan İş'te bazı imalatların uygulanmasında ortaya çıkan anlaşmazlık.

ÖZETİ

26.210/A pozu Her Kalınlık ve Ebatta Andezit Plaklarla Döşeme Kaplaması Yapılması ve V.0817/Al poz nolu "Mevcut Döşemelik Yonu Taşı İle Düz ve Kavisli Döşeme Yapılması" imalatlarına ait yüklenici talebinin yerinde olmadığına,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş talebi
Karar No : 2009/97
Karar Tarihi : 01/09/2009

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I - GİRİŞ

... Genel Müdürlüğü 14.07.2009 tarih ve 10369 sayılı yazı ile “ ... Binası Restorasyonu” yapımı kapsamındaki iki imalata ait tarif ve bedelleri ile ilgili meydana gelen anlaşmazlık hususunda görüş istemektedir.

II - KONU

Teklif birim fiyat sözleşmeye bağlanan “ ... Binası Restorasyonu” yapım işi birim fiyat teklif cetvelinde yer alan V .0817/AI poz nolu “Mevcut Döşemelik Yonu Taşı ile Düz ve Kavisli Döşeme Yapılması” ve 26.210/A poz nolu “Her Kalınlıkta ve Ebatta Andezit Plaklarla Döşeme Kaplama yapılmasına (Orijinaline uygun ebatta)” ait imalatların uygulanmasında ortaya çıkan anlaşmazlıkla ilgilidir.

III - İNCELEME

Konu Yüksek Fen Kurulunda; gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde incelenmiştir.

Anlaşmazlık konusu imalatlara ait yapılan işlemler hakkında detaylı bilgi Devlet Demir Yolları Genel Müdürlüğü Taşınmaz Mallar Dairesi Başkanlığının 14.07.2009 tarih ve 10369 sayılı yazı ve eklerinde verilmekte olup özetle;

Yüklenici; ihale dokümanları arasında 26.210/A ve V.0817/AI pozlarına ait analizlerin yer almaması nedeniyle teklif verirken Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün yayımladığı Birim Fiyat Cetvellerinde yer alan 26.210 ve V.0817/AI pozlarına esas analizler ve Birim Fiyat Tariflerini dikkate aldığını, ancak idarenin, sözleşme eki birim fiyat cetvelindeki iş kaleminin adı ve kısa açıklamaları ile notlar bölümünde belirtilen hususlar doğrultusunda imalatların yapılmasını istediğini bunun da yeni imalat ve yeni fiyat anlamına geldiğini ifade ederek yeni fiyat talep etmekte,

İdare ise; söz konusu imalatların analiz açılımları ile ilgili ihale öncesinde yüklenicinin herhangi yazılı bir isteğinin olmadığı ayrıca notlar bölümünde söz konusu imalatlarla ilgili açıkça tariflerin yapıldığı ve yüklenici tarafından imzalandığı bu nedenlerden dolayı yüklenici tarafından ihale sonrası her iki poz için talep edilen fiyatların Birim Fiyat Teklif Cetvelindeki V.0817/AI ve 26.210/A pozuna dahil olduğunu belirtmektedir.

Anlaşmazlık konusu imalatlar, ihale dokümanları arasında yer alan teklif cetvelinin ‘İş kalemi adı ve kısa açıklaması’ sütununda;

–”26.210/A Her Kalınlık ve Ebatta Andezit Plaklarla Döşeme Kaplaması Yapılması (Orijinaline uygun eb.)” ,

–”V.0817/AI Mevcut döşemelik yonu taşı ile düz ve kavisli döşeme yapılması”

Olarak yer almıştır.

Birim fiyat teklif cetvelinin ‘Not’ bölümünde ise konuyla ilgili olarak;

İmalatlar Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Kültür Bakanlığı (kb) ve Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün birim fiyat tariflerine göre yapılacaktır.

- V.0817/AI Pozu: Mevcut gar önündeki döşeme taşlarının sökülmesi, yüzeyinin atölyede düzgün hale getirilmesi, ıslah edilmesi yerlerine tekrar mevcuda uygun derzli olarak döşenmesi,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş talebi

Karar No : 2009/97

- 2 -

inşaat sahasından sökülmesi, atölyeye ve inşaat yerine nakli, her türlü işçilik, araç ve gereç giderleri, yüklenici karı v.s giderler dahildir.

Hükümleri mevcut bulunmaktadır.

Bu hükümlerden anlaşılabacağı üzere; teklif cetvelinde, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Kültür Bakanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğünün birim fiyatlarına yer verilen imalatlar için, bu fiyatlara ait imalat tariflerinin uygulanması amaçlanmıştır. Teklif cetvelindeki diğer iş kalemlerine ait uygulamanın ise, cetvelde yer verilen iş kalemi adı ve kısa açıklaması ile, eki notlarda yer alan tariflere uygun yapılması gerekmektedir.

Birim fiyat sözleşme; ön ve kesin projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerinde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için istekli tarafından teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan toplam bedel üzerinden düzenlenen sözleşmedir. Dolayısıyla, ise ait birim fiyat teklif cetvelinin ‘iş kalemi adı ve kısa açıklaması’ sütunundaki, teklif birim fiyat ad ve kısa açıklamaları ile, teklif cetvelinin eki notlarda yer alan tarif ve açıklamaların, sözleşme hükmü niteliğinde olduğu açık olup yüklenicinin, imatlara ait bu hükümlere uymak zorunluluğu bulunmaktadır.

IV- KARAR

Yukarıda “İnceleme” bölümündeki değerlendirmeler sonucu 26.210/A pozu Her Kalınlık ve Ebatta Andezit Plaklarla Döşeme Kaplaması Yapılması (Orijinaline uygun) ve V.0817/Al poz nolu “Mevcut Döşemelik Yonu Taşı İle Düz ve Kavisli Döşeme Yapılması” imalatlarına ait yüklenici talebinin yerinde olmadığına, Kurulun 01/0912009 tarihinde yapmış olduğu toplantıda oy birliği karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2009/77

İşin Adı : ... Güçlendirme İnşaatı İşİ

Görüş İsteyen : ... Genel Müdürlüğü

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek teklif birim fiyat üzerinden sözleşmeye bağlanan İş'te, Kısmi Gecikme Cezalarının uygulanıp uygulanmayacağı, uygulanacak ise hangi bedel üzerinden hesap edileceği ile işin sözleşme eki Teknik Şartnamesinde belirtilen Kendiliğinden Yerleşen Betonun yerine uygulanan kimyasal katkılı beton arasında herhangi bir bedel kesintisi yapıp yapılamayacağı hususlarında oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

İşe ait sözleşme ve eklerinde işin muhtelif kısımlarına ait farklı iş bitirme tarihleri, kısmi kabul ve kısmi gecikme cezası uygulaması öngörülmediğinden, kısmi gecikme cezası uygulamasının yapılamayacağı,

Sözleşmesi eki Teknik Şartnamesinde belirtilen Kendiliğinden Yerleşen Beton imalatının, şartnamesinde öngörülenden farklı yaptırılıp yaptırılmadığının idaresince netleştirilmesi ve farklı yaptırıldığının belirlenmesi durumunda, her iki imalata ait iş kalemlerinin sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 23.Madde'sinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda birim fiyatlarının ayrı ayrı tespit edilmesi ve bu tespitler dikkate alınarak işlem yapılması,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Gecikme Cezası ve İş Kalem Değişikliği

Karar No : 2009/77

Karar Tarihi : 02/07/2009

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I – GİRİŞ

... Genel Müdürlüğünce 24.12.2007 tarihinde sözleşmeye bağlanan ... Güçlendirme İnşaatı işinde, Kısmi Gecikme Cezası ve Beton Sınıfı (Evsafi) değişikliğinden kaynaklanan ihtilaflara ilişkin görüş istenilmektedir.

II - KONU

Sözleşme konusu iş ile ilgili olarak, Kısmi Gecikme Cezalarının uygulanıp uygulanmayacağı, uygulanacak ise hangi bedel üzerinden hesap edileceği ile işin sözleşme eki Teknik Şartnamesinde belirtilen Kendiliğinden Yerleşen Betonun yerine uygulanan kimyasal katkılı beton arasında herhangi bir bedel kesintisi yapıp yapılamayacağı hususlarındaki talebe ilişkindir.

III - İNCELEME

1-) Kısmi Gecikme Cezalarının uygulanıp uygulanmayacağı hususu ile ilgili olarak;

İşe ait sözleşmede;

İşe Başlama ve Bitirme Tarihi ve Gecikme Halinde Alınacak Cezalar başlıklı 10. Madde'sinde;

10.1. *İşe Başlama ve Bitirme Tarihi* :

10.1.1. “Sözleşmenin imzalandığının (Sayıştay tesciline tabi işlerde, tescilin) idare tarafından yüklenicinin kendisine veya tebligat için gösterdiği adrese tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 5 (beş) gün içinde Y.İ.G.Ş. si hükümlerine göre yer teslimi yapılarak işe başlanır. Yüklenici taahhüdün tümünü, işyeri teslim tarihinden itibaren 300 (Üç yüz) takvim günü içinde tamamlayarak geçici kabule hazır hale getirmek zorundadır. ” hükmü ,

Gecikme Halinde Alınacak Cezalar başlıklı ile 10.2.Madde'sinde;

10.2.1. “İdarece verilen süre uzatımı hariç, iş zamanında bitirilmediği takdirde geçen her takvim günü için yüklenicinin hak edişinden sözleşme bedelinin % 0.06 (onbindealtı) oranında gecikme cezası kesilir. Günlük gecikme cezasına o tarihe kadar hesaplanan fiyat farkları da dahil edilir.” ,

10.2.2. “İşin muhtelif kısımlarına ait bitirme tarihleri ve bu tarihlerde bitirilmemeleri halinde, sözleşme bedeli içindeki ağırlıkları oranında uygulanacak kısmi gecikme cezaları aşağıda gösterilmiştir:

<u>İşin Kısımları</u>	<u>Kısımlara ait Bitirme Tarihleri</u>	<u>Kısmi Gecikme Cezaları</u>
-----------------------	--	-------------------------------

-----“ ,

10.2.3. “Kısmi gecikme cezaları ile işin tümüne ait gecikme cezaları, hak edişlerden yükleniciye hiçbir ıhtarda bulunmaya ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesilir. Bu cezalar, hak edişlerden karşılanamadığı takdirde ayrıca tahsil edilir.” ,

10.2.4. “İşin tümünün süresinde bitmemesi halinde, işin tamamına ilişkin günlük gecikme cezası alınır, ayrıca kısmi gecikme cezası uygulanamaz.” , hükmü ,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/77
Karar Tarihi : 02 /07/2009

- 2 -

Teslim, Muayene ve Kabul İşlemlerine İlişkin Şartlar başlıklı 20. Madde'sinde; *"İşin teslim etme ve teslim alma şekil ve şartları ile kısmi kabul, geçici ve kesin kabul işlemleri Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerine göre yürütülür."* hükmü ,

Sözleşmesi eki İdari Şartnamenin, **Yapım İşinin Kısmi Kabulü** başlıklı 61. Maddesinde; *"Sözleşme konusu işte kısmi kabul öngörülmemektedir."* hükmü,

Yer almaktadır.

Belirtilen bu hükümler birlikte değerlendirildiğinde bahis konusu işe ait sözleşme ve eklerinde işin muhtelif kısımlarına ait farklı iş bitirme tarihleri, kısmi kabul ve kısmi gecikme cezası uygulamasının öngörülmediği anlaşılmaktadır.

2-) Beton Sınıfının Değişikliğiyle ilgili olarak;

Öncelikle, taahhüdün sözleşme ve ekleri ile ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde gereği gibi yerine getirilmesinde, sözleşme taraflarının görevli ve sorumlu olduğu açıktır.

Sözleşmesi eki Teknik Şartnamesinde belirtilen Kendiliğinden Yerleşen Beton imalatının, şartnamesinde öngörülenden farklı yaptırılıp yaptırılmadığının idaresince netleştirilmesi ve farklı yaptırıldığının belirlenmesi durumunda, her iki imalata ait iş kalemlerinin sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 23.Madde'sinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda birim fiyatlarının ayrı ayrı tespit edilmesi ve bu tespitler dikkate alınarak işlem yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

IV- KARAR

İnceleme bölümünde açıklanan hususlar göz önünde bulundurulduğunda;

İşe ait sözleşme ve eklerinde işin muhtelif kısımlarına ait farklı iş bitirme tarihleri, kısmi kabul ve kısmi gecikme cezası uygulaması öngörülmediğinden, kısmi gecikme cezası uygulamasının yapılamayacağına,

Sözleşmesi eki Teknik Şartnamesinde belirtilen Kendiliğinden Yerleşen Beton imalatının, şartnamesinde öngörülenden farklı yaptırılıp yaptırılmadığının idaresince netleştirilmesi ve farklı yaptırıldığının belirlenmesi durumunda, her iki imalata ait iş kalemlerinin sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 23.Madde'sinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda birim fiyatlarının ayrı ayrı tespit edilmesi ve bu tespitler dikkate alınarak işlem yapılmasının uygun olacağına,

02.07.2009 tarihinde yapılan toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2009/18

İşin Adı : ... Sosyal Tesisleri İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Genel Başkanlığı

Konusu

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te yerleşim planında işaretli, mimari avan projesi ve mekanik projesi mevcut olan ancak, betonarme projesi olmayan su deposu için ayrı bir ödeme yapıp yapılamayacağı.

ÖZETİ

Sözleşme eki projelerde yer alan betonarme su deposu yapımının, sözleşme bedeline dahil olduğu, bu nedenle depo için ayrı bir ödeme yapılamayacağı.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Su Deposu Bedeli.

Karar No : 2009/18

Karar Tarihi : 18/02/2009

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

1 – GİRİŞ

... Genel Başkanlığı 21.01.2009 tarih ve 11175 sayılı yazıyla, ... Sosyal Tesisleri İnşaatı İşinde yüklenici ile ihtilafa düştüğünden bahisle Bakanlığımız (Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı) görüşünün bildirilmesini talep etmektedir.

2 – KONU

... Sosyal Tesisleri İnşaatının yüklenicilere verilen ihale dosyasında, su deposu ile ilgili olarak yerleşim planında işaretli olduğu, mimari avan projesinin ve mekanik projesinin mevcut olduğu, betonarme projesi olmadığından yüklenici tarafından yapılmak suretiyle inşaatının tamamlandığı, ancak, yüklenicinin teklif dosyası içerisine koyduğu ihale bedeli hesabında ve pursantaj tablosunda su deposuna ait bir hesabın bulunmadığı bildirilerek su deposu için ayrı bir ödemenin yapılıp yapılamayacağı hususunda ortaya çıkan anlaşmazlığın çözümüne yönelik görüşümüz istenilmektedir.

3 – İNCELEME

Konu sözleşme ve ekleri çerçevesinde, Yüksek Fen Kurulu'nda incelenmiştir.

... Genel Başkanlığı 21.01.2009 tarih ve 11175 sayılı yazısında; ... Sosyal Tesisleri İnşaatı İş'i'nin ihale edilerek 01.05.2006 tarihine kadar bitirilmek üzere 01.10.2004 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlandığı, süresi içerisinde bitirilerek geçici kabulünün yapıldığı ve işletmeye açıldığı,

Ayrıca, yüklenicilere verilen ihale dosyasında; yerleşim planında su deposunun gösterildiği, mimari avan projesinin ve mekanik projesinin mevcut olduğu, betonarme projesi olmadığından yüklenici tarafından betonarme projesinin de yapılmak suretiyle inşaatının tamamlandığı, ancak, yüklenicinin teklif dosyası içerisine koyduğu ihale bedeli hesabında ve pursantaj tablosunda su deposuna ait bir hesabın bulunmadığı, bu nedenle su deposu için ayrı bir ödemenin yapılıp yapılamayacağı hususunda tereddüde düşüldüğü

Bildirilmektedir.

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye dayalı işlerin ihalelerinde; ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listeleri esas alınarak tekliflerin oluşturulduğu tereddüde yer vermeyecek kadar açıktır. Yüklenicilerin teklif dosyası içerisinde yer verdikleri ihale bedeli hesapları ve pursantaj tabloları esas alınmak suretiyle hangi iş kalemi veya iş gruplarının yapılacağı veya yapılmayacağı gibi bir usul söz konusu olmayıp, işe ait şartnamelerde de böyle bir uygulama öngörülmemiştir.

İdarenin ihale dokümanı içinde verdiği yerleşim planı, mimari avan projesi ve mekanik projesinden hareketle betonarme su deposunun yapılacağı anlaşılmaktadır. Bu konuda idare ile yüklenici arasındaki yazışmalarda da görüldüğü üzere, betonarme su deposunun yapılıp yapılmayacağı hususunda herhangi bir tereddüt de bulunmamaktadır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2009/18
Karar Tarihi : 18/02/2009

- 2 -

Şöyle ki; yüklenici 26.07.2005 tarihli yazısında; “Yükümlülüğümüz altında yapımı devam eden, ... Sosyal Eğitim ve Dinlenme Tesislerinde, **3 bölmeli (360x3)= 1080 m3 betonarme su deposu öngörülmüştür.** Söz konusu depoların statik projelerinin hazırlanmasına başlanılmadan önce, günümüzde yaygın olarak kullanılan sıcak daldırma galvanizli silindirik modüler su depoları yapmayı öneriyoruz. ... Önerilen bu depoların fiyatları Bayındırlık Bakanlığının pozlarında (105102/2) mevcut olup, yapılmayan imalatlar teklif birim fiyatlarından düşülecektir. Betonarme su deposu yapılacaksa betonarme projesinin yapılması konusunda, diğer alternatifin tercih edilmesi durumunda ise siparişin verilmesi gerekmektedir. Bu konudaki kararınızın tarafımıza bildirilmesi hususunu bilgilerinize arz ederiz.” şeklinde talepte bulunmuş,

Buna karşılık idaresi de 28.07.2005 tarihli ve 12002 sayılı yazısında; “... Sosyal Tesislerinin su deposuna ait B.arme projeleri olmadığı belirtilmektedir. Buna istinaden B.arme su deposu yerine 105102/2 pozundaki çelik depodan yapılmasını önermektedir. Bizim depo kapasitemiz 360x3=1080 m3 luk depo olup bunun betonarme yapılması uygun ve çokta ekonomik olmaktadır. B.arme projelerinin tarafınızdan yaptırılması ile sendikamız onayına müteakip sözleşmeye uygun su deposunun yapılmasını rica ederiz,” şeklinde cevap vermiştir.

İşe ait Sözleşmenin 6. maddesinde;

“6.1. Bu Sözleşme, anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen ... TL toplam bedel üzerinden akdedilmiştir.

6.2. Yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, yüklenicinin teklif ettiği toplam bedel esas alınır. “

Denilmektedir.

Buna göre yüklenici tarafından teklif edilen fiyat; anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye dayalı işin betonarme su deposu da dahil tamamı için akdedilen fiyattır.

4 – KARAR

Yukarıda belirtilen incelemeler doğrultusunda; ... Sosyal Tesisleri İnşaatı İşi ‘ne ait sözleşme eki projelerde yer alan betonarme su deposu yapımının, sözleşme bedeline dahil olduğu, bu nedenle depo için ayrı bir ödeme yapılamayacağına 18/02/2009 tarihinde yapılan toplantıda oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2008/96

İşin Adı : ... İçmesuyu ve Arıtma Tesisi İnşaatı

Görüş İsteyen : ... İl Özel İdaresi

Konusu

Çelik boru tecridinin ödenip ödenmeyeceği.

ÖZETİ

İşe ait teklif cetvelinde yer alan “Poz no: 36.067/KH- 9.2/9.3/9.4/ 9.5/ 9.6/10.1 tecritli, düz uçlu kaynak ağzı açılmış spiral çelik boruların döşenmesi” imalatları kapsamındaki spiral çelik boruların iç ve dış yüzeylerinin tecritli olması ve dolayısıyla, çelik boru içlerinin tecridi ile ilgili ayrıca bir ödeme yapılmaması gerektiği.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Çelik boru tecridi
Karar No : 2008/96
Karar Tarihi : 24/12/2008

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... İl Özel İdaresi 27.11.2008 gün ve 1863 sayılı yazıları ile, KÖYDES projesi dahilinde ihale edilen “ ... İçmesuyu ve Arıtma Tesisi İnşaatı” işinde kullanılan çelik boruların iç kısımlarının epoksi ile kaplanması bedelinin ödenip ödenmeyeceği hususunda tereddüt hasıl olmuştur.

II- KONU

Teklif birim fiyat sözleşmeye bağlanan iş kapsamında, dışı bitüm, içi epoksi ile tecrit edilen çelik boruların kullanıldığından bahisle bahse konu iş kalemine ait sözleşmesinde yer alan birim fiyatlara göre çelik boru içlerinin epoksi ile tecridi için ayrıca bir ödeme yapıp yapılmayacağı hususunda görüşümüz istenilmektedir.

III- İNCELEME

İhale dokümanlarında yer alan teklif birim fiyatlı işler için teklif mektubu eki ‘Birim fiyat teklif cetveli’nde, ‘iş kalemi no’ yerine, 36.067/KH-9.2 /9.3 /9.4 / 9.5 / 9.6 / 10.1 birim fiyat poz numaraları ve adları verilerek isteklilerden teklif alındığı idare yazısından anlaşılmakta ve işe ait teklif mektubu’nun yüklenici tarafından verilmesiyle mektubun 2 inci maddesinde yer alan; “Teklif cetvelinde yer alan her bir iş kaleminin miktarının ve mahiyetinin ihale dokümanında yer alan teknik şartnameye ve projelere uygun olduğunu kabul ediyoruz.” Şartı da, yüklenici tarafından kabul edilmiş olmaktadır.

Tekliflerin, birim fiyat poz numarası ve adı belirtilerek alınması dolayısıyla, bu pozlara ait imalat tarifi, analiz ve teknik şartlar üzerinde, taraflarca mutabık kalınarak sözleşmenin akdedilmiş olduğu görülmektedir.

İşe ait teklif cetvelinde yer alan bahse konu “Poz no: 36.067/KH-9.2 /9.3 /9.4 / 9.5 / 9.6 / 10.1” imalat kalemleri, gerek Bakanlığımızca yayınlanan ‘Köye Yönelik Hizmetler (Mülga Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü) İnşaat ve Tesisat Birim Fiyatları’ ve gerekse, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nce daha önce yayınlanmış olan ‘Boru Birim Fiyat Tarifleri’ ile ‘Boru Birim Fiyat Analizleri’nde, “Tecritli düz uçlu kaynak ağzı açılmış spiral çelik boruların döşenmesi” başlığıyla yer almış bulunmaktadır. Bu belgelerde yer verilen imalat tarif ve özelliklerine göre, spiral çelik boruların tecritli olması öngörülmekte ve bu tecritin sadece boru iç veya dış yüzeylerinde yapılması gerektiğine dair herhangi bir ifade yer almamaktadır.

IV-KARAR

Konu, idarece gönderilen yazı ve inceleme bölümünde yer verilen hususlar çerçevesinde değerlendirildiğinde; işe ait ihale dokümanları ve sözleşmesinde, çelik boru tecridi ile ilgili aksine bir hüküm olmadığı takdirde, işe ait teklif cetvelinde yer alan “Poz no: 36.067/KH-9.2 / 9.3 / 9.4 / 9.5 / 9.6 / 10.1 tecritli, düz uçlu kaynak ağzı açılmış spiral çelik boruların döşenmesi” imalatları kapsamındaki spiral çelik boruların iç ve dış yüzeylerinin tecritli olması ve dolayısıyla, çelik boru içlerinin tecridi ile ilgili ayrıca bir ödeme yapılmaması gerektiği görüşüne, Kurulumuzun 24/12/2008 tarihli oturumunda oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Tarih ve Sayı : 21.02.2008/225

Görüş İsteyen : Türk-İnşa Genel Başkanlığı

Konusu

Anahtar teslim götürü bedel sözleşmelerin feshi ve tasfiyesinde yapımı tamamlanan imalat bedellerinin nasıl tespit edileceği.

ÖZETİ

Fesih ve tasfiye öncesi ve sonrası süreçte dikkat edilmesi gereken hususlar ve yapılacak iş ve işlemler ile kesin hakediş raporu ve hesap kesme işleminin ve bunlara ilişkin hesabın nasıl gerçekleştirileceği ile götürü bedel sözleşmelerde hesap kesme işlemiyle ilgili göz önünde tutulması gereken hususlar belirtilmiştir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.400.-03/225
Konu : Tasfiye sonrası iş ve işlemler

21 Şubat 2008

TÜRK – İNŞA GENEL BAŞKANLIĞINA
(Türkiye Resmi Sektör Müteahhitleri İşveren Sendikası)
Reşit Galip Cad. Hafta Sk. No: 12/8
(06700) GOP/ANKARA

İlgi : 16.01.2008 tarih ve 2008/05 sayılı yazınız

İlgi yazınızda özetle; Türkiye Resmi Sektör Müteahhitleri İşveren Sendikası olarak sektörünüzle ilgili sorunların analizini yapmak üzere tarafların görüşlerine başvurulduğundan bahisle; kamuyla anahtar teslimi götürü bedel sözleşme imzalamış olan müteahhitlerinizin, mevcut sözleşmenin feshi ve tasfiyesi durumunda yapılacak uygulamaların belirsizliğinden dolayı 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ve ilgili mevzuattan kaynaklanan yeni ve önemli bir sorunla karşı karşıya kaldıklarını ifade ederek, çözüme yardımcı olmak üzere konuya açıklık getirilmesi ve sözleşmenin feshi ve tasfiyesi aşamasında yapımı tamamlanan imalat bedellerinin tespiti konusunda mevzuatta net bir hüküm bulunmadığı için uygulamaya yönelik görüşlerimizin bildirilmesi istenilmektedir.

Konu, Yüksek Fen Kurulu'nda ilgi yazı ve ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmiştir.

Fesih sürecine ilişkin görüşlerimiz; aynı konuda Milli Savunma Bakanlığı'na hitaben yazılan ve ekte iletilen 08.02.2008 tarih ve 03/170 sayılı yazınızda belirtildiği şekilde olup, Tasfiye sürecine ilişkin görüşlerimiz ise, aşağıda belirtilmiştir.

4735 sayılı Kanun'un 17 ve 18 inci maddeleri ile 23 üncü maddesine göre mücbir sebep ve ayrıca, sözleşmelerin mahkeme kararlarıyla sona erdirilmesi hallerinde; teminatlar iade edilerek mevcut sözleşmeler tasfiye edilmekte ve 4735 sayılı Kanun, mevcut sözleşme hükümleri, Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİĞŞ)'nin ilgili hükümlerine göre tasfiye iş ve işlemlerinin yapılması gerekli olmaktadır.

YİĞŞ'nin **Sözleşmenin feshi ve tasfiye durumları** başlıklı 48 inci maddesinin konuya ilişkin bölümlerinde **tasfiye işlemleriyle ilgili olarak**;

“Tasfiye halinde, işin yüklenici tarafından yapılmış kısımları için, tasfiye onay tarihi geçici kabul tarihi sayılmak üzere, geçici kabul, teminat süresi ve bu süreçteki bakım sorumluluğu, kesin kabul ve teminatın geri verilmesi hakkında sözleşmesinde bulunan hükümlerle bu Şartnamenin 42, 43, 44, 45 ve 46 ncı maddeleri hükümleri, normal şekilde bitirilmiş işlerde olduğu gibi aynen uygulanır. Ancak işin yapılmış kısmının hesaplanacak kesin teminat miktarından fazlası, tasfiye protokolünün imzasından sonra yükleniciye geri verilir.

Teminatın kalan kısmının geri verilmesi ise 46 ncı madde esaslarına göre yapılır.

Tasfiye edilmiş işin, kendi teminat süresi içinde veya daha sonra ortaya çıkabilecek kusur ve hataları idarece görevlendirilecek bir komisyon tarafından, yapılacak tebligat üzerine, hazır bulunması halinde yüklenici veya vekili ile birlikte tespit edilir.

Sözleşmenin tasfiyesi halinde yüklenicinin tesis, araç ve makineleri idarece satın alınmak istendiği takdirde yüklenicinin buna razı olması şartı aranır.”

“... tasfiye halinde kesin hesabın yapılabilmesi için işlerin ve ihzaratın ölçülebilir duruma getirilmesi, teknik zorunluluklar nedeniyle veya yapılmış iş kısımlarının korunmasını sağlamak

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.400.
Konu : Tasfiye sonrası iş ve işlemler

- 2 -

üzere işlerin belli bir aşamaya kadar yapılması gerekiyorsa, bu husus ayrıntılı olarak tasfiye geçici kabul tutanağındabelirtilir.

İdare, belirli bir süre vererek bu işlerin yapılmasını yükleniciden isteyebilir. Yüklenici bu hususları yerine getirmedeği takdirde idare, bu belirli işleri yüklenici hesabına yapar veya yaptırır. Bu işlerin yaptırılması bedeli, sözleşmeye göre yükleniciye ödenecek bedelden fazla olursa aradaki fark yüklenicinin alacaklarından düşülür; alacağı kalmamışsa tasfiye halinde teminatından kesilir, fesih halinde ise genel hükümlere göre işlem yapılır.

Sözleşmenin feshedilmesinden veya tasfiyesinden sonra “hesap kesme hakedişi” idarece belirlenecek bir süre içinde yüklenici ile birlikte 41 inci maddesindeki esaslara göre yapılır. Yüklenici gelmediği veya yetkili bir vekil göndermediği takdirde, idare bu hakedişi tek taraflı olarak yapar ve yüklenicinin bu hususta hiç bir itiraz hakkı olamaz.”...

Hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

Ayrıca; YİĞŞ'nin **İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması** başlıklı 9 uncu maddesinin konuyla ilgili bölümünde; “Sözleşmenin feshi veya tasfiye halinde bu sigortalar, iş, yeni yükleniciye ihale edilinceye kadar devam ettirilir ve bu süreye ait sigorta giderleri yüklenici tarafından karşılanır. Ancak bu süre, fesih veya tasfiye olur tarihinden başlamak üzere üç ayı geçemez.” hükmü de dikkate alınmalıdır.

Atıf yapılan YİĞŞ'nin **Kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesi** başlıklı 41 inci maddesinde **anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeler** için;

“Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde ise, kesin hakediş raporu düzenlenmesine işin geçici kabulü yapıldıktan sonra başlanır ve sözleşme ve eklerinde öngörülen hükümler çerçevesinde kesin hesap işlemleri gerçekleştirilir.

Gerek birim fiyat sözleşmeli işlerde gerekse anahtar teslimi götürü bedel işlerde; yüklenicinin kesin hesaplara itirazı varsa aynı inceleme süresi içinde idareye yazılı olarak bildirmek zorundadır. Böyle yapmadığı takdirde kesin hesaplara ilgili bütün belgeleri kayıtsız kabul etmiş sayılır ve bundan sonra bu hususta yapılacak herhangi bir itiraz dikkate alınmaz.

Hesap kesme işleminde, gerçekleştirilen bütün işlerin kesin hakediş raporuna geçirilen bedelinden iş sırasında geçici hakediş raporları ile ödenen miktarlar düşülür. Daha sonra 40 ıncı maddede açıklanan geçici hakediş ödeme usulleri çerçevesinde, hakedişe yapılan ek ve kesintilerden sonra kalan tutar yükleniciye veya vekiline ödenir.”

Hükümleri bulunmaktadır.

Konu yukarıda belirtilen hüküm ve şartlar dikkate alınarak değerlendirildiğinde;

Tasfiye süreci ile ilgili olarak;

Öncelikle; kesin hesabın yapılabilmesi için işlerin ölçülebilir duruma getirilmesi, teknik zorunluluklar nedeniyle veya yapılmış iş kısımlarının korunmasını sağlamak üzere işlerin belli bir aşamaya kadar yapılması gerekiyorsa, bu hususların öncelikle ayrıntılı olarak, sözleşmenin tasfiye onay tarihindeki (geçici kabul tarihi) işlerin mevcut durumunun, tasfiye geçici kabul tutanağında belirtilmesi ve belirli bir süre verilerek bu işlerin yapılmasının yükleniciden istenilmesi gerekmektedir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.400.
Konu : Tasfiye sonrası iş ve işlemler

- 3 -

Ölçülebilir duruma getirme, teknik zorunluluklar veya yapılmış kısımların korunmasına yönelik idare taleplerinin; ölçülü olması, süreçte sıkıntı yaratacak amaç dışı ilave iş niteliğinde olmaması aranan bir husustur. Yükleniciden zorunlu olarak yapılması istenilen bu imalatların, tasfiye hali göz önünde alındığında makul bir düzeyde tutulması önemli olmaktadır.

Yükleniciden yapılması istenilen bu işler yerine getirilmediği takdirde, yüklenici hesabına yapma veya yaptırma serbest olmaktadır. Bu işlerin yapım bedeli sözleşmeye göre yükleniciye ödenecek bedelden fazla olursa aradaki fark, hesap kesme işlemi sonucu ortaya çıkabilecek yüklenici alacaklarından düşülmeli, alacağı kalmamışsa teminatından kesilmelidir.

Ayrıca; işe ait sigorta giderlerinin, iş yeni yükleniciye ihale edilinceye kadar, tasfiye olur tarihinden başlamak üzere üç ayı geçmeyecek şekilde mevcut yüklenici tarafından karşılanmasına yönelik YİĞŞ'nin İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması başlıklı 9 uncu maddesindeki hükmün uygulanmasına dikkat edilmelidir.

Kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesi işlemiyle ilgili olarak;

Bilindiği üzere; YİĞŞ'nin 48 inci maddesine göre sözleşmenin feshi veya tasfiyesinden sonra "hesap kesme hakedişi" nin düzenlenmesinde, aynı şartnamenin "Kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesi" başlıklı 41 inci maddesine atıf yapılması nedeniyle, fesih veya tasfiye sonrası hesap kesme hakedişlerinin aynı yöntem ve esaslara tabi olduğu görülmektedir. Ancak; hesap kesme hakedişlerinin düzenlenmesine ilişkin yöntem ve esasların, normal şekilde sona eren işler gibi hesap kesilmesi gereken tasfiye ile, farklı şartlara sahip fesih için aynı tutulmuş olmasının, mevzuatımızda bir eksiklik olarak değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bu hükümlere göre; kesin hesap ve kesin hakedişi idare ve yüklenici ile birlikte yapılmalı ve hesap kesme hakedişi, tasfiye onay tarihinde yüklenici tarafından gerçekleştirilen ölçülebilir imalatların tespitine ve fiyatlandırılmasına dayandırılmalı ve bütün bu tespitler, işe ait sözleşme ve eki ihale dokümanlarındaki şartlar değiştirilmeden yapılmalıdır.

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerin tasfiye kesin hesabı ve kesin hakedişinin hazırlanması sırasında yapılan işin; işe göre gerçekleşme oranının nasıl tespit edileceği önemli bir husustur. 4735 sayılı Kanunun İlkeler başlıklı 4 üncü maddesinde yer alan "*Bu Kanun kapsamında yapılan kamu sözleşmelerinin tarafları, sözleşme hükümlerinin uygulanmasında eşit hak ve yükümlülüklerle sahiptir..... Kanunun yorum ve uygulanmasında bu prensip göz önünde bulundurulur.*" hükmü gereği, bu oranın tespitinde, tarafların hakları ve yükümlülükleri göz önünde bulundurularak öncelikle akdedilen sözleşme ve eklerindeki esaslar mesnet alınmalıdır.

Bu doğrultuda, sözleşme ve eki ihale dokümanları olan, uygulama projeleri, mahal listesi, genel ve özel teknik şartnameler, varsa açıklamalar ve diğer ekler esas alınarak, yerinde fiilen yapılan tüm imalat metrajları çıkartılmalı ve buna dayalı olarak tüm imalat miktarları belirlenmelidir. Ayrıca, yapılan iş kısımlarına ait imalatların metraj ve miktarları da aynı esaslara dayandırılarak aynı yöntemle tespit edilmelidir. Böylelikle, yapılan ve yapılmayan işlere ait fiziki durum iş kalemi ve metraj bazında ortaya konulmuş olacaktır.

Sözleşme ve eklerinde öngörülen hükümler ile işe ait özel şartlar ve nitelikleri gözetilerek; idarece istenilmiş ve yüklenicinin teklifi ekinde iş kalemlerine ve/veya iş gruplarına ait bileşenler ve bunlara ait fiyatlar verilmiş ise, fiyatların idarece kabul edilebilir olması dikkate alınarak bu fiyatlar, idare ve diğer idarelerdeki fiyatlar ve piyasa rayıçları ile yaklaşık maliyete esas fiyatların

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.400.
Konu : Tasfiye sonrası iş ve işlemler

- 4 -

birlikte değerlendirilmesi sonucu her bir iş kalemine ait en uygun fiyatların belirlenmesine müteakip, belirlenen bu fiyatların; yukarıda izah edildiği şekilde tespit edilmiş bulunan sözleşme kapsamında yapılacak olan tüm imalatlara ait iş kalemi miktarlarıyla çarpılarak bulunacak bedel ile, yapılan iş kısımlarının da aynı esaslar ve aynı bazda tespit edilecek bedeli arasındaki orandan, tasfiye edilen işe ait gerçekleşme oranı belirlenebilecektir.

Bulunan bu gerçekleşme oranının sözleşme götürü bedeli ile çarpılması suretiyle yapılan işlerin götürü bedel karşılığı belirlenmiş, bu bedel hesap kesme hakedişine yansıtılmak suretiyle tasfiye kesin hesabı yapılmış olacaktır. Yapılan bu kesin hesap sonucunda yüklenici borçlu ise, bu borcun ödenmemesi halinde teminatından karşılanması, bu da yeterli olmaz ise yargı yoluyla tahsili cihetine gidilmelidir.

Diğer taraftan; yüklenicinin, tasfiye geçici kabul tutanağına ve hesap kesme sonucuna itiraz edebileceği ve dava yolunun açık olduğu hususları da dikkate alındığında, belki de hiç itirazla sonuçlanmayabilecek hesap kesme işlemi mümkün iken, idarelerce önemli bir nedene bağlı olmadan bu hesap kesme işleminin yapılmayıp, mahkemelere bırakılmasının doğru ve faydalı olmayacağı açıktır. Ayrıca; kesin hesabın başlangıçta mahkemelere taşınması, doğabilecek muhtemel idare alacağının dava sonucunu beklemesi gibi istenmeyecek bir duruma yol açabileceği gibi, varsa yüklenici alacağının gecikmesi, teminat iadesinin yapılamaması gibi farklı hukuki sonuçları olabilecek süreçlerin yaşanmasını beraberinde getirebilecektir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Eki : 08.02.2008 tarih ve 03/170 sayılı yazımız (5 sayfa)

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Tarih ve Sayı : 08.02.2008/170

Görüş İsteyen : Milli Savunma Bakanlığı

Konusu

Fesih sonrasında yapılacak olan nam ve hesabına ihale ile tamamlama ihalesinin birleştirilip tek bir ihale olarak ihale edilip edilemeyeceği, birleştirilecekse hangi ihale yönteminin uygulanması gerektiği, fesih kesin hesabının nasıl çıkartılacağı,

ÖZETİ

Fesih öncesi ve sonrası süreçte dikkat edilmesi gereken hususlar ve yapılacak iş ve işlemler ile kesin hakediş raporu ve hesap kesme işleminin ve hesabının nasıl gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.400.-03/170
Konu : Fesih sonrası iş ve işlemleri

08 Şubat 2008

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞINA
(İnşaat Emlak ve Nato Enf. Dairesi Başkanlığı)

İlgi : 16.11.2007 tarih ve 20302 sayılı yazınız ve ekleri

Bakanlığınızca ihalesi gerçekleştirilen yapım işlerinden bazılarında yüklenicilerin 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 20'nci maddesinin (a) veya (b) bentlerinden birine göre hareket etmeleri nedeniyle feshedilmesinin söz konusu olduğu, fesihle ilgili Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 48'inci maddesi hükümleri doğrultusunda işlem yapıldığı, bu işlerde öncelikle işin korunabilir ve ölçülebilir seviyeye getirilmesi için yüklenici nam ve hesabına ihale yapılmasını müteakiben tamamlama ihalesine çıkılmasının gerektiği, ancak bu süreçte çeşitli sıkıntılarla karşılaşıldığından bahisle, yapılacak olan nam ve hesabına ihale ile tamamlama ihalesinin birleştirilip tek bir ihale olarak ihale edilip edilemeyeceği, birleştirilecekse hangi ihale yönteminin uygulanması gerektiği hususu ile fesih kesin hesabının ne şekilde yapılacağına ilişkin görüşlerimizin ivedilikle bildirilmesi istenilmektedir.

Konu, Yüksek Fen Kurulu'nda ilgili mevzuat çerçevesinde ilgi yazı ve eki belgeler de dikkate alınarak incelenmiş olup, görüşlerimiz aşağıda belirtilmiştir.

Mevcut sözleşmenin sona erdirilerek işin feshedilmesi halinde; 4735 sayılı Kanun, mevcut sözleşme hükümleri ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİGŞ)'nin ilgili hükümlerine göre işlem yapılmasının gerekmekte olduğu bilinmektedir.

4735 sayılı Kanun'un 17, 18, 19, 20, 21, 22 ve 23 üncü maddeleri sözleşmenin feshi konularını kapsamakta olup bu konulara ait detaylar YİGŞ'nde yer almaktadır. Şartnamenin **Sözleşmenin feshi ve tasfiye durumları** başlıklı 48 inci maddesinin konuyla ilgili bölümlerinde;

“.... Sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.”

“Sözleşmenin feshedilmesi halinde 4735 sayılı Kanunun 20 nci maddesine göre yüklenicinin kesin teminatı: ...Gelir kaydedilir.

“.....sözleşmenin feshedildiği tarihten sonra yapılmayan iş miktarına isabet eden teminat tutarı da birinci fıkra hükmüne göre güncellenerek yükleniciden tahsil edilir.”

“Gelir kaydedilen teminatlar, yüklenicinin borcuna mahsup edilemez.”

“4735 sayılı Kanunun 19, 20 ve 21 inci maddelerine göre sözleşmenin feshedilmesi halinde, yükleniciler hakkında 4735 sayılı Kanunun 26 ncı madde hükümlerine göre işlem yapılır. Ayrıca, sözleşmenin feshi nedeniyle idarenin uğradığı zarar ve ziyan yükleniciye tazmin ettirilir.”

“Feshedilen sözleşme konusu işlerin hesabı genel hükümlere göre yapılır ve böylece yüklenicinin idare ile ilişkisi kesilmiş olur. Bunun için de sözleşmenin feshedilmesine ait onay tarihinde işlerin mevcut durumu, idarece görevlendirilecek bir heyet tarafından yüklenici veya vekili ile birlikte tespit edilerek bir “Durum Tespit Tutanağı” düzenlenir. Yüklenici veya vekili hazır bulunmadığı takdirde bu husus tutanakta belirtilir.

İdare fesih işleminden sonra işi 4734 sayılı Kanunda öngörülen usullerden herhangi biri ile ihale etmekte serbesttir. Geri kalan işlerin başka bir yükleniciye ihalesinden dolayı, yüklenici hiçbir hak iddiasında bulunamaz.”

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.400.-03/170
Konu : Fesih sonrası iş ve işlemleri

- 2 -

“Gerek sözleşmenin feshedilmesi, gerekse tasfiye halinde kesin hesabın yapılabilmesi için işlerin ve ihzaratın ölçülebilir duruma getirilmesi, teknik zorunluluklar nedeniyle veya yapılmış iş kısımlarının korunmasını sağlamak üzere işlerin belli bir aşamaya kadar yapılması gerekiyorsa, bu husus ayrıntılı olarak tasfiye geçici kabul tutanağında veya sözleşmenin feshedilmesi hali için “Durum Tespit Tutanağı”nda belirtilir. İdare, belirli bir süre vererek bu işlerin yapılmasını yükleniciden isteyebilir. Yüklenici bu hususları yerine getirmediği takdirde idare, bu belirli işleri yüklenici hesabına yapar veya yaptırır. Bu işlerin yaptırılması bedeli, sözleşmeye göre yükleniciye ödenecek bedelden fazla olursa aradaki fark yüklenicinin alacaklarından düşülür, alacağı kalmamışsa tasfiye halinde teminatından kesilir, fesih halinde ise genel hükümlere göre işlem yapılır.

Sözleşmenin feshedilmesinden veya tasfiyesinden sonra “hesap kesme hakedişi” idarece belirlenecek bir süre içinde yüklenici ile birlikte 41 inci maddesindeki esaslara göre yapılır. Yüklenici gelmediği veya yetkili bir vekil göndermediği takdirde, idare bu hakedişi tek taraflı olarak yapar ve yüklenicinin bu hususta hiç bir itiraz hakkı olamaz.”

Ayrıca; YİĞŞ’nin **İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması** başlıklı 9 uncu maddesinin konuyla ilgili bölümünde;

“Sözleşmenin feshi veya tasfiye halinde bu sigortalar, iş, yeni yükleniciye ihale edilmeye kadar devam ettirilir ve bu süreye ait sigorta giderleri yüklenici tarafından karşılanır. Ancak bu süre, fesih veya tasfiye olur tarihinden başlamak üzere üç ayı geçemez.”

Hükümleri bulunmaktadır.

Atf yapılan YİĞŞ’nin **Kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesi** başlıklı 41 inci maddesinde de;

“Birim fiyat esaslı sözleşmelerde, işin geçici kabulü yapıldıktan sonra, kesin hakediş raporunun düzenlenmesine esas olacak kesin metraj ve hesapların tamamlanmasına başlanır. Bunlar biri asıl olmak üzere en az üç suret halinde düzenlenir. Yüklenicinin kesin hakediş raporunun düzenlenmesinde geçici hakediş raporlarındaki rakamlara itibar edilmez ve kesin metraj ve hesaplar sonucunda bulunan miktarlar esas alınır.”

“Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde ise, kesin hakediş raporu düzenlenmesine işin geçici kabulü yapıldıktan sonra başlanır ve sözleşme ve eklerinde öngörülen hükümler çerçevesinde kesin hesap işlemleri gerçekleştirilir.”

“Gerek birim fiyat sözleşmeli işlerde gerekse anahtar teslimi götürü bedel işlerde; yüklenicinin kesin hesaplara itirazı varsa aynı inceleme süresi içinde idareye yazılı olarak bildirmek zorundadır. Böyle yapmadığı takdirde kesin hesaplara ilgili bütün belgeleri kayıtsız kabul etmiş sayılır ve bundan sonra bu hususta yapılacak herhangi bir itiraz dikkate alınmaz.”

“Hesap kesme işleminde, gerçekleştirilen bütün işlerin kesin hakediş raporuna geçirilen bedelinden iş sırasında geçici hakediş raporları ile ödenen miktarlar düşülür. Daha sonra 40 ıncı maddede açıklanan geçici hakediş ödeme usulleri çerçevesinde, hakedişe yapılan ek ve kesintilerden sonra kalan tutar yükleniciye veya vekiline ödenir.”

“Hesap kesme işlemi sonucunda, yüklenici idareye borçlu kaldığı takdirde, borcu genel hükümlere göre tasfiye edilir. Kesin metraj ve hesapların yapılıp onaylanmasına ve kesin hakedişin

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.400.-03/170
Konu : Fesih sonrası iş ve işlemleri

- 3 -

düzenlenmesine ait yukarıdaki süreler, ancak mücbir sebeplerle, ihale yetkilisinin onayı ile yeteri kadar uzatılabilir. Bu onay yetkisi alt kademelere verilmez.”

Esasları yer almaktadır.

İdarelerimizce, akdin feshine karar verilmeden önce, bütün hukuki boyut ve sonuçları değerlendirilerek mevzuatta yer alan fesih şekil ve şartlarının kesin olarak oluştuğunun belirlenmesi ile geçerli ve yeterli kesin delillere dayandırılması gerektiği hususunun bilindiği ve sürecin bu doğrultuda yürütüldüğü kabul edilmektedir.

Konu yukarıda belirtilen şartlar dikkate alınarak değerlendirildiğinde;

i) Fesih süreci ile ilgili olarak;

Öncelikle; kesin hesabın yapılabilmesi için işlerin ölçülebilir duruma getirilmesi, teknik zorunluluklar nedeniyle veya yapılmış iş kısımlarının korunmasını sağlamak üzere işlerin belli bir aşamaya kadar yapılması gerekiyorsa, bu hususların öncelikle ayrıntılı olarak, sözleşmenin feshedilmesine ait onay tarihindeki işlerin mevcut durumunun, idarece görevlendirilecek bir heyet tarafından yüklenici veya vekili ile birlikte tespit edilerek düzenlenecek olan “Durum Tespit Tutanağı”nda belirtilmesi ve belirli bir süre verilerek bu işlerin yapılmasının yükleniciden istenilmesi gerekmekte, bu isteğin yerine getirilmemesi durumunda, idare bu işleri yüklenici hesabına yapma veya yaptırma konusunda serbest olmaktadır. Durum tespit tutanağında yapıldığı belirtilen işlere yüklenicinin bir itirazı olması halinde tarafların kendi irade ve kararlarına bağlı olarak mahkeme kanalıyla durum tespiti yaptırma yoluna gitme haklarının bulunduğu bilinmektedir.

Ancak; ölçülebilir duruma getirme, teknik zorunluluklar veya yapılmış kısımların korunmasına yönelik idare taleplerinin; ölçülü olması, süreçte sıkıntı yaratacak amaç dışı ilave iş niteliğinde olmaması aranılan bir husustur. Yükleniciden zorunlu olarak yapması istenilen bu imalatların, işten el çektirilmiş olma hali göz önünde alındığında makul bir düzeyde tutulması önemli olmaktadır.

Ölçülebilir duruma getirilen imalatların dışındakilerin, geriye kalan iş kısmının tamamlanmasına yönelik ikmal ihalesi kapsamına alınabileceği sebebiyle; ikmal kapsamında yeni yükleniciye yaptırılabilmesi ve eski iş ile yeni ikmal işi arasında bedel yönünden doğabilecek idare zararının eski yükleniciden dava yoluyla tahsili ile yükleniciye herhangi bir nedenle fesih öncesinde yapılan fazla ödemenin tahsilinin mümkün olacağı hususları da düşünüldüğünde, fesih iş ve işlemlerini geciktirebilecek zorlayıcı taleplerden kaçınılması gerektiği açıktır.

Yüklenici bu isteği yerine getirmediği takdirde idare, belirlenen bu işleri yüklenici hesabına yapar veya yaptırır. Bu işlerin yapım bedeli sözleşmeye göre yükleniciye ödenecek bedelden fazla olursa aradaki fark, hesap kesme işlemi sonucu ortaya çıkabilecek yüklenici alacaklarından düşülmeli, alacağı kalmamışsa genel hükümlere göre işlem yapılarak yükleniciden tahsil etmelidir.

Durum Tespit Tutanağında belirtilerek yapılması yükleniciden istenilen ancak yerine getirilmeyen işleri, yüklenici hesabına yapma veya yaptırma ile; fesih sonrasında geriye kalan işlerin ikmaline yani, işin tamamlanmasına yönelik ihalenin, birleştirilerek, tek bir ihaleyle çözüm aranması, hukuken ayrılması gereken fesih öncesi ve sonrası süreçlerin birbirinden ayrılması ve

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.400.-03/170
Konu : Fesih sonrası iş ve işlemleri

- 3 -

dolayısıyla, fesih öncesindeki bir uyuşmazlığın fesih sonrasına da taşınması sonucunu getirecek bu yöntemin, işin tamamlanmasına engel oluşturacağı kanaati taşınmaktadır.

Ayrıca; işe ait sigorta giderlerinin, iş yeni yükleniciye ihale edilinceye kadar, fesih olur tarihinden başlamak üzere üç ayı geçmeyecek şekilde eski yüklenici tarafından karşılanmasına yönelik YİĞŞ'nin İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması başlıklı 9 uncu maddesindeki hükmün uygulanması için tedbir alınmalıdır.

ii) Kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesi işlemiyle ilgili olarak;

YİĞŞ'nin 48 inci maddesine göre hesap kesme hakedişinin yüklenici ile birlikte 41 inci maddesindeki esaslara göre yapılmasının hüküm altına alındığı ve ayrıca, 41 inci madde de, kesin hesap işlemlerinin sözleşme ve eklerinde öngörülen hükümler çerçevesinde gerçekleştirilmesinin gerekli olduğu belirtilmektedir. Yine 48 inci madde de; feshedilen sözleşme konusu işlerin hesabının genel hükümlere göre yapılacağı ve böylece yüklenicinin idare ile ilişkisinin kesilmiş olacağı ifade edilmiştir.

Bu hükümler birlikte değerlendirildiğinde; kesin hesap ve kesin hakedişin idare ve yüklenici ile birlikte yapılması, fesih nedeniyle idarenin uğradığı zarar ve ziyanın ise, fesih kesin hesabına dayalı olarak genel hükümler çerçevesinde dava yoluyla yükleniciden talep edilmesinin esas olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelere göre hesap kesme hakedişi; feshin başlangıç tarihine kadar yüklenici tarafından gerçekleştirilen imalatların tespitine ve fiyatlandırılmasına dayandırılmalıdır. Bütün bu tespitler, işe ait sözleşme ve eki ihale dokümanlarındaki şartlar değiştirilmeden yapılmalıdır. Bu tip sözleşmelerin fesih kesin hesabı ve kesin hakedişinin hazırlanması sırasında yapılan işin; işe göre gerçekleşme oranının nasıl tespit edileceği önemli bir husustur.

4735 sayılı Kanunun İlkeler başlıklı 4 üncü maddesinde yer alan “*Bu Kanun kapsamında yapılan kamu sözleşmelerinin tarafları, sözleşme hükümlerinin uygulanmasında eşit hak ve yükümlülüklerle sahiptir..... Kanunun yorum ve uygulanmasında bu prensip göz önünde bulundurulur.*” Hükmü gereği, bu oranın tespitinde, tarafların hakları ve yükümlülükleri göz önünde bulundurularak öncelikle akdedilen sözleşme ve eklerindeki esaslar mesnet alınmalıdır.

Bu doğrultuda, sözleşme ve eki ihale dokümanları olan, uygulama projeleri, mahal listesi, genel ve özel teknik şartnameler, varsa açıklamalar ve diğer ekler esas alınarak, yerinde fiilen yapılan tüm imalat metrajları çıkartılmalı ve buna dayalı olarak tüm imalat miktarları belirlenmelidir. Ayrıca, yapılan iş kısımlarına ait imalatların metraj ve miktarları da aynı esaslara dayandırılarak aynı yöntemle tespit edilmelidir. Böylelikle, yapılan ve yapılmayan işlere ait fiziki durum iş kalemi ve metraj bazında ortaya konulmuş olacaktır.

İşe ait özel şartları ve nitelikleri ile sözleşme ve eklerinde öngörülen hükümler dikkate alınarak; yüklenicinin teklifi ekinde iş kalemlerine ve/veya iş guruplarına ait bileşenler ve bunlara ait fiyatlar verilmiş ise fiyatlar arasındaki dengede dikkate alınarak bu fiyatlar, idare ve diğer idarelerdeki fiyatlar, piyasa fiyatları ve yaklaşık maliyete esas fiyatların birlikte değerlendirilmesi sonucu her bir iş kalemine ait en uygun fiyatların belirlenmesine müteakip, belirlenen bu fiyatların; yukarıda izah edildiği şekilde tespit edilmiş bulunan sözleşme kapsamında yapılacak olan tüm imalatlara ait iş kalemi miktarlarıyla çarpılarak bulunacak bedel ile, yapılan iş kısımlarının da aynı

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.400.-03/170
Konu : Fesih sonrası iş ve işlemleri

- 4 -

esaslar ve aynı bazda tespit edilecek bedeli arasındaki orandan, feshedilen işe ait gerçekleşme oranı belirlenebilecektir.

Bulunan bu gerçekleşme oranının sözleşme götürü bedeli ile çarpılması suretiyle yapılan işlerin götürü bedel karşılığı belirlenmiş, bu bedel hesap kesme hakedişine yansıtılmak suretiyle fesih kesin hesabı yapılmış olacaktır.

Fesihten dolayı varsa idarenin uğradığı zarar ve ziyan hariç, yapılan bu kesin hesap sonucunda yüklenici borçlu ise, bu borcun tahsili cihetine gidilmesi, alacaklı olması halinde ise, zarar ve ziyanın yükleniciye tazmin ettirilmesi bir dava konusu olması nedeniyle, bu yönde bir davanın açılması ve davaya ilişkin bedelin ödemelerde dikkate alınması gerekecektir.

Fesihten dolayı idarenin uğradığı zarar ve ziyan bedeli hariç kesin hesap ve kesin hakedişin idarelerce belirlenmiş olması, geriye kalan işin tamamlama ihalesinin bir an önce gerçekleştirilmesi için de önemli olmaktadır. 4734 sayılı Kanunun temel ilkeler başlıklı 5 inci maddesindeki “*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.*” Hükmü gereği, ikmal sürecinin tamamlanması idarelerin sorumluluğundadır. Bu nedenle, fesih sonrasında geriye kalan işin ihale edilerek yatırımdan beklenen faydanın bir an önce elde edilmesi idarelerimiz için vazgeçilmez bir hedef olmalıdır.

Yüklenicinin hesap kesme sonucuna itirazının her zaman mümkün olduğu ve dava yolunun açık olduğu hususları da dikkate alındığında, belki de hiç itirazla sonuçlanmayabilecek hesap kesme işlemi mümkün iken, bu hesap kesme işleminin idarelerce herhangi bir nedene bağlı olmadan yapılmayıp mahkemelere bırakılmasının faydalı olmayacağı açıktır. Ayrıca; kesin hesabın başlangıçta mahkemelere taşınması, doğabilecek muhtemel idare alacağının dava sonucunu beklemesi gibi istenmeyen bir duruma yol açabilecektir.

Sözleşmelerin feshedilmesi halinde;

Hesap kesme işlemi sonucunda, yüklenici idareye borçlu kaldığı ve bu borcun tahsil edilememesi halinde tahsilinin,

Kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların alındığı tarihten gelir kaydedileceği tarihe kadar Devlet İstatistik Enstitüsünce yayımlanan aylık toptan eşya fiyat endeksine göre güncellenmek zorunda olduğu, güncellenen tutar ile kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların tutarı arasındaki farkın yükleniciden tahsil edilememesi halinde tahsilinin,

Sözleşmenin feshi nedeniyle varsa idarenin uğradığı zarar ve ziyanın, tamamlama ihalesinin yapıp sözleşmeye bağlanmasına müteakip hesap edilerek yükleniciye tazmin ettirilmesinin,

İdarece açılacak davalar yoluyla sonuçlandırılması gerekmekte olup bu davaların, fesih sonrasında kalan iş kısımlarının yaptırılmasına yönelik tamamlama ihalelerinin önünde bir engel teşkil etmeyeceği hususu bilinmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2007/06

İşin Adı : ... İnşaatı İşİ

Görüş İsteyen : ... Bakanlığı

Konusu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te, idaresince işin durdurulduğu, bu nedenle verilen süre uzatımına bağlı olarak yapılacak ödenek dilim değişikliğinde oluşan tereddütler üzerine görüş talebi.

ÖZETİ

Sözleşme sonrası herhangi bir imalat yapılmadan onaylı iş programında revizyon ihtiyacının ortaya çıkmış olması hususu göz önüne alındığında, başlangıçta belirlenen imalat öncelikleri ve ödenek dağılımına bağlı kalınarak bir revizyonun yapılması esas olmakla birlikte onaylı iş programının, Kararda zikredilen esaslara uygun dengesinin kurulmamış olması nedeniyle; verilecek süre uzatımına göre yüklenici tarafından hazırlanacak ve idarenin onayına sunulacak iş programı revizyonunda; ortaya çıkan yeni şartlara uygun olarak, onaylı iş programının başlangıç kriterlerindeki ödenek ve imalat öncelikleri göz ardı edilmeden, yeni duruma göre değişen uygulama şartlarına uygun bir yöntemin izlenmesi ve revize iş programı ile ödenek aktarmasının yapılabileceği.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : İş programı revizyonu

Karar No : 2007/6

Karar Tarihi : 26/01/2007

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Bakanlığı'nın 23.12.2006 tarih ve 1844 sayılı yazısında, “ **... inşaatı**”nın idarelerince durdurulduğu, bu nedenle verilen süre uzatımına bağlı olarak yapılacak ödenek dilim değişikliğinde tereddütlerin olduğu belirtilerek Başkanlığımız görüşü istenmiştir.

Yapılan ön incelemede yazı ekinde gönderilen belgelerin eksik olduğu anlaşıldığından 08.01.2007 tarih ve B.09.0.YFK.0.00.400-03/34 sayılı yazımızla eksikliklerin tamamlanması istenilmiş, 15.01.2007 tarih ve 1844 sayılı yazı ekinde eksik belgeler Başkanlığımıza gönderilmiştir.

II- KONU

Anahtar teslim götürü bedel sözleşmeye bağlanmış olan bahse konu işin yer tesliminin 13 Temmuz 2006 tarihinde yapıldığı, 16 Ağustos 2006 tarihinde iş programının onaylandığı, idareden kaynaklanan nedenlerden dolayı işe başlatılmadığı ve 141 gün işin durdurulduğu, 01 Aralık 2006 tarihinde tekrar işin başlatıldığı, inşaatın durdurulması nedeniyle geçen 141 günlük sürenin süre uzatımı olarak verildiği anlaşılmaktadır. İdaresi; ödenek aktarmasının teklif bedelin verilen gün sayısına bölünerek bulunan günlük harcamaya göre mi yapılması gerektiği, yoksa, onaylı iş programı bulunduğu takdirde, onaylı iş programından hareket edilerek onaylı programdaki iş sürelerinin esas alınması veya iş programı bulunmadığı takdirde, idarece yıl içinde yapılabilecek işin veya işlerin niteliği, miktarı, parasal tutarı v.b. hususlar göz önünde bulundurularak o yıl için kullanılabilecek ödenegin belirlenmesi şeklinde mi olabileceği hususları ile, ödenek revize işleri ile ilgili konunun bir kez de Başkanlığımızca incelenmesi ve sonucun bildirilmesini istemektedir.

III- İNCELEME

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesi (c) fıkrasında; “*Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz..*” hükmüne rağmen imar işlemleri tamamlanmadan bahse konu işin ihale edildiği anlaşılmakta olup bu husus idaresince değerlendirilmelidir. İmar ve ruhsat işlemleri tamamlanmadan ihale yapılmasının, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmenin ilke ve esaslarına aykırılık teşkil edeceği gibi, bu tip ihtilafların da ortaya çıkmasına yol açacağı bir gerçektir.

Konuyla ilgili mevzuat incelendiğinde; Yapım İşleri Genel Şartnamesinin (YİĞŞ), “**İş programı**” başlıklı 18 inci maddesinde, “*Yüklenici, sözleşmenin imzalandığından itibaren idare tarafından kendisine tebliğ tarihinden itibaren sözleşme veya eklerinde belirlenen süre içinde, idarece verilen örneklerle uygun ve sözleşmede belirtilen iş kısımları ve bitirme tarihleri ile yıllık ödeme miktarlarını da dikkate alarak hazırlayacağı; iş kalemlerini, iş gruplarını, aylık imalatı ve iş miktarlarını, yıllık ödenek dilimlerini ve bunların aylara dağılımını gösterir ayrıntılı iş programlarının...hazırlayarak onaylanmak üzere idareye teslim edecektir.*”

.....

İdare, iş programının verildiği tarihten başlamak üzere sözleşme veya eklerinde belirlenen süre içinde, iş programını olduğu gibi veya gerekli gördüğü değişiklikleri yaparak onaylar ve onaylı bir nüshasını yükleniciye verir. İş programları idarenin onayıyla geçerli olur.

.....

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2007/6
Karar Tarihi : 26/01/2007

- 2 -

Yüklenici idarece onaylanmış iş programına aynen uymak zorundadır. Ancak zorunlu hallerde idarenin uygun görüşü ile iş programında değişiklik yapılabilir.

İşte idarece onaylanan bir süre uzatımı bulunduğu takdirde, yüklenici bu hususun kendisine tebliği tarihinden başlamak üzere yedi gün içinde yeni süreye göre revize iş programı düzenleyerek idarenin onayına sunmak zorundadır.” hükümleri ile;

İşe ait anahtar teslim götürü bedel sözleşmenin “**İş programı**” başlıklı 13 üncü maddesinde; “Yüklenici, sözleşmenin imzalandığının..... idare tarafından kendisine tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde, idarece verilen örneklerle uygun ve 10 uncu maddede belirtilen iş kısımları ve bitirme tarihleri ile yıllık ödeme miktarlarını da dikkate alarak hazırlayacağı; iş kalemlerini ve iş gruplarını, aylık imalatı ve iş miktarlarını, yıllık ödenek dilimlerini ve bunların aylara dağılımını gösterir ayrıntılı iş programlarını (en az dört nüsha) hazırlayarak onaylanmak üzere idareye teslim edecektir;

İş programının hazırlanması ve uygulanması ile ilgili diğer hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri uygulanır. “

hükmü mevcut bulunmaktadır.

Bu hükümlere istinaden idaresince, ilk iş programının onaylanmış olduğu, bu aşamadan önce işin idarece durdurulmuş olduğu sebebiyle imar işlemlerinin tamamlanması için ilgili kurumlar nezdinde gerekli girişimlerde bulunulduğu ve ruhsatın 30.11.2006 tarihinde alınmasını müteakip, işin idarece durdurulduğu ve bu nedenle geçen sürenin YİĞŞ nin 30. maddesine göre süre uzatımı olarak verileceği, 01.12.2006 tarihi itibarı ile imalata başlanılmasının ve ivedilikle revize iş programının hazırlanması yönünde yükleniciye talimat verilmiş olduğu dosyası üzerinde yapılan incelemelerden anlaşılmıştır.

Konu yukarıdaki esaslar dahilinde değerlendirildiğinde;

Sözleşme sonrasında, ilk defa veya süre uzatımı nedeniyle hazırlanacak revize iş programlarının; sözleşme ve eklerinde bu konuda aksine bir hüküm yoksa ve tarafların kabul edilebilir gerekçelere dayanan itirazları bulunmuyorsa, sözleşme yılı ödenekleri dikkate alınarak hesaplanacak günlük iş miktarlarına göre iş programının yapılabileceği, ancak bu yöntemin her iş için geçerli ve uygulanabilir olmayabileceği,

İş programlarının; sözleşmesinde yer alan yılı ödenekleri ve imalat türü, nitelikleri ve öncelikleri ile yapılabilirlik süre ve şartlarıyla Müteahhit firmanın iş sırasında kullanmayı düşündüğü yapım tekniği, teknolojik imkanları, kullanılacak ekipmanlar da dikkate alınarak hazırlanabileceği ve bu ilkelere uygun olması halinde onaylanabileceği, revize iş programlarının da yukarıda belirtilen ilkeler ile ortaya çıkan yeni şartlara uygun olarak düzenlenebileceği,

Hususları, konunun çözümünde dikkate alınması gerekli tespitler olmaktadır.

IV- KARAR

... inşaatı işinde ortaya çıkan iş programına yönelik sorunların çözümüne, yukarıda belirtilen sözleşme ve eklerinde yer alan hükümler ile inceleme bölümünde yapılan değerlendirmeler çerçevesinde bakıldığında;

Sözleşme sonrası herhangi bir imalat yapılmadan onaylı iş programında revizyon ihtiyacının ortaya çıkmış olması hususu göz önüne alındığında, başlangıçta belirlenen imalat

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2007/6
Karar Tarihi : 26/01/2007

- 3 -

öncelikleri ve ödenek dağılımına bağlı kalınarak bir revizyonun yapılması esas olmakla birlikte onaylı iş programının, yukarıda zikredilen esaslara uygun dengesinin kurulmamış olması nedeniyle; verilecek süre uzatımına göre yüklenici tarafından hazırlanacak ve idarenin onayına sunulacak iş programı revizyonunda; ortaya çıkan yeni şartlara uygun olarak, onaylı iş programının başlangıç kriterlerindeki ödenek ve imalat öncelikleri göz ardı edilmeden, yeni duruma göre değişen uygulama şartlarına uygun bir yöntemin izlenmesi ve revize iş programı ile ödenek aktarmasının yapılabileceğine,

Kurulumuzun 26.01.2007 tarihinde yapılan toplantısında oy çokluğu ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2007/03

İşin Adı : ... Altyapı İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Genel Müdürlüğü

Konusu

Teklif birim fiyat sözleşmeye bağlanan İş'te bazı imalatların uygulanmasında ortaya çıkan anlaşmazlık.

ÖZETİ

Köprülere ait keşif özeti listesinde birim fiyat poz no.ları yaklaşık olarak belirtilen “Öngerme Kirişli Köprü Tabliyesi İmalı ve Montajı” ile “B.A. menfez imalatı” işlerinde yaklaşık fiyatların analizlerinin ... Genel Müdürlüğünce verileceği, verilmeyenlerin fiyatlarıyla birlikte analizlerini yüklenicinin vereceğinin tüm isteklilere bildirildiği anlaşıldığından, Yaklaşık fiyatların kesin fiyat olmayıp düzenlenecek analizlere göre belirlenmesi, söz konusu imalat kalemlerinin teknik yönden yapılabirlik şartları da göz önünde bulundurularak analiz ve birim fiyatlarının taraflarca birlikte düzenlenmesi.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : ... Projesi İhalesi.

Karar No : 2007/3

Karar Tarihi : 19/01/2007

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Genel Müdürlüğü'nce ihale edilen ... Alt Yapı İnşaatı kapsamında bulunan ve keşif listesinde, Öngerilmeli köprü imali ve montajı ile B.A. menfez imalatı iş kalemlerinin Birim fiyat poz no'larının yaklaşık olarak belirtildiği ve bu konuda taraflar arasında anlaşmazlık olduğu, ... Genel Müdürlüğün 07.12.2006 tarih ve 01/13157 sayılı yazıları ile bildirilerek Kurulumuz görüşüne başvurulmuştur.

II- KONU

... Genel Müdürlüğünce, ... ihalesine 17.09.1999 tarihinde çıktığı ve toplam 437.173.423,94 EURO bedel üzerinden % 100 dış kredili olarak yüklenici ile 23.11.2000 tarihinde sözleşme imzalandığı, sözleşmenin 10.12.2003 tarihinde yürürlüğe girdiği ve süresinin 34 ay olduğu,

İşin altyapı ve proje yapım işlerine yönelik olarak danışmanlık ve kontrollük hizmetlerini yürütmek üzere Müşavir (Danışman) firma ile 05.08.2004 tarihinde sözleşme imzalandığı,

Yol altyapı yapım işleri kapsamında bulunan ve ... 'ce hazırlanan köprülere ait keşif özeti listesinde yer alan, öngerilmeli köprü imali ve montajı ile B.A. menfez imalatı birim fiyat poz numaralarının yaklaşık olarak belirtildiği,

Müşavirce yükleniciden söz konusu imalatlara ait analizlerin istendiği ve yüklenici tarafından verildiği, ancak verilen bu analizlerin hiçbir esasa ve rayice dayanmadığı belirtilerek sözleşme ve eklerine uygun olarak yeniden düzenlenmesinin istendiği,

Yüklenici ise; sözleşmeye esas teklifin toplam keşif üzerinden verildiğini, sözleşmenin 2.29 maddesine göre TCK birim fiyatlarının sadece karayolu vasıtaları ve yayalar için alt üst geçitlerin fiyatlarının belirlenmesinde göz önünde tutulabileceğini ve sözleşmeye göre (madde 8.1) tüm birim fiyatların sözleşme konusu komple işin tamamlanıp teslimine kadar sabit olup değişmeyeceğini ve ödemelerin sözleşme birim fiyatları üzerinden yapılmasını talep ettiğini,

Kuruluş (...) görüşlerinin, köprü keşif özetinde bulunan 19 ve 21 sıra no.lu iş kalemleri için keşifte belirtilen yaklaşık fiyatlar üzerinden ödeme yapılmasına devam edilmesi ve yüklenici tarafından söz konusu pozlar için verilen analizlerin kabul edilmesinin uygun olacağı yönünde olduğu,

Ancak Müşavir firmanın yukarıda belirtilen itirazları dikkate alındığında uygulamanın nasıl yapılacağı konusunda tereddüt olduğu ve bu husustaki görüşümüz istemidir.

III- İNCELEME

... 'nin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na tabi olmadığı, proje ve yapım işleri ile ilgili ihalelerini, 233 sayılı KHK hükümlerine göre hazırlanan Yönetmelik ve Şartnamelere göre yaptığı, Kuruma ait elden verilen 1993 baskılı İnşaat İşleri İhale Yönetmeliği'nden anlaşılmaktadır.

Kurumca ihale edilen, ... Projesi'nin 1.Etabı kapsamında bulunan işlerden, sözleşmenin 1.kısım 2.15 maddesinde de belirtildiği üzere;

Yol üst yapı işleri
Elektrifikasyon işleri,
Sinyalizasyon işleri,
Telekomünikasyon işleri,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2007/3
Karar Tarihi : 19/01/2007

- 2 -

Teklif birim fiyat esasına göre yapılacaktır. Bu işlerin gerçekleştirilmesi için kullanılan bütün malzemelerin miktarı ve birim fiyatları, birim fiyat analiz listeleri ayrı ayrı ve ayrıntılı olarak isteklilerce verilecek tekliflerde yer alacaktır.

Yine sözleşmenin 2.19 maddesinde belirtildiği üzere;

Yol alt yapı ve üst yapı etüt proje hizmetleri,

Yol alt yapısının inşaat işleri

Bina ve tesislerin inşaat ve ihata işleri,

Birim fiyat esasına göre yapılacaktır. İstekliler ... 'ce hazırlanan keşif değerlerini dikkate alarak toplamı üzerinden bir indirim veya artırım oranı ile teklifte bulunacaklardır. Bu indirim veya artırım oranı keşifte yer alan bütün iş kalemleri ile keşifte yer almayıp bilahare ortaya çıkabilecek iş kalemlerinin hepsi için geçerli olacaktır.

İstekliler tarafından, ... 'ce hazırlanan keşiflerde birim fiyat poz no.ları yaklaşık olarak gösterilen iş kalemleri ile ilgili olarak sorulan,

- **Soru: 82.** ihale şartnamesi “Keşif Özetleri” bölümünde “Özel, analiz ve yaklaşık” diye adlandırılan kalemlerin analizleri ihale dokümanında yer almamıştır. Bu analizler idarenizce tarafımıza verilecek midir? Sorusuna karşılık,

-**Cevap: 82.** Özel ve yaklaşık fiyatların analizleri ... 'ce verilecektir. Verilmeyenlerin fiyatlarıyla birlikte analizlerini yüklenici verecektir. Şeklinde cevaplandırılmıştır.

Sözleşmenin 1.kısım 2.29 maddesi,

2.29 Alt Yapı Kapsamı;

- Alt yapı toprak işleri,

- Viyadük,

- Köprü,

- Menfez,

- Tünel,

- Drenaj işleri,

- İstinat duvarı, pedradük, pere kaplama, kıyı duvarı vb. gibi sanat yapıları,

- Karayolu vasıtaları ve yayalar için alt üst geçitler,

TCK birim fiyatlarına göre yapılacaktır. ... ihale şartnamelerinde bulunmayan hususlarda TCK şartnameleri geçerli olacaktır. Hükmüne haiz olup bu hükmün alt yapı işlerinin tamamını kapsadığı açıktır.

Birim fiyatının tespiti konusunda tereddüt edilen “Öngerilmeli köprü imali ve montajı” (İhale öncesinde “**Öngerme Kirişli Köprü Tabliyesi İmali ve Montajı**” şeklinde düzeltilmiştir.) ile “B.A. menfez imalatı” işleri alt yapı kapsamı içinde yer almaktadır.

Sözleşmenin **8.1 maddesi** “... Birim fiyatlar sözleşme konusu komple işin tamamlanıp ... 'ye teslimine kadar sabit olup değişmeyecek ve hiçbir nedenle malzeme fiyat farkı da ödenmeyecektir. Yol alt yapı ve inşaat işleri Karayolları, Bayındırlık ve İller Bankası şartnameleri birim fiyat tespiti ve uygulamada baz alınacak teknik şartlar için geçerli olup, söz konusu şartnamelerde her ne sebeple olursa olsun fiyat farkı ödenmesi öngörülse dahi bu sözleşme ödemeleri için geçerli olmayacaktır.” hükmünde geçen, birim fiyatların işin tamamlanıp ... 'ye teslimine kadar sabit olup

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2007/3
Karar Tarihi : 19/01/2007

- 3 -

değişmeyeceği hususunun, gerek uygulama yılları ve gerekse de malzeme fiyat farkları ile ilgili olarak hiçbir şekilde fiyat farkı verilmeyeceğine amir olduğu anlaşılmaktadır.

Yine Sözleşmenin **8.1.A ALTYAPI**: maddesinde,

“..... Yapılan iş Karayolları birim fiyatları listesinde kayıtlıysa, Karayolları birim fiyatları üzerinden, Karayolları birim fiyat listesinde bulunmayan kalemlere Bayındırlık Bakanlığı birim fiyatlarından ödeme yapılacaktır.....” denilmektedir.

Sözleşmenin **2. kısım 5. maddesinde**; TCK 1999 yılı birim fiyat listeleri ve Bayındırlık Bakanlığı 1999 yılı birim fiyat listeleri, sözleşme ekleri arasında yer almaktadır.

Yaklaşık kelimesinin Türk Dil Kurumu, Genel Türkçe Sözlük’teki anlamı;

Yaklaşık: Gerçek değeri ve miktarı değil, ondan az fazla veya eksik bir niceliği gösteren, aşağı yukarı bir değerlendirme yapılarak bulunan, takribî. olarak açıklanmıştır.

Yüklenicinin verdiği analizler sadece yaklaşık birim fiyatların tutturulmasına yönelik parasal rakamları içermektedir.

... ’ce yükleniciye yazılan 22.11.2006 tarih ve 01/12263 sayılı yazıda, sözleşme eki keşif listesinde yer alan öngörme kirişli köprü ve menfez tabliyelerine ilişkin işlere ait yaklaşık olarak belirlenen fiyatların ödemeye esas analizlerinin hazırlanması ve fiyatın yeniden belirlenmesi için ... ’ce çalışmaların sürdürülmekte olduğu, buna göre gerekli değerlendirmenin yapılacağı bildirilmiştir.

V- KARAR

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklanan hususlar göz önünde bulundurulduğunda;

Yol alt yapı inşaatları kapsamında bulunan ve ... ’ce ihale öncesi hazırlanan, köprülere ait keşif özeti listesinde birim fiyat poz no.ları yaklaşık olarak belirtilen “Öngörme Kirişli Köprü Tabliyesi İmalî ve Montajı” ile “B.A. menfez imalatı” işlerinde yaklaşık fiyatlarla ilgili sorulan soruya karşılık, yaklaşık fiyatların analizlerinin ... ’ce verileceği, verilmeyenlerin **fiyatlarıyla birlikte** analizlerini **yüklenicinin** vereceğinin tüm isteklere bildirildiği anlaşıldığından,

Yaklaşık fiyatların kesin fiyat olmayıp düzenlenecek analizlere göre belirlenmesi gerektiği,

Birim fiyat poz no’ları yaklaşık olarak belirlenen söz konusu imalat kalemlerinin teknik yönden yapılabilirlik şartları da göz önünde bulundurularak analiz ve birim fiyatlarının taraflarca, birlikte, düzenlenmesi gerektiğine,

Kurulumuzun 19.01.2007 tarihinde yapılan toplantısına katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Tarih ve Sayı : 05.04.2007/427

Görüş İsteyen : Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Konusu

16.07.1985 tarih ve 85/9707 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki olarak 05.08.1985 tarih ve 18883 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Şartnamesi”nin 3.2. maddesi uyarınca hazırlanan Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Tebliği’nin amacı dışında kullanılması.

ÖZETİ

Tebliğ’in, mimari proje hizmet esaslarına göre ihale edilecek proje bedellerinin hesabında yararlanılmak üzere hazırlanmış olduğu, bu amaçla kullanılmasının esas olduğu, bu tebliğin uygulamada kolaylık sağlaması amacıyla sigorta primlerinin hesabında kullanılması tercih ediliyorsa, inşaatların onaylı projelerinde ve yapı ruhsatlarında belirtilen yapı sınıfı ve grubu ile tebliğin açıklamalar bölümü esas alınmak suretiyle, Bakanlığınızca gerekli düzenlemenin yapılmasıyla uygulamada ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkların ve tereddütlerin giderilmesinin sağlanabileceği,

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.400-99/427
Konu : Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri

5 Nisan 2007

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞINA

16.07.1985 tarih ve 85/9707 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki olarak 05.08.1985 tarih ve 18883 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “**Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Şartnamesi**” nin 3.2. maddesi uyarınca Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Tebliği, Bakanlığımızca her yıl Resmi Gazete’de yayımlanmak suretiyle ilgililerin hizmetine sunulmaktadır.

Söz konusu Tebliğ, yine aynı şartnamesi’nin 8. ve 10. maddeleri gereğince, mimari proje hizmet esaslarına göre, ihale edilecek proje bedellerinin hesabında yararlanılmak üzere hazırlanmış olup, bu amaçla kullanılması esastır.

Ancak, anılan tebliğ hazırlanma **amacı dışında** da örneğin;

-Belediyeler ile ruhsat vermeye yetkili diğer idarelerce, Yapı Ruhsat harçlarının bedelinin hesaplanmasında,

Bakanlığımız SSK Genel Müdürlüğünce, İnşaat işlerinde Sigorta Primlerinin hesabında, v.b. gibi konularda kullanılmaktadır.

Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Tebliğinin uygulanması aşamasında - amacı dışında kullanıldığı alanlar da dahil olmak üzere - ortaya çıkan tereddüt ve anlaşmazlıkların giderilmesi konusunda Bakanlığımıza yapılan başvurulara gerekli incelemeler yapılmak suretiyle cevap verilmesi sürdürülmekle beraber, bu konunun bir kez daha değerlendirilmesinde yarar görülmüştür.

Konunun son 20 yıllık uygulama dönemine bakıldığında, 16.01.2004 tarih ve 25348 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 1.5.2004 tarihinde yürürlüğe giren “**Sosyal Sigortalar Kanunu Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği**” nin 38 inci maddesi hükmü uyarınca, sigorta primleri hesabında esas alınması öngörülen, anılan Bakanlığımız tebliği, daha önceleri Bakanlığımızca, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu uyarınca yayımlanan tebliğler aracılığı ile Bakanlığımız tebliğine atıf yapılmak suretiyle uygulama yapıldığı görülmektedir.

Gerek tebliğler ve gerekse 2004 yılında yürürlüğe konulan yönetmelik hükümlerine göre, Bakanlığımızca yapılan bu uygulama, Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri tebliğinin amacı dışında uygulanmasından kaynaklanmakta olduğu ve bu uygulamanın bir mecburiyetten değil, bir kabulden doğmuş olduğu kanaati taşınmaktadır.

Bu şekilde, tebliğin amacı dışında kullanılması ile ortaya çıkan, yapı sınıf ve grubunun veya Yapı Yaklaşık Birim Maliyetinin miktarına ilişkin tartışmanın uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Zira; genel olarak, proje müelliflerince veya idarelerce üretilen projelerde, söz konusu tebliğe göre, yapı sınıf ve grubunun belirtilmesi gerektiği gibi, Yapı Ruhsatında da, yapı sınıf ve grubunun belirtilmesi zorunludur.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK.0.00.400.
Konu : Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri

- 2 -

Bu itibarla; inşaat işlerinde, işyeri bildiriminden önce bu işlemlerin gerçekleştirilmesi ve buna göre herhangi bir sorunun çıkmaması gerektiği düşünülmekle beraber, projenin yapı sınıf ve grubunun Bakanlığımız tebliğine göre belirlenmesi aşamasında tereddüte veya anlaşmazlığa düşülmesi halinde, çözümün projeye göre hazırlanacak metrajların fiyatlandırılması suretiyle bulunacak toplam yapı maliyetleri esas alınarak, sigorta primlerinin hesaplanması ile sağlanabileceği düşünülmektedir.

Sonuç olarak, Bakanlığımız tebliğinin, sigorta primlerinin hesabında kullanılması yasal bir zorunluluk olmadığı cihetle, şayet bu tebliğin uygulamada kolaylık sağlaması amacıyla kullanılması tercih ediliyorsa, inşaatların onaylı projelerinde ve yapı ruhsatlarında belirtilen yapı sınıfı ve grubunun hesaplamalarda yukarıda belirtilen hususlar esas alınmak suretiyle, Bakanlığımızca gerekli düzenlemenin yapılmasıyla, uygulamada ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkların ve tereddütlerin giderilmesinin sağlanabileceği düşünülmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Bakan

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2006/57

İşin Adı : ... Barajı

Görüş İsteyen : ... Belediye Başkanlığı

Konusu

Birim fiyat sözleşmeye bağlanan İş'te, yeni birim fiyat oluşturularak onaylandığı halde yüklenicinin bu fiyatlara itirazının olması.

ÖZETİ

Her yeni fiyatın yeni bir sözleşme hükmünde olduğu ve dolayısıyla, her yeni imalatın kendi uygulama şartlarında doğru yöntemlerle analiz edilmesi gerektiğinden, taraflarca anlaşmaya varılarak oluşturulan, idaresince tasdik edilerek uygulamaya konulan ve ödemeleri de buna göre gerçekleştirilen bahse konu imalatın analizinde yer alan değerler; analizin düzenlenmesi safhasında ve gerçekleştirilen imalatın özelliğine göre taraflarca anlaşmaya varılarak tespit edilmiş olduğundan yeni fiyat yapılmasına gerek olmadığı.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : ... barajı yeni birim fiyatları
Karar No : 2006/57
Karar Tarihi : 06/09/2006

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Belediye Başkanlığı Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, 21.07.2006 gün ve 15/1060 sayılı yazıları ile, ... Su Temin Projesi kapsamında 2005 yılında akdedilmiş sözleşme ile yapım çalışmaları devam eden ... Barajında “Memba batardosu önüne yüksek basınçlı alüvyon enjeksiyon yöntemi ile geçirimsizlik perdesi imalatı” yaptırıldığı, bu imalat için yeni birim fiyat oluşturulduğu ancak, bu fiyatlara itiraz olduğundan bahisle, bu konuda görüşümüze başvurmuştur.

II- KONU

İdaresince; işe ait teklif birim fiyatlı sözleşmede öngörülmeyen bu imalatın fiyatının tespiti için sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin (YiGŞ) 23. maddesi uyarınca, Bakanlığımızca hazırlanmış bulunan 16.073 , 16.073/1 ,2 poz nolu analizlerden faydalandığı ve “Poz no: KBF 6ZEL-2 Yüksek Basınçlı Alüvyon Enjeksiyon Deliği Açılması, Poz no: KBF 6ZEL-3 Yüksek Basınçlı Alüvyon Enjeksiyonu Yapılması, Poz no: KBF 6ZEL-4 çimento temini ve nakliyesi” yeni birim fiyatlarının idaresince ve yüklenici ile birlikte oluşturularak onaylandığı ve 6 nolu hakediş ile bedellerinin ödendiği,

Ancak yüklenicinin daha sonra, yeni fiyatların oluşturulmasında dikkate alınan Bayındırlık Bakanlığı fiyat analizlerinin Yüksek Basınçlı alüvyon enjeksiyonu deliği delinmesi delgi ve enjeksiyonu işlerini tam olarak kapsamadığı, enjeksiyon ve delgi işleri ödemesinde, delinen formasyonun yarattığı güçlük derecesi, delik çapı, delik derinliği ve konumuna bağlı olarak oluşturulmuş olan DSİ birim fiyatlarının esas alınmasının uygulamada yapılan işi doğru kapsayacağı kanaatinde olduklarını belirterek, “Yüksek Basınçlı Enjeksiyon Yapılması İçin Sondaj Kuyuları Açılmasına İlişkin Klas Tutanağı” ile ödemeye esas alınacak DSİ pozları tespit edilmiş iken 6 nolu hakedişte Bayındırlık Bakanlığı pozları ve bu pozlardan türetilmiş, yöntemi ve içeriği açısından imalatlarına uymayan fiyatlar kullanılarak hazırlanan fiyat tutanağının imza altına alındığı, ancak söz konusu tutanağa konuya ilişkin çeşitli zamanlarda yapmış oldukları itirazlarına rağmen konunun çözülmediği, idare ile aralarındaki ilişkilerinin zedelenmemesi açısından konunun iyi niyet çerçevesi içerisinde çözümlenebileceğini düşünerek itiraz şerhi koymadıkları, bahse konu Klas Tutanağı çerçevesinde yapılan imalatların incelenerek mağduriyetlerinin giderilmesi ve yeni birim fiyatların bu açıklamalar doğrultusunda düzeltilmesinin talep edildiği,

Yükleniciye verilen cevapta; isin kontrollüğünü üstlenmiş olan DSİ Genel Müdürlüğüne bu konunun sorulduğu, Jet grouting uygulaması ile ilgili olarak DSİ’de analiz ve birim fiyatının bulunmadığının bildirildiği, YİGŞ’nde belirtilen hükümlere uyulması gerektiği ve şartnamenin 23. maddesi doğrultusunda düzenlenen, Yüksek Basınçlı Alüvyon Enjeksiyon Yöntemi İle Geçirimsizlik Perdesi Yapılması imalatına ait analizin herhangi bir itiraz olmadan karşılıklı imzalanarak onaylandığı, ödemesinin yapıldığı ve herhangi bir yanlışlığın bulunmadığını, birim fiyat tespitine yardımcı olacak zemin cinslerinin ve oranlarının belirlenmesi amacıyla Klas Komisyonunca düzenlenen Klas Tutanağında belirtilen poz numaralarının ödemede esas teşkil etmeyeceği belirtildiğinden bahisle;

Yüklenici firmanın sonradan yapmış olduğu itirazlarının yerinde olup olmadığı, idarece yapılan işlemlerin uygun olup olmadığı, uygun değilse fiyat tespitinin ne şekilde yapılacağı ve fiyatının ne olacağı hususunda görüşlerimizin bildirilmesi istenilmektedir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2006/57
Karar Tarihi : 06/09/2006

- 2 -

III- İNCELEME

Konu, ilgi yazı ve ekleri çerçevesinde incelenmiştir.

Öncelikle; bahse konu 16.072 ve 16.073 nolu “Her uzunlukta, her çapta ve her açıda jet grouting kolonu enjeksiyon deliği açılması” pozlarının; DSİ birim fiyatlarında yer alan 7828,782 9,7830,7831,7832,7833,7834 ve 7835 nolu “Her türlü formasyonda karotlu/karotsuz enjeksiyon deliğinin açılması” pozları ile birebir ilgisinin olmadığı, adından da anlaşılacağı üzere sadece jet grouting kolonu teşkili imalatında enjeksiyon deliği açılması için zemin SPT değerlerine göre kullanılması gerektiği bilinmelidir.

Teknik olarak projelendirilebilir ve uygulanabilir boyutta, düşey ekseninde bir jet grouting kolon teşkili için ihtiyaç olunan enjeksiyon deliğinin; uzunluk, çap ve açısının minimum ve maksimum hangi sınır değerlerinde olabileceğinin analizi doğru yapılmalıdır. Uygulanan ekipman teknolojisi incelendiğinde, analizde yer alan makinenin, kolon teşkili için öngörülebilecek sınır değerlerine göre, her uzunlukta, her çapta ve her açıda delik açabilme yeteneğine sahip olduğu görülecektir.

Bilindiği üzere bu kolonlar, zemin taşıma gücünü arttırmak üzere zemin cinsine ve şartlarına bağlı olarak yüksek basınçla, sadece çimento şerbetinin (Single-Phased method), çimento şerbeti ve basınçlı havanın (Double-Phased method) veya çimento şerbeti, basınçlı hava ve suyun (Triple-Phased method), mevcut zeminin içerisine döner başlık vasıtasıyla ayrı ayrı püskürtülmesiyle teşkil edilebilmektedir. Zemin cinsine bağlı olarak imalat zorlaşmakta olup bu müşkülât, SPT değerlerine göre (10 dan büyük veya küçük zeminler) birim fiyatlara yansıtılmıştır.

16.072/1-2, 16.073/1-2 poz nolu jet grouting kolonu imalatları uygulama tekniği gereği dairesel bir kesitte teşkil edilebilmektedir. Uygulamada da, istenilen zemin emniyetine istinaden, zemin formasyonu ve şartlarına göre hesapla bulunan kolon çapı ve sayısına bağlı olarak projelendirilmekte ve yerinde imal edilen örneklerle göre istenilen kesitteki kolonun teşkili için kesin yapım karan verilmektedir. Bu imalatın, diğer enjeksiyon imalatları gibi kullanılan karışımdaki çimentonun ayrı mütalaa edilerek ölçümlendirilmesi ve analizlerin bu doğrultuda yapılması yanlış olacaktır.

Yeni birim fiyatı yapılmak istenilen imalat, baraj in memba batardosu altında 0+270 -0+350 metreler arasında yer alan iri bloklardan müteşekkil geçirimsiz alüvyonun “yüksek basınçlı alüvyon enjeksiyonu” yöntemi ile geçirimsiz hale getirilmesi imalatı olup, yaklaşık 25-30 metre yüksekliğinde bir geçirimsizlik perdesi oluşturulması amaçlanmıştır.

İstenilen geçirimsizliği sağlayacak farklı imalat teknikleri ve yöntemlerinin varlığı bilinmekte olup, alternatiflerin idaresince araştırıldığı ve karşılaştırmalı teknik rapora dayalı olarak uygulanan yöntemin seçildiği varsayılmaktadır.

Yeni birim fiyatların oluşturulmasında idaresince uygulanan usul değerlendirildiğinde;

Bahse konu imalata ait onaylı yeni fiyat tutanağı yapılırken, YİĞŞ’nin “Sözleşmede bulunmayan işlerin birim fiyatının tespiti” başlıklı 23 üncü maddesinde yer alan, yeni birim fiyatın tespitinde öncelik sırasına göre kullanılacak analiz ve rayiçlerinden; İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizler ve rayiçlerin kullanılmaya çalışıldığı görülmektedir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2006/57
Karar Tarihi : 06/09/2006

- 3 -

Yüklenicinin ihalede verdiği teklif cetvelinde; bahse konu geçirimsiz perdenin fiyatının kıyaslanarak bulunmasında mesnet alınması gereken, “Poz no: KBF.E/1 Barajlarda her cins klastaki zeminlerde karotlu ve karotsuz enjeksiyon deliği açılması” ile “Poz no: KBF.E/3 Barajlarda kapak, perde, perde bağlantı enjeksiyonu yapılması” iş kalemlerine ait teklif fiyatları ve bunların teklif analizlerinde de fiyat bileşenleri bulunmaktadır. Bu teklif fiyatlarının dayanağı olarak da; “Sondaj ve Enjeksiyon Teknik Şartnamesi” ile “Su ve Temel Sondaj Kuyuları İnşaatına ait Teknik Şartname-Enjeksiyon Talimatı” esaslarının, sözleşme ekinde yer aldığı,

Yeni fiyat tutanağı incelendiğinde ise, diğer idarelerde mevcut olan ve yeni i~ kalemine benzerlik gösteren is kalemlerine ait analizlerden olduğu kabulüyle Bakanlığımızca yayınlanan 16.073, 16.073/1 ve 16.073/2 poz nolu jet grouting kolonu enjeksiyon deliği açılması ve 0 60 ve 080 cm çapında jet grouting kolonu imalatı yapılmasına ait analizlerden faydalanıldığı görülmektedir.

Yeni fiyat tespitinde, önceliklerin dikkate alınması önemli olup, bunun yanında önemli bulunan diğer bir husus fiilen yerinde yaptırılan imalatın teknik uygulama şartlarını tarif eden bir fiyat tutanağı ve analizinin taraflarca ortaya konulması ve buna göre yeni fiyatın oluşturulmasının sözleşme gereği olduğudur. Yani; yeni fiyatların, fiilen yerinde yaptırılan imalatın teknik uygulama şartlarını karşılayan bir analizle oluşturulması gerekmektedir.

Bakanlığımız birim fiyat analizlerini, tarif ve şartlarını, fiilen yerinde yapılan imalatla kıyas ederek yeni fiyatı buna dayandırmak ve sonrada; bunun yapılan imalatın tam karşılığı olmadığını iddia etmek anlaşılır bulunmamıştır.

IV- KARAR

Her yeni fiyatın yeni bir sözleşme hükmünde olduğu ve dolayısıyla, her yeni imalatın kendi uygulama şartlarında doğru yöntemlerle analiz edilmesi gerektiğinden, taraflarca anlaşmaya varılarak oluşturulan, idaresince tasdik edilerek uygulamaya konulan ve ödemeleri de buna göre gerçekleştirilen bahse konu imalatın analizinde yer alan değerler; analizin düzenlenmesi safhasında ve gerçekleştirilen imalatın özelliğine göre taraflarca anlaşmaya varılarak tespit edilmiş olduğundan yeni fiyat yapılmasına gerek duyulmadığına,

Kurulumuzun 06.09.2006 tarihli oturumunda oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2006/54

İşin Adı : Tünel Akvaryum Akriliğinin Yapımı ve Yunus Havuzunun Filitrasyon Sisteminin Yapımı

Görüş İsteyen : ... Müdürlüğü

Konusu

4734 ve 4735 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan bilahare, Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun kararıyla durdurulan ve bu nedenle tasfiye edilen iş ile ilgili olarak, müteahhidin tasfiye durum tespit tutanağını imza etmekten imtina ettiği, kesin hesabın re'sen düzenlendiği, ancak müteahhidin kesin teminatını talep ettiğinden kesin teminatın iadesi hususunda nasıl bir işlem yapılacağı.

ÖZETİ

İşin tasfiyesi nedeniyle, sözleşmesine göre bu iş için verilen Kesin Teminat ve varsa Ek Kesin Teminatın; Tasfiye Kabulü işlemlerinde gerekli prosedürlerin usulünce yerine getirilmiş olması, teminat süresinden az olmamak üzere en az bir yıl içinde tasfiye kesin hesabın tekemmül ettirilmesi ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 46. ve 48. maddelerinde belirtilen hükümlerinin yerine getirilmiş olması halinde Kesin Teminatın geriye kalan kısmının yükleniciye iade edilebileceği.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : ... Tünel ve Yunus Havuzu Filt. Yapımı
Karar No : 2006/54
Karar Tarihi : 23/08/2006

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Müdürlüğü 03.08.2006 gün ve 2269 sayılı yazılan ile, “Tünel Akvaryum Akıllılığının yapımı ve Yunus Havuzunun Filitrasyon Sisteminin Yapımı” işinin Anahtar Teslimi Götürü Bedel usulde 23.06.2005 tarihinde ihale edildiği, bilahare Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun 27.10.2005 gün ve 1025 sayılı kararıyla işin durdurulduğu ve bu nedenle isin tasfiye edildiği, müteahhidin tasfiye durum tespit tutanağını imza etmekten imtina ettiği, kesin hesabın re’sen düzenlendiği, ancak müteahhidin kesin teminatını talep ettiğinden bahisle kesin teminatın iadesi hususunda nasıl bir işlem yapılacağı hakkında görüşümüz talep edilmektedir.

II- KONU

Bahse konu iş, Anahtar Teslimi Götürü Bedel usulde ve 509.000,-USD’lik teklif bedel üzerinden ihale edilerek sözleşmeye bağlanmıştır.

İşin yapıldığı mahallin 1. derece Doğal ve Tarihi Sit Alanı içinde bulunması, ilgili mercilerden gerekli iznin alınmaması sebebiyle Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun 27.10.2005 gün ve 1025 sayılı kararıyla işin durdurulduğu, ortaya çıkan yeni durum nedeniyle İdarece işin tasfiye edildiği, müteahhidin, tasfiye durum tespit tutanağını gerekçesiz olarak imza etmekten imtina etmesine rağmen “kar mahrumiyeti ve masrafların tahsili” gerekçesiyle idare aleyhine dava açtığı ve bilahare bu iş için vermiş olduğu kesin teminatını talep ettiği, idarenin, kesin teminat iadesinin nasıl olacağı hususunda tereddüde düşmesi üzerine Kurulumuzdan görüş talep etmesi ile ilgilidir.

III- İNCELEME

Konu, idare tarafından kurulumuza sunulan bilgi ve belgeler çerçevesinde incelenmiştir.

Yapılan incelemede;

- İşe ait sözleşmenin “Sözleşmenin Ekleri başlıklı 9. maddesinin 2. fıkrası,

1) Yapım İşleri Genel Şartnamesi,

2) İdari şartname,

3) Sözleşme Tasarısı,

4) ...

5) ...

6) ... olarak ihale dokümanları öncelik sırasına sahiptir. “,

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 62. maddesi ile Yapım İşleri Uygulama Yönetmeliği’nin 5. maddesinin (c) fıkraları “*Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılmaz.*”;

-Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin “*Kesin Teminatın İade Edilmesine Ait Şartlar*” başlıklı 46. maddesi ile Sözleşmenin “*Kesin Teminatın ve Ek Kesin Teminatın Geri Verilmesi*” başlıklı 11. maddesi 4. fıkrası, “*Taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesinden ve varsa ise ait eksik kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra, alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatın yarısı Sosyal Sigortalar*

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2006/54
Karar Tarihi : 23/08/2006

- 2 -

Kurumundan İlişiksiz Belgesi getirilmesi ve Kesin Kabul Tutanağının onaylanmasından sonra kalanı yükleniciye iade edilir. “,

- Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin “Sözleşmenin Feshi ve Tasfiye Durumları” başlıklı 48. maddesinin 24. paragrafı ***“Tasfiye halinde, işin yüklenici tarafından yapılmış kısımları için, tasfiye onay tarihi geçici kabul tarihi sayılmak üzere, geçici kabul teminat süresi ve bu süredeki bakım sorumluluğu, kesin kabul ve teminatın geri verilmesi hakkında sözleşmesinde bulunan hükümlerle bu şartnamenin 42, 43, 44, 45 ve 46. maddeleri hükümleri, normal şekilde bitirilmiş işlerde olduğu gibi aynen uygulanır. Ancak işin yapılmış kısmının son hakedişindeki miktarına göre hesaplanacak kesin teminat miktarından fazlası, tasfiye protokolünün imzalanmasından sonra yükleniciye geri verilir.***

Teminatından kalan kısmının geri verilmesi ise 46. madde esaslarına göre yapılır. “,
şeklinde hüküm altına alınmıştır.

Konumuz olan işte; işin yapılacağı alanın 1. derece sit alanı içinde olduğu ve Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’ndan gerekli uygulama izni alınmadan ihale yapıldığı, izinsiz gerçekleştirilen bu ihalenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 62. maddesi ile Yapım İşleri Uygulama Yönetmeliği’nin 5. maddesinin (c) fıkralarına aykırı olduğu ve gerekli prosedürün yerine getirilmediği nedeniyle idaresince, bu durumun ayrıca değerlendirilmesinin gerektiği,

Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin “Sözleşmenin Feshi ve Tasfiye Durumları” başlıklı 48. maddesinin 24. paragrafı hükmüne göre, tasfiye onay tarihinin “geçici kabul” onay tarihi olarak kabul edilmesinin gerektiği,

Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin “Kesin Hakediş Raporu ve Hesap Kesilmesi” başlığı altındaki 41. madde hükümlerine göre, geçici kabul onay tarihinden sonraki bir yıl içinde “Kesin Kabulün” yapılması ve Tasfiye Kesin Hesabının çıkartılarak tekemmül ettirilmesi gerektiğinden; Tasfiye Kabulü işlemlerinde gerekli prosedürlerin usulünce yerine getirilmiş olması, teminat süresinden az olmamak üzere en az bir yıl içinde tasfiye kesin hesabın tekemmül ettirilmesi ve yukarıda belirtilen Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin 46. ve 48. maddelerine ait hükümlerin yerine getirilmiş olması halinde Kesin Teminatın geriye kalan kısmının yükleniciye iade edilebileceği, anlaşılmıştır.

IV- KARAR

... “Tünel Akvaryum Akıllığının yapımı ve Yunus Havuzunun Filtrasyon Sisteminin Yapımı” işinin tasfiyesi nedeniyle, sözleşmesine göre bu iş için verilen Kesin Teminat ve varsa Ek Kesin Teminatın; Tasfiye Kabulü işlemlerinde gerekli prosedürlerin usulünce yerine getirilmiş olması, teminat süresinden az olmamak üzere en az bir yıl içinde tasfiye kesin hesabın tekemmül ettirilmesi ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin 46. ve 48. maddelerinin yukarıda belirtilen hükümlerinin yerine getirilmiş olması halinde Kesin Teminatın geriye kalan kısmının yükleniciye iade edilebileceğine,

Kurulumuzun 23.08.2006 tarihli oturumunda oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2006/51

İşin Adı : ... Hastanesi İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Bakanlığı

Konusu

4734 ve 4735 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan İş'te; uygulama projesinde yapılan değişiklik sebebiyle süre uzatımı ve ödenek aktarılmasının verilip verilmeyeceğine.

ÖZETİ

Onaylı iş programına göre deprem izolatörlerinin montajı yapılmadan yapılamayacak imalatlar göz önüne alınarak, proje değişikliği sebebiyle yapılması geciken imatlara ait yapım süresinin süre uzatımı olarak verilmesi,

Verilecek süre uzatımının hesabında; sismik izolatörlerin yapımına başlanması gereken 29.08.2005 tarihi ile proje revizyonu onay tarihi olan 07.02.2006 arasındaki toplam günden, çalışılmayan devrenin dikkate alınması ve çalışılmayan devreye giren gün sayısının düşülmesi, ayrıca, bulunan bu süreden, izolatörlerin yapımına bağlı kalınmaksızın yapılabilecek imalatların yapım süresinin hesaplanarak düşülmesi ve varsa kalan sürenin süre uzatımı olarak dikkate alınması,

Aktarılacak ödeneğin hesabında ise; izolatörlerin yapımına bağlı kalınmaksızın yapılabilecek imalatların tutarının hesap edilerek bu tutarın 2005 yılı ödeneği olarak tespit edilmesi ve sözleşmesinde belirtilen 2005 yılı ödeneğinden arta kalan harcanamayan ödeneğin iş sonuna aktarılmasının uygun olacağı.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Süre uzatımı ve ödenek aktarımı
Karar No : 2006/51
Karar Tarihi : 10.08.2006

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I-GİRİŞ

Anahtar teslim götürü bedel sözleşme ile 09.08.2005 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanılan ve yapım denetimi ... nca yürütülen “ ... Hastanesi İnşaatı” işinin uygulama projesinde yapılan değişiklik sebebiyle Süre uzatımı ve ödenek aktarılmasının verilip verilmeyeceğine ilişkin başvurudur.

II-KONU

Yapımın temel sisteminin kayar plakalı deprem izolatörleriyle teşkil edilmesi esas alındığı, ancak, yapılan teknik araştırmalar neticesinde idarece de kabul edilen gerekçelere dayalı olarak, kayar plakalı izolatörler yerine, çelik plakalı kauçuk (Kurşun çekirdeksiz) İzolatörlerin (NRI) kullanılmasına ve ayrıca ilk projedeki kurşun çekirdekli izolatör (LRB) çaplarının artırılmasına karar verildiği, yüklenici tarafından hazırlanan revize projelerin 16.12.2005 tarihinde idareye sunulduğu, idarece tasarım hesap ve analizlerinde bir takım düzeltmelerin istenildiği ve sonuçta, “Deprem Yalıtım Sistemi Tasarım ve Analizi” nin ve proje hesaplarının 07.02.2006 tarihinde onaylandığı ve izolatörlerin yapımı konusunda yetkinliği tespit edilen firmaların üretim programlarının dikkate alınması ve üç firmadan herhangi biri ile sözleşme yapılarak imalata başlanılmasının uygun görüldüğünün yüklenici firmaya bildirildiği, bunun üzerine yüklenici firmanın süre uzatımı ve ödenek aktarımı talebinde bulunduğu, idarece de; “..... inşaat mahallindeki imalat düzeyi incelendiğinde projeden kaynaklanan bir duraklama olmadığı, mevsim şartları nedeniyle imalata ara verildiğinin anlaşıldığı” gerekçesiyle süre uzatımı ve ödenek aktarımı talebinin reddedildiğinden bahisle,

... Strateji Geliştirme Başkanlığı, 24.07.2006 tarih ve 5981 sayılı yazıları ile, yapılan proje değişikliği nedeniyle süre uzatımının verilip verilmemesi, verilecek ise bu sürenin tespitinde hangi tarihlerin dikkate alınması gerektiği ve buna karşılık aktarılması gereken ödeneğin miktarının tespiti hususlarında yüklenici ile idare arasında anlaşmazlıklar olduğunu, her iki taraf içinde tereddütlerin giderilmesi bakımından uygulamaya esas görüşümüzün bildirilmesini istemiştir.

III -İNCELEME

Konu ilgi yazı ve ekleri çerçevesinde Yüksek Fen Kurulu’nda incelenmiştir.

Bilindiği üzere; 4734 sayılı Kanunun “İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar” başlıklı 62/c maddesinde; uygulama projesi bulunan yapım işlerinin anahtar teslim götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunlu tutulmuş, ancak, işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerektirmesi sebebiyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan yapım işlerinde (bina işleri hariç) kesin proje ile ihaleye çıkılabileceği hüküm altına alınmıştır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2006/51
Karar Tarihi : 10.08.2006

- 2 -

Bina İşlerinin; anahtar teslim götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihalesinin zorunlu tutulmasının sebebi, ihale öncesinde ortaya konulan teknik şartların ve uygulama projesinin değişikliğe uğraması ihtimalinin olmayacağı düşüncesidir. Bu işlerin uygulama projelerinin ihale öncesinde yeterli ve güvenilir etütlere dayandırılarak, uygulama sırasında herhangi bir değişikliğe maruz bırakmayacak şekilde hazırlanması Kanun gereği olmaktadır.

Ancak, bahse konu hastane inşaatında, yapının temel sisteminin, sismik izolatörlerle deprem yalıtımı yapılarak oluşturulması ve bu yöntemin işe ait uygulama projesine ve ihale dokümanlarından olan “Sismik İzolatör Teknik Şartnamesi” nde yer verilen esaslara göre yapılmasının gerektiği ihale öncesinde ortaya konulmasına rağmen, ihale öncesinde yeterli etüde dayalı bir uygulama projesinin yapılmamış olması, Kanun’un uygulama projesinin değiştirilmemesi ilkesine aykırı şekilde, proje revizyonu ihtiyacının ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu husus idaresince hassasiyetle değerlendirilmelidir.

Talep konularıyla ilgili olarak;

İhale dokümanlarından olan Sismik İzolatör Teknik Şartnamesi; Kurşun Çekirdekli Kauçuk İzolatör (LRB) ve Kayar Plakalı İzolatör (SLB) olmak üzere iki kısımdan teşkil edilmiş olup, tarafların karşılıklı görüşmeleri ve yazışmaları çerçevesinde; sismik izolatör sisteminin ikinci bir incelemeden geçirilmesinin, tarafların ortak iradeleriyle gerekli bulunarak kabul edildiği görülmektedir.

Tarafların ortak iradeleriyle gerekli bulunarak ikinci bir incelemeye tabi tutulan sismik izolatörlerde zaruri olarak proje değişikliğine gidilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Yapılan teknik araştırmalar neticesinde idarece de kabul edilen gerekçelere dayalı olarak, kayar plakalı izolatörler (SLB) yerine, çelik plakalı kauçuk (kursun çekirdeksiz) izolatörlerin (NRI) kullanılmasına ve ayrıca ilk projedeki kurşun çekirdekli izolatör (LRB) çaplarının artırılmasına taraflarca karar verilmiştir,

Bu kararın, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin (YİĞŞ) “Projelerin Uygulanması” başlıklı 13 üncü maddesinde yer alan, “idare sözleşme konusu işlerde ile ilgili proje vb. teknik belgelerde değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkansız olduğu hallerde işin sözleşmelerde belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak gerekli değişiklikleri yapmaya yetkilidir;..... proje değişiklikleri işin süresini etkileyecek nitelikte ise yüklenicinin bu husustaki süre talebi de idare tarafından dikkate alınır” hükmü doğrultusunda alındığı anlaşılmaktadır.

İşe ait onaylı iş programı incelendiğinde; sismik izolatörlerin, 29.08.2005 tarihi ile 27.09.2005 tarihi arasındaki 30 günlük sürede tamamlanması programlanmış olup, yüklenici firmanın, iş programına göre sismik izolatörlerin yapımına başlanması gereken tarihten hemen bir gün sonra idareye verdiği 29.08.2005 tarihli dilekçesinde; YİĞŞ’nin “İşlerin Denetimi” başlıklı 15 inci maddesinin dördüncü paragrafına atıf yaparak, sismik izolatörlerden LRB, SCB cinslerine ait şartname ve projelerin incelemelerinin titizlikle yapılmakta olduğunu, bu incelemelerin zaman alacağından dolayı izolatörlerin inceleme süresinin uzatılmasını talep etmiş ve bu talep idarenin, 09.11.2005 tarih ve 7555 sayılı yazısında yer alan, “izolatörlerin yeni bir imalat türü olması ve hesap yöntemleri konusunda ülkemizde herhangi bir düzenleme bulunmaması nedeniyle sonradan telafisi olmayan bir hataya düşülmemesi için ikinci bir incelemeden geçirilmesinde görüş birliğine varıldığı” değerlendirmesiyle kabul edilmiştir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2006/51
Karar Tarihi : 10.08.2006

- 3 -

Yüklenici firmanın izolatörlerle ilgili proje ve teknik şartnameler üzerinde gerekli incelemeyi yaptıktan sonra “Deprem Yalıtım Sistemi Tasarımı ve Analizi” ni idareye sunduğu ve ilerleyen aşamalarda, projelerin tasarım hesap ve analizlerinde yapılması önerilen değişikliklerin yapıldığı ve idarenin 07.02.2006 tarih ve 624 sayılı yazısında; Yüklenici firma tarafından sunulan projelerin avan proje olarak kabul edildiği ve uygulama projelerinin çizilmesi gerektiği ifade edilerek 07.02.2006 tarihi itibarı ile projeye onay verildiği anlaşılmaktadır.

İzolatörlerin yeni bir imalat türü olması ve hesap yöntemleri konusunda ülkemizde herhangi bir düzenleme bulunmaması nedeniyle sonradan telafisi olmayan bir hataya düşülmemesine yönelik olarak, idare ve yüklenicinin ortak değerlendirmeleri neticesinde; yapılan ikinci inceleme sonucunda karar verilen değişiklikleri kapsayan nihai proje onayının 07.02.2006 tarihinde gerçekleşmiş olması ve ancak bu tarihten sonra sismik izolatörlerin uygulama projelerinin hazırlanarak imalata başlanılabileceği nedeniyle işin, onaylı iş programına göre yürütülmesi mümkün olmamış ve dolayısıyla, onaylı iş programına göre sismik izolatörlerin yapımına 29.08.2005 tarihinde başlanması gerekirken bu tarih yaklaşık 5 ay gecikme ile ancak 07.02.2006 tarihi olmuştur.

Bütün bu nedenlerle yapılan süre uzatımı ve ödenek aktarımına ilişkin 15.02.2006 tarihli yüklenici talebi, *“inşaat mahallindeki imalat düzeyi incelendiğinde projeden kaynaklanan bir duraklama olmadığı, mevsim şartları nedeniyle imalata ara verildiğinin anlaşıldığı”* gerekçesiyle, 30.03.2006 tarih ve 2011 sayılı idare yazısı ile reddedilmiş bulunmaktadır.

Sözleşmeye göre çalışılmayan devre 15 Kasım -1 Nisan arasındadır. Yüklenicinin kusuru dışında oluşan ve idarece de kabul edilerek proje revizyonuna gidilen sismik izolatörlerin yapımına iş programına göre başlanması gereken tarih ile proje revizyonunun onay tarihi arasında geçen toplam sürenin hesabında zaten, çalışılmayan devreye giren gün sayısının düşülmesi gerekmektedir ve gecikilen süre toplam süreden daha az olmaktadır.

Ayrıca; gecikilen süre içerisinde izolatörlerin yapımına bağlı kalınmaksızın yapılabilecek imalatlar, iş programı ve sözleşme esasları göz önünde bulundurularak idarece tespit edilmeli ve bu imalatların süresi de, nihai süre uzatımı hesabından düşülmelidir.

Bu hesaplama yöntemi ile idarenin ret gerekçeleri karşılanmış olmakta ve hesap sonucu geriye uzatılması zorunlu bir sure kaldığı takdirde bu sürenin yükleniciye süre uzatımı olarak verilmesi zorunlu bulunmaktadır.

Esasen bu zorunluluk; işe ait Sözleşmenin “süre uzatımı verilebilecek haller ve şartlar” başlıklı 19. maddesinin 4 üncü fıkrasında yer alan, *“İdarenin, bu sözleşmedesözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini öngörülen sürede yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi hallerinde, durum idarece incelenerek işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre işin bir kısmına veya tamamına ait süre uzatılır, ancak bu durumda yüklenicinin 20 gün içinde idareye yazılı olarak bildirimde bulunması şartı aranmaz”* ifadeleriyle hüküm altına alınmıştır.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2006/51
Karar Tarihi : 10.08.2006

- 4 -

IV-KARAR

Anlaşmazlık konuları, yukarıda belirttiğiniz tespitler doğrultusunda değerlendirildiğinde sonuç olarak;

Sözleşmenin 19. maddesi ile YİĞŞ'nin 30 uncu maddesinde yer alan; *“Sözleşmesinde belirtilen mücbir sebepler ve/veya idarenin sebebiyet olduğu hallerden dolayı, işte sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi halinde, durum idarece incelenerek işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre işin bir kısmına veya tamamına ait süre uzatılır”* hükmü gereği, onaylı iş programına göre deprem izolatörlerinin montajı yapılmadan yapılamayacak imalatlar göz önüne alınarak, proje değişikliği sebebiyle yapılması geciken imalatlara ait yapım süresinin süre uzatımı olarak verilmesi,

Verilecek süre uzatımının hesabında; sismik izolatörlerin yapımına başlanması gereken 29.08.2005 tarihi ile proje revizyonu onay tarihi olan 07.02.2006 arasındaki toplam günden, çalışılmayan devrenin dikkate alınması ve çalışılmayan devreye giren gün sayısının düşülmesi, ayrıca, bulunan bu süreden, izolatörlerin yapımına bağlı kalınmaksızın yapılabilecek imalatların yapım süresinin hesaplanarak düşülmesi ve varsa kalan sürenin süre uzatımı olarak dikkate alınması,

Aktarılacak ödeneğin hesabında ise; izolatörlerin yapımına bağlı kalınmaksızın yapılabilecek imalatların tutarının hesap edilerek bu tutarın 2005 yılı ödeneği olarak tespit edilmesi ve sözleşmesinde belirtilen 2005 yılı ödeneğinden arta kalan harcanamayan ödeneğin iş sonuna aktarılmasının 11.08.2006 günü yapılan toplantıda oy birliği ile uygun olacağı görüşüne varılmıştır.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2006/21

İşin Adı : ... Restorasyonu İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Konusu

4734 ve 4735 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilerek, birim fiyat sözleşmeye bağlanan İş'te; birim fiyat cetvelinde fiyatı bulunmayan ve yeni birim fiyatı tespit edilen 4 kalem imalata ait tutarın, sözleşmenin İş Kalem Miktarlarının Değişmesi başlıklı 31. Maddesine istinaden sözleşme bedelinin % 1'ini geçmesi durumunda revize birim fiyatın uygulanıp uygulanmayacağı hususlarında oluşan anlaşmazlık.

ÖZETİ

Bahse konu 4 kalem yeni birim fiyatın sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde yer almadığı, herhangi bir iş kalemine revize birim fiyat üzerinden ödeme yapılabilmesi için bu iş kaleminin, sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde bulunmasının gerekmekte olduğu,

İhale sonrasında ortaya çıkan ihtiyaç nedeniyle yeni birim fiyatı yapılan imalatlara ait fiyatların işe ait sözleşmenin 31 inci maddesi kapsamında değerlendirilemeyeceği ve bu imalat fiyatlarının revize edilmeden uygulanması gerektiği.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : İş kalemi miktarlarının değişmesi
Karar No : 2006/21
Karar Tarihi : 31/05/2006

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I – GİRİŞ

... Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 24.04.2006 tarih ve 2278-1163 sayılı yazıları ile, Fen İşleri Daire Başkanlıklarınca ihale edilerek sözleşmeye bağlanan ve 03.06.2005 tarihinde yer teslimi yapılarak çalışmalara başlanmış olan “... **Restorasyonu İnşaata**” işinde; birim fiyat cetvelinde fiyatı bulunmayan 4 kalem imalata ait yeni birim fiyatların, Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİGŞ) 23. maddesine uygun olarak tespit edildiğinden bahisle, bu yeni birim fiyatların tutarının, sözleşmenin **İş Kalem Miktarlarının Değişmesi** başlıklı 31. maddesine istinaden sözleşme bedelinin % 1’ini geçmesi durumunda revize birim fiyatın uygulanıp uygulanmayacağı hususunda görüşümüzü talep etmektedir.

II – KONU

Bahse konu iş kapsamında ihale sonrasında ortaya çıkan ihtiyaç nedeniyle, “**YFZ-01 Yonutaşı ve tuğla duvar yüzeylerinin Kompresör ile 0,8-1,2 Atm basınçlı micro dereceli ayarla bilimsel yöntemlerle Alüminyum Oksit püskürtülerek temizlenmesi**”, “**YFZ -02 Yonutaşı ve tuğla yüzeylerini kimyasal maddelerle bilimsel yöntemlerle temizliğinin yapılması**”, “**YFZ-03 Yonutaşı ve tuğla duvar yüzeylerinin spreyleme yöntemi ile itinalı temizliğinin yapılması**”, “**YFZ -04 Yonutaşı ve tuğla duvar yüzeylerinin kompresör ile 0,8-1,2 Atm basınçlı micro dereceli ayarla bilimsel yöntemlerle Cam boncuk püskürtülerek temizlenmesi**” imalatlarına ait 4 kalem yeni iş kalemleri bedellerinin, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 23. maddesi doğrultusunda tespit edildiği ifade edilmektedir.

İdaresi, bu yeni iş kalemlerin tutarlarının sözleşme bedelinin % 1’ini aştığı sebebiyle iş kaleminin tüm miktarına revize birim fiyatı uygulamak istemekte olup, yüklenici görüşü ise, bu yeni iş kalemlerinin revize birim fiyat kapsamına girmeyeceği yönündedir.

III – İNCELEME

Konu, sözleşme ve ekleri çerçevesinde incelenmiş olup buna göre;

İşe ait sözleşmenin **İş Kalemi Miktarlarının Değişmesi** başlıklı **31 inci maddesinde**; “*Sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde yer alan her hangi bir iş kaleminin miktarında, işin devamı sırasında % 20’yi aşan artışın meydana gelmesi ve bu artışın aynı zamanda sözleşme bedelinin yüzde 1’ini geçmesi halinde, artışın sözleşme bedeli içindeki payı nispetinde ilgili iş kalemine ait birim fiyat aşağıda gösterildiği şekilde revize edilir ve bu iş kaleminin yüzde yirmi artışı aşan kısmına revize birim fiyat üzerinden ödeme yapılır.*” Hükmü mevcut bulunmaktadır.

Buna göre; herhangi bir iş kalemine revize birim fiyat üzerinden ödeme yapılabilmesi için, bu iş kaleminin, sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde yer alması gerekmektedir.

Sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde, “**Poz no: 3926 Duvar ve benzeri yerlerde mermer ve kufeki taş satırların kompresör ile sıcak su püskürtülerek temizlenmesi**” imalatına yer verildiği görülmektedir.

Duvar ve satırların, ihale sonrasında ortaya çıkan ihtiyaç nedeniyle, teklif cetvelinde bulunan “...kompresör ile sıcak su püskürtülerek temizlenme” işinde, kullanılan malzeme yönünden tamamen farklı olan, alüminyum oksit, amonyum bikarbonat veya cam boncuk püskürtülerek itina

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2006/ 21
Karar Tarihi : 31/05/2006

- 2 -

ile temizlenmesine ait olarak yapılan yeni birim fiyatların; sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde yer alan 3926 nolu poz ile birebir aynı olmadığı anlaşılmaktadır.

Ancak, yapılan incelemede idaresince, “...birim fiyat cetvelinde fiyatı bulunmayan..... imalatlara ait yeni iş kalemlerinin bedelleri, Yapım İşleri Genel Şartnamesi 23. maddesi ve ihale şartları doğrultusunda yeni birim fiyatın tespitinde uygulanacak usüllere göre rayiç fiyatlar ihale tarihine uyarlanarak tespit edilmiş ve Ek.1 Başkanlık Makamı onayı ile onaylanmıştır.” denilmesine rağmen, bu yeni birim fiyatlara ait analizlerdeki değerlerin, teklif cetvelinde yer alan benzer 3926 poz nolu iş kalemine ait teklif analiz değerleriyle kıyaslanmadan, 23. madde hükümlerine aykırı şekilde tespit edildiği görülmektedir.

Sözleşmede bulunmayan ilave işlerin bedellerinin birim fiyatının tespitinde izlenilecek yol YİĞŞ’nin 23. maddesinde belirtilmiştir. Bu maddede, sözleşmede bulunmayan ilave işlerin bedellerinin yeni birim fiyatının tespitindeki önceliğin, işin ilan tarihinde geçerli olan sıralamaya göre, (a) bendinde olduğu ve bu bentte belirtilen; “Yüklenicinin birim fiyatların tespitinde kullanarak teklifinin ekinde idareye verdiği ve yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizlerle kıyaslanarak bulunan analizler.” hükmü gereği, yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği analizlerin, yeni birim fiyatların tespitinde öncelikle dikkate alınması gerekmektedir.

Yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği herhangi bir teklif analizi olmasa veya analiz istenilmemiş olsa dahi, idarece poz numaraları yazılarak teklif istenilmiş olduğu ve yüklenicinin de teklif cetveline aynı poz numaralarını yazarak bahse konu poz karşılığında teklif fiyatını belirlemiş olduğu sebebiyle, teklif cetvelinin 23. sırasında yer alan “**Poz no: 3926 Duvar ve benzeri yerlerde mermer ve kufeki taş satırların kompresör ile sıcak su püskürtülerek temizlenmesi**” imalatına ait analizin, teklif analizi olarak değerlendirilmesi mecburiyeti bulunmaktadır.

İdarece onaylanmış olan bahse konu yeni birim fiyatlara ait analizler incelendiğinde ise, teklif cetvelinde yer alan benzer 3926 poz nolu iş kalemine ait teklif analiz değerlerinin ve alt kalemlere verilen teklif rayiçlerinin dikkate alınmadığı ve yonutaşı-tuğla duvar yüzeylerinin, alüminyum oksit, amonyum bikarbonat veya cam boncuk püskürtülerek temizlenme işleminin, sıcak su püskürtülerek temizlenme işleminden tamamen farklı özellik ve teknik şartlarda ve daha fazla bir ekipman ve işçilik gerektirdiği varsayımından hareketle yeni analizlerin oluşturulduğu anlaşılmaktadır.

IV– KARAR

Öncelikle; yeni birim fiyatlara ait analiz değerlerinin, teklif cetvelinde yer alan benzer 3926 poz no’lu iş kalemine ait **teklif analiz** değerleriyle kıyaslanmadan, YİĞŞ’nin 23. madde hükümlerine aykırı şekilde tespit edilmesinin doğru bir işlem olmadığına, dolayısıyla, fiyatların düzeltilmesi ve yeniden oluşturulması hususunun idaresince değerlendirilmesi gerektiğine,

Görüşümüz istenilen fiyat revizyonu konusunda ise;

Bahse konu 4 kalem yeni birim fiyatın sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde yer almadığı, oysa, herhangi bir iş kalemine revize birim fiyat üzerinden ödeme yapılabilmesi için bu iş kaleminin, sözleşme eki birim fiyat teklif cetvelinde bulunmasının gerekmekte olduğuna,

İhale sonrasında ortaya çıkan ihtiyaç nedeniyle yeni birim fiyatı yapılan, **YFZ-01** Yonutaşı ve tuğla duvar yüzeylerinin Kompresör ile 0,8-1,2 Atm basınçlı micro dereceli ayarla bilimsel yöntemlerle Alüminyum Oksit püskürtülerek temizlenmesi”, “**YFZ -02** Yonutaşı ve tuğla

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2006/ 21
Karar Tarihi : 31/05/2006

- 3 -

yüzeylerini kimyasal maddelerle bilimsel yöntemlerle temizliğinin yapılması”, “**YFZ-03** Yonutaşı ve tuğla duvar yüzeylerinin spreyleme yöntemi ile itinalı temizliğinin yapılması”, “**YFZ -04** Yonutaşı ve tuğla duvar yüzeylerinin kompresör ile 0,8-1,2 Atm basınçlı micro dereceli ayarla bilimsel yöntemlerle Cam boncuk püskürtülerek temizlenmesi” imalatlarına ait fiyatların işe ait sözleşmenin 31 inci maddesi kapsamında değerlendirilemeyeceğine ve bu imalat fiyatlarının revize edilmeden uygulanmasına,

Kurulumuzun 31.05.2006 tarihli oturumunda oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2006/06

İşin Adı : ... 29000 Ton Müteahhit Malı Asfalt Serilmesi İşİ

Görüş İsteyen : ... Belediye Başkanlığı

Konusu

Sözleşmenin feshi nedeniyle idarece yapılan durum tespiti neticesinde yüklenicinin taahhüdü altında sermesi gereken asfalt miktarının 29000 ton yerine 21000 ton olduğunun tespit edildiği, serilmeyen 8000 ton asfalt işi bedelinin idarenin uğradığı zarar ve ziyanı olarak değerlendirilerek yükleniciden tahsil edilip edilemeyeceği.

ÖZETİ

Sözleşmeyle yüklenilen fiyatla, bunun yerine getirilmemesi nedeniyle üçüncü kişiye ödenen fiyat arasındaki farkın, yani, ilk ihale bedeli ile son ihale bedeli arasındaki farkın yükleniciden istenemeyeceği, bunun **müsbet zarar** niteliğinde olduğu ve bu nedenle, idarece önerildiği şekilde, serilmeyen 8000 ton asfaltın bu günkü fiyatı ile sözleşme fiyatı arasındaki farkın uğranılan zarar ziyan olarak hesaplanamayacağı,

Zarar-ziyanın, sözleşmenin yerine getirilmesi güvenine dayanılarak kaçırılmış elverişli fırsatlara göre değerlendirilerek bulunması gerektiği, sözleşmeye konu olan ve yapılmayan 8000 ton asfalt imalatının başka bir yükleniciden ihale tarihinde alma imkanı varsa, o yükleniciye yapılacağı varsayılan ödeme ile sözleşmenin hükümsüzlüğü nedeniyle aynı imalatı yaptırmak için ödemek zorunda kaldığı tutar arasındaki farkın, yani **menfi zararın** istenebileceğine, idarece uğranılan zararın tayini için ihale şartlarının değiştirilmemesinin gerektiği,

Ayrıca, menfi zarar kavramı içinde mütalaa edilen diğer zararların da yükleniciden talep edilebileceğine, ancak, bütün bu zararların Borçlar Kanunu'nun ilgili hükümlerine göre **dava yoluyla** tahsil edilmesi gerektiği.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK. 0.00.400.6/2006-6
Konu : Zarar-Ziyan Tazmini

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I-GİRİŞ

... Belediye Başkanlığı, 24.02.2006 sayılı ve 459 sayılı yazılarıyla Kurulumuza müracaat ederek; 2004 yılında ... 29 000 ton müteahhit malı asfalt serilmesi işi ihalesinin yapıldığını, yüklenicinin taahhüdünü işin süresinde bitirmemesi üzerine, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanarak 20 gün süreli ihtarnameye rağmen işi tamamlayamadığını, bunun üzerine, sözleşme, 4735 sayılı Kanun'un 20. maddesi ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 48. maddesi hükümleri doğrultusunda feshedildiğini ve anılan şartnamenin 48. maddesindeki **".....4735 sayılı Kanunun 19-20-21 maddelerine göre sözleşmenin feshi edilmesi halinde, kesin teminat güncellenerek gelir kaydedilir. Yükleniciler hakkında 4735 sayılı Kanunun 26. madde hükümlerine göre işlem yapılır. Ayrıca sözleşmenin feshi nedeniyle idarenin uğradığı zarar ve ziyan yükleniciye tazmin ettirilir: "** hükmüne göre isin kesin teminatının gelir kaydedildiğini, 4735 sayılı Kanun 26. maddesine göre yükleniciye 2 yıl ihalelere katılmaktan yasaklama cezası verildiğini belirtmektedir.

II-KONU

Sözleşmenin feshi nedeniyle idarece yapılan durum tespiti neticesinde yüklenicinin taahhüdü altında sermesi gereken asfalt miktarının 29000 ton yerine 21000 ton olduğunun tespit edildiği, serilmeyen 8000 ton asfaltın, bu günkü fiyatı ile sözleşme fiyatı arasındaki farkı, adı geçen Belediyece idarenin uğradığı zarar-ziyan olarak yükleniciden tahsil edileceği şeklinde yorumlayarak kurulumuzdan; serilmeyen 8000 ton asfalt işi bedelinin yukarıdaki hüküm çerçevesinde idarenin uğradığı zarar ve ziyan olarak değerlendirilerek yükleniciden tahsil edilip edilemeyeceğinin bildirilmesini istemektedir.

III-İNCELEME

4735 sayılı Kamu İhale sözleşmesi kanunun 19, 20 ve 21 maddelerinde sözleşmelerin hangi hallerde feshedileceği ve 22. madde de sözleşmenin feshine ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, buna paralel olarak da Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 48. maddesi bu hususlara açıklık getirmiştir.

Kanunda yer alan, idarenin sözleşmeyi feshetmesi başlıklı 20. maddesinin (a) bendi **"Yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi üzerine, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanmak üzere, idarenin en az yirmi gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi, "** hükmü ile,

Maddenin son paragrafında yer alan; **" ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek genel hükümlere göre tasfiye edilir."** hükmü çerçevesinde, işe ait sözleşmenin 26 ve 27 inci maddelerine göre taahhüdün yerine getirilmemesi üzerine, 4735 sayılı Kanun ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin ilgili hükümlerine göre is idarece feshedilmiştir.

Aynı kanunun 22. maddenin son paragrafında, 19, 20 ve 21 inci maddelere göre sözleşmenin feshedilmesi halinde, yükleniciler hakkında 26 ncı madde hükümlerine göre işlem yapılır. Ayrıca, sözleşmenin feshi nedeniyle idarenin uğradığı zarar ve ziyan yükleniciye tazmin ettirilir: " hükmü yer almaktadır.

İdare, serilmeyen 8 000 ton asfaltın, bu hüküm doğrultusunda, bugünkü fiyatı ile sözleşme fiyatı arasındaki farkı, idarenin uğradığı zarar-ziyan olarak yükleniciden tahsil edileceği şeklinde

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.09.0.YFK. 0.00.400.6/2006-6
Konu : Zarar-Ziyan Tazmini

- 2 -

yorumlayarak, Kurulumuzdan; serilmeyen 8 000 ton asfalt işi bedelinin yukarıdaki hüküm çerçevesinde idarenin uğradığı zarar ve ziyanı olarak değerlendirilerek yükleniciden tahsil edilip edilemeyeceğinin bildirilmesini istemektedir.

Bilindiği üzere;

Gerek, 4735 sayılı Kanunun 20. maddesi ve gerekse, Yapım İşleri Genel Şartnamesi 48. maddesinde yer alan “.....*kesin teminat varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.*” hükmünün, fesih sonrası işlemlerde dikkate alınması ve Kanunun 22. maddesinin son paragrafındaki “.....*Ayrıca, sözleşmenin feshi nedeniyle idarenin uğradığı zarar ve ziyan yükleniciye tazmin ettirilir.*” hükmünün yerine getirilmesinde genel hükümlere göre işlem yapılması gerektiği açıktır. Burada, sözleşmenin feshi halinde istenebilecek zarar ve ziyanın kapsamı ve niteliği üzerinde durulmamıştır.

Sözleşmede ve yasada genel hükümlere yapılan atıf dolayısıyla, sözleşmenin feshi nedeniyle idarenin uğradığı zarar ve ziyanın yükleniciye tazmin ettirilmesinde Borçlar Kanunun ilgili maddelerine göre çözüm aranması gerekmektedir. Sözleşme sorumluluğu dolayısıyla bahse konu zarar kavramı müspet veya menfi zarar ayrımına tabi tutulmaktadır.

Bu işin sözleşmesinin idarece feshedildiği sebebiyle, geçersiz olan sözleşmeye tekrar dönülerek taahhüdün yerine getirilmemesinden doğan **müspet zararın** istenmesi mümkün olmamakta, sözleşme yapılmasaydı uğranılmayacak olan zararın, yani kaçırılan fırsat sebebiyle oluşan **menfi zararın** istenmesi mümkün olmaktadır.

Diğer taraftan, işin feshinde, onay tarihine kadar yapılan işlerle ilgili durum tespit tutanağında belirtilmek şartıyla eksikliklerin giderilmesi, işin ölçülebilir hale getirilmesi ve yapılmak üzere bozulmuş ancak fesih nedeniyle yapılamayan kısımların önceki haline getirilmesi için yapılacak her türlü gider yükleniciden talep edilebilmektedir.

IV-KARAR

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde;

Sözleşmeyle yüklenilen fiyatla, bunun yerine getirilmemesi nedeniyle üçüncü kişiye ödenen fiyat arasındaki farkın, yani, ilk ihale bedeli ile son ihale bedeli arasındaki farkın yükleniciden istenemeyeceği, bunun **müspet zarar** niteliğinde olduğu ve bu nedenle, idarece önerildiği şekilde, serilmeyen 8 000 ton asfaltın bu günkü fiyatı ile sözleşme fiyatı arasındaki farkın uğranılan zarar-ziyan olarak hesaplanamayacağına,

Zarar-ziyanın, sözleşmenin yerine getirilmesi güvenine dayanılarak kaçırılmış elverişli fırsatlara göre değerlendirilerek bulunması gerektiği, sözleşmeye konu olan ve yapılmayan 8 000 ton asfalt imalatının başka bir yükleniciden ihale tarihinde alma imkanı varsa, o yükleniciye yapılacağı varsayılan ödeme ile sözleşmenin hükümsüzlüğü nedeniyle aynı imalatı yaptırmak için ödemek zorunda kaldığı tutar arasındaki farkın, yani menfi zararın istenebileceğine, idarece uğranılan zararın tayini için ihale şartlarının değiştirilmemesinin gerektiğine,

Ayrıca, menfi zarar kavramı içinde mütalaa edilen diğer zararların da yükleniciden talep edilebileceğine, ancak, bütün bu zararların Borçlar Kanunu’nun ilgili hükümlerine göre **dava yoluyla** tahsil edilmesi gerektiğine,

Kurul’un 30 Mart 2006 tarihli toplantısında oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Yüksek Fen Kurulu

Karar No : 2005/11

İşin Adı : ... Spor Salonu ve ... Kamp Eğitim Merkezi İnşaatı

Görüş İsteyen : ... Genel Müdürlüğü

Konusu

3289 sayılı Kanun'a göre hazırlanan yönetmeliğe göre ihale edilerek, sözleşmeye bağlanan İş'te; kesilecek gecikme cezasında uygulanacak yöntemin ne olacağı.

ÖZETİ

Keşif artışı verilmiş bu işte, ihale (sözleşme) bedelinin artırılmış keşfe indirim oranı uygulanarak belirlenmesi ve gecikme cezasının belirlenen bu bedel üzerinden sözleşme fiyatlarıyla kesilmesi.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : ... Eğt. Mrk. İnş.
Karar No : 2005/11
Karar Tarihi : 26/01/2005

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... Genel Müdürlüğü'nün Yatırım Programında yer alan ... Spor Salonu ve ... Kamp Eğitim Merkezi İnşaatı keşfinin 1993 yılı Birim Fiyatları baz alınarak düzenlendiği, ödenek yetersizliğinden dolayı verilen süre uzatımı ile birlikte işin süresinin 22.11.2004 tarihi olarak belirlendiği, inşaatın bu süre içerisinde bitirilemediği ve gecikme cezasının uygulanmasının gerektiği, ancak gecikme cezasının kesilme yönteminde tereddüte düşüldüğünden bahisle gecikme cezasının işin ihale bedeli üzerinden mi, yoksa mukayeseli keşif artışı ihale bedeli üzerinden mi hesaplanacağı ile ihale bedelinin 2004 yılı birim fiyatlarıyla güncellenmiş hali üzerinden mi yoksa sözleşme fiyatları üzerinden mi kesileceği hususunda 17.12.2004 gün ve 10116 sayılı yazısıyla görüş istemidir.

II- KONU

Söz konusu işin ihalesinin 3289 sayılı Kanun'a göre hazırlanan ihale yönetmeliğine göre yapıldığı, tahmini keşfinin 1993 yılı birim fiyatlar esas alınarak hazırlandığı, ihalenin 01.03.1994 günü gerçekleştiği ve 23.03.1994 günü de sözleşmeye bağlandığı, sözleşmeye göre işin süresinin bitim tarihinin 01.05.1997 olarak belirlendiği, ancak ödenek yetersizliği ve % 50 oranındaki keşif artışından dolayı bu sürenin verilen süre uzatımlarıyla 22.11.2004 tarihine ötelendiği ve yeni süre sonunda da müteahhidin işi bitirememesinden dolayı gecikme cezasının kesilmesinin gerektiği ve bu gecikme cezasında uygulanacak yöntemin ne olacağı konusudur.

III- İNCELEME

Konu ile ilgili belgeler, ilgili kuruluşun 24.12.2004 gün ve 10532 sayılı yazısı ekinde alınmıştır. Buna göre;

Bahse konu iş idareye ait "Merkez Muhasebe ve İhale Yönetmeliği"nin 1.maddesi (b) fıkrası ile 15.maddesi hükümlerine dayanılarak 1993 yılı birim fiyatlarıyla hazırlanan keşfe göre 1994 yılında ihale edilmiştir.

Aynı yönetmeliğin; "Sözleşmede Belirtilen İşin Artış ve Eksilişi" başlığı altındaki 71.madde 1.paragrafında "Yapım işine ait sözleşmenin uygulanması sırasında keşif ve sözleşmede öngörülme iş artışı veya eksilişi zorunlu hale gelirse müteahhit keşif bedelinin % 30 oranına kadar olan değişikliği, süre hariç sözleşme ve şartnamesindeki hükümler dairesinde yapmakla yükümlüdür" hükmü ile işe ait sözleşmenin "İş Miktarında Artma veya Eksilme" başlıklı 9.maddesinde de, iş miktarındaki artış veya eksilişin nasıl yapılacağı belirtilmektedir.

Yine işe ait "Yapım İçin Kapalı Teklif Usulü ile İhale Şartnamesi"nin İşe Başlama ve İş Bitirme Tarihi, Gecikme Halinde Alınacak Cezalar" başlıklı 16. maddesi ile Sözleşme Tasarısı'nın aynı başlıklı 3.maddesi hükümleri gecikme cezasının hangi esaslara göre kesileceği belirlenmiş olup her iki madde hükmünde de "İdarece verilen süre uzatımı hariç, iş zamanında bitirilemediği takdirde geçen her takvim günü için müteahhidin hakedişinden ihale bedelinin onbinde üçü (% 0,03) tutarında gecikme cezası olarak kesilecektir" denilmektedir.

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2005/11
Karar Tarihi : 26/01/2005

- 2 -

Konu; yukarıda bahsi geçen madde hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde sözleşme bedeline esas olan tahmini keşif bedellerinin, Sözleşmenin 9.maddesi ve Yönetmeliğin 71.maddesi hükümlerine göre artırılabilceği veya eksiltilebileceği, dolayısı ile keşif bedelinin değışken olduğu, artan veya eksilen keşif bedeline, işe ait indirim oranı uygulandığında ihale bedelinin (sözleşme bedeli) de değışeceği açıktır.

IV- KARAR

Kurulumuzda yapılan değerdendirmede, Sözleşmenin 9.maddesi ve İhale Yönetmeliğinin 71.maddesi hükümlerine göre keşif artışı verilmiş olan bu işte, **ihale (sözleşme) bedelinin;** artırılmış keşfe indirim oranı uygulanarak belirlenmesi ve gecikme cezasının belirlenen bu bedel üzerinden sözleşme fiyatlarıyla kesilmesi gerektiği görüşüne,

Kurulumuzun 26.01.2005 tarihli oturumuna katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR ÖZETİ

Nafia Meclisi (Bayındırlık Kurulu)

Karar No : 1955/60

Gönderildiği Yer : Karayolları Umum Müdürlüğü

Konusu

Resmi inşaat ihalelerinde dikkate alınacak müteahhitlik kârı ve genel giderler oranı.

ÖZETİ

İnşaat işleri birim fiyatlarına müteahhit kârı ve genel giderler karşılığı olarak **% 25** (%10'u müteahhitlik kârı, % 15'i genel gider) ilave edilmesinin uygun bulunduğu.

Mafia Meclisi Kararı

Vekâlet Makamından Meclisimize havale edilen Başmüşavirlik ifadeli 3.3.1955 gün ve 2-A/29 sayılı yazıda:

"Karayolları Umum Müdürlüğü'nün resmî inşaat ihalelerinin aynı prensiplere göre yapılmasının usûl ittihaz edilmesi hususunda Yüksek Makamlarına yazdıkları tezkere üzerine Yüksek emirleriyle Başmüşavir Ferdi Çağan'ın Başkanlığında daire müessesilerinden terekkep eden komisyonun ittihaz ettiği karar laffen takdim kılınmıştır.

Keyfiyetin bir kere de Mafia Meclisince tetkik edilmesi Müşavirliğimizce uygun görülmektedir. Yüksek tasarıları ne arz ederim," denilmektedir.

Meskûr yazıya ilişik raporda:

- 1- Bütün resmî inşaat ihalelerinin aynı prensiplere göre yapılması
- 2- Hariçten gelecek makine ve malzeme ve yedek parçaların zamanında ve kolaylıkla temini
- 3- Mukavvelelerde müteahvil fiata tâbi tutulması uygun olacak malzeme neveleri
- 4- Keçiflerin tanziminde nazara alınacak müteahhit kârı ve masarifi umumiye nisbeti
- 5- Enebeî sormayeyi teşvik kanununun Mafia işlerine de teşmili

Mevzuları tetkik ve tahlil edilmiş bulunmaktadır.

Mezkûr raporda inşaat işlerinden bir kısmı 2490 sayılı Kanuna tâbi bulunduğu hâlde diğer bazı inşaat işleri için 2490 sayılı Kanun dışında salâhiyetler alınmış olduğu, ezcümle Seyhan barajına 5977 sayılı Kanundaki yetki ile 2490 sayılı Kanun ile Muhasebeî Umumiye Kanununun 83 ve 135 inci maddeleri hükümlerine tâbi tutulmadığı, Hırfanlı-Akçay ve Kemer barajları ihalelerinde de 6200 sayılı Kanunla 34 Üncü maddesine göre muamele ifa edildiği İstanbul-İzmir, Samsun, Mersin, İskenderun limanları ihalelerinde 5775 sayılı Kanundaki salâhiyete müsteniden 2490 sayılı Kanunla Muhasebeî Umumiye Kanununun 83 Üncü maddesinin b fıkrası hükümlerinin tatbik edilmediği ve ayrıca da 6237 sayılı Kanuna dayanılarak diğer bütün iskele, rahtım, mendirek, barınak ve limanlar inşaat, tesisat ve teçhizat ihalelerinde 2490 sayılı Kanun ile Muhasebeî Umumiye Kanununun 83 ve 135 inci maddeleri dışında muamele ifası mümkün bulunduğu ve keza Hava Meydanları inşaatları hakkında 6095 sayılı Kanunla aynı istisnai muamelelere salâhiyet verilmiş olduğu tabirîz ettirilerek resmî inşaat ihalelerinin aynı prensiplere göre yapılabilmesinin temini için bilûmum inşaata şamil olmak üzere 6200 sayılı Kanunun 34 Üncü maddesine müteharif 2490 sayılı artırma, eksiltme ve ihale Kanununa ek bir Kanun istihsalı lâzım geleceği izah edilmiştir.

Raporun ikinci maddesinde hariçten getirilmesi icap eden makine yedek parça ve malzemelere muktazı döviz müsa-

adeleri hakkında ihaleden önce Maliye Vekaleti muvafakatının istihsal, ve mukavulelerde lüzumlu dövizin idare tarafından temin edileceğinin taahhüt edilmesi veyahut acnebi menşeli mezkûr mukine ve levazımın idare tarafından temin edilerek müteahhide teslim edilmesi ve idarenin işbu taahhüdünü müyyen müddet zarfında yerine getirememesi hâlinde mukavulenin tasfiyesi cihetine gidileceğinin mukavelede tasrih edilmesi muvafık olacağı belirtilmiştir.

Raporun üçüncü maddesinde çimento, demir, akaryakıt ve patlayıcı maddelerin fiyat farkına tâbi tutulacağının mukavulelere dercedilmesi uygun mütalâa edilmiştir.

Raporun dördüncü maddesinde, müteahhitlerin umumî masrafları meyanında qantiye tesis masrafları, gelir vergisi, kurum vergisi, içki ve iktiyarlık sigortaları, noter harcı ve mukavile masrafları, sermaye ve teminat mektubu gibi kalemler yekûnunun maliyet bedelinin % 15 haddini aşmakta oldu ğu ve buna % 10 müteahhit kârı ilâvesiyle inşaat birim fiyatlarının maliyet bedellerine % 25 ilâve edilmek suretiyle tamami muvafık olacağı beyan edilmiştir.

Raporun beşinci maddesinde acnebi sermayeyi teşvik kanununun Maliye işlerine de teşmili hususunda bazı mütalâalar seriedilmiştir.

Gereği konuşuldu:

a) Resmî inşaat ihalelerinde aynı prensiplere göre muamele yapılabilmesi için 6200 sayılı kanunun 34 üncü maddesi

siné mütenazır olarak 2490 sayılı artırma eksiltme ve ihale kanununa ek bir kanun tasarısının Hukuk Müşavirliğince hazırlanmasının ve takibinin muvafık olacağına söz birliğiyle

b) Taahhüdün ifası için hariçten getirilmesi zarurî ~~mukavale~~ bulunan makine yedek parça ve malzemeler için her Reislik ve Umumî Müdürlüğe lüzumlu döviz müsaadelerinin ihalelerden önce istihsaline çalışılması ve istihsal edilen döviz müsaadeleri hududu dahilinde ihale yapılması ve mukavelelerde idare tarafından temin edilecek döviz miktarının tasdik edilmesi ve mukavale ile temini taahhüt edilen döviz müsaadesinin veya idarece müteahhide aynen teslimi taahhüt edilen malzemenin verilmemesi yüzünden işin gecikmesinin müddet temdidî hususunda mücbir sebep sayılması ve bu yüzden işin durmasının mukavelede yazılı müddeti tecavüz etmesi halinde müteahhidin talebi üzerine mukavelenin tasfiyesine gidilebileceğinin mukavelelere dâhil edilmesinin muvafık olacağına söz birliğiyle

c) İlişik raporun dördüncü maddesinde yazılı mucip sebeplere binaen inşaat flatlarına umumî masraflar ve kâr karşılığı olarak % 25 ilâve edilmesinin muvafık bulunduğu söz birliğiyle

22.3.1959. günkü oturumda karar verilmiştir.

Raporun üçüncü maddesinde bahsedilen çimento, demir, akaryakıt ve bitümlü maddelere fiyat farkı tanınması hususu, 1955 yılı ihalelerinde mukavvelere dercedilecek fiyat farkları hakkında Vakıflar Heyeti kararına arz edilen formülde nazara alınmış bulunmaktadır.

Raporun beşinci maddesinde yazılı ecnebi sermayeyi teşvik kanununun Mafis işlerine teşmili mes'alesinde Müttehhitlerin inşaat makine ve vasıtalarını gümrükten muvakkat ithal yoluyla geçirmeleri imkânı esasen mevcut olduğundan bu hususta yeni her hangi bir teşebbüse mahâl görülmemekle beraber mevzuunun komisyonca yeniden incelenmesi uygun görülmüştür.

Reis y.
Müş. Y.
Y. Mühendis
Dante Koper

Üye
Yüksek Fenheyeti
Reisi Y. Mühendis
Ali Talip Güran

Üye
Yüksek Fenheyeti
Üyesi Y. Mühendis
Bedri Ölçer
(Eulunmadı)

Üye
Yüksek Fenheyeti
Üyesi Y. Mimar
Müseyin Kara

Üye
Yüksek Fenheyeti
Üyesi Y. Mühendis
Nazih Devres
(Eulunmadı)

Üye
Yüksek Fenheyeti
Üyesi Y. Mühendis
Kemal Hayırlıoğlu
(Eulunmadı)

Üye
Demiryolları ve Li-
manlar İnşaatı Re-
isi y.
Y. Mühendis
Sabri Soran

Üye
Yapı ve İmar İşleri
Reisi Y. Mühendis
Salahattin Onat

Üye
Mafis Şirket ve Mues-
seseleri Reisi y.
Y. Mühendis
İhsan Yunusoğlu

Üye
Birinci Hukuk Müfaviiri
Muhittin Denizci

olur

6.4.1955

İLGİLİ MEVZUATI

- ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI KURULUŞ KARARNAMESİ (KHK/644) İLGİLİ SAYFALARI.
- YÜKSEK FEN KURULU BAŞKANLIĞININ ÇALIŞMA USÛL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK.
- NAFİA VEKÂLETİNİN TEŞKİLÂT VE VAZİFELERİNE DAİR KANUN YÜKSEK FEN KURULU KURULUŞU (29.05.1934 TARİHLİ R.G.) İLGİLİ SAYFALARI.
- 1920 TARİHLİ TBMM GENEL KURUL TUTANAĞINDA YER ALAN NAFİA NEZARETİNİN KURULUŞUNA DAİR KANUN TEKLİFİNİN İLGİLİ SAYFASI

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Kanun Hük. Kar. nin Tarihi : 29/6/2011, No : 644

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Görevler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı; Çevre ve Şehircilik Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Görevler(1)

MADDE 2 – (1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görevleri şunlardır:

a) Yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak, uygulamaları izlemek ve denetlemek, Bakanlığın görev alanı ile ilgili mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlamak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak ve ilgililerin kayıtlarını tutmak.

b) (Değişik: 8/8/2011-KHK-648/ 1 md.) Çevrenin korunması, iyileştirilmesi ile çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik prensip ve politikalar tespit etmek, standart ve ölçütler geliştirmek, programlar hazırlamak; bu çerçevede eğitim, araştırma, projelendirme, eylem planları ve kirlilik haritalarını oluşturmak, bunların uygulama esaslarını tespit etmek ve izlemek, iklim değişikliği ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

c) Faaliyetleri sonucu alıcı ortamlara katı, sıvı ve gaz halde atık bırakarak kirlilik oluşturan veya oluşturma muhtemel her türlü tesis ve faaliyetin, çevresel etkilerini değerlendirmek; alıcı ortamlar ile ilgili ölçüm ve izleme çalışmalarını yapmak; bahse konu tesis ve faaliyetleri izlemek, izin vermek, denetlemek ve gürültünün kontrol edilmesini sağlamak.

ç) (Değişik: 8/8/2011-KHK-648/ 1 md.) Her tür ve ölçekteki fiziki planlara ve bunların uygulanmasına yönelik temel ilke, strateji ve standartları belirlemek ve bunların uygulanmasını sağlamak, Bakanlar Kurulunca yetkilendirilen alanlar ile merkezi idarenin yetkisi içindeki kamu yatırımları, mülkiyeti kamuya ait arsa ve araziler üzerinde yapılacak her türlü yapı, milli güvenliğe dair tesisler, askeri yasak bölgeler, genel sığınak alanları, özel güvenlik bölgeleri, enerji ve telekomünikasyon tesislerine ilişkin etütleri, harita, her tür ve ölçekte çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını, parselasyon planlarını ve değişikliklerini resen yapmak, yaptırmak, onaylamak ve başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili idarelerce ruhsatlandırma yapılmaması halinde resen ruhsat ve yapı kullanma izni vermek.

d) Mekânsal strateji planlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle hazırlamak ve mahalli idarelerin plan kararlarının bu stratejilere uygunluğunu denetlemek.

e) Milli Savunma Bakanlığının inşaat milli ve NATO alt yapı hizmetleri ile Ulaştırma Bakanlığına bağlı genel müdürlüklere kanunlarla yapım yetkisi verilmiş olan özel ihtisas işleri hariç talepleri halinde kamu kurum ve kuruluşlarına ait bina ve tesislerin ihtiyaç programlarını hazırlamak, her türlü etüt, proje ve maliyet hesaplarını yapmak veya yaptırmak, onaylamak veya onaylanmasını sağlamak, inşa, güçlendirme, tadil ve esaslı onarımlarını yapmak, yaptırmak ve denetlemek veya denetlenmesini sağlamak.(1)

f) (Değişik: 16/5/2012-6306/19 md.) Yapı denetimi sistemini oluşturarak 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ile Bakanlığa verilen görevleri yapmak ve kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan veya yaptırılanlar da dâhil olmak üzere yapıların can ve

mal emniyeti ile mevzuata ve tekniğine uygunluk bakımından denetimini yapmak veya yaptırmak, tespit edilen aykırılık ve noksanlıkların giderilmesini istemek ve sağlamak; yapılarda enerji verimliliğini artırıcı düzenlemeleri yapmak, buna ilişkin faaliyetleri yönetmek ve izlemek; yapı malzemelerinin denetimine ve uygunluk değerlendirmesine ilişkin iş ve işlemleri yapmak.

g) Konut sektörüne ilişkin strateji geliştirme ve programlama iş ve işlemlerini yürütmek, yapı kooperatifçiliğinin gelişmesini sağlayacak tedbirleri almak ve 5543 sayılı İskân Kanunu uyarınca Bakanlığa verilen görevleri yapmak.

ğ) **(Değişik: 16/5/2012-6306/19 md.)** Gecekondu, kıyı alanları ve tesisleri ile niteliğinin bozulması nedeniyle orman ve mera dışına çıkarılan alanlar dâhil kentsel ve kırsal alan ve yerleşmelerde yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm uygulamalarında idarelerce uyulacak usul ve esasları belirlemek; Bakanlıkça belirlenen finans ve ticaret merkezleri, fuar ve sergi alanları, eğlence merkezleri, şehirlerin ana giriş düzenlemeleri gibi şehirlerin marka değerini artırmaya ve şehrin gelişmesine katkı sağlayacak özel proje alanlarına dair her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parselasyon planı ve yapı projelerini yapmak, yaptırmak, onaylamak, kamulaştırma, ruhsat ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak, yapı kullanma izinlerini vermek ve bu alanlarda kat mülkiyeti kurulmasını temin etmek; 2/3/1984 tarihli ve 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu ile 20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanunu uyarınca Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan uygulamalara ilişkin her tür ve ölçekte etüt, harita, plan ve parselasyon planlarını yapmak, yaptırmak, onaylamak, ruhsat işlerini gerçekleştirmek, yapı kullanma izinlerini vermek ve bu alanlarda kat mülkiyetinin kurulmasını sağlamak.

h) **(Ek: 8/8/2011-KHK-648/ 1 md.; Değişik: 23/8/2011-KHK-653/6 md.)** Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan veya mülkiyeti Hazineye, kamu kurum veya kuruluşlarına veya gerçek kişilere veya özel hukuk tüzel kişilerine ait olan taşınmazlar üzerinde kamu veya özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan yatırımlara ilişkin olarak ilgililerince hazırlandığı veya hazırlatıldığı halde yetkili idarece üç ay içinde onaylanmayan etüt, harita, her tür ve ölçekteki çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını, parselasyon planlarını ve değişikliklerini ilgililerinin valilikten talep etmesi ve valiliğin Bakanlığa teklifte bulunması üzerine bedeli mukabilinde yapmak, yaptırmak ve onaylamak, başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili idarece verilmemesi halinde bedeli mukabilinde resen yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatını vermek.(2)(3)

ı) **(Ek: 8/8/2011-KHK-648/ 1 md.)** Depreme karşı dayanıksız yapılar ile imar mevzuatına, plan, proje ve eklerine aykırı yapıların ve bunların bulunduğu alanların dönüşüm projelerini ve uygulamalarını yapmak veya yaptırmak.

i) 657 sayılı Harita Genel Komutanlığı Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin kurulmasına, kullanılmasına ve geliştirilmesine dair iş ve işlemleri yapmak, yaptırmak, mahalli idarelerin planlama, harita, altyapı ve üstyapıya ilişkin faaliyetleri ile ilgili kent bilgi sistemlerinin kurulması, kullanılması ve Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi ile entegre olmasını desteklemek.

j) Bakanlığın görev alanına giren konularda mahalli idarelerin idari ve teknik kapasitesinin geliştirilmesi için çalışmalarda bulunmak ve bunlara teknik destek sağlamak.

k) Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartname, tip sözleşme, yıllık rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tarifleri hazırlamak ve yayımlamak.

l) Küresel iklim değişikliği ve bununla ilgili gerekli tedbirlerin alınması için plan ve politikaları belirlemek.

m) Bakanlığın görev alanına giren konularda uluslararası çalışmaların izlenmesi ve bunlara katkıda bulunulması maksadıyla ulusal düzeyde yapılan hazırlıkları ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde yürütmek.

n) (Ek: 16/5/2012-6306/19 md.) 23/9/1980 tarihli ve 2302 sayılı Atatürk'ün Doğumunun 100 üncü Yılı'nın Kutlanması ve "Atatürk Kültür Merkezi Kurulması" Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi ile belirlenen Atatürk Kültür Merkezi alanını iyileştirme, güzelleştirme, yenileme ve ihya etmek amacıyla; Kültür ve Turizm Bakanlığının da görüşü alınarak, bu alan için her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parselasyon planı ile yapı projelerini yapmak, yaptırmak, onaylamak, kamulaştırma ve ruhsatlandırma işlemleri ile diğer iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesini sağlamak. (1)

o) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak. (1)

(2) (Ek: 11/10/2011-KHK-662/13 md.) Bakanlık, birinci fıkranın (h) bendindeki iş ve işlemleri tesis etmeden evvel, bu iş ve işlemleri esasen tesise yetkili olan idarelerin görüşlerini ister. İdareler, bu iş ve işlemlerin yapılmama gerekçelerini etraflıca açıklayarak konu hakkındaki görüşlerini en geç onbeş gün içinde Bakanlığa bildirmek zorundadır.

...

Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

MADDE 16 – (1) Yüksek Fen Kurulu Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin olarak akdedilen sözleşmelerin yürütülmesinden doğan yeni fiyat tespiti anlaşmazlıkları hariç olmak üzere diğer anlaşmazlıkları ilgili idarenin talebine istinaden inceleyip karara bağlamak ve yeni fiyat tespiti anlaşmazlıklarında ise tarafları bağlayacak şekilde fiyatı kesin olarak tespit etmek.

b) Çevre ve imar mevzuatının yürütülmesinden doğan anlaşmazlıkları ilgili idarelerin talebine istinaden inceleyip karara bağlamak.

c) Teknik veya fiziki yönden birbirini etkileyen plan ve yapım işleri ile ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşları arasında doğan anlaşmazlıkları, taraf olan idarelerin birlikte talep etmeleri halinde inceleyip karara bağlamak

ç) Plan, çevre, yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerine ilişkin konularda kamu kurum ve kuruluşları ile yapı kooperatiflerine görüş vermek.

d) Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartname, tip sözleşme, yıllık rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tarifleri hazırlamak ve yayımlamak.

e) Yapı, tesis ve onarım işleri ihalelerinde kullanılan müteahhitlik karneleri ve iş bitirme belgelerinin yıllara ait değerlendirme katsayılarını, mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabında kullanılacak yapı yaklaşık birim maliyetlerini ve proje ve kontrollük işlerinde uygulanacak fiyat artış oranlarını tespit etmek ve yayımlamak.

f) Bakanlığın görev alanı ile ilgili olarak yurtiçinde ve yurtdışında meydana gelen teknik gelişmeleri izlemek, değerlendirmek ve bunlardan faydalı görülenler hakkında teklifte bulunmak.

g) Bakanlık birimleri arasında teknik konularda uygulama birliği ve koordinasyonu sağlamak.

ğ) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Yüksek Fen Kurulu; bir Başkan ve onyedü üyeden oluşur. Kurul Başkan ve üyeleri; en az dört yıllık eğitim veren mühendislik ve mimarlık fakülteleri ile bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurtdışındaki yükseköğrenim kurumlarından mezun olmuş, kamu kurum ve kuruluşlarında en az oniki yıl hizmeti olan il müdürü, bölge müdürü, daire başkanı ve daha üst kamu görevlerinde bulunan Bakanlığın hizmet alanıyla ilgili teknik konularda deneyim sahibi kişiler arasından, en az dokuzu mühendis, biri mimar, üçü şehir plancısı olmak üzere atanır. Mühendislerin en az beşinin inşaat mühendisi olması gerekir.

(3) Üyeler, kendileri ve eşleri ile üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarını ilgilendiren kararlarla ilgili toplantı ve oylamaya katılamaz.

(4) **(Değişik birinci cümle: 8/8/2011-KHK-648/ 11 md.)** Yüksek Fen Kurulu, en az üçte iki çoğunluk ile toplanır ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar alır; oyların eşitliği halinde, Başkanın taraf olduğu görüş çoğunlukta sayılır. Üyeler çekimser oy kullanamaz. Karşı görüşte olanlar, görüşlerini yazılı olarak karara ekler.

(5) Yüksek Fen Kurulu Başkanlığının çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının yükümlülüğü

MADDE 32 – (1) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareler, ilgili kanunlarında aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa göre ihale ettikleri işler hariç bu Kanun Hükmünde Kararname uyarınca çıkarılan yönetmelik, tip sözleşme, şartname, rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tariflerine uymak ve bunları uygulamakla yükümlüdür.

(2) **(Ek: 8/8/2011-KHK-648/ 13 md.; Mülga: 23/8/2011-KHK-653/7 md.)**

YÖNETMELİK

Çevre ve Şehircilik Bakanlığından:

**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI YÜKSEK FEN KURULU
BAŞKANLIĞININ ÇALIŞMA USÛL VE ESASLARI
HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik, Yüksek Fen Kurulu Başkanlığının çalışma usûl ve esaslarını belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin beşinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakan: Çevre ve Şehircilik Bakanını,
 - b) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,
 - c) Başkan: Yüksek Fen Kurulu Başkanını,
 - ç) Başkanlık: Yüksek Fen Kurulu Başkanlığını,
 - d) Kanun Hükmünde Kararname: 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyi,
 - e) Kurul: Yüksek Fen Kurulunu,
 - f) Üye: Yüksek Fen Kurulu Üyesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teşkilat ve Görevler

Teşkilat

MADDE 4 – (1) Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı; Başkanlık ve Kurul ile şube müdürlüklerinden meydana gelir.

Başkanlığın görevleri

MADDE 5 – (1) Başkanlığın görevleri şunlardır:

- a) Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin olarak akdedilen sözleşmelerin yürütülmesinden doğan yeni fiyat tespiti anlaşmazlıkları

hariç olmak üzere diğer anlaşmazlıkları ilgili idarenin talebine istinaden inceleyip karara bağlamak ve yeni fiyat tespiti anlaşmazlıklarında ise tarafları bağlayacak şekilde fiyatı kesin olarak tespit etmek.

b) Çevre ve imar mevzuatının yürütülmesinden doğan anlaşmazlıkları ilgili idarelerin talebine istinaden inceleyip karara bağlamak.

c) Teknik veya fiziki yönden birbirini etkileyen plân ve yapım işleri ile ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşları arasında doğan anlaşmazlıkları, taraf olan idarelerin birlikte talep etmeleri halinde inceleyip karara bağlamak.

ç) Plân, çevre, yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerine ilişkin konularda kamu kurum ve kuruluşları ile yapı kooperatiflerine görüş vermek.

d) Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartname, tip sözleşme, yıllık rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tarifleri hazırlamak ve yayımlamak.

e) Yapı, tesis ve onarım işleri ihalelerinde kullanılan müteahhitlik karneleri ve iş bitirme belgelerinin yıllara ait değerlendirme katsayılarını, mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabında kullanılacak yapı yaklaşık birim maliyetlerini ve proje ve kontrollük işlerinde uygulanacak fiyat artış oranlarını tespit etmek ve yayımlamak.

f) Bakanlığın görev alanı ile ilgili olarak yurtiçinde ve yurtdışında meydana gelen teknik gelişmeleri izlemek, değerlendirmek ve bunlardan faydalı görülenler hakkında teklifte bulunmak.

g) Bakanlık birimleri arasında teknik konularda uygulama birliği ve koordinasyonu sağlamak.

ğ) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Başkanın görevleri

MADDE 6 – (1) Başkanın görevleri şunlardır:

a) Kurul toplantılarına başkanlık etmek.

b) Başkanlık görevlerinin usûlüne uygun olarak yürütülmesini sağlamak, uyumlu, verimli ve düzenli olarak çalışılmasını temin etmek.

c) Kurul toplantılarının gündem ve zamanını belirlemek, toplantıları idare etmek.

ç) Kurul karar ve görüşlerini ilgili idarelerine bildirmek ve gerektiğinde yayımlanmasını sağlamak.

d) Başkanlığa ait iş ve işlemler ile incelenmesi gereken konuların dengeli bir şekilde dağıtılmasını ve sonuçlandırılmasını sağlamak.

e) Başkanlığın yıllık bütçe teklifi, faaliyet raporları ve ilgili diğer dokümanlarının hazırlanmasını sağlamak.

f) Uygulama birliği ve koordinasyonu gerektiren teknik konularla ilgili gereken çalışmaların yapılmasını sağlamak.

g) Başkanlığın daha verimli ve etkili hizmet verebilmesi için gerekli olan personel ve diğer ihtiyaçları belirlemek ve buna ilişkin teklifte bulunmak.

ğ) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak, yapılmasını sağlamak.

(2) Başkan, bu görevlerin yerine getirilmesi için gerektiğinde çalışma grupları teşkil edebilir.

Üyelerin görevleri

MADDE 7 – (1) Kurul üyelerinin görevleri şunlardır:

a) Kurul çalışmaları ile toplantılarına katılmak, gereken katkıyı sağlamak, görüşlerini belirtmek, oyunu kullanmak.

b) Başkan tarafından incelenmek, araştırılmak ve değerlendirilmek üzere havale edilen başvurular ve konulara ilişkin çalışmaları mevzuatına uygun olarak özenle yapmak, inceleme raporlarını detaylı ve gerekçeli olarak hazırlamak, gerektiğinde Kurula sunmak.

c) Başkanlığın görevleri ile ilgili konularda inceleme ve araştırmalarda bulunmak, teklifler getirmek, rapor hazırlamak.

ç) Başkanın vereceği diğer görevleri yapmak.

Şube müdürlüklerinin görevleri

MADDE 8 – (1) Şube müdürlükleri, şube müdürü ve yeterli sayıda personelden oluşur.

(2) Şube müdürlüklerinin hangi görevleri yürüteceği, Başkanlık Onayı ile belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurul Toplantıları ve Karar

Kurul toplantılarına davet, toplantı gündemi ve zamanı

MADDE 9 – (1) Kurul; Başkanın daveti üzerine toplanır. Toplantının zamanı ve gündemi Başkan tarafından belirlenir.

(2) Kurulda görüşülecek konuların üyeler tarafından incelenmesi esas olup bunu temin etmek üzere toplantının tarihi ve saati ile gündemi, görüşülecek konular ile ilgili inceleme ve değerlendirme raporu ile birlikte, Başkanlık tarafından toplantı tarihinden en az bir gün önce üyelere yazılı olarak veya elektronik ortamda iletilir.

(3) Toplantı yeter sayısının sağlanamaması halinde izinli üyelere yeteri kadarı Başkan tarafından toplantıya çağrılabilir.

(4) Görüşülmeye başlanmış olsa dahi, gündemin tamamı veya bir kısmı Başkan tarafından geri çekilebilir.

(5) Başkan tarafından görüşlerini bildirmeleri istenilen personel haricindeki kimseler toplantılara katılamaz. Ancak Başkan, gündemdeki konu ile ilgili olmak kaydıyla, ilgili taraf veya kuruluş temsilcilerini ve uzmanları dinlemek üzere toplantıya davet edebilir.

Toplantı ve karar nisabı

MADDE 10 – (1) Kurul, en az üçte iki çoğunluk ile toplanır ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar alır; oyların eşitliği hâlinde Başkanın taraf olduğu görüş çoğunlukta sayılır. Üyeler çekimser oy kullanamaz; karşı görüşte olanların karşı oy gerekçeleri yazılı olarak karara eklenir.

(2) İmar mevzuatı ile bu mevzuatın yürütülmesinden doğan anlaşmazlıklar ile ilgili konuların, şehir plâncısı veya mimar olan üyelere en az birinin hazır bulunacağı toplantıda görüşülmesi esastır.

Toplantı ve oylamaya katılmama hâlleri

MADDE 11 – (1) Başkan ve üyelerin bütün toplantılara katılmaları esastır. Ancak üyeler, fiilî ve hukukî engeller sebebiyle katılamayacakları hâllerde, toplantı tarihinden önce yazılı olarak,

âcil hâllerde yazılı bildirim sonradan yapılmak kaydıyla diğer iletişim vasıtalarıyla mazeretlerini Başkanlığa bildirir veya bildirilmesini sağlar.

(2) Üyeler, kendilerini, eşlerini ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarını ilgilendiren kararlarla ilgili toplantı ve oylamaya katılamaz.

Görüşmelerde usûl ve alınacak kararlar

MADDE 12 – (1) Toplantı yeter sayısının bulunduğu belirlendikten sonra toplantı Başkan tarafından açılır ve toplantıya katılanlara ilişkin tutanak düzenlenir.

(2) Gündemdeki konuların sırasıyla müzakeresine başlanır. Görüşülecek konu ile ilgili olarak hazırlanan ve üyelere dağıtılan inceleme ve değerlendirme raporu okunduktan sonra konu hakkında görüşlerini açıklamak isteyen üyelere Başkan tarafından istek sırasına göre söz verilir.

(3) Başkan tarafından, yeterince tartışıldığına kanâat getirilen konular ile ilave değerlendirmeye ihtiyaç olmadığı belirlenen konularda oylamaya geçilir. Oylanacak hususlar, oylamadan önce açıkça belirtilir. Oylamaya geçildikten sonra katılanlara söz verilmez. Başkan oyunu en son kullanır.

(4) Kurulca müzakere edilen konular, mahiyetine göre “Kurul Kararı” veya “Kurul Görüşü” olarak karara bağlanır ve ilgili mercilere intikal ettirilir.

(5) Kararlar ve görüşler, müzakere ve oylamalara uygun, şüphe ve tereddüde mahal vermeyecek şekilde gerekçeli olarak yazılır ve imzalanır. Kurul görüşüne dair yazıların Başkanlık’taki nüshasında üyelerin parafeleri bulunur.

(6) Oy birliği sağlanmayan hâllerde, çoğunluk kararına katılmayan üyeler karşı oy gerekçesini ilgisine göre karara ve görüş yazısına ekler.

(7) Kararlarda; konu, karar tarihi ve karar sayısı belirtilir.

Kararların gönderilmesi, arşivlenmesi ve açıklanması

MADDE 13 – (1) Kurul kararları ve görüş yazılarının bir nüshası, var ise karşı oy gerekçeleriyle birlikte Başkanlığın yazısı ile talep sahibi idare veya idarelere gönderilir.

(2) Kurul kararlarının Başkanlık mensupları dışındaki kişiler tarafından incelenmesi Başkanın iznine bağlıdır. 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu hükümleri saklıdır.

(3) Karar örneklerinin aslına uygunluğu Başkan tarafından onaylanır.

(4) Kurul karar ve görüşleri, elektronik ortamda ayrıca arşivlenir. Başkan tarafından uygun görülen kararlar ve görüşler, taraf ve yer adları belli olmayacak şekilde Bakanlığın internet ve intranet sayfalarında yayınlanabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Başvuru usûlü

MADDE 14 – (1) Başkanlığa yapılacak müracaatlarda aşağıdaki usûl ve esaslara uyulur:

a) Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin olarak akdedilen sözleşmelerin yürütülmesinden doğan anlaşmazlıklar hakkında görüş isteme başvurularına dair idare talep yazısına, anlaşmazlık konusu işin sözleşmesi ile hakkında görüş sorulan konuya dair eklerinin, konu ile ilgili diğer belgelerin, yüklenicinin beyan ve itirazlarına dair belgelerin birer suretleri eklenir. Ayrıca talep yazısında veya ekinde, talepte

bulunan idarenin hakkında görüş sorulan konuya dair görüşleri, gerekçeli dayanakları ile birlikte açık olarak belirtilir.

b) Sözleşmelerin yürütülmesinden doğan yeni fiyat tespiti anlaşmazlıkları hakkındaki başvurularda da yukarıdaki usûl ve esaslara uyulur. Yeni fiyat tespitinde taraflar anlaşamaz ise, uyuşmazlığın sebebini teşkil eden hususlar hakkında taraflarca ileri sürülen gerekçeler ile kendilerine göre olması gereken fiyatları belirtecek şekilde anlaşmazlık tutanağı düzenlenir. Anlaşmazlık tutanağı ile birlikte, uyuşmazlık konusu fiyat tespit tutanakları ve var ise bunlara ilişkin analiz belgeleri ve benzeri belgeler, talep yazısına eklenir. Yeni fiyat tespiti uyuşmazlıklarının Kurulca incelenebilmesi için, taraflarca düzenlenen fiyat tutanağının idarece onaylanmaksızın sözleşmede ve ilgili şartnamede öngörülen usûle göre düzenlenmiş ve süresi içinde Kurula intikal ettirilmiş olması şarttır.

c) Çevre ve imar mevzuatının yürütülmesinden doğan anlaşmazlıklar ile ilgili görüş talep yazılarında, ilgili idarî tarafların talebe ilişkin hususlar hakkındaki görüşleri, gerekçeli dayanakları ile birlikte açık olarak belirtilir ve ilgili belgeler talep yazısına eklenir.

ç) Teknik veya fizikî yönden birbirini etkileyen plân ve yapım işleri ile ilgili görüş talep yazılarında, ilgili idarî tarafların talebe ilişkin hususlar hakkındaki görüşlerinin, gerekçeli dayanakları ile birlikte açık olarak belirtilmesi ve anlaşmazlığa taraf olan bütün idarelerce talepte bulunulması şarttır.

d) Plân, çevre, yapım ve yapıma dair hizmet işlerine ilişkin konular hakkında kamu kurum ve kuruluşları ile yapı kooperatiflerince görüş talep edilen hâllerde, talep sahibinin talebe ilişkin hususlara dair görüşleri, gerekçeli dayanakları ile birlikte talep yazısında veya ekindeki belgelerde açık olarak belirtilir ve talep yazısına konu hakkındaki diğer belgeler de eklenir.

(2) Yeni fiyat tespiti anlaşmazlıkları, tarafların yargı yoluna müracaat hakları saklı kalmak üzere, Kurulca kesin olarak karara bağlanır ve Kurulca tespit edilen yeni fiyat sözleşmenin taraflarını bağlar.

(3) Yargı mercilerine ve Sayıştay'a intikal etmiş konular hakkında idarelerce görüş talebinde bulunulamaz ve bulunulmuş ise Kurulca görüş ve karar verilmez.

(4) Başkanlığın görevleri dışında kalan konular ile ilgili başvurular işleme konulmaz.

(5) Başvurulara ilişkin diğer usûl ve esaslar bir genelde ile düzenlenir.

Bilgi ve belge istenilmesi

MADDE 15 – (1) Başvuru sırasında olması gereken bilgi ve belgelerde eksiklik olması veya başvuru usûlüne uyulmamış olması hâlinde, neler olduğu belirtilerek bunların giderilmesi, süre verilmek suretiyle talep sahibinden istenir. İhtiyaç duyulan diğer bilgi ve belgeler de istenebilir.

(2) İstenilen bilgi ve belgelerin süresi içerisinde gönderilmemesi hâlinde, başvuru ile ilgili belgeler talep sahibine iade edilir.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

T.C. Resmî Gazete

Tesis tarihi: 7 Teşrinievvel 1336

İdare ve gazı işleri için
Başvekkâlet Neşriyat Müdürlüğüne
müracaat olunur.

29 MAYIS 1934

SALI

SAYI: 2713

KANUNLAR

Nafia Vekaletinin teşkilat ve vazifelerine dair kanun

Kanun №: 2443

Kabul tarihi: 26/5/1934

Madde 1 — Nafia Vekâleti Devlet teşkilâtı içinde memleketin imarına ve ticarî, iktisadî inkişafına ve içtimai kaynaşmasına hizmet eden demiryollarını, limanlarını, şose ve köprülerini yapmak ve su işlerini tanzim etmek ve karada, havada münakale ve muhabereye ait Nafia eserleri kurmak, işletmek ve idare etmek ve muasır terakkülî takip ile tatbik, Devlet daire ve müesseselerine ait her türlü bina ve inşaatın ve Türk mimarisinin tarzını tayin ile birlik temin ve fen vasıta ve unsurlarını yetiştirmek umumî ve hususî kanunların tahmil eylediği diğer işleri yapmakla mükellef bir teşekküldür.

Madde 2 — Nafia Vekâleti İcra Vekillerine dahil bulunan bir vekilin emir ve idaresi altında:

Bir müsteşarlık

Bir yüksek fen heyeti

Bir teftiş heyeti

Bir hususî kalem müdürlüğü

Ve Nafia işlerinin üç idare reisliği, iki umum müdürlük ve iki mühlak umum müdürlük ve yardımcı üç müşavirlik ile altı müdürlük ve bir Yüksek Mühendis Mektebi rektörlüğü ile bir Nafia Fen Mektebi Müdürlüğü tarafından idare olunur.

Reislikler

- 1 - Demiryollar ve limanlar inşaatı
- 2 - Münakalât
- 3 - Şose, köprüler, bina işleri

Umum Müdürlükler

- 1 - Sular
- 2 - Nafia şirket ve müesseseleri

Mühlak Umum Müdürlükler

1 - Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme umum Müdürlüğü.

2 - Posta, Telgraf, Telefon İdaresi umum müdürlüğü.

Bu iki umum müdürlük hususî kanun ve nizamnameleri dairesinde idare olunur.

Müşavirlikler

- 1 - Hukuk müşavirliği
- 2 - Tarife müşavirliği
- 3 - Muhabere ve mürasele müşavirliği

Müdürlükler

- 1 - Zat işleri
- 2 - Malzeme
- 3 - Tercüme, neşriyat ve istatistik ve müze
- 4 - Seferberlik şubesi
- 5 - Muhasebe
- 6 - Evrak

Mektepler

- 1 - Yüksek mühendis mektebi
- 2 - Nafia fen mektebi

Madde 3 — Müsteşarlık; vekilin müşavir ve yardımcısı ve vekâlet işlerinin nâzımı olup vekâletçe kabul edilmiş olan esasların ve programların takip ve madun kademeler üzerinde tatbikine nezaret ve vekilden alacağı emir ve talimata göre vekil namına hareket eder.

Madde 4 — Nafia Yüksek fen heyeti: tecrübe ve kemalleri ve filen vücude getirdikleri eserleriyle tanınmış birinci ve ikinci sınıf müşavirlerle birinci sınıf başmühendisler arasından seçilecek üç zattan teşekkül eder. Mimar müşavirler de bu hakkı haizdir.

Yüksek fen heyeti, birinci maddede yazıldığı üzere Nafia Vekâletinin mükellef olduğu vazifelerden: bilhassa demiryollar, limanlar, şose ve köprüler, binalar ile sair nafia eserlerine müteallik umumî ve esas programları, inşaat tarz ve üslupları, fen sahasında meydana gelen tekemmülâtın tatbiki icap eden yenilikleri ve fen unsur ve vasıtalarının yetiştirilmesindeki gayeleri memleketi şamil yüksek görüş ve düşünce ile tetkik ve müalele etmek ve her hangi fennî bir işte son sözü söylemek salâhiyetini haizdir.

Madde 5 — Teftiş heyeti: Nafia Vekâletinin emir ve idare ve murakabesi altında bulunan bütün teşekkül ve müesseseleri vekilden alacağı emir ve talimat dairesinde teftişe memurdur.

Teftiş heyetinin vazife ve salâhiyetlerle teftiş usulleri bir nizamname ile tesbit olunur.

Madde 6 — Hususî kalem müdürlüğü: Vekâletin teşrifat, hususi ve mahrem işlerini ve vekilin emredeceği diğer muhabeleleri ve işleri ifa eder.

Madde 7 — Demiryollar ve limanlar inşaat reisliği: Nafia fen mesleğinden yetmiş bir reisin idaresinde merkezde iki muavinle "Demiryollar inşaatı" ve "Limanlar inşaatı", fen heyetleri ve reisliğe merbut tetkik ve muamelât ve istimlak müdürlüklerinden ve taşrada demiryolu inşaat başmüdürlüklerinden mürekkeptir.

Vazifesi: Memleketin bütün demiryollarının muntazam işlemesi için iktiza eden tamir, ilâve, tahkim ve tadil ve tevsi işleriyle yeniden yapılacak hatların inşalarına ait proje ve keşiflerini tanzim, tetkik ve ihzar ile beraber şirketler vasıtasile yapılacak olan inşaat işleri için dahi icabeden her türlü fennî esasları ve hazırlıkları ve mukavele ve şartnameleri tetkik ve tertip ve muamelelerini temin eder.

Mevcut limanların muntazam işlemesi için icabeden tedbirleri, tamir ve tevsiya muhtaç olanlarla yeniden inşa edilecek olanları ve icabeden mevkilerde yapılacak olan dalgakıran, rıhtım ve iskelelerin keşiflerini ve projelerini ve inşaata talip olanların müracaatlarını tetkik ve bunlarla aktolunacak mukavelelerin dahi fennî esas ve hususlarını tesbit ile murakabelelerini yapar.

Madde 8 — Münakalât reisliği: Nafia fen mesleğinden yetmiş bir reisin idaresinde merkezde bir muavinle demiryollar ve limanlar işletme işleri ve hava ve makineli kara nakliyatını ihtiva eden iki fen heyetinden, bir muamele müdürlüğünden mürekkeptir.

Vazifesi: Memlekette Devlet malı ve imtiyazlı bütün demiryolların, rıhtım, nehir, göl ve hava yollarının, limanların ve iskelelerin (Nakliyatın kolaylaştırılması bakımından) işletme işlerine ait hususları tetkik, tanzim ve murakabe eder.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umumî Müdürlüğünün 1042 numaralı teşkilât kanunu hükümleri dahilinde olup Nafia Vekâletinin tasdikına arzı lüzumgelen hususların ve imtiyazlı demiryollar ve liman şirketlerinin ve sair muayyen tarifeli nakil vasıtalarının tarifelerini tetkik ve Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme İdaresile olan alâka ve münasebetlerini ve iktisadi tesirlerini takip ve münasili işlerin tetkik ve neticelerini vekâlete arzeder. Beynelmille demiryollar ve limanlar teşekküllerile olan mukavele ve münasebetleri takip eder. Şoselerde, iç sularda, hava yollarından işliyecek olan bütün makineli nakil vasıtalarının belirli vasıf ve şartlarını tayin ve seyrî hareketlerini tanzim ederek birbirini besliyecek ve tamamıyacak surette işleyebilmelerini temin ve murakabe ve buna benzer diğer vazifeleri yapar.

Madde 9 — Şoseler, köprüler ve binalar reisliği:

Nafia fen mesleğinden yetmiş bir reisin idaresinde merkezde bir muavinle şoseler, köprüler ve bina işleriyle işgal eden üç fen heyeti ve bir muamelât müdürlüğünden ve vilâyetlerde iş hacmine göre lüzumunda takviye edilecek Nafia teşkilâtından mürekkeptir.

Vazifesi: Memleketin idarî, iktisadî, ticarî ve içtimai mühim merkezlerini, şimendifer istasyonlarını ve limanlarını birbirine bağlayarak şimendifer hatlarını besliyecek iktisadî ve askeri ihtiyacları temin edecek esaslar dahilinde bir yol şebekesi programı tertip eder, ve her sene umumî ve hususî bütçelerin ayıracağı ve Şoseler Kanununun temin edeceği tahsisatın vüsati nisbetinde işbu muayyen program dahilinde iktiza eden yol ve köprüleri sıraya koyarak inşa ve muhafazalarını temin eyler. Memleketin takip edeceği imarî sistemi salâhiyetli yüksek fen heyetinin müaleaları alındıktan sonra tayin, siktet ve mukavemet esaslarını ve hesaplarını memlekette düstür olacak mahiyette talimatnamelerle tanzim ve mimarî birliği gaye ittihaz ederek Devlet daire ve müesseselerine ait her türlü bina ve inşa işlerinin tip itibarıyla birliğini temin ve fen ve tasarruf esaslarına göre proje ve keşifnamelerini tanzim ve inşalarını idare ve murakabe ile işgal eder.

Millî Müdafaa Vekâletinin askeri mahiyetteki inşaatı için işbu vekâlet inşaat heyeti fenniyesi, şoseler ve binalar reisliğinin müalea ve direktiflerini alır.

Hususî idareler ve belediyeler tarafından amme ihtiyacı için inşa ettirilecek olan bina ve yol işlerinin tiplerini dahi tayin ve takip eder. Umumiyetle memleket dahilinde yapılacak olan binalarla tesissatı fen ve üslup cihetinden takibi lüzumgelen usulleri ve imar esaslarını gösteren nizamname ve talimatnameleri tertip ve ihzar eder.

Umumî, hususî ve mülhak bütçelerden yapılan şose ve köprülerin inşaat ve tamiratı kabulleri hakkında tatbik olunan usulleri kıyasen resmî binalar ile "şehir ve kasaba dahilî yollar hariç olmak üzere", belediyeler veya sermayesi Devlete ait müesseselerin yaptırılacakları köprü ve rıhtım ve binalardan elli bin lirayı tecavüz edenlerinin proje ve keşiflerinin aynı usul üzere tasdikı vekâletçe yapılacak talimatname ile tesbit olunur.

Bu maddenin tatbik tarzı nizamname ile tayin olunur.

Madde 10 — Sular Umum Müdürlüğü:

Nafia fen mesleğinden yetmiş bir umum müdürün idaresinde merkezde bir umum müdür muavinle, bir inşaat ve bir de rasat ve istikşaf fen heyetleri ve muamelât müdürlüğünden, taşrada Su Mintaka Müdürlüklerinden mürekkeptir.

Vazifesi: Sureti Umumiyyede memleket dahilinde bütün suların vaziyet ve tabiatları hakkında umumî etütler ve rasatlar yapılarak lüzumunda Devlet teşkilâtı dahilinde bulunan diğer rasat merkezlerinden de istifade edilerek alınacak neticelere göre girişilecek su işlerini bir programa bağlamak ve bu program esasları dahilinde sular ve sellerin tahribatından korunulması için su yataklarını düzeltmek veya değiştirmek, bataklıkları kurutarak toprak kazanmak ve su birikintilerine mâni tedbirler almak, fennî şekilde sulama yapmak, büyük suları gemilerin işlemesine müsait hale koymak, mevcut su kuvvetlerinden her hangi bir şekilde istifade etmek, suların mülkiyet haklarını işletimeleri, kullanılmaları hususunda hükümler hazırlamak, köy, kasaba ve şehirler için getirilecek içme su tesislerinin proje ve keşiflerinin tetkikle fennî usul ve şartlar dairesinde yapılmalarını murakabe etmek veya mevcut su şebekelerini ihtiyaca göre tanzim etmek, hulâsa: Gerek Devlet, gerek mahallî bütçesile halka ait ve halk kuvvetile yapılması mümkün bilcümle su işlerinin keşif ve projelerini yapmağa yar-

dım etmek, inşaat ve amelîyatı murakabe etmek veya vesaya ve irşadatta bulunmak gibi hususlardır.

Madde 11 — Nafia şirket ve müesseseleri Umum Müdür-lüğü:

Bir Umum Müdürün idaresinde merkezde bir umum müdür muavini ve ihtisas kısımlarını havi bir fen heyetile Muamelât Müdürlüğünden ve taşralarda şirketler Başmüfettişi ve komiserlerden mürekkeptir.

Vazifesi: Umumî, hususî ve belediye idarelerinin amme ihtiyaçları için vücade getirmiş oldukları ve getirecekleri tramvay, elektrik, havagazi, su, tünel, telefon ve sair gibi Nafia eserlerinin fen ve tasarruf esaslarına ve halkın menfaat ve ihtiyacına kâfi olarak tesis ve idare edilmesi hususlarını takip ve murakabe etmektedir.

Bu noktâ nazardan memleket müesseselerine veya bunlara niyâbeten Türk ve cenebi sermayesile teşekkül eden şirketlere verilmiş olan imtiyaz, müsaade ve ruhsatların mukavele ve şartnamelerinin tatbikını ve idare ve muamelelerini ve tarife ve hesaplarını tarife dairesile istişare ederek komiserler vastasıile daimî murakabe altında tutmak ve binnetice halkın menfaatlerini muhafaza etmek mecburiyetinde olduğu gibi yeniden verilecek müsaade, imtiyaz ve ruhsatların şartnamelerini, plân ve projelerini ve tarifelerinin istinat edeceği esasları teltik ve tanzim ve ammenin menfaatlerine tamamen uygun ve Devletin nakit siyasetile ahenktar olmasını temin etmekle mükelleftir.

Madde 12 — Hukuk müşavirliği:

Mütehasıs hukukçu ve muavinlerle lüzumu kadar avukat ve kalem memurlarından mürekkeptir.

Vazifesi: Vekâlet teşkilâtının inkısam eylediği daire ve şubelerin tertip ve tanzim edecekleri mukavele ve şartname projelerini mütalea, kanunî ve hukukî icaplarını tesbit ve tatbikattan doğan ihtilafları teltik ile neticelerini mütalea şeklinde tayin ve memurların vazifelerinden mütevellit adli ve inzibati işlerle Vekâletten havale edilecek sair işler üzerinde mütalea-sını beyan eder. Vekâletin leh ve aleyhinde olan davaları takip ve intaç ettirir.

Madde 13 — Tarife ve ticaret müşavirliği: Bir Mütehasıs müşavir ve diğer mütehasıs muavinle lüzumu kadar kalem memurlarından mürekkeptir.

Vazifesi: Demiryollar, limanlar işletme ve nakil tarifelerini millî iktisat prensipleriyle ve işletme masraflarile muvazenede tutacak mahiyette ve müesseselerle millî menfaatleri telif edecek şekilde ticarî, iktisadî ve içtimai kolaylıkları temin etmek, demiryollar nakliyatını besleyecek olan şose nakliyatı ile münasebetleri ve tarife cetvelleri tanzim ve icabında yukarıdaki esaslara ve iktisadî tahavvüllere göre tadil ederek memleket nakliyatını bir küll olarak inkişaf ettirmek ve cenebi memleketlerile aramızda olan münakale ve iktisadî vaziyetleri takip ederek harice olan nakliyatı kolaylaştırmak ve istatistikler tutmak gibi işleri idare ve istişare eder.

Madde 14 — Muhabere ve mürasele müşavirliği: Bir mütehasıs idaresinde bir mütehasıs muavinle lüzumu kadar kalem memurlarından mürekkeptir.

Vazifesi: Posta, telgraf, telefon ve radyo işlerinde Nafia Vekâletinin teltik bürosu olup bu idarenin tensik ve ıslahına ve terakki ve inkişafına ve yeni fen ve meslek unsurlarının vücade gelmesine matuf esasları ve zaruretleri tevhit ve posta, telgraf ve telefon idaresile Devlet Demiryolları ve sair nakil vasıtaları arasındaki münasebetleri tasarruf esaslarına göre tanzime matuf tedbirleri istişare ve vekâletten verilen diğer işler üzerinde mütaleasını bildirmekle iştigal eder.

Madde 15 — Zat işleri ve sicil müdürlüğü: Bir müdürün idaresinde bir muavinle sicil ve muamelât kalemlerinden mürekkeptir.

Vazifesi: Vekâlet bütçesinden maaş veya ücret alan bilümmum memur ve müstahdemlerin hususî ve umumî ve gizli sicillerini tutar. İmtihan, müsabaka, mezuniyet, taltif tecziye, kıdem, tayin, terfi, tahvil, beca-yış, tekaüt tahakkuk işlerini ve tekaüt ve yetim maaşlarının tahsisini ve münasili işleri yapar.

Madde 16 — Malzeme müdürlüğü:

Merkez ve taşra teşkilâtının demirbaş, kırtasiye, müteferrika gibi levazımını ve demiryollar ve limanlar inşaatı malzemesile diğer dairelerin malzemesini temin ve münakasa ve ihalelerini ve ihtiyaçlarını sipariş ve mukavelelerini ihzar eder. Gelen malzemenin gümrük muamelelerini intaç ve teslim ve mahalli müretteplerine sevk ve tahakkuk müzekkereleri tanzim eder ve ayniyata ait işlere bakar.

Hükmî şahsiyeti haiz olan işletme idarelerinin malzeme işleri üzerinde ancak vekâletin tevdi edeceği muamele ve evrak üzerine teltikat yaparak mütalea beyan eder.

Madde 17 — Tercüme, neşriyat ve istatistik ve müze müdürlüğü:

Nafaya ait ilmi, idarî telifleri ve mecmuaları tedarik ve vekâlet kütüphanesine celbederek terakkıyatı takip ve icap edenleri tercüme ve neşir ve nafia işleri hakkında makaleler ve hulâsalar derç ve vekâlet kütüphanesini muhafaza ve istatistik işlerle müzeyi tanzim ve idare ve murakabe eder.

Madde 18 — Seferberlik şubesi müdürlüğü:

Hususî talimatnamesinde yazılı işleri görür.

Madde 19 — Muhasebe müdürlüğü:

Müdür ve memurları Maliye Vekâleti teşkilât kadrolarına dahil olan muhasebe müdürlüğü Muhasebe Umumiye Kanununun hükümleri dahilinde vazife görür.

Madde 20 — Evrak müdürlüğü:

Vekâlete ait bütün gelen ve giden evrakın intizam ve süratle kaydından ve mahallerine sevk ve tevdi ve tesliminden mes'uldür.

Madde 21 — Yüksek mühendis mektebi:

Şahsiyeti hükmiyeyi haiz bulunup mütlhak bir bütçe ile Nafia Vekâletine bağlıdır. Hususî kanun ve nizamnamesi hükümlerine göre bir rektör ile tedris ve idare heyetleri tarafından idare olunur.

Madde 22 — Nafia fen mektebi:

Doğrudan doğruya Nafia Vekâletine merbut olup bir müdürle lüzumu kadar memur ve talim heyetleriyle idare olunur.

Madde 23 — Merkezde müsteşar ve yüksek fen heyeti reisi ve azaları ile idare reisleri ve umum müdürlerle tefiş heyeti reisi ve müfettişler ve hukuk müşaviri ve zat işleri ve sicil müdürü, malzeme müdürü, taşrada vilâyet Nafia başmühendisleri, Nafia Vekilinin inhası üzerine müşterek kararname ile Nafia Vekâleti bütçesinden maaş ve ücret alan diğer bilümmum memur ve müstahdemler dairelerinin teltik ve inhası üzerine Nafia Vekâletince tayin ve tebdil olunur.

Madde 24 — Vekâlete ait işler için vazifeleri aşağıda gösterildiği üzere teşkilâta dahil reis ve müdürlerden mürekkep olarak Nafia meclisi, müdürler encümeni, inzibat komisyonu teşkil edilir.

A - Nafia Meclisi:

Müsteşar ve idare reisleriyle umum müdürler ve Hukuk müşaviri ve Zat işleri, Malzeme ve Muhasebe müdürlerinden mürekkeptir.

Vekil, meclisin tabii reisidir. Bulunmadığı zamanlar müsteşar veya vekil edeceği zat riyaset eder. Devletin umumî ve hu-

susî kanunları ve diğer makamlara ait salâhiyetlerle tedahül etmek şartile nafia işlerine müteallik imtiyazlarla vekâletçe ehemmiyetli görülen ameliyatın mukavele ve şartnamelerini mukavelelere merbut inşaat ve ameliyattan doğan ihlâlâtı ve mukavelelerde kanunların müsaadesine göre müddet temdidî gibi işlerle vekâletten havale olunan sair hususâtı tetkik ve mütalesasını bir karara bağlar. Bu kararlar-Vekil bizzat meclise riyaset etmiş olsa bile- ayrıca tasvibi alındıktan sonra muameleye konur. Reis ve müdürlerin gayubetinde kendilerine vekâlet edenler mecliste bulunur ve rey verirler.

B - Müdürler encümeni:

Müştaşarın reisliği altında teşekkül eder.

Demiryollar ve limanlar inşaatı, münakalât, şose ve köprüler reislerle sular, nafia şirket ve müesseseleri umum müdürleri, Hukuk müşaviri, Zat işleri ve sicil müdüründen mürekkeptir. Dairelerin göstereceği lüzum üzerine vekâlet makamından havale edilen idarî işlerle memurların, müstafî ve mütekaitlerin zat ve memuriyetlerine müteallik işleri mevcut kanunlara göre tetkik eder. Encümenin kararları vekâlet makamının tasdikile tatbik olunur.

C - İnzibat komisyonu:

Müştaşarın reisliği altında teşekkül eder.

Reislerle umum müdürler ve Hukuk müşaviri, Zat işleri ve sicil müdüründen mürekkeptir.

Memurin Kanununun bu hususa dair hükümlerine göre hareket eder.

Madde 25 — Daire reisliklerle umum müdürlükler ve müdürlüklere ait dahilî işler için ayrıca birer talimatname yapılır.

Madde 26 — Yüksek mühendis mektebinden veya bu derecedeki Türk ve cenebi mekteplerinden mezun olupta Devlet hizmetlerinde vazife almış olan mühendisler ve mimarlar bu vazifeleri devam ettiği müddetçe kıdem ve ehliyetlerine göre merbut "1. numaralı cetvelde ve Nafia fen mektebinden mezun olan veya mektepten mezun olmayıp halen Nafia emrinde çalışan fen memurları merbut "2. numaralı cetvelde gösterilen mertebeleri alırlar.

Bu memurların hasbülüzum idarî işlerde istihdam edilmiş olmaları mertebelerini ve daha yukarı mertebelere terfi haklarını ihlâl etmiş olmaz. Devlet hizmetinden ayrılanlar ayrıldıkları zamandaki unvanlarını fahri olarak muhafaza ederler. Tekrar Devlet hizmetine ancak eski unvanlarla girebilirler. Her ne suretle olursa olsun fennî ve meslekî cürüm ile mahkûm olanların bu unvanları Nafia Meclisinin kararı ve vekâletin tasdikile sakit olur.

Bunların Devlet Şurasına müracaat hakları mahfuzdur.

Madde 27 — Yüksek mühendis mektebinden ruhsatname ve tasdikname ile mühendislik unvanı verilmiş olanlar yukarıdaki hükümden istifade ederler. Ancak bunlar başmühendislik mertebesinde yukarı unvan alamadıkları gibi fen memurları da beşinci dereceden yukarı çıkamazlar.

Madde 28 — Merkez ve vilâyet için bu teşkilâta muktazi memurların adet ve teadül dereceleri bu kanuna bağlı (3) numaralı cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvel Devlet memurları maaşlarının tevhit ve teadülüne dair 1452 numaralı kanun ile buna müzeyyel kanunlara merbut olan cetvellerin Nafia Vekâleti memurlarına ait kısımları yerine konulmuştur. Mülhak bütçeler veya hususî kanunlarla idare olunup Nafia Vekâletine bağlı olan müesseseler teşkilâtı kendi hükümlerine tâbidir.

Madde 29 — Nafia memurlarının sureti tayin ve azilleri hakkındaki 14 mart 1329 tarihli nizamname, Nafia Nezareti teşkilâtı hakkındaki 2 teşrinievvel 1330 tarihli nizamname, 1426 numaralı vilâyet idaresi kanununun 14 üncü maddesinin D fıkrası ile bu kanuna muhalif olan bîcümle hükümler mülga'dır.

Muvakkat maddeler

Muvakkat Madde 1 — Bu kanunun mer'iyete girdiği zaman Nafia teşkilâtına dahil bulunan diplomalı ve ruhsatnameli mühendislerle fen memurlarının 26 ncı maddeye göre mertebelere ayrılması ehliyet esasına tevfikân Nafia Meclisinin kararla olur.

Muvakkat Madde 2 — Ücretle müstahdem olanlardan veya müstahdem iken açıkta bulunanlardan lüzum görülenler (1452) numaralı maaşların tevhit ve teadülü hakkındaki kanunun 7 ncı maddesindeki idarî zaruret takdir edilerek bu kanuna bağlı üç numaralı cetvelde yazılı memuriyet derecelerinden her hangi birisine bir defaya mahsus olmak üzere Nafia Vekâletince ithal olunurlar ve bunlar müktesep merite haklarını muhafaza ederler. Bunlardan (A) serisine ayrılacak olanlar da (1452) numaralı kanunun (8) inci maddesindeki (15) sene kaydı aranmaz. Nafia teşkilâtına dahil mühendis ve fen memurlarından maada diğer ücretli memurlar hakkında dahi bu madde hükmü tatbik edileceği gibi vekâlet kadrolarında vazife almış iken askerliklerini yapmakta bulunan mühendis ve fen memurları da terhislerini müteakip vazifeye avdetlerinde bu madde hükmünden istifade ederler.

Muvakkat Madde 3 — Ücret alanlardan (A) serisine geçecek olanlar alacakları maaşın tutarı tekaüdiyye karşılık olarak işbu tutarın % 20 si hariç olmak üzere almakta oldukları ücretten daha az olursa aradaki fark şahıslarına munhasıran maaş tasarrufatından ayrıca tedye olunur.

Muvakkat Madde 4 — Dokuzuncu maddenin hükmü, Maarif Vekâletine idareî hususiyelere ait mektepler inşaatı için bir sene sonra tatbik olunur.

Madde 30 — Bu kanun 30 mayıs 1934 tarihinden muhteridir.

Madde 31 — Bu kanunun hükümlerini icraya Nafia ve Maliye Vekilleri memdurdur.

28/5/1934

[1] Numaralı cetvel

	Derece
Namzet mühendis ve mimar (Müh.) Azamî iki sene	11
4 üncü sınıf mühendis (Müh. Sf. 4) ve mimar	10
3 " " " (" " 3) " "	9
2 inci " " " (" " 2) " "	8
1 " " " (" " 1) " "	7
4 üncü " Başmühendis (Başmüh. Sf. 4) ve mimar	6
3 " " " (" " 3) " "	5
2 inci " " " (" " 2) " "	4
1 " " " (" " 1) " "	3
2 " " müşavir mühendis (Müş. Müh. Sf. 2) mimar	2
1 " " " " (" " " 1) " "	1

[2] Numaralı cetvel

Namzet fen memuru (Fenn.) Azamî iki sene	14
4 üncü sınıf fen memuru (Fenn. Sf. 4)	12
3 " " " (" " 3)	11
2 inci " " " (" " 2)	10
1 " " " (" " 1)	9
4 üncü " Başfen memuru (Baş fenn. Sf. 4)	8
3 " " " (" " 3)	7
2 inci " " " (" " 2)	6
1 " " " (" " 1)	5

[3] numaralı cetvel				Memuriyetin nev'i			
Derece	Memuriyetin nev'i	Adet	Maas	Derece	Memuriyetin nev'i	Adet	Maas
2	Müsteşar	1	125	10	Şef	2	35
				11	1 inci sınıf memur	1	30
	Nafia Yüksek Fen Heyeti			12	Memur	2	25
1	Reis	1	150		<i>Münakalât Idaresi</i>		
2	Aza	2	125	3	Reis	1	100
	<i>Teftiş Heyeti</i>			4	" Muavini } [1]	1	90
3	Reis	1	100		<i>Demiryollar ve limanlar işletme fen heyeti</i>		
4	Başmühettiş	1	90	5	3 üncü sınıf başmühendis	1	80
5	Müfettiş [1]	2	80	6	4 " " "	1	70
6	Müfettiş [2]	4	70	7	1 inci " mühendis	2	55
7	"	4	55	8	4 üncü " başfen memuru	2	45
10	Şef	1	35	10	Desinatör	1	35
12	Memur	1	25	11	"	1	30
14	Kâtip	1	20		<i>Kara ve hava nakliyatı fen heyeti</i>		
	<i>Hususî Kalem Müdürlüğü</i>			5	3 üncü sınıf başmühendis	1	80
7	Müdür	1	55	6	4 üncü sınıf başmühendis	1	70
10	Şef	2	35	7	1 inci " mühendis	1	55
12	Memur	1	25	9	1 " " fen memuru	1	40
14	Kâtip	1	20		<i>Muamelât müdürlüğü</i>		
	<i>Demir Yollar ve Limanlar İnşaat Idaresi</i>			7	Müdür	1	55
3	Reis	1	100	8	Muavin	1	45
4	" muavini } [3]	2	90	10	Şef	1	35
	<i>Demiryollar İnşaat Fen Heyeti</i>			11	1 inci sınıf memur	1	30
5	3 üncü sınıf başmühendis	3	80	12	Memur	2	25
6	4 " " " } [4]	3	70	14	Kâtip	2	20
7	1 inci sınıf mühendis ve mimar	3	55		<i>Şose, köprüler ve binalar idaresi</i>		
8	2 " " mühendis	1	45	3	Reis	1	100
9	3 " " "	2	40	4	" muavini } [2]	1	90
8	4 " " Başfen memuru	1	45		<i>Köprüler fen heyeti</i>		
9	1 " " fen memuru	1	40	5	3 üncü sınıf başmühendis [3]	1	80
7	Başdesinatör	1	55	6	4 üncü sınıf başmühendis	2	70
9	Desinatör	3	40	7	1 inci " mühendis	2	55
	<i>Limanlar inşaat fen heyeti</i>			8	2 " " "	2	45
5	3 üncü sınıf başmühendis	1	80	9	1 inci " fen memuru	1	40
6	4 " " " } [4]	2	70	10	Başdesinatör	1	45
7	1 inci " mühendis	1	55		<i>Şoseler fen heyeti</i>		
8	4 üncü " başfen memuru	1	45	5	3 üncü sınıf başmühendis [4]	1	80
11	3 " " fen memuru	1	30	6	4 üncü sınıf başmühendis	2	70
	<i>Muamelât ve İstimlak Müdürlüğü</i>			7	1 inci " mühendis	3	55
6	Müdür	1	70	8	2 " " "	2	45
8	Muavin	1	45	8	4 üncü " başfen memuru	2	45
11	1 inci sınıf memur	7	30	9	1 inci " fen memuru	2	40
12	Memur	1	25	10	2 " " "	1	35
	<i>Tetkik Müdürlüğü</i>			10	Desinatör	1	35
7	Müdür	1	55	11	"	1	30
8	Muavin	1	45				
	[1] Birinci Ünumî Müfettişlik Fen Muşavirliğini yapacaktır.						
	[2] Birinci Ünumî Müfettişlik Fen Muşavirliğini, diğer bir Vekâlet İdarî Muşavirliğini yapacaktır.						
	[3] Emsal hasılının % 50 fazlasına kadar ücretle Türk, bulunmadığı takdirde ecebî istihdam olunabilir.						
	[4] Emsal hasılının bir misli fazlasına kadar ücretle Türk, bulunmadığı takdirde ecebî istihdam olunabilir.						
	[1,2] Emsal hasılının % 50 fazlasına kadar ücretle Türk, bulunmadığı takdirde ecebî istihdam olunabilir.						
	[3,4] Emsal hasılının bir misli fazlasına kadar ücretle Türk, bulunmadığı takdirde ecebî istihdam olunabilir.						

DEVRE : I CİLD : 1 İÇTİMA SENESİ : 1
T. B. M. M. ZABIT CERİDESİ Dokuzuncu İctima 2.5.1336 Pazar

.....
BİRİNCİ CELSE

Açılma saati: Z. S. 2

REİS — Reisisani Celâleddin Arif Beyefendi

KÂTİPLER : Haydar Bey (Kütahya), Muhidâin Baha Bey (Bursa)

.....
Büyük Millet Meclisi İcra Vekillerinin Sureti İntihabına Dair Kanun:

MADDE 1. — Şer'iye ve Evkaf, Sıhhiye ve Muaveneti İctimaiye, İktisat (Ticaret, Sanayi, Ziraat, Orman ve Maadin) Maarif, Adliye ve Mezahip, Maliye ve Rûsumat ve Defteri Hakani, **Nafia**, Dahiliye (Emniyeti Umumiye, Posta ve Telgraf), Mûdafaai Milliye, Hariciye, Erkânı Harbiyei Umumiye işlerini görmek üzere Büyük Millet Meclisinin **on bir zattan mürekkep bir İcra Vekilleri Heyeti** vardır.

1920 tarihli TBMM Genel Kurul tutanağında yer alan Kanun teklifi